

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI THE ABSTRACT BOOK

www.dtcf.ankara.edu.tr

24-26 October
24 - 26 Ekim 2025

3rd INTERNATIONAL CONGRESS OF ANTHROPOLOGICAL SCIENCES

3.Uluslararası Antropoloji Bilimleri Kongresi

Ankara University
Faculty of Language, History and
Geography / Farabi Congress Hall

Ankara Üniversitesi
Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi
Farabi Kongre Salonu

III. ULUSLARARASI ANTROPOLOJİ BİLİMLERİ KONGRESİ

24-26 EKİM 2025

BİLDİRİ ÖZLERİ KİTABI

III. INTERNATIONAL CONGRESS OF ANTHROPOLOGICAL SCIENCES

24-26 OCTOBER 2025

THE ABSTRACT BOOK

Editörler/Editors

Prof. Dr. Ayla SEVİM EROL

Prof. Dr. Timur GÜLTEKİN

Dr. Gülşah GÜLER

Editör Yardımcısı /Assistant Editor

Araş. Gör. Ümmühan Berna KÜÇÜKOĞLU

Nidanur YILDIRIM

III. Uluslararası Antropoloji Bilimleri Kongresi

24-26 Ekim 2025, Bildiri Özetleri Kitabı

Özet Kitabı Yayın Tarihi: 24 Ekim 2025

Ankara Üniversitesi Yayınları

Yayın No: 917

ISBN: 978-605-136-929-7

Basım Evi: Ankara Üniversitesi Basım Evi

III. International Congress of Anthropological Sciences

Abstract Book of Presentations, October 24–26, 2025

Publication Date of the Abstract Book: 24 October
2025

Ankara University Publications

Publication No: 917

ISBN: 978-605-136-929-7

Printing House: Ankara University Printing House

ONURSAL BAŞKANLAR

HONORARY PRESIDENT

Prof. Dr. Necdet ÜNÜVAR

Prof. Dr. İrfan ALBAYRAK

KONGRE DÜZENLEME KURULU

CONGRESS ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Ayla SEVİM EROL

Prof. Dr. Timur GÜLTEKİN

Doç. Dr. Nehir VAROL

Dr. Öğr. Üyesi Öznur GÜLHAN

Dr. Gülşah GÜLER

Dr. Deren ÇEKER

Uzm. Ant. Semih BOL

KONGRE BİLİM KURULU

CONGRESS SCIENTIFIC COMMITTEE

- Prof. Dr. Murat AKAR** Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi/Hatay Mustafa Kemal University
- Prof. Dr. Ramazan AKÇAN** Hacettepe Üniversitesi/Hacettepe University
- Prof. Dr. Dilek AKYÜZLÜ** Ankara Üniversitesi/Ankara University
- Prof. Dr. Cihat ALÇİÇEK** Pamukkale Üniversitesi/Pamukkale University
- Prof. Dr. Gülüşan Özgün BAŞIBÜYÜK** Akdeniz Üniversitesi/Akdeniz University
- Prof. Dr. Okşan BAŞOĞLU** Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi/Ankara Hacı Bayram Veli University
- Prof. Dr. Berker BAYDAN** Havelsan/Havelsan
- Prof. Dr. Yener BEKTAŞ** Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/Nevşehir Hacı Bektaş Veli University
- Prof. Dr. Başak BOZ** Trakya Üniversitesi/Trakya University
- Prof. Dr. Gürol CANTÜRK** Ankara Üniversitesi/Ankara University
- Prof. Dr. Nergis CANTÜRK** Ankara Üniversitesi/Ankara University
- Prof. Dr. Mustafa ÇAPAR** Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi/ Hatay Mustafa Kemal University
- Prof. Dr. Nesrin ÇOBANOĞLU** Gazi Üniversitesi/Gazi University
- Prof. Dr. Nebile DAĞLIOĞLU** Ankara Üniversitesi/ Ankara University
- Prof. Dr. Güldemin DARBAŞ** Kahramanmaraş Sütçü İmam Üni./Kahramanmaraş Sütçü İmam University
- Prof. Dr. Çağdaş DEMREN** Cumhuriyet Üniversitesi/ Cumhuriyet University
- Prof. Dr. Fatma Arzu DEMİREL** Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi/Mehmet Akif Ersoy University
- Prof. Dr. Okan EKİM** Ankara Üniversitesi/ Ankara University
- Prof. Dr. Ayla SEVİM EROL** Ankara Üniversitesi/ Ankara University
- Prof. Dr. İskender GÜLLE** Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi/ Mehmet Akif Ersoy University
- Prof. Dr. Timur GÜLTEKİN** Ankara Üniversitesi/Ankara University
- Prof. Dr. Akile GÜRSOY** Beykent Üniversitesi/Beykent University
- Prof. Dr. İsmail Hamit HANCI** İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi/İzmir Kâtip Çelebi University
- Prof. Dr. Adalat HASANOV** Azərbaycan Adli Tıp Kurumu/Azerbaijan Forensic Medicine Institution
- Prof. Dr. Yusuf Kağan KADIOĞLU** Ankara Üniversitesi/Ankara University
- Prof. Dr. Ersi ABACI KALFAOĞLU** İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi/İstanbul Yeni Yüzyıl University
- Prof. Dr. Melike KAPLAN** Ankara Üniversitesi/Ankara University

Prof. Dr. T. Tanju KAYA Ege Üniversitesi Tabiat Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi/ Ege University Natural History Research and Application Center

Prof. Dr. Mehmet Ali KILIÇASLAN Ankara Üniversitesi/Ankara University

Prof. Dr. Yüksel KIRIMLI İstanbul Üniversitesi/İstanbul University

Prof. Dr. Pınar GÖZLÜK KIRMIZIOĞLU Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi/Ankara Hacı Bayram Veli University

Prof. Dr. Aylin KÖSELER Pamukkale Üniversitesi/Pamukkale University

Prof. Dr. Aliaga MAMMADLI Azərbaycan Milli Bilimler Akademisi/ Azerbaijan National Academy of Sciences (ANAS)

Prof. Dr. Kaan ORHAN Ankara Üniversitesi/Ankara University

Prof. Dr. Gökhan İbrahim ÖĞÜNÇ Jandarma Sahil Güvenlik Akademisi/ Gendarmerie and Coast Guard Academy

Prof. Dr. Şeyda Şebnem ÖZCAN İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi/İstanbul Yeni Yüzyıl University

Prof. Dr. Sait ÖZSOY Ankara Adli Tıp Grup Başk./ Ankara Forensic Medicine Group Presidency

Prof. Dr. Serdar Hakan ÖZTANER Ankara Üniversitesi/Ankara University

Prof. Dr. Can PELİN Başkent Üniversitesi/Başkent University

Prof. Dr. William PÉREZ Uruguay Üniversitesi/University of Uruguay

Prof. Dr. Mohammad Lutfur RAHMAN Chattogram Veterinerlik ve Hayvan Bilimleri Üniversitesi/Chattogram Veterinary and Animal Sciences University

Prof. Dr. Cengiz SANCAK Ankara Üniversitesi/Ankara University

Prof. Dr. Eren ŞAHİNER Ankara Üniversitesi/Ankara University

Prof. Dr. Amélie VIALET Ulusal Doğa Tarihi Müzesi/Muséum National d'Histoire Naturelle

Prof. Dr. Aylin YALÇIN SARIBEY Üsküdar Üniversitesi/Üsküdar University

Prof. Dr. Omid ZEHTABVAR Tehran Üniversitesi/University of Tehran

Emeritus Prof. Sinowatz Fred LUDWIG Maximilian Üniversitesi Münih/Ludwig Maximilian University Munich

Doç. Dr. Seda KARAÖZ ARIHAN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/ Van Yüzüncü Yıl University

Assoc. Prof. Dr. Alexander ATANASOFF Trakia Üniversitesi/Trakia University

Doç. Dr. Ali Metin BÜYÜKKARAKAYA Hacettepe Üniversitesi/Hacettepe University

Assoc. Prof. Dr. Dezdrobitu CRISTIAN Ross Üniversitesi/Ross University

Assoc. Prof. Dr. Sokol DURO Tiran Tarım Üniversitesi/Agricultural University of Tirana

Doç. Dr. Halil Çağlar ENNELİ Ankara Üniversitesi/ Ankara University

Doç. Dr. Akif Arif GULİYEV Azərbaycan Milli İlimlər Akademisi Arkeoloji ve Antropoloji Ens./ Institute of Archaeology and Anthropology, Azerbaijan National Academy of Sciences

Doç. Dr. Farhad Eldar GULİYEV Azərbaycan Milli İlimlər Akademisi Arkeoloji ve Antropoloji Enstitüsü/ Institute of Archaeology and Anthropology, Azerbaijan National Academy of Sciences

Doç. Dr. Serdar GİRGİNER Çukurova Üniversitesi/ Çukurova University

Doç. Dr. Mubariz MAMMADLI Azərbaycan Devlet İktisat Üniversitesi/ Azerbaijan State University of Economics

Doç. Dr. Ayşe ÖZDEMİR Uşak Üniversitesi/ Uşak University

Doç. Dr. Evren SERTALP Hacettepe Üniversitesi/ Hacettepe University

Doç. Dr. Abu SİDDİQ Mardin Artuklu Üniversitesi/ Mardin Artuklu University

Doç. Dr. Ceren Aksoy SUGİYAMA Ankara Üniversitesi/ Ankara University

Doç. Dr. Kadriye ŞAHİN Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi/ Hatay Mustafa Kemal University

Doç. Dr. Leyla TÜRKER ŞENER İstanbul Üniversitesi/ Istanbul University

Doç. Dr. Derya YILMAZ TEKİN Ankara Üniversitesi/ Ankara University

Doç. Dr. Nalan Damla YILMAZ USTA Süleyman Demirel Üniversitesi/ Süleyman Demirel University

Doç. Dr. Nehir VAROL Ankara Üniversitesi/ Ankara University

Doç. Dr. Ayşe YILDIRIM Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi/ Mehmet Akif Ersoy University

Doç. Dr. Hakan YILMAZ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/ Van Yüzüncü Yıl University

Assist. Prof. Dr. Irina IRIMESCU Long Island Üniversitesi/Long Island University

Dr. Öğr. Üyesi Emel ACAR ACABEY Hitit Üniversitesi/ Hitit University

Dr. Öğr. Üyesi Derya ERYILMAZ Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi/ Mehmet Akif Ersoy University

Dr. Öğr. Üyesi Öznur GÜLHAN Ankara Üniversitesi/ Ankara University

Dr. Öğr. Üyesi Cenk GÜNER Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi/ Hatay Mustafa Kemal University

Dr. Öğr. Üyesi Fırat KOÇ Hitit Üniversitesi/ Hitit University

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Fuat LEVENDOĞLU Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/ Van Yüzüncü Yıl University

Dr. Öğr. Üyesi Serdar MAYDA Ege Üniversitesi Tabiat Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi/ Ege University Natural History Research and Application Center

Dr. Öğr. Üyesi Mert OCAK Ankara Üniversitesi/ Ankara University

Dr. Öğr. Üyesi Nurdan SEZGİN Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi/ Kütahya University of Health Sciences

Dr. Öğr. Üyesi Çilem SÖNMEZ SÖZER Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi/ Hatay Mustafa Kemal University

Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe ŞENER Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/ Nevşehir Hacı Bektaş Veli University

Dr. Öğr. Üyesi Evrim TEKELİ Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi/ Hatay Mustafa Kemal University

Dr. Öğr. Üyesi Gülfem UYSAL Hacettepe Üniversitesi/ Hacettepe University

Dr. Öğr. Üyesi Hilal YAKUT İPEKOĞLU Süleyman Demirel Üniversitesi/ Süleyman Demirel University

Dr. Çağdaş AKSOY Ankara Bölge Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlüğü/ Ankara Regional Criminal Police Laboratory Directorate

Dr. Berker BAYDAN Havelsan/Havelsan

Dr. Dilek BAYSAL Ankara Üniversitesi/ Ankara University

Prof. Dr. David BEGUN Toronto Üniversitesi/University of Toronto

Dr. Cláudia COSTA Algarve Üniversitesi/University of Algarve

Dr. Deren ÇEKER Ankara Üniversitesi/ Ankara University

Dr. Çağdaş ERDEM Mardin Artuklu Üniversitesi/ Mardin Artuklu University

Dr. Wu FEI-XIANG Çin Bilimler Akademisi/Chinese Academy of Sciences

Dr. Gülşah GÜLER Bağımsız Araştırmacı/ Independent Researcher

Dr. Ahsan HABİB Bangladeş Yeşil Üniversitesi/Green University of Bangladesh

Dr. Kazım HALAÇLAR Ege Üniversitesi Tabiat Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi/ Ege University Natural History Research and Application Center

Dr. Altuğ HASÖZBEK Ulusal İnsan Evrimi Araştırma Merkezi / CENIEH/National Human Evolution Research Centre/ CENIEH

Dr. Sinem HOŞSÖZ KKTC Bağımsız Araştırmacı/ Independent Researcher

Dr. Dondong MA Çin Bilimler Akademisi/Chinese Academy of Sciences

Dr. Danae PROKOPIOU Kingston Üniversitesi/Kingston University

Dr. Paul RUMMY Çin Bilimler Akademisi/Chinese Academy of Sciences

Dr. Leila SHAHVİRDİ Northwest International Üniversitesi, Fahri Profesör Northwest International University, Honorary Professor

Dr. Shyama VERMEERSCH Oxford Üniversitesi/University of Oxford

Dr. Tao YANG Çin Bilimler Akademisi/Chinese Academy of Sciences

Arş. Gör. Dr. Zeynep NAGİHAN KAHVECİ Ankara Üniversitesi/ Ankara University

Uzm. Ant. Semih BOL Ankara Bölge Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlüğü/ Ankara Regional Criminal Police Laboratory Directorate

Uzm. Ant. Vusal GASANOVİ Azərbaycan Milli İlimlər Akademisi Arkeoloji və Antropoloji Enstitüsü/ Institute of Archaeology and Anthropology, Azerbaijan National Academy of Sciences

DAVETLİ KONUŞMACILAR

KEYNOTE SPEAKERS

PANEL

ANTROPOLOJİNİN 100 YILI

100 YEARS of ANTHROPOLOGY

TÜRKİYE’DE ANTROPOLOJİNİN KURULUŞU, AMACI VE GELİŞİMİ

THE ESTABLISHMENT, PURPOSE AND DEVELOPMENT OF ANTHROPOLOGY IN TÜRKİYE

Moderatör/ Moderator: Prof. Dr. Timur GÜLTEKİN

Prof. Dr. Berna Alpagut

Paleoantropoloji ve Tarihçesi

History of Paleoanthropology

Prof. Dr. Zafer İLBARS

Sosyal/Kültürel Antropoloji ve Tarihçesi

History of Social/Cultural Anthropology

Prof. Dr. Galip AKIN

Fizik Antropoloji ve Tarihçesi

History of Physical Anthropology

DAVETLİ KONUŞMACILAR KEYNOTE SPEAKERS

Prof. Dr. Nebile DAĞLIOĞLU

Türkiye ve Dünya'da Adli Bilimler Yapılanması ve Adli Antropolojinin Yeri

The Structure of Forensic Sciences in Türkiye and the World and the Role of Forensic Anthropology

Prof. Dr. Nesrin ÇOBANOĞLU

Antropoloji ve Etik

Anthropology and Ethics

Prof. Dr. David BEGUN

Türkiye ve İnsanlığın Kökenleri İnsan Evriminde Türkiye: Bir Kavşak Noktası mı, Yoksa Merkezi mi?

Cross Roads or Epicenter: Türkiye and Human Origins

Dr. Akif GULIYEV

Azerbaycan'da Adli Arkeoloji Alanında İlk araştırmalar; Uluslararası Deneyim ve Uygulamaların Sonuçları

Preliminary Research in the Field of Forensic Archaeology in Azerbaijan: Outcomes of International Experience and Practices

Dr. Elif GÜNCE ESKİKÖY

Savaş Kurbanlarının Kimliklendirilmesinde Kızılhaç'ın Katkısı

The Contribution of the Red Cross to the Identification of War Victims

Dr. Eldar SAMEDOV

Azerbaycan'da Kayıp Şahıslar Sorunu ve Çözüm Yolları

The Issue of Missing Persons in Azerbaijan and Possible Solutions

KONGRE SEKRETERYASI

CONGRESS SECRETARIAT

Arş. Gör. Esra BAŞKÖY

Arş. Gör. Ümmühan Berna KÜÇÜKOĞLU

Cumali ÇATAK

Nidanur YILDIRIM

Arzu TÜRKMEN

H. Onur AÇIKSÖZ

Aliye ADGOZALOVA

Arif GULİYEV

Zeynep ÜLGER

Şevval YÜCE

III. ULUSLARARASI ANTROPOLOJİ BİLİMLERİ KONGRESİ TÜRKİYE’DE ANTROPOLOJİNİN 100. YILI KONGRE ÇAĞRISI

Türkiye’de Antropolojinin 100. yılını kutlamak amacıyla düzenlenen III. Uluslararası Antropoloji Bilimleri Kongresi, disiplini daha ileriye taşıyacak bilimsel bir platform oluşturmayı hedeflemektedir. Kongremiz; insanlık tarihi, kültürel çeşitlilik, biyolojik evrim ve toplumsal yapılar gibi temel konularda derinlemesine tartışma ortamı sağlayarak, antropolojinin alt dallarındaki güncel araştırmalara katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Türk antropolojisinin gelişiminde önemli bir kilometre taşı olan bu özel yıl hem disiplinin tarihsel seyrini değerlendirmek hem de dünya genelindeki güncel çalışmaları tartışmak için eşsiz bir fırsat sunmaktadır. Kongremiz, antropolojinin bilimsel temelleri ile sosyo-kültürel ve biyolojik bağlamlarını çok disiplinli bir bakış açısıyla ele almak isteyen tüm araştırmacılara açıktır.

Kongre süresince, antropolojinin farklı alanlarında üretilmiş nitelikli çalışmaların paylaşılması, yenilikçi yaklaşımların tartışılması ve disiplinler arası iş birliklerinin teşvik edilmesi hedeflenmektedir. Katılımcılara, kendi araştırmalarını tanıtmaya ve bilimsel topluluğa katkı sunma fırsatı sunulacaktır.

Biyolojik antropolojiden paleontolojiye, adli antropolojiden kültürel antropolojiye, arkeolojiden etnografyaya kadar geniş bir yelpazeyi kapsayan sunum ve panellerle zenginleşecek olan bu etkinlik, aynı zamanda Türkiye ve dünyanın önde gelen antropologlarıyla tanışmak ve deneyim paylaşmak için eşsiz bir ortam sağlayacaktır.

Kongremize; antropoloji alanındaki güncel gelişmeleri takip etmek, yeni fikirler üretmek ve akademik iş birliklerini güçlendirmek isteyen tüm araştırmacıları davet ediyoruz. Katılımınız hem bireysel çalışmalarınıza hem de disiplinin gelişimine değerli katkılar sunacaktır.

III. INTERNATIONAL CONGRESS OF ANTHROPOLOGICAL SCIENCES CALL FOR THE CONGRESS “THE CENTENARY OF ANTHROPOLOGY IN TÜRKİYE”

The 3rd International Congress of Anthropological Sciences, organized to celebrate the 100th anniversary of Anthropology in Türkiye, aims to create a scientific platform that will carry the discipline further. Our congress aims to contribute to current research in the sub-branches of anthropology by providing an in-depth discussion environment on fundamental topics such as human history, cultural diversity, biological evolution and social structures.

This special year, which is an important milestone in the development of Turkish anthropology, offers a unique opportunity to both evaluate the historical course of the discipline and discuss current studies from around the world. Our congress is open to all researchers who want to address the scientific foundations of anthropology and its socio-cultural and biological contexts from a multidisciplinary perspective.

During the congress, it is aimed to share qualified studies produced in different fields of anthropology, discuss innovative approaches and encourage interdisciplinary collaborations. Participants will be given the opportunity to introduce their own research and contribute to the scientific community.

This event, which will be enriched with presentations and panels covering a wide range of topics from biological anthropology to paleontology, from forensic anthropology to cultural anthropology, from archaeology to ethnography, will also provide a unique environment to meet and share experiences with leading anthropologists from Türkiye and the world.

We invite all researchers who want to follow current developments in the field of anthropology, produce new ideas and strengthen academic collaborations to our congress. Your participation will make valuable contributions to both your individual studies and the development of the discipline.

ÖNSÖZ

Antropoloji, Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün bilimsel vizyonu doğrultusunda, ülkemizde akademik bir disiplin olarak filizlenmiş; kuruluş aşamasında yetişmiş antropolog bulunmadığından, tıp kökenli akademisyenler Paris, Berlin, Harvard ve Cenevre gibi dünyanın önde gelen antropoloji merkezlerinde eğitim alarak yurda döndükten sonra antropolojinin Türkiye'deki temellerini atmışlardır. 1925 yılında kurulan Türkiye Antropoloji Tetkikat Merkezi, Nureddin Ali Berkol, Neş'et Ömer İrdelp, Prof. Dr. Süreya Ali Kayacan, Prof. Dr. Aim Mouchet ve Prof. Dr. İsmail Hakkı gibi değerli öncülerle çalışmalarına başlamıştır.

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi asistanlarından Dr. Şevket Aziz Kansu 1927'de, Paris Antropoloji Okulu'na gönderilmiş ve 1929'da yurda döndükten sonra antropolojinin bir bilimsel disiplin olarak temelini atmıştır. Ardından, 1934'te Seniha Tunakan Berlin Üniversitesi'ne, 1935'te Muzaffer Süleyman Şenyürek Harvard Üniversitesi'ne, 1936–1938 yılları arasında Afet İnan ise Cenevre'de Prof. Dr. Eugène Pittard'ın öğrencisi olarak eğitim almışlardır. Böylece, bu öncü kuşak Türkiye'de antropolojinin kurucu kadrosunu oluşturmuştur.

Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin 1935 yılında kuruluşuyla birlikte, Antropoloji Kürsüsü ilk olarak Ankara Evkaf Apartmanı'nda faaliyet göstermeye başlamıştır. Sınırlı mekânsal olanaklara rağmen, burada yürütülen çalışmalar büyük bir heyecan ve kararlılıkla sürdürülmüş ve Antropoloji Tetkikat Merkezi Antropoloji Kürsüsüne dönüştürülmüş ve kimliğinin şekillenmesinde belirleyici olmuştur. Evkaf Apartmanı'ndaki odalarda dersler verilmiş, temel araştırmalar yürütülmüş ve antropolojik ölçüm ve değerlendirmeler için ilk laboratuvar düzenekleri kurulmuştur. Bu dönem hocalarımız, yalnızca bilimsel üretimle değil, öğrencilerine aktardıkları disiplinli çalışma alışkanlıklarıyla da güçlü bir akademik geleneğin temellerini atmışlardır. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi binasının tamamlanmasının ardından Antropoloji Kürsüsü şimdiki yuvasına taşınmış olsa da Evkaf Apartmanı'nda atılan bu mütevazı adımlar bölümümüzün tarihindeki en değerli başlangıç noktalarından biri olarak bugün hâlâ anlamını korumaktadır.

Antropoloji, yalnızca geçmişin izlerini süren bir bilim değil; insanı, kültürü, evrimi ve değişimi anlamaya çalışan çok katmanlı bir yolculuktur. Bu yolculuk, kimi zaman binlerce yıl öncesine ait bir kemiğin sessiz tanıklığında, kimi zaman bir halkın sözlü mirasında, kimi zamansa bir toplumun kolektif belleğinde yankılanır. Antropolog, kazı alanında toprağın altında bir iz ararken de, modern kentlerin karmaşasında insan ilişkilerinin anlamını çözmeye çalışırken de aynı temel sorunun peşindedir: İnsanı insan yapan nedir?

Antropoloji, insanı yalnızca biyolojik bir varlık olarak değil, aynı zamanda toplumsal, kültürel ve bilişsel bir bütün olarak ele alır. Genetik kodlarımızdan düşünme biçimlerimize, maddi kültür kalıntılarından inanç sistemlerimize kadar uzanan bu geniş yelpaze, antropolojiyi diğer bilim dallarından ayıran özgünlüğün kaynağıdır. Bu yönüyle antropoloji, doğa bilimleri ile sosyal bilimler arasında köprü kurarak, insanı bütüncül biçimde kavrayabilen nadir disiplinlerden biri haline gelmiştir.

Ülkemizde yüzyıl boyunca antropoloji; insanın biyolojik çeşitliliğini, toplumsal örgütlenmesini, kültürel üretimini ve evrimsel geçmişini inceleyerek hem geçmişimizi anlamamıza hem de geleceğimizi şekillendirmemize ışık tutmuştur. Kazı ve yüzey araştırmalarından paleoantropolojik bulgulara, biyolojik antropolojiden sosyal antropolojiye kadar her alanda, insanın çok katmanlı doğasına odaklanmıştır.

Ayrıca, antropolojinin çatısı altında son yıllarda ülkemizde giderek önem kazanan bir diğer disiplin adli antropolojidir. Bu bilimde, doğal afetler ve toplumsal felaketler sonrasındaki kimliklendirme çalışmaları, antropolojinin toplumsal sorumluluğunu en somut biçimde ortaya koymaktadır. Bu yönüyle adli antropoloji, yalnızca akademik bir alan olmanın ötesinde, insan hayatına dokunan ve insan onurunu koruyan bir bilim dalıdır.

Türkiye, antropoloji için benzersiz bir coğrafyadır. Milyonlarca yılın kültürel ve biyolojik mirasını barındıran topraklarımız, her araştırmada insanlık tarihine dair yeni bir satırın yazılmasına olanak tanımaktadır. Bu nedenle ülkemizde yürütülen her antropolojik çalışma, yalnızca ulusal bir katkı değil, aynı zamanda insanlığın ortak belleğine eklenen evrensel bir değerdir.

Türkiye'de antropolojinin akademik bir disiplin olarak yüzüncü yılını kutladığımız bu önemli yılda, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Antropoloji Bölümü olarak “ICAS 2025 Uluslararası Antropoloji Bilimleri Kongresi”ni gerçekleştirmekten büyük bir onur duymaktayız. Bu kongre, köklü tarihimizden aldığı güçle, geleceğe dair bilimsel ufukları genişletmeyi amaçlamaktadır.

Gelecek, antropolojinin yüz yıllık bilgi birikiminin ışığında, disiplinler arası iş birliği ve yeni araştırmalarla şekillenecektir. ICAS 2025'in, bu yolculuğa katkı sağlayacak fikirlerin, projelerin ve uluslararası bilimsel etkileşimlerin doğmasına vesile olacağına olan inancımız tamdır.

Bu kongre, sadece bir buluşma değil; Türkiye'de ve dünyada antropolojinin bugün geldiği noktayı görmek, bilgi birikimini paylaşmak ve geleceğin araştırmalarına yön vermek için bir fırsattır. Biz antropologlar, insanın geçmişini, bugününü ve geleceğini anlamaya dair bu ortak çabayı daha da güçlendirecek, disiplinimizin evrensel değerlerini pekiştirecek ve insanlık tarihi ile kültürel mirasa olan sorumluluğumuzu bir kez daha hatırlayacağız.

ICAS 2025 Uluslararası Antropoloji Kongresi'nin, antropolojinin tüm disiplinlerini kucaklayan bir bilimsel yolculuğun simgesi olarak, bizlere ilham vermesini ve yeni nesil araştırmacılara rehberlik etmesini diliyoruz. Bu kongrede atılan her adım, insanı ve insanlığın tarihini daha iyi anlamak yolunda atılmış bir adımdır.

ICAS 2025 Uluslararası Antropoloji Kongresi'nde bir araya gelmenin mutluluğunu yaşıyoruz. Bu kongre sadece bireysel katkıları değil, yüz yıllık bir emeğin ve birikimin ortaya koyduğu mirası kutlamak açısından büyük bir anlam taşımaktadır. Bu vesileyle, bölümümüzün kuruluşundan günümüze kadar emeği geçen, bugün aramızda olmayan değerli hocalarımızı saygı, rahmet ve minnetle anıyor; davetimizi kabul ederek aramıza katılan saygıdeğer emekli hocalarımıza, değerli bilim insanları ve kıymetli katılımcılara şükranlarımızı sunuyoruz.

Saygılarımla

Prof. Dr. Ayla SEVİM EROL

ICAS 2025 Eş Başkanı

FOREWORDS

Anthropology in our country has sprouted from scientific vision of the founder of the Republic of Türkiye, Mustafa Kemal Atatürk. As there were no trained anthropologists at the time of its establishment, medical scholars were sent to leading anthropology centers — including Paris, Berlin, Harvard, and Geneva — where they received their training. Upon their return, they laid the very foundations of anthropology in Türkiye. Established in 1925, the Turkish Anthropology Research Center (Türkiye Antropoloji Tetkikat Merkezi) launched its work under the leadership of distinguished pioneers such as, Nureddin Ali Berkol, Neş'et Ömer İrdelp, Prof. Dr. Süreya Ali Kayacan, Prof. Dr. Aim Mouchet and Prof. Dr. İsmail Hakkı.

Dr. Şevket Aziz Kansu, who was then an assistant at İstanbul University Faculty of Medicine, was sent to Paris in 1927 to study anthropology. Returning home by 1929, Kansu became the renowned scholar who institutionalized anthropology as a scientific discipline in Türkiye. In the following years, many scholars went to Europe and the United States to receive education in anthropology. Among them, Seniha Tunakan was studied in the University of Berlin in 1934; Muzafer Süleyman Şenyürek was trained in Harvard University in 1935; Afet İnan was in Geneva between 1936 and 1938 as a student of Prof. Dr. Eugène Pittard. This pioneering generation formed the founding cadre of anthropology in Türkiye.

Prior to the establishment of the Faculty of Language and History - Geography in 1935, the Turkish Anthropology Institute (formerly the Turkish Anthropology Research Center) conducted researches in the Evkaf Building in Ankara. Despite the limited spatial facilities, the studies were continued with remarkable dedication and determination, and the Institute played a decisive role in shaping the identity of discipline. The Evkaf Building hosted lectures, foundational scientific studies and the very first prototypes of laboratories for anthropometric measurements and evaluations. During this period, our academic forebears built a strong tradition through scientific production as well as a disciplined work habits, which they passed on to their students through generations. With the completion of the Faculty of Language and History - Geography, the Institute moved to its present home; however, the modest steps taken in the Evkaf Building still remain one of the most meaningful milestones in our department's history.

Anthropology is not merely a science that traces the remnants of the past; it is a multilayered journey that seeks to understand humanity, culture, evolution, and change. This journey sometimes echoes in the silent testimony of a bone dating back thousands of years, sometimes in the oral traditions of a people, and at other times in the collective memory of a society. Whether an anthropologist is searching for traces beneath the soil of an excavation site or trying to decipher the meaning of human relationships amidst the complexities of modern cities, they are always pursuing the same fundamental question: What makes us human?

Anthropology regards the human being not only as a biological organism but also as a social, cultural and cognitive whole. What distinguishes anthropology from other scientific branches is the fact that it covers a wide spectrum of subjects, ranging from our genetic codes to ways of thinking, from the remnants of cultural artefacts to the systems of beliefs. Serving as a bridge between the humanities and the natural sciences, anthropology has become one of the exceptional disciplines capable of comprehending the human being as a whole.

In our country, over the past century, through the studying human biological diversity, evolutionary history, and cultural production, anthropology has helped to shed light on our past and form our future. Its focus has been on the multifaceted nature of humanity in various domains from excavations and surveys to paleoanthropological findings, from biological to social and cultural anthropology.

Moreover, a discipline which has increasingly gained importance in recent years under the rubric of anthropology is forensic anthropology. Within this field of anthropology, disaster victim identification

studies provide the clearest demonstration of the discipline's social responsibility. This aspect renders forensic anthropology not merely an academic domain but a branch of science that connects with humanity and protects the dignity of human beings.

Türkiye provides a unique landscape for anthropological research. These lands that embody the cultural and biological heritage of millions of years allow a new line to be added to the story of humankind in every single research study. For this reason, each anthropological study conducted in our country constitutes not only a national contribution but also a universal significance to the collective memory of humanity.

In this notable year, as we celebrate the centennial of anthropology as an academic discipline in Türkiye, the Department of Anthropology at the Faculty of Language and History – Geography, Ankara University is honored to host ICAS 2025, the International Congress of Anthropological Sciences. Drawing strength from our deep-rooted history, this congress aims to broaden scientific horizons for the future.

The future will be formed by new research and interdisciplinary collaboration, illuminated by a century of accumulated anthropological knowledge. We firmly believe that ICAS 2025 will serve as a platform for the emergence of ideas, projects, and international scientific interactions that will contribute to this journey.

This congress is not merely a gathering; it is an opportunity to explore the current state of anthropology in Türkiye and around the world, to share accumulated knowledge, and to help shape future research. As anthropologists, we will further strengthen this collective endeavor to understand the past, present, and future of humankind, reinforce the universal values of our discipline, and once again recall our responsibility toward human history and cultural heritage.

We hope that the ICAS 2025 International Congress of Anthropological Sciences will serve as a symbol of a scientific journey that embraces all branches of anthropology, inspiring us and guiding the next generation of researchers. Every step taken in this congress is a step toward a deeper understanding of humankind and human history.

We are delighted to come together at the ICAS 2025 International Congress of Anthropological Sciences. This congress holds profound meaning, not only in recognizing individual contributions but also in celebrating the legacy shaped by a century of dedication and accumulated knowledge. On this occasion, we respectfully and gratefully commemorate our esteemed professors who are no longer with us, and we extend our heartfelt gratitude to our distinguished retired faculty members, esteemed scholars, and all valued participants who have honored us with their presence.

With kind regards

Prof. Dr. Ayla SEVİM EROL

Co-President ICAS 2025

Saygıdeğer Bilim İnsanları, Değerli Katılımcılar,

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi olarak, antropoloji disiplininin Türkiye'deki yüzüncü yılını idrak ettiğimiz bu anlamlı dönemde, III. Uluslararası Antropoloji Bilimleri Kongresi'nde sizlerle bir araya gelmekten büyük bir onur duymaktayım.

Antropoloji, insanı biyolojik ve kültürel yönleriyle bütüncül biçimde ele alan temel bir bilim dalıdır. Türkiye'de bu disiplinin kökleri, Cumhuriyet'in kuruluş idealleriyle eşzamanlı olarak atılmış; bilimsel düşüncenin, çağdaşlaşmanın ve insanı merkeze alan bir toplumsal vizyonun ürünü olmuştur. Mustafa Kemal Atatürk'ün öncülüğünde kurulan Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, bu vizyonun en önemli kurumsal temsili olarak antropolojinin gelişiminde öncü bir rol üstlenmiştir.

Şevket Aziz Kansu, Muzaffer Şenyürek, Afet İnan gibi değerli bilim insanları, ülkemizde antropolojinin temellerini atarak hem insan biyolojisine hem de kültürel mirasımıza dair öncü çalışmalar gerçekleştirmiştir. Bugün antropoloji, bu güçlü mirası devralarak, kimlik, göç, çevre, toplumsal değişim ve kültürel sürdürülebilirlik gibi çağdaş konulara da ışık tutan geniş bir araştırma alanına dönüşmüştür.

III. Uluslararası Antropoloji Bilimleri Kongresi, antropolojinin yüz yıllık bilimsel birikimini yeniden değerlendirmek, yeni kuramsal yaklaşımları tartışmak ve geleceğe yön verecek akademik iş birliklerini güçlendirmek için önemli bir platform sunmaktadır.

Bu anlamlı kongrenin düzenlenmesinde emeği geçen tüm akademisyenlere, araştırmacılara ve öğrencilerimize içten teşekkürlerimi sunuyorum; antropoloji biliminin ikinci yüzyılında da insanı anlamaya, kültürü korumaya ve bilimi evrensel değerlerle buluşturmaya devam etmesini diliyorum.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Timur Gültekin

ICAS 2025 Eş Başkanı

Esteemed Scientists and Dear Participants,

On this meaningful occasion of the centennial of anthropology in Türkiye, commemorated by the Faculty of Language and History – Geography, Ankara University, it is a great honor for me to gather with you at the 3rd International Congress of Anthropological Sciences.

Anthropology is a fundamental scientific discipline that approaches humanity in a holistic manner, considering both its biological and cultural aspects. The roots of this discipline in Türkiye were laid in parallel with the founding ideals of the Republic, as an embodiment of scientific inquiry, the pursuit of modernization, and a vision of society centered on humanity itself. Established under the leadership of Mustafa Kemal Atatürk, the Faculty of Language and History - Geography, Ankara University stands as an institution that embodies this vision and has played a pioneering role in the development of the discipline.

Eminent scientists such as Şevket Aziz Kansu, Muzaffer Şenyürek, and Afet İnan laid the foundations of anthropology in our country and developed pioneering studies regarding the human biology and cultural heritage. With this strong legacy it has inherited, anthropology today has become a wide field of research that also illuminates contemporary subjects such as identity, migration, environment, social change and cultural sustainability.

The 3rd International Congress of Anthropological Sciences is a significant platform to evaluate a century of scientific legacy, to open the contemporary approaches for discussion, and to strengthen the academic collaborations that will guide the future.

I would like to extend my sincere gratitude to all the academics, researchers, and students who have contributed to the organization of this meaningful congress. I sincerely hope that in its second century, the science of anthropology will continue to deepen our understanding of humanity, preserve culture, and unite science with universal values.

With kind regards

Prof. Dr. Timur GÜLTEKİN

Co-President ICAS 2025

Saygıdeğer Bilim İnsanları, Değerli Katılımcılar ve Kıymetli Meslektaşlarım,

Antropoloji biliminin ülkemizdeki yüzüncü yılını kutladığımız bu anlamlı yılda, III. Uluslararası Antropoloji Bilimleri Kongresi vesilesiyle sizlerle bir arada olmaktan büyük bir onur duyuyorum.

Antropoloji, doğuşundan itibaren insanı bütüncül bir yaklaşımla ele alan, biyolojik, kültürel, sosyal ve dilsel yönleriyle insan varlığını anlamaya çalışan bir bilim dalı olarak modern bilim tarihinin en kapsamlı düşünsel alanlarından birini temsil etmektedir. Türkiye'de antropoloji, Cumhuriyet'in kuruluş idealleriyle paralel biçimde şekillenmiş; ulusal kimliğin, kültürel çeşitliliğin ve insan biyolojisinin bilimsel yöntemlerle incelenmesinde öncü bir rol üstlenmiştir.

Bu bağlamda, Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren ülkemizde kurumsallaşan antropoloji bilimi, yalnızca akademik bir disiplin olarak değil, aynı zamanda toplumun tarihsel belleğini, kültürel mirasını ve biyolojik zenginliğini bilimsel bir perspektifle ortaya koyan bir düşünce geleneği olarak da önem taşımaktadır. Yüz yıllık bu birikim, bugün modern teknolojiler, disiplinlerarası yaklaşımlar ve etik duyarlılıklar eşliğinde yeniden yorumlanmakta; insanı anlamanın yeni yolları aranmaktadır.

III. Uluslararası Antropoloji Bilimleri Kongresi, bu tarihsel sürecin bir yansıması olarak, geçmişten bugüne antropolojinin dönüşümünü değerlendirme, yeni kuramsal açılımları tartışma ve geleceğe yön verecek bilimsel iş birliklerini güçlendirme amacı taşımaktadır.

Bu önemli organizasyonda emeği geçen tüm akademisyenlere, araştırmacılara ve öğrencilere teşekkür ederken; antropolojinin ülkemizdeki 100 yıllık serüveninin, insanı anlamaya yönelik çabamızda yeni ufuklar açmasını diliyorum.

Saygılarımla,

Prof. Dr. İrfan ALBAYRAK

Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dekanı

Esteemed Scientists, Dear Participants and Colleagues,

On this meaningful occasion where we commemorate the centennial of anthropology, I am honored to gather with you at the 3rd International Congress of Anthropological Sciences.

Since its inception, anthropology has represented one of the most comprehensive intellectual domains in the history of modern science — a discipline that approaches humanity through a holistic perspective, seeking to understand human existence in its biological, cultural, social, and linguistic dimensions. In Türkiye, anthropology has taken form in parallel with the founding ideals of the Republic, assuming a pioneering role in the scientific study of national identity, cultural diversity, and human biology.

Institutionalized in our country since the early years of the Republic, anthropology has held significance not only as an academic discipline but also as an intellectual tradition that has illuminated the society's historical memory, cultural heritage, and biological abundance from a scientific perspective. Today, this century-long accumulation is being reinterpreted through modern technologies, interdisciplinary approaches, and ethical sensitivities, and it serves as a means for discovering new ways of understanding humanity.

As an embodiment of this historical process, the 3rd International Congress of Anthropological Sciences aims to evaluate the transformation of anthropology from past to present, to open modern theoretical perspectives for discussion, and to encourage potential academic collaborations that will shape the future.

I would like to express my sincere gratitude to all academics, researchers, and students who have contributed to this significant event, and I wish that the century-long journey of anthropology in our country will expand new horizons in our collective endeavor to understand humanity.

With kind regards

Prof. Dr. İrfan ALBAYRAK

The Dean of the Faculty of Language and History - Geography, Ankara University

III. Uluslararası Antropoloji Bilimleri Kongresi Onuruna,

Üniversitemiz Antropoloji disiplininin 100. yılını kutladığımız bu anlamlı kongrede, bilim dünyasının en köklü ve insan merkezli alanlarından birinin tarihsel yolculuğuna tanıklık etmenin gururunu yaşıyoruz.

Antropoloji, insanı yalnızca biyolojik bir varlık olarak değil; kültürel, toplumsal ve tarihsel bağlarıyla ele alan, çeşitliliği anlamaya ve ortak değerleri keşfetmeye çalışan bir bilim dalıdır. Bu disiplin, farklılıklarımızı bir zenginlik olarak görmemizi sağlayarak, insanlığın ortak hikâyesini daha derinlikli bir biçimde kavramamıza yardımcı olur.

Üniversitemiz ev sahipliğinde gerçekleşen III. Uluslararası Antropoloji Bilimleri Kongresi, bu alanda yapılan çalışmaların evrensel düzeyde paylaşılmasına, yeni bakış açılarının geliştirilmesine ve disiplinlerarası iş birliklerinin güçlenmesine olanak tanımaktadır. 100 yıllık birikimin ışığında, antropolojinin geleceğine dair umutlarımızı ve sorumluluklarımızı yeniden tanımlıyoruz.

Bu vesileyle, antropoloji bilimine emek vermiş tüm akademisyenleri, araştırmacıları ve öğrencileri saygıyla selamlıyor; insanı anlamaya adanmış bu yolculukta birlikte yürümekten onur duyduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Nice yüz yıllara...

Prof. Dr. Necdet ÜNÜVAR

Ankara Üniversitesi Rektörü

In honor of the 3rd International Congress of Anthropological Sciences,

As we commemorate the centennial of anthropology at this meaningful congress, we are deeply honored to witness the historical journey of one of the most established and human-centered disciplines in the world of science.

Anthropology is a branch of science that seeks to understand the human being not only in biological terms, but also in cultural, social, and historical contexts, with an orientation toward recognizing diversity and exploring shared values. Anthropology provides a vision to perceive our differences as a source of richness, and helps us to gain a deeper understanding of humanity's common story.

Hosted in Ankara University, the 3rd International Congress of Anthropological Sciences makes it possible for anthropological research to be universally shared, for new perspectives to be developed, and for interdisciplinary collaborations to be strengthened. Enlightened by a hundred years of accumulation of know-how, we are redefining our responsibilities and hopes for the future of anthropology.

On this occasion, I would like to respectfully greet all academics, researchers, and students who have contributed to the science of anthropology, and to express the honor we feel in walking together on this journey dedicated to understanding humanity.

To the next hundred years...

Prof. Dr. Necdet ÜNÜVAR

The Rector of Ankara University

İÇİNDEKİLER

ONURSAL BAŞKANLAR.....	4
HONORARY PRESIDENT	4
KONGRE DÜZENLEME KURULU	4
CONGRESS ORGANIZING COMMITTEE	4
KONGRE BİLİM KURULU	5
CONGRESS SCIENTIFIC COMMITTEE.....	5
DAVETLİ KONUŞMACILAR	9
KEYNOTE SPEAKERS	9
KONGRE SEKRETERYASI.....	11
CONGRESS SECRETARIAT	11
III. ULUSLARARASI ANTROPOLOJİ BİLİMLERİ KONGRESİ TÜRKİYE’DE ANTROPOLOJİNİN 100. YILI KONGRE ÇAĞRISI.....	13
III. INTERNATIONAL CONGRESS OF ANTHROPOLOGICAL SCIENCES CALL FOR THE CONGRESS “THE CENTENARY OF ANTHROPOLOGY IN TURKIYE”	14
ÖNSÖZ.....	15
FOREWORDS	17
SÖZLÜ SUNUM BİLDİRİ ÖZLERİ.....	37
ABSTRACTS OF ORAL PRESENTATIONS	37
A RARE CASE OF SCOLIOSIS IN MEDIEVAL ANATOLIA: THE EKŞİ HÖYÜK CHILD SKELETON	38
ORTA ÇAĞ ANADOLU’SUNDA NADİR BİR SKOLYOZ ÖRNEĞİ: EKŞİHÖYÜK ÇOCUK İSKELETİ.....	38
THE SIGNIFICANCE OF MICROBIAL GENOMES FROM STRATONIKEIA IN TURKEY	39
TÜRKİYE’DE STRATONİKEİA’DAN ELDE EDİLEN MİKROBİYAL GENOMLARIN ÖNEMİ ...	39
. THE RELATIONSHIP BETWEEN BURIAL ORIENTATION AND SEX IN THE ÇOVDAR LATE BRONZE–EARLY IRON AGE NECROPOLIS	39
ÇOVDAR SON TUNÇ-ERKEN DEMİR ÇAĞI NEKROPÖLÜ’NDE GÖMÜ YÖNELİMİ VE CİNSİYET ARASINDAKİ İLİŞKİ	40
BURIAL PRACTICES AT HAYDARPAŞA RAILWAY STATION AREA.....	41
HAYDARPAŞA GAR SAHASI ÖLÜ GÖMME UYGULAMALARI	41
METHODOLOGY AND APPLICATION IN CREMATION ANALYSIS.....	43
KREMASYON ANALİZLERİNDE YÖNTEM VE UYGULAMA	43
HETERONORMATIVITY IN SOCIAL MEDIA: INSTAGRAM AND RELATIONSHIP DISCOURSES.....	44
SOSYAL MEDYADA HETERONORMATİVİTE: INSTAGRAM VE İLİŞKİ SÖYLEMLERİ.....	44

. AN ANTHROPOLOGICAL OBJECTION TO THE MARKET RATIONALITY OF GARY BECKER.....	45
GARY BECKER'İN PİYASA RASYONALİTESİNE ANTROPOLOJİK BİR İTİRAZ.....	46
THE JEWS OF TURKEY IN THE 100th ANNIVERSARY OF ANTHROPOLOGY: THE CULTURAL HERITAGE AND MEMORY OF EASTERN JEWS.....	47
ANTROPOLOJİNİN 100.YILINDA TÜRKİYE YAHUDİLERİ: DOĞU YAHUDİLERİNİN KÜLTÜREL MİRASI VE HAFIZASI.....	47
THE INTERSECTION POINT OF PHYSICAL ANTHROPOLOGY AND PSYCHOLOGY: ANTHROPOMETRICS AND PERSONALITY STUDIES.....	48
FİZİK ANTROPOLOJİ VE PSİKOLOJİNİN KESİŞİM NOKTASI: ANTROPOMETRİ VE KİŞİLİK ÇALIŞMALARI.....	48
FROM NATURE TO CULTURE: A CULTURAL ANTHROPOLOGICAL APPROACH TO JAMAICA KINCAID'S SHORT STORY "GIRL".....	49
DOĞADAN KÜLTÜRE: JAMAICA KINCAID'IN GIRL ADLI KISA ÖYKÜSÜNE KÜLTÜREL ANTROPOLOJİK BİR YAKLAŞIM.....	49
ANTHROPOMETRIC MEASUREMENT VALUES OF INFANTS BORN BETWEEN 2011 AND 2021 AND THE FACTORS AFFECTING THEM: THE CASE OF BATMAN PROVINCE.....	50
2011-2021 YILLARI ARASINDA DOĞAN BEBEKLERİN ANTROPOMETRİK ÖLÇÜM DEĞERLERİ VE BUNA ETKİ EDEN FAKTÖRLER: BATMAN İLİ ÖRNEĞİ.....	50
A PRELIMINARY STUDY ON THE EFFECTS OF CIGARETTE USE ON HAND FUNCTION: AN ANTHROPOLOGICAL INTERPRETATION OF MUSCULAR PERFORMANCE AND BEHAVIORAL BIOLOGY.....	51
SİGARA KULLANIMININ EL FONKSİYONUNA ETKİSİ ÜZERİNE BİR ÖN ÇALIŞMA: KAS PERFORMANSI VE DAVRANIŞSAL BİYOLOJİNİN ANTROPOLOJİK YORUMLANIŞI.....	51
Z-SCORE BASED CLASSIFICATION IN EAR ANTHROPOMETRICS.....	52
KULAK ANTROPOMETRİSİNDE Z-SKOR TEMELLİ SINIFLANDIRMA.....	52
BURNOUT SYNDROME IN EMPLOYEES AND THE ROLE OF JOB COMMITMENT IN LEAVING INTENTION.....	53
ÇALIŞANLARDA TÜKENMİŞLİK SENDROMU VE İŞTEN AYRILMA NİYETİNDE İŞE BAĞLILIĞIN ROLÜ.....	53
A VARIANT JOINT IN FOOT ANATOMY: THE CUBOIDEONAVICULAR JOINT.....	54
AYAK ANATOMİSİNDE VARYASYON GÖSTEREN EKLEM: ARTICULATIO CUBOIDEONAVICULARIS.....	54
AN OVERVIEW OF THE SYSTEM OF RELATIONS AMONG ETHNIC GROUPS IN AZERBAIJAN.....	56
AZERBAIJAN'DA YAŞAYAN ETNİK GRUPLAR ARASINDAKİ İLİŞKİLER SİSTEMİNE GENEL BİR BAKIŞ.....	56
MARRIAGE, RITUALS, AND SYMBOLS AMONG THE SHAHSEVAN NOMADS: THE CASE OF THE MOGHAN PLAIN (IRAN).....	57
ŞAHSEVEN KONAR-GÖÇERLERİ ARASINDA EVLİLİK, RİTÜELLER VE SEMBOLLER:	

MUĞAN OVASI ÖRNEĞİ (İRAN)	57
A CASE STUDY OF A GRADUATE INITIATIVE FOCUSING ON THE RECOGNITION OF ANTHROPOLOGY AS A CAREER FIELD IN TÜRKİYE: THE ANTROPOLOJINET WEBSITE .	58
TÜRKİYE'DE ANTROPOLOJİNİN KARİYER ALANI OLARAK KABUL EDİLMESİNE ODAKLANAN BİR MEZUN GİRİŞİMİ ÖRNEĞİNİN İNCELEMESİ: ANTROPOLOJINET WEB SİTESİ.....	58
SUSTAINABILITY FROM INDIGENOUS SOCIETIES TO THE PRESENT DAY: THE RELATIONSHIP BETWEEN HUMANS AND NATURE	60
YERLİ TOPLUMLARDAN GÜNÜMÜZE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK: İNSAN VE DOĞA İLİŞKİSİ. 60	
CULTURAL CODES OF BIRTH IN ISPARTA VILLAGES: ETHNOGRAPHIC FINDINGS ON LOCAL KNOWLEDGE AND TRADITION	62
ISPARTA KÖYLERİNDE DOĞUMUN KÜLTÜREL KODLARI: YEREL BİLGİ VE GELENEĞE DAİR ETNOGRAFİK BULGULAR	62
FORENSIC ARCHAEOLOGICAL AND FORENSIC ANTHROPOLOGICAL STUDIES CONDUCTED IN AZERBAIJAN AFTER THE SECOND KARABAKH WAR.....	64
II KARABAĞ SAVAŞI SONRASI AZERBAIJAN'DA YÜRÜTÜLEN ADLİ ARKEOLOJİK VE ADLİ ANTROPOLOJİK ÇALIŞMALAR	64
THE IMPORTANCE OF FORENSIC ANTHROPOLOGICAL METHODS IN THE SORTING OF COMMINGLING	66
İSKELETLERİN KARIŞTIĞI VAKALARDA ADLİ ANTROPOLOJİK YÖNTEMLERİN KULLANILMASININ ÖNEMİ	66
CYBER ANTHROPOLOGY IN THE LIGHT OF THE CULTURAL DIMENSIONS THEORY: THE ROLE AND SIGNIFICANCE OF CULTURE IN SOCIAL ENGINEERING ATTACKS	67
KÜLTÜREL BOYUTLAR KURAMI IŞIĞINDA SİBER ANTROPOLOJİ: SOSYAL MÜHENDİSLİK SALDIRILARINDA KÜLTÜRÜN ROLÜ VE ÖNEMİ	67
PERFORMING GENDER in the FIELD: A GENDER-BASED EVALUATION of ARCHAEOLOGICAL PRACTICE AT KADIKALESİ EXCAVATION in TURKIYE	69
ALANDA TOPLUMSAL CİNSİYETİN PERFORMANSI: TÜRKİYE'DEKİ KADIKALESİ KAZISINDA UYGULAMANIN TOPLUMSAL CİNSİYET TEMELLİ DEĞERLENDİRMESİ.....	69
APPROACHES TO TEMPERATURE, PRESSURE AND ENVIRONMENT WITH RAMAN SPECTRA OF SILICA POLYMORPHS: EXAMPLES FROM CULTURAL HERITAGE SITES.....	70
SİLİKA POLİMORFLARININ RAMAN SPEKTRUMLARI İLE SICAKLIK, BASINÇ VE ÇEVRE ÜZERİNE YAKLAŞIMLAR: KÜLTÜREL MİRAS ALANLARINDAN ÖRNEKLER	70
THE BEAUTY MYTH: BODY AND BEAUTY PERCEPTION IN “THE FAT GIRL” by ANDRE DUBUS	71
GÜZELLİK MİTİ: ANDRE DUBUS'UN “ŞİŞMAN KIZ” ESERİNDE BEDEN VE GÜZELLİK ALGISI.....	71
AN APPROACH TO HOMELESSNESS THROUGH SCHEMA THEORY.....	72
ŞEMA KURAMI ÜZERİNDEN EVSİZLİĞE BAKIŞ.....	72
ORGANIZATIONAL ANTHROPOLOGY: SOCIOCULTURAL APPROACH FOR	

ORGANIZATIONS	73
ÖRGÜTSEL ANTROPOLOJİ: ORGANİZASYONLAR İÇİN SOSYOKÜLTÜREL YAKLAŞIM	73
JUNE NASH'S CONTRIBUTION TO THE INSTITUTIONALIZATION OF THE ANTROPOLOGY OF WORK.....	74
ÇALIŞMA ANTROPOLOJİSİNİN KURUMSALLAŞMA SÜRECİNDE JUNE NASH'İN KATKISI	74
AN ANTHROPOLOGICAL PERSPECTIVE ON SUSTAINABLE VOLUNTARY AID TO HOMELESS PEOPLE: THE EXAMPLE OF HAYATA SARIL RESTAURANT	75
EVSİZ İNSANLARA YAPILAN SÜRDÜRÜLEBİLİR GÖNÜLLÜ YARDIMA ANTROPOLOJİK BAKIŞ AÇISI: HAYATA SARIL LOKANTASI ÖRNEĞİ.....	75
COMPARATIVE DENTAL MICROWEAR ANALYSIS IN DIFFERENT ANCIENT PERIOD SOCIETIES.....	77
FARKLI ANTİK DÖNEM TOPLUMLARINDA KARŞILAŞTIRMALI DENTAL MİKRO AŞINMA ANALİZİ.....	77
AMELOGENESIS IMPERFECTA IN BELENTEPE EASTERN ROMAN/BYZANTINE SOCIETY	78
BELENTEPE DOĞU ROMA/BİZANS TOPLUMUNDA MİNE HİPOPLAZİSİ	78
COMPARATIVE ELEMENTAL AND RAMAN ANALYSIS OF NUTRITION BETWEEN TWO DIFFERENT SOCIETIES	79
İKİ FARKLI TOPLUM ARASINDA BESLENMEYE YÖNELİK KARŞILAŞTIRMALI ELEMENT VE RAMAN ANALİZİ.....	79
MORPHOLOGICAL COMPARISON OF TEETH BELONGING TO THE LATE ROMAN PERIOD (400 AD) AND MODERN ANATOLIAN POPULATION.....	81
GEÇ ROMA DÖNEMİ (MS 400) VE GÜNÜMÜZ ANADOLU İNSANINA AIT DIŞLERİN MORFOLOJİK KARŞILAŞTIRILMASI	81
PEOPLE OF THE ANCIENT CITY OF TYMBRIADA: FIRST ANTHROPOLOGICAL FINDINGS	83
TYMBRIADA ANTİK KENTİ İNSANLARI: ANTROPOLOJİK İLK BULGULAR	83
THE ROLE OF FORENSIC ANTHROPOLOGY IN THE TURKISH JUSTICE SYSTEM.....	84
ADLİ ANTROPOLOJİNİN TÜRK ADALET SİSTEMİNDEKİ YERİ	84
EXPERT TESTIMONY IN FORENSIC ANTHROPOLOGY: CREDIBILITY AND IMPARTIALITY IN INTERNATIONAL INVESTIGATIONS.....	85
ADLİ ANTROPOLOJİDE UZMAN TANIKLIK: ULUSLARARASI SORUŞTURMALARDA GÜVENİLİRLİK VE TARAFSIZLIK.....	85
IDENTIFICATION OF HUMAN RIGHTS VIOLATIONS IN FORENSIC ANTHROPOLOGY.....	86
ADLİ ANTROPOLOJİDE İNSAN HAKLARI İHLALLERİNİN TESPİTİ.....	86
COMPARISON OF FORENSIC ANTHROPOLOGICAL FINDINGS IN NATIONAL AND INTERNATIONAL JUDICIAL CONTEXTS.....	87
ADLİ ANTROPOLOJİK BULGULARIN ULUSAL VE ULUSLARARASI YARGI BAĞLAMINDA KARŞILAŞTIRILMASI	87
THE SOLENT CONFESSION OF THE GUILTY BODY: AN ANTHROPOLOGICAL	

INTERPRETATION OF CRIME THROUGH BODY LANGUAGE.....	88
SUÇLU BEDENİN SESSİZ İTİRAFI BEDEN DİLİ İLE SUÇUN ANTROPOLOJİK OKUMASI	88
THE ROLE OF VIRAL DNA TRACES IN BONES IN FORENSIC ANTHROPOLOGY	89
FORENSIC PALYNOLOGICAL ANALYSIS OF BONES AND SWAB SAMPLES TAKEN FROM BODY CAVITIES	91
KEMİKLERİN VE VÜCUT BOŞLUKLARINDAN ALINAN SÜRÜNTÜ ÖRNEKLERİNİN ADLİ PALİNOLOJİK ANALİZİ	91
PROPOSALS FOR THE PRESENTATION OF ZOOARCHAEOLOGICAL DATA IN ARCHAEOLOGICAL SITES: THE CASE OF YEŞİLOVA HÖYÜK.....	92
ARKEOLOJİK ALANLARDA ZOOARKEOLOJİK VERİLERİN SUNUMUNA İLİŞKİN ÖNERİLER: YEŞİLOVA HÖYÜĞÜ ÖRNEĞİ.....	92
FORMAL VARIABILITY AND CONTEXTUAL ANALYSIS OF THE EARLY IRON AGE CERAMIC ASSEMBLAGE FROM THE ERNİS/EVDİTEPE NECROPOLIS.....	94
ERNİS/EVDİTEPE NEKROPOLÜ ERKEN DEMİR ÇAĞ SERAMİK GRUBUNUN BİÇİMSEL ÇEŞİTLİLİĞİ VE BAĞLAMSAL İNCELEMESİ.....	94
AESTHETIC EXPRESSION IN FACIAL RECONSTRUCTION	96
YENİDEN YÜZLENDİRMEDE ESTETİK İFADE	96
BEING A WOMAN IN THE EARTHQUAKE OF FEBRUARY 6, 2023: EXPERIENCING THE DISASTER IN ANTAKYA.....	97
6 ŞUBAT 2023 DEPREMİNDE KADIN OLMAK: ANTAKYA'DA FELAKETİ DENEYİMLEMEK	97
THE 6 FEBRUARY 2023 EARTHQUAKE AND ANTAKYA: A RESEARCHER'S EXPERIENCE OF THE DESTRUCTION OF THEIR RESEARCH AREA AND GRIEF.....	98
6 ŞUBAT 2023 DEPREMİ VE ANTAKYA: BİR ARAŞTIRMACININ ARAŞTIRMA ALANININ YIKIMI VE YAS DENEYİMİ	98
PROCESSED BONES IN THE HARRAN GRAND MOSQUE	99
HARRAN ULU CAMİ DE İŞLENMİŞ KEMİKLER.....	99
FROM SERICULTURE TO TOURISM: THE KOZA HAN SAMPLE.....	100
İPEKÇİLİKTEN TURİZME: KOZA HAN ÖRNEĞİ.....	100
KINSHIP TIES AND MARRIAGE PROHIBITIONS AMONG THE MARDINITE GROUPS.....	101
MARDİNLİ GRUPLAR-ARASINDA AKRABALIK BAĞLARI VE EVLİLİK YASAKLARI	101
TOURISM and NATIONALISM	102
TURİZM ve MİLLİYETÇİLİK	102
READING BREAST MILK THROUGH THE LENS OF THE GIFT ECONOMY: URBAN WOMEN'S WET-NURSING EXPERIENCES.....	103
ANNE SÜTÜNÜ ARMAĞAN EKONOMİSİ BAĞLAMINDA OKUMAK: KENTLİ KADINLARIN SÜTANNELİK DENEYİMLERİ.....	103
DECISION MAKING IN LOCAL GOVERNMENTS IN THE CONTEXT OF CULTURAL REPRESENTATIONS.....	104

KÜLTÜREL TEMSİLLER BAĞLAMINDA YEREL YÖNETİMLERDE KARAR ALMA.....	104
“THE PLACE OF JINN”: HEALING, BELIEF, AND SOCIAL ORDER ON GIRNAVAZ HILL	106
“CİNLERİN YERİ”: GIRNAVAZ TEPEŞİNDE ŞİFA, İNANÇ VE TOPLUMSAL DÜZEN.....	106
CURRENT STATUS AND FUTURE PERSPECTIVES OF PHYSICAL ANTHROPOLOGY STUDIES IN IRAN.....	107
İRAN'DA FİZİK ANTROPOLOJİ ÇALIŞMALARI: MEVCUT DURUM VE GELECEK PERSPEKTİFLERİ	107
A TWO-STAGE DEEP LEARNING APPROACH FOR FORENSIC AGE AND SEX DETERMINATION FROM HAND-WRIST RADIOGRAPHS: AN ANATOMICAL POSE ESTIMATION AND MULTI-TASK MODEL.....	108
EL-BİLEK RADYOGRAFİLERİNDEN ADLİ YAŞ VE CİNSİYET TAYİNİ İÇİN İKİ AŞAMALI DERİN ÖĞRENME YAKLAŞIMI: BİR ANATOMİK DURUŞ TAHMİNİ VE ÇOKLU GÖREV MODELİ	108
THE STUDY OF HUMAN REMAINS OF AN IRON AGE CEMETERY IN IRAN WITH A PALEODEMOGRAPHIC APPROACH	110
İRAN'DA BİR DEMİR ÇAĞI MEZARLIĞINDAKİ İNSAN KALINTILARININ PALEODEMOGRAFİK BİR YAKLAŞIMLA İNCELENMESİ	110
ANCIENT DNA AND THE DENISOVA HOMININI SAMPLE	112
ANTİK DNA VE DENİSOVA HOMİNİNİ ÖRNEĞİ	112
EVIDENCE OF EARLY HUMANS IN BURDUR.....	113
BURDUR'DA ERKEN İNSAN İZLERİ.....	113
TEACHING ANTHROPOLOGY TO VISUALLY DISABLED AND GIFTED STUDENTS.....	114
GÖRME ENGELİ VE ÖZEL YETENEĞİ OLAN ÖĞRENCİLERE ANTROPOLOJİ ÖĞRETİMİ	114
TRACES OF METABOLIC DISORDERS IN INFANT AND CHILD SKELETAL REMAINS OF THE MEDIEVAL ELAZIĞ-TEPECİK SOCIETY	115
ORTA ÇAĞ ELAZIĞ-TEPECİK TOPLUMU BEBEK VE ÇOCUK İSKELETLERİNDE METABOLİK BOZUKLUKLARIN İZLERİ	115
BIOCULTURAL PERSPECTIVES ON TRAUMA IN ANCIENT MOUNTAINOUS and AGRARIAN COMMUNITIES: THE OLBA EXAMPLE	117
ANTİK DÖNEMLERDE DAĞLIK VE TARIM ALANLARINDA YAŞAYAN TOPLUMLARDA TRAVMALARIN BİYOKÜLTÜREL ANALİZİ: OLBA ÖRNEĞİ	117
A CASE OF DISH OBSERVED IN A MEDIEVAL SKELETON FROM MÜSLÜMANTEPE, DİYARBAKIR	118
DİYARBAKIR MÜSLÜMANTEPE ORTA ÇAĞ İSKELETİNDE GÖZLEMLENEN BİR DISH VAKASI	118
IDENTIFICATION OF ANCIENT HUMAN BONE PATHOLOGY USING ANCIENT GENOMES	120
ANTİK GENOMLAR KULLANILARAK ANTİK İNSAN KEMİK PATOLOJİSİNİN TANIMLANMASI	120
AN ANTHROPOLOGICAL ASSESSMENT OF THE CHAMBER TOMBS IN MİLAS/SEKKÖY .	122

MİLAS/SEKKÖY ODA MEZARLARININ ANTROPOLOJİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	122
MODIFICATIONS OF TEETH AND SURROUNDING TISSUES ACCORDING TO HABITS AND THEIR CONTRIBUTION TO ANTHROPOLOGICAL STUDIES	124
DİŞ VE ÇEVRE DOKULARIN ALIŞKANLIKLARA GÖRE MODİFİKASYONLARI VE ANTROPOLOJİK ÇALIŞMALARA KATKISI	124
COMPARISON OF THE POSITION, SHAPE, AND DISTANCE MEASUREMENTS OF THE MENTAL FORAMEN ON PANORAMIC AND SKULL IMAGING	125
MENTAL FORAMENİN KONUMU, ŞEKLİ VE UZAKLIK ÖLÇÜMLERİNİN PANORAMİK RADYOGRAFİ VE KURU Kafa ÜZERİNDEN KARŞILAŞTIRILMASI	125
THREE-DIMENSIONAL EVALUATION OF THE PREVALENCE AND MORPHOLOGICAL VARIATIONS OF THE STYLOID PROCESS: A CBCT STUDY	127
STİLOİD PROSESİN PREVALANSI VE MORFOLOJİK VARYASYONLARININ ÜÇ BOYUTLU DEĞERLENDİRİLMESİ: BİR CBCT ÇALIŞMASI	127
QUANTITATIVE ASSESSMENT OF THE DISTAL HUMERUS WITH CLINICAL IMPACT ON THE TREATMENT OF ELBOW FRACTURES	128
DİRSEK KIRIKLARININ TEDAVİSİNDE KLİNİK ETKİSİ OLAN DİSTAL HUMERUS' UN KANTİTATİF DEĞERLENDİRİLMESİ	128
ANATOMICAL SILENCE IN EMERGENCY MEDICINE CONSENT FORMS: A MEDICAL ANTHROPOLOGICAL EVALUATION	129
ACİL TIPTA ONAM FORMLARININ ANATOMİK SESSİZLİĞİ: TIBBİ ANTROPOLOJİK BİR DEĞERLENDİRME	129
PALEONTOLOGICAL HERITAGE SITES IN TURKEY	131
TÜRKİYE'DE PALEONTOLOJİK MİRAS ALANLARI	131
FIRST HOMINID FIND IN TURKEY AT ÇORAKYERLER	132
TÜRKİYE'DE İLK HOMİNİN BULUNTUSU ÇORAKYERLERDEN	132
FAUNAL COMPOSITION AND PALAEOECOLOGICAL INSIGHTS FROM THE ÇORAKYERLER (ÇANKIRI, LATE MIOCENE) LOCALITY	133
ÇORAKYERLER (ÇANKIRI / GEÇ MİYOSEN) LOKALİTESİ FAUNAL KOMPOZİSYONU VE PALEOEKOLOJİK DEĞERLENDİRMELER	133
PRELIMINARY FINDINGS ON THE RHINOCEROTIDAE (PERISSODACTYLA) FROM THE MAMMALIAN FAUNA OF ÇORAKYERLER (LATE MIOCENE)	135
ÇORAKYERLER (GEÇ MİYOSEN) MEMELİ FAUNASINDAKİ RHINOCEROTİDAE (PERİSSODACTYLA) ÖN BULGULARI	135
PRELIMINARY ASSESSMENT OF RHINOCEROTIDAE FINDINGS IN MAMMAL FAUNA OF SİNAP FORMATION LOC. 12/DELİKAYINCAKTEPE (ANKARA, LATE MIOCENE)	137
SİNAP FORMASYONU LOC. 12/DELİKAYINCAKTEPE (ANKARA, GEÇ MİYOSEN) MEMELİ FAUNASINDAKİ RHINOCEROTİDAE BULGULARI ÖN DEĞERLENDİRMESİ	137
THE ROLE AND INTEGRATION OF FORENSIC SCIENCES IN DISASTER VICTIM IDENTIFICATION (DVI) WITHIN THE FRAMEWORK OF THE TURKEY DISASTER	

RESPONSE PLAN (TAMP).....	139
TÜRKİYE AFET MÜDAHALE PLANI (TAMP) KAPSAMINDA AFETZEDE KİMLİKLENDİRMESİ (DVT): ADLİ BİLİMLERİN ROLÜ VE ENTEGRASYONU	139
EXAMINING THE MIGRATION PROCESS THROUGH THE LENS OF DISASTER ANTHROPOLOGY: ANALYZING THE MIGRANT-LOCAL DIVIDE IN THE CASE OF THE FEBRUARY 6 EARTHQUAKES AND İSLAHİYE	140
GÖÇ SÜRECİNE AFET ANTROPOLOJİSİ ÇERÇEVESİNDEN BAKMAK: 6 ŞUBAT DEPREMLERİ VE İSLAHİYE ÖRNEĞİNDE GÖÇMEN-YEREL İKİLEMİNİN ANALİZİ.....	140
EXAMINATION OF BONES FOR IDENTIFICATION PURPOSES IN FIRE INCIDENTS	142
YANGIN OLAYLARINDA KEMİKLERİN KİMLİKLENDİRME AMAÇLI İNCELENMESİ	142
PLANNING OF POST-DISASTER RECOVERY PROCESS IN TURKISH PUBLIC ADMINISTRATION: AN EVALUATION WITHIN THE SCOPE OF TÜRKİYEPOST-DISASTER RECOVERY PLAN-TASİP AND FEBRUARY 6, 2023 EARTHQUAKES.....	143
UNEXPECTED GUESTS IN OUR BODIES: INTESTINAL PARASITES IN THE HISTORY OF ANTHROPOLOGY AND AN AUTOPSY CASE REPORT	145
VÜCUDUMUZDAKİ BEKLENMEDİK MİSAFİRLER: ANTROPOLOJİ TARİHİNDE BAĞIRSAK PARAZİTLERİ VE BİR OTOPSİ OLGU SUNUMU	145
STUDYING INVISIBILITY FROM AN ANTHROPOLOGICAL PERSPECTIVE: NOTES ON INVISIBILITY CONCEPT REGARDING ETHNIC MINORITIES AND REFUGEES.....	146
GÖRÜNMEZLİĞİ ANTROPOLOJİK BAKIŞ AÇISI İLE ÇALIŞMAK: ETNİK AZINLIKLARDAN MÜLTECİLERE GÖRÜNMEZ GRUPLAR VE GÖRÜNMEZLİK KAVRAMI HAKKINDA NOTLAR.....	146
THE IMPACT OF MIGRATION ON FOOD PRACTICES: MIGRATION FROM MARDİN TO İSTANBUL.....	148
GÖÇÜN YEMEK ALIŞKANLIKLARINA ETKİSİ: MARDİN'DEN İSTANBUL'A GÖÇ	148
CAIN AND ABEL IN THE TORAH AS A REFLECTION OF PATRIARCHAL TRANSFORMATION IN RELIGIOUS NARRATIVE	149
ATAERKİL DÖNÜŞÜMÜN KÜLTÜRE BİR YANSIMASI OLARAK DİNİ ANLATI: TEVRAT'TA "KABİL VE HABİL" ÖRNEĞİ.....	149
TECHNOLOGIES OF THE SELF AND THE ETHICAL-POLITICAL TRANSFORMATION OF THE ANTHROPOS: THINKING PHILOSOPHICAL ANTHROPOLOGY WITHIN THE FRAMEWORK OF FOUCAULT'S THEORY OF SUBJECTIVATION	151
KENDİLİK TEKNOLOJİLERİ VE ANTROPOS'UN ETİK-POLİTİK DÖNÜŞÜMÜ: FOUCAULT'NUN ÖZNELEŞME TEORİSİ ÇERÇEVESİNDE FELSEFİ ANTROPOLOJİYİ YENİDEN DÜŞÜNMEK	151
NEGOTIATING SOLIDARITY: AN ETHNOGRAPHY OF A VIENNESE KÜFA CONFRONTING URBAN FOOD INSECURITY	153
DAYANIŞMAYI MÜZAKERE ETMEK: VİYANA'DAKİ BİR KÜFA'NIN KENTSEL GIDA GÜVENSİZLİĞİYLE MÜCADELESİNE İLİŞKİN BİR ETNOGRAFİ	153
CONDITIONS FOR DEFINING A NEW GEOLOGICAL EPOCH: PROPOSALS FOR THE ANTHROPOCENE.....	154

YENİ BİR JEOLJİK ÇAĞ OLMA KOŞULLARI: ANTROPOSEN İÇİN ÖNERİLER.....	154
PALEOBIOGEOGRAPHY OF THE LATE MIOCENE OLD WORLD PORCUPINES IN TÜRKİYE	155
GEÇ MİYOSEN ESKİ DÜNYA OKLU KİRPİLERİNİN TÜRKİYE PALEOBİYOĞRAFYASI	155
FOSSIL FISH TEETH FROM THE BURSA PAŞALAR HOMINOID LOCALITY	156
BURSA PAŞALAR HOMINOID LOKALİTESİ FOSİL BALIK DIŞLARI	156
PALEOBIOLOGICAL AND PALEOECOLOGICAL INTERPRETATION OF SOFULAR FOSSIL LOCALITIES	158
SOFULAR FOSİL LOKALİTELERİNİN PALEOBİYOLOJİK VE PALEOEKOLOJİK YORUMU	158
YAMULA DAM FOSSIL LOCALITIES FAUNA AND RECONSTRUCTION EXAMPLES.....	159
YAMULA BARAJI FOSİL LOKALİTELERİ FAUNASI VE REKONSTRÜKSİYON ÖRNEKLERİ	159
A STUDY ON THE APPLICABILITY OF METHODS USED IN ESTIMATING TIME OF DEATH FROM SKELETONS	160
İSKELETEN ÖLÜM ZAMANI TAHMİNİNDE KULLANILAN YÖNTEMLERİN UYGULANABİLİRLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA.....	160
TIME-DEPENDENT CHANGE OF SEMEN SAMPLES BURIED IN SOIL	162
SEMEN ÖRNEKLERİNİN TOPRAK ALTINDA ZAMANA BAĞLI DEĞİŞİMİ	162
FORENSIC ANTHROPOLOGY AND TAPHONOMY: SCIENTIFIC APPROACHES TO SOLVE CRİMES.....	164
ADLİ TAFONOMİ: SUÇLARIN ÇÖZÜMÜNDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR.....	164
INVESTIGATION OF DEFORMATION ON BONES IMMERSSED IN DIFFERENT AQUATIC ENVIRONMENTS.....	166
FARKLI SU ORTAMLARINDA BEKLETİLEN KEMİKLER ÜZERİNDEKİ DEFORMASYONUN İNCELENMESİ	166
FIGG'S ROLE IN THE IDENTIFICATION OF SKELETAL HUMAN REMAINS	167
ADLİ GENETİK SOYBİLİMİN İSKELET KALINTILARININ KİMLİKLENDİRİLMESİNDEKİ ROLÜ	167
IN THE FOOTSTEPS OF SILENT CULTURES: AN ANTHROPOLOGICAL COMPARISON OF SIGN LANGUAGE PRACTICES ACROSS CULTURES AND THE CONSTRUCTION OF BODILY IDENTITY IN DIGITAL SPACES.....	169
SESSİZ KÜLTÜRLERİN İZİNDE: FARKLI KÜLTÜRLERDE İŞARET DİLİ PRATİKLERİNİN ANTROPOLOJİK KARŞILAŞTIRMASI VE DİJİTAL ORTAMDA BEDENİN KİMLİK İNŞASI .	169
MUSIC PERCEPTION IN THE TEKE REGION AND THE ROLE OF GEOGRAPHY IN SHAPING MUSIC: AN INTERRELATION OF CULTURE, MUSICOLOGY, AND ETHNOMUSICOLOGY .	170
KÜLTÜR, MÜZİKOLOJİ VE ETNOMÜZİKOLOJİ İLİŞKİSİ EKSENİNDE TEKE YÖRESİ'NDEKİ MÜZİK ALGISI VE COĞRAFYANIN MÜZİĞİ ŞEKİLLENDİRMESİ	170
CARAVAN PARKS AND CARAVANNING CULTURE AS A NEW LIVING SPACE IN İSTANBUL	

.....	171
MİKROBİOME AND CULTURE: CULTURAL REFLECTIONS OF THE HUMAN BODY ECOSYSTEM	173
MİKROBİYOM VE KÜLTÜR: İNSAN VÜCUDU EKOSİSTEMİNİN KÜLTÜREL YANSIMALARI	173
A STUDY ON THE APPLICABILITY OF PULP VOLUME IN AGE ESTIMATION USING CONE-BEAM COMPUTED TOMOGRAPHY (CBCT) IMAGES IN FORENSIC ANTHROPOLOGY	174
ADLİ ANTROPOLOJİDE KONİK IŞINLI BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ (KİBT) GÖRÜNTÜLERİ İLE PULPA HACMİNİN YAŞ TAHMİNİNDE KULLANILABİLİRLİĞİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA.....	174
COPYING COMPUTED TOMOGRAPHY DATA OF GUNSHOT-CAUSED BONE TRAUMA CASES USING 3D PRINTING TECHNOLOGY	176
ATEŞLİ SİLAH KAYNAKLI KEMİK TRAVMASI VAKALARINA AİT BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ VERİLERİNİN 3 BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİSİ İLE KOPYALANMALARI	176
MEASUREMENT RELIABILITY IN THE SACRUM: DIGITAL OSTEOLOGY USING ADVANCED CT IMAGING TECHNIQUES	178
SAKRUMDA ÖLÇÜM GÜVENİLİRLİĞİ: GELİŞMİŞ BT GÖRÜNTÜLEME YÖNTEMLERİYLE DİJİTAL OSTEOLOJİ.....	178
INVESTIGATION OF MORPHOMETRIC CHANGES IN THE THORAX IN PATIENTS 65 YEARS AND OLDER WITH HEART FAILURE IN RADIOLOGIC IMAGES: PILOT STUDY.....	179
65 YAŞ VE ÜSTÜ KALP YETERSİZLİĞİ OLAN HASTALARDA MEYDANA GELEN TORAKSTAKİ MORFOMETRİK DEĞİŞİKLİKLERİN RADYOLOJİK GÖRÜNTÜLER ÜZERİNDE ARAŞTIRILMASI: PİLOT ÇALIŞMA	179
EXAMINATION OF TOOL MARKS ON BONES WITH A COMPARISON MACROSCOPE	181
KEMİKLER ÜZERİNDEKİ ALET İZLERİNİN MUKAYESE MAKROSKOBİ İLE İNCELENMESİ	181
THE ROLE OF THREE DIMENSIONAL TECHNOLOGIES IN FORENSIC ANTHROPOLOGY AND NEW DIGITAL APPROACHES.....	182
ADLİ ANTROPOLOJİDE ÜÇ BOYUTLU TEKNOLOJİLERİN ROLÜ VE YENİ DİJİTAL YAKLAŞIMLAR	182
AI-ASSISTED FORENSIC ANTHROPOLOGY: METHODOLOGICAL EXPANSION AND ETHICAL BOUNDARIES	184
YAPAY ZEKA DESTEKLİ ADLİ ANTROPOLOJİ: YÖNTEMSSEL GENİŞLEME VE ETİK SINIRLAR	184
FACIAL RECONSTRUCTION IN FORENSIC ANTHROPOLOGY: A METHODOLOGICAL EVALUATION	185
ADLİ ANTROPOLOJİDE YENİDEN YÜZLENDİRME: YÖNTEMSSEL BİR DEĞERLENDİRME	185
POSTER SUNUM BİLDİRİ ÖZLERİ	187
ABSTRACTS OF POSTER PRESENTATIONS	187
EVALUATION OF NONMETRIC CRANIAL VARIATIONS OBSERVED IN THE ITALY-	

SYRACUSE POPULATION	188
İTALYA-SYRACUSE TOPLUMUNDA GÖZLENEN NONMETRİK CRANİAL VARYASYONLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	188
ARTIFICIAL CRANIAL DEFORMATION ACROSS EURASIA: PERSPECTIVES FROM CHINA AND TÜRKİYE.....	189
SEPTAL APERTURE AND SUPRACONDYLAR PROCESS IN THE MEDIEVAL ELAZIĞ-TEPECİK POPULATION AND ARCHAEOLOGICAL / ANTHROPOLOGICAL SIGNIFICANCE OF THESE VARIATIONS	190
ELAZIĞ-TEPECİK ORTAÇAĞ TOPLUMUNDA SEPTAL AÇIKLIK, SUPRAKONDİLER ÇIKINTI VE ARKEOLOJİK/ANTROPOLOJİK ÖNEMİ	190
ACCURACY AND RELIABILITY OF 3D SCANNERS IN FACIAL RECONSTRUCTION STUDIES	192
. YENİDEN YÜZLENDİRME ÇALIŞMALARINDA 3D TARAYICILARIN DOĞRULUK VE GÜVENİLİRLİĞİ.....	192
PATHOLOGICAL EFFECTS OF CBRN EVENTS ON ARCHAEOLOGICAL RESIDENTS	194
KBRN OLAYLARININ ARKEOLOJİK KALINTILAR ÜZERİNDEKİ PATOLOJİK ETKİLERİ.....	194
THE CULTURAL EXCHANGE BETWEEN CHINA AND TURKIYE: PERSPECTIVE FROM THE CULTURAL RELICS EXHIBITIONS	196
EVALUATION OF SEX ESTIMATION STUDIES USING ANTHROPOMETRIC MEASUREMENTS OF THE HAND	197
ELİN ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLERİ KULLANILARAK YAPILAN CİNSİYET TAHMİN ÇALIŞMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	197
FUNCTIONAL ADAPTATION OF MOLAR TEETH AND DIETARY RELATIONSHIP FROM A PALEOANTHROPOLOGICAL PERSPECTIVE	199
MOLAR DIŞLERİN FONKSİYONEL ADAPTASYON VE DİYET İLİŞKİSİNİN PALEOANTROPOLOJİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	199
AGE ESTIMATION OF IRON AGE SKELETAL REMAINS FROM THE QAZVIN PLAIN OF IRAN USING 2D AND 3D DENTAL IMAGING	200
İRAN'IN QAZVIN OVASI'NDAN DEMİR ÇAĞI İSKELET KALINTILARINDA 2 VE 3 BOYUTLU DENTAL GÖRÜNTÜLEME İLE YAŞ TAHMİNİ.....	200
THE 4+1 APPROACH FOR IDENTIFICATION OF BONE SPECIES IN ANTHROPOLOGICAL AND ANATOMICAL APPLICATIONS: ARTIFICIAL INTELLIGENCE BEYOND CLASSICAL METHODS.....	202
ANTROPOLOJİK VE ANATOMİK UYGULAMALARDA KEMİK TANIMLAMASI İÇİN 4+1 YAKLAŞIMI: KLASİK YÖNTEMLERİN ÖTESİNDE YAPAY ZEKÂ	202
DIAGNOSTIC CHALLENGES IN SPECIES IDENTIFICATION OF OSTEOLOGICAL REMAINS IN FORENSIC SCIENCE	204
ADLİ BİLİMLERDE OSTEOLOJİK KALINTILARIN TÜR TAYİNİNDE KARŞILAŞILAN TANISAL GÜÇLÜKLER.....	204
TEXTILE EFFECT ON BURIED BODIES WITH A FORENSIC TEXTILE APPROACH.....	206

ADLİ TEKSTİL YAKLAŞIMIYLA GÖMÜLÜ CESETLERDE TEKSTİL ETKİSİ	206
ANATOMICAL STRUCTURE OF TEETH, ERUPTORY MECHANISMS, MORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS AND THEIR PLACE IN FORENSIC ANTHROPOLOGY	208
DİŞLERİN ANATOMİK YAPISI, SÜRME MEKANİZMALARI, MORFOLOJİK ÖZELLİKLERİ VE ADLİ ANTROPOLOJİDEKİ YERİ	208
FORENSIC AGE ESTIMATION BASED ON THREE-DIMENSIONAL ANALYSIS OF PULP AND TOTAL TOOTH VOLUMES IN CANINE TEETH USING CONE-BEAM COMPUTED TOMOGRAPHY: A PILOT STUDY.....	209
KONİK IŞINLI BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ İLE KANİN DİŞLERDE PULPA VE TOTAL DİŞ HACİMLERİNİN 3 BOYUTLU ANALİZİNE DAYALI ADLİ YAŞ TAHMİNİ: BİR PİLOT ÇALIŞMA	209
LINKING FIELD TO LAB: ARCHAEOLOGICAL DOCUMENTATION IN THE INTERDISCIPLINARY IDENTIFICATION OF MISSING PERSONS UNDER THE CMP FRAMEWORK.....	211
SAHADAN LABORATUVARA: KŞK ÇERÇEVESİNDE KAYIP ŞAHISLARIN KİMLİKLENDİRİLMESİNDE ARKEOLOJİK BELGELEME	211
INVESTIGATION OF LATERALITY-DEPENDENT MORPHOMETRIC VARIABILITY OF PROXIMAL FEMUR.....	213
PROKSİMAL FEMUR'UN LATERALİTEYE BAĞLI MORFOMETRİK DEĞİŞKENLİĞİNİN İNCELENMESİ	213
KATILIMCI LİSTESİ.....	215
PARTICIPANT LIST	215
DESTEKLEYEN/KATKI VEREN KURULUŞLAR	218
SUPPORTING/ CONTRIBUTING INSTITUTIONS.....	218

SÖZLÜ SUNUM BİLDİRİ ÖZLERİ

ABSTRACTS OF ORAL PRESENTATIONS

A RARE CASE OF SCOLIOSIS IN MEDIEVAL ANATOLIA: THE EKŞİ HÖYÜK CHILD SKELETON

Başak Boz ¹

¹Prof. Dr. Trakya University, Edirne, Türkiye, Orcid ID :0000-0002-7310-4455

*basak.boz@gmail.com

Keywords: Ekşi Höyük, Denizli, Medieval period, Juvenile Scoliosis

ABSTRACT

This presentation focuses on a case of scoliosis identified in the skeleton of a child aged between 7 and 8 years, recovered from a cemetery area dated to the 10th–11th centuries, located within the site of Ekşi Höyük in the Çal district of Denizli, Turkey. In this individual's spine, a distinct vertebral rotation beginning in the thoracic segments and progressing downward was observed, terminating in a lateral deviation in the lumbar region. Asymmetry in the alignment of the ribs, rotation in the pelvic region, and deviations in the axial alignment of the body are evaluated as additional morphological indicators supporting the diagnosis of scoliosis.

Diagnosing structural spinal deformities such as scoliosis in child skeletons involves a number of challenges. The incomplete mineralization of developing vertebrae, the subtle nature of morphological changes in early stages, and post-depositional disturbances in the burial environment complicate accurate identification. For these reasons, cases of scoliosis in children have been only rarely documented in the archaeological literature. The spinal pathology observed in the Ekşi Höyük individual therefore represents a noteworthy example in terms of paleopathological assessment and contributes to our understanding of childhood health conditions in past communities.

This case also highlights the importance of meticulous analysis in identifying skeletal pathologies not only in adults but also in juvenile individuals. The findings provide evidence that scoliosis can emerge at an early age and offer a basis for interpreting its potential impacts on the individual's quality of life and social experience within their community

ORTA ÇAĞ ANADOLU'SUNDA NADİR BİR SKOLYOZ ÖRNEĞİ: EKŞİHÖYÜK ÇOCUK İSKELETİ

Başak Boz ¹

¹Prof. Dr. Trakya Üniversitesi, Edirne, Türkiye, Orcid ID :0000-0002-7310-4455

*basak.boz@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Ekşi Höyük, Denizli, Orta çağ, Çocuk Skolyozu

ÖZET

Bu sunumda, Denizli ili Çal ilçesi sınırları içinde yer alan Ekşi Höyük yerleşiminde, 10–11. yüzyıla tarihlenen mezarlık alanında ortaya çıkarılmış 7–8 yaş aralığındaki bir çocuk bireyin iskeletinde tespit edilen skolyoz vakası ele alınmaktadır. Söz konusu bireyin omurgasında, torakal segmentlerden başlayarak aşağıya doğru ilerleyen belirgin bir vertebral rotasyon gözlenmiştir; eğrilik, lomber bölgede lateral deviasyonla sonlanmıştır. Kaburgaların dizilimindeki asimetri, pelvik bölgedeki rotasyon ve gövde eksenindeki sapmalar, skolyoz tanısını destekleyen ek morfolojik bulgular olarak değerlendirilmiştir. Çocuk iskeletlerinde skolyoz gibi yapısal omurga deformasyonlarının saptanması, bir dizi zorluk içermektedir. Gelişmekte olan vertebraların henüz mineralize olmamış olması, morfolojik değişimlerin belirginleşmemesi ve mezar ortamındaki bozulmalar tanıyı güçleştirmektedir. Bu nedenle arkeolojik çocuk skolyoz vakaları literatürde oldukça nadir olarak belgelenmiştir. Ekşi Höyük bireyinde saptanan omurga patolojisi, bu anlamda hem paleopatolojik değerlendirme açısından dikkat çekici bir örnek teşkil etmekte hem de geçmiş topluluklarda çocukluk dönemi sağlık sorunlarının anlaşılmasına katkı sunmaktadır. Bu vaka, aynı zamanda iskelet patolojilerinin yalnızca yetişkin bireylerde değil, çocuk bireylerde de özenli analizlerle tespit edilebileceğini göstermesi açısından önemlidir. Bulgular, skolyozun erken yaşta ortaya çıkabileceğine ve bu durumun bireyin yaşam kalitesi ile toplumsal yaşamı üzerinde potansiyel etkilerine dair yorum yapılmasına da olanak sağlamaktadır.

THE SIGNIFICANCE OF MICROBIAL GENOMES FROM STRATONIKEIA IN TURKEY

Aylin Köşeler^{1,*}, Bilal Söğüt²

1 Pamukkale University, Faculty of Medicine, Department of Biophysics,

Denizli, Türkiye, ORCID No: 0000-0003-4832-0436

2 Pamukkale University, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Archaeology,

Denizli, Türkiye, ORCID No: 0000-0002-0171-318X

*akoseler@pau.edu.tr

Keywords: Archaeogenetics, Metagenomics, Ancient DNA, Microbiome, Stratonikeia

ABSTRACT

This study presents a comprehensive metagenomic analysis of soil and swab samples collected from the ancient city of Stratonikeia, with a focus on microbiome composition and pathogen presence in various architectural contexts. High-throughput shotgun sequencing was performed on samples retrieved from the Tepidarium (RH1MK1) and Palaestra (SRH1PPG) of the bath-gymnasium complex. Following stringent quality filtering and de novo assembly, gene prediction and taxonomic-functional annotation were conducted using a suite of reference databases, including KEGG, eggNOG, VFDB, CARD, and PHI-base. The RH1MK1 sample revealed a higher abundance of virulence genes and outbreak-related pathogens such as *Escherichia coli*, *Shigella flexneri*, *Vibrio cholerae*, and *Clostridium difficile* compared to SRH1PPG. Functional annotations highlighted genes related to secretion systems, enterotoxins, and antibiotic resistance, suggesting enhanced pathogenic potential in thermally and hydrologically active contexts. Comparative analysis with other Anatolian archaeological sites (e.g., Çatalhöyük, Van Castle, and Zeugma) revealed regional patterns in ancient pathogen distribution. These findings provide valuable insights into microbial preservation, pathogen mobility, and potential health risks in ancient urban settings. The integration of spatial archaeology with metagenomic methods demonstrates the potential of microbiome-based approaches in reconstructing past disease ecologies and environmental health conditions.

TÜRKİYE'DE STRATONİKEİA'DAN ELDE EDİLEN MİKROBİYAL GENOMLARIN ÖNEMİ

Aylin Köşeler^{1,*}, Bilal Söğüt²

1 Pamukkale Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyofizik Anabilim Dalı, Denizli, Türkiye, ORCID No: 0000-0003-4832-0436

2 Pamukkale Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Arkeoloji Bölümü,

Denizli, Türkiye, ORCID No: 0000-0002-0171-318X

*akoseler@pau.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Arkeogenetik, Metagenomik, Antik DNA, Mikrobiyom, Stratonikeia

ÖZET

Bu çalışma, Stratonikeia antik kentinden toplanan toprak ve sürüntü örneklerinin kapsamlı bir metagenomik analizini sunmakta olup, farklı mimari bağlamlarda mikrobiyom bileşimi ve patojen varlığına odaklanmaktadır. Hamam-gimnazyum kompleksinin Tepidarium (RH1MK1) ve Palaestra (SRH1PPG) bölümlerinden alınan örnekler üzerinde yüksek verimli “shotgun” dizileme gerçekleştirilmiştir. Sıkı kalite filtrelemesi ve de novo montajın ardından, gen tahmini ve taksonomik-fonksiyonel anotasyonlar; KEGG, eggNOG, VFDB, CARD ve PHI-base gibi referans veritabanları kullanılarak yapılmıştır.

RH1MK1 örneğinde, SRH1PPG'ye kıyasla *Escherichia coli*, *Shigella flexneri*, *Vibrio cholerae* ve *Clostridium difficile* gibi salgınla ilişkili patojenler ve virülans genleri daha yüksek bollukta saptanmıştır. Fonksiyonel anotasyonlar; salgı sistemleri, enterotoksinler ve antibiyotik direnci ile ilişkili genleri ortaya koyarak, termal ve hidrolojik olarak aktif bağlamlarda patojenik potansiyelin arttığını düşündürmektedir.

Çatalhöyük, Van Kalesi ve Zeugma gibi diğer Anadolu arkeolojik alanlarıyla yapılan karşılaştırmalı analizler, antik patojen dağılımında bölgesel örüntüler ortaya koymuştur. Bu bulgular, mikrobiyal korunma, patojen hareketliliği ve antik kentsel ortamlardaki potansiyel sağlık risklerine ilişkin değerli bilgiler sunmaktadır. Mekânsal arkeoloji ile metagenomik yöntemlerin entegrasyonu, mikrobiyom temelli yaklaşımların geçmiş hastalık ekolojilerini ve çevresel sağlık koşullarını yeniden inşa etme potansiyelini göstermektedir.

THE RELATIONSHIP BETWEEN BURIAL ORIENTATION AND SEX IN THE ÇOVDAR LATE BRONZE–EARLY IRON AGE NECROPOLIS

Vusal Gasanov^{1*} & Lola Hüseynova²

1Azerbaijan National Academy of Sciences, Institute of Archaeology and Anthropology, Director of the Physical Anthropology Laboratory, PhD Student.

2 Azerbaijan National Academy of Sciences, Institute of Archaeology and Anthropology, New Construction Sites Archaeology Branch, PhD Student.

*gasanovvusal@gmail.com

Keywords: Chovdar Necropolis, Late Bronze Age, Early Iron Age, Khojaly-Gedebey Culture, Gender, Stone Cist Graves

ABSTRACT

The Chovdar Necropolis is located in western Azerbaijan, near Chovdar village of the Dashkasan district, at an elevation of 1,400–1,500 meters above sea level. Systematic excavations in the area were carried out in 2019 by the Institute of Archaeology and Anthropology of the Azerbaijan National Academy of Sciences, within the framework of mining activities conducted by AzerGold CJSC.

As a result of the excavations, 156 stone cist-type graves dating to the Late 2nd millennium BC and the Early 1st millennium BC were identified. The graves are single-chambered and exhibit variation in orientation along north–south, east–west, and diagonal axes. The entrances were predominantly oriented toward the south or southwest. Differences in size and layout were also observed among the graves.

The majority of the burials are single interments; only graves DÇ23 and DÇ153 contained multiple burials. While 49 graves yielded no skeletal remains, human bones were recovered from 109 graves. Among these, 89 individuals were adults and 20 were children. Of the individuals whose sex could be determined, 33 were male and 32 were female. The category of “Orientation” encompasses the geographical alignment of the head and body axis within the grave, as well as whether the body was laid on the right or left side. Depending on the orientation of the burial chamber, the heads of both adult males, females, and children were positioned in varying directions. However, anthropological analysis revealed a clear gender-based distinction in burial position. Accordingly, all male individuals were interred lying on their right side, while female individuals were buried lying on their left side. This evidence indicates the presence of a consistent gender-related ritual practice in the funerary traditions of the necropolis.

ÇOVDAR SON TUNÇ-ERKEN DEMİR ÇAĞI NEKROPÖLÜ’NDE GÖMÜ YÖNELİMİ VE CİNSİYET ARASINDAKİ İLİŞKİ

Vusal Gasanov^{1*} ve Lola Hüseynova²

Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi, Arkeoloji ve Antropoloji Enstitüsü, Fiziksel Antropoloji Lab. Müdürü, Doktora Öğrencisi.

Orcid: <https://orcid.org/0000-0003-3848-0479>

2 Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi, Arkeoloji ve Antropoloji Enstitüsü, Yeni İnşaat Alanları Arkeoloji Şubesi, Doktora Öğrencisi. Orcid: <https://orcid.org/0000-0001-7700-5422>

*Gasanovvusal@gmail.com

Anahtar kelimeler: Çovdar Nekropölü, Son Tunç, Erken Demir, Hocalı-Gedebey Kültürü, Cinsiyet, Taş Sanduka Mezarlar.

ÖZET

Çovdar Nekropolü, Azerbaycan'ın batısında, Daşkasan ilçesine bağlı Çovdar köyü yakınlarında, deniz seviyesinden 1.400–1.500 metre yükseklikte yer almaktadır. Bölgede sistematik kazılar, 2019 yılında AzerGold A.Ş.'nin madencilik faaliyetleri kapsamında, Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi Arkeoloji ve Antropoloji Enstitüsü tarafından gerçekleştirilmiştir. Kazılar sonucunda, M.Ö. 2. binyılın sonları ile 1. binyılın başlarına tarihlenen taş sanduka tipinde 156 mezar tespit edilmiştir. Mezarlar tek odalı olup yönelim açısından kuzey-güney, doğu-batı ve çapraz eksenlerde farklılık göstermektedir. Giriş açıklıkları çoğunlukla güneye veya güneybatıya yönlendirilmiştir. Mezarlar arasında boyut ve yerleşim açısından da bazı farklılıklar gözlemlenmiştir.

Mezarların büyük bölümü tek bireylidir; yalnızca DÇ23 ve DÇ153 numaralı mezarlarda çoklu gömü bulunmuştur. 49 mezarda iskelet kalıntısı bulunmazken, 109'unda insan kemiklerine rastlanmıştır. Bu bireylerden 89'u yetişkin, 20'si çocuktur. Cinsiyeti belirlenebilen bireylerin 33'ü erkek, 32'si kadındır. “Yönlendirme” başlığı altında değerlendirilen hususlar, mezar içindeki iskeletin baş ve gövde ekseninin coğrafi doğrultusu ile gövdenin bireyin sağ ya da sol tarafına yatırılmış olma durumunu kapsamaktadır. Mezar odalarının inşa edildiği yöne bağlı olarak, hem yetişkin erkek ve kadın bireylerde hem de çocuklarda başın farklı yönlerde konumlandırıldığı tespit edilmiştir. Ancak yapılan antropolojik değerlendirmeler sonucunda, cinsiyeti belirlenebilen tüm bireylerde gömü pozisyonunun cinsiyete göre farklılık gösterdiği anlaşılmıştır. Buna göre, erkek bireylerin tamamı sağ kolu üzerine yatırılarak defnedilmişken, kadın bireylerde ise gömü sol kolu üzerine yatırılarak gerçekleştirilmiştir. Bu durum, mezarlık alanındaki defin geleneklerinde cinsiyete bağlı belirli bir ritüel düzeninin benimsendiğini göstermektedir.

BURIAL PRACTICES AT HAYDARPAŞA RAILWAY STATION AREA

Rahmi Asal¹, Mehmet Ali Polat², Yasemin Yılmaz³,
Hüseyin Yıldırım⁴, Yusuf Tokgöz⁵, Didem Toy^{6,*},
Erdal Altıntel⁷

1 Director, Istanbul Archaeological Museums, Istanbul, Türkiye
Orcid ID: 0000-0002-6976-1356

2 Archaeologist, Istanbul Archaeological Museums, Istanbul,
Türkiye Orcid ID: 0000-0003-0752-6884

3 Assoc. Dr., Düzce University, Department of Archaeology,
Düzce, Türkiye Orcid ID: 0000-0001-7258-4920,
ror.org/04175wc52

4 Archaeologist, Istanbul Archaeological Museums, Istanbul,
Türkiye Orcid ID: 0009-0009-7336-4474

5 Art Historian, Istanbul Archaeological Museums, Istanbul,
Türkiye Orcid ID: 0009-0000-8265-1736

6 Archaeologist, Düzce University, Master's Student, Istanbul,
Türkiye Orcid ID: 0009-0003-1142-3105

7 Archaeologist, Düzce University, Master's Student, Istanbul,
Türkiye Orcid ID: 0009-0009-4762-4447*didem.toy@hotmail.com

Keywords: Burial, Grave, Haydarpaşa, Kalkhedon,
Sepulcher

ABSTRACT

Rescue excavations at the Haydarpaşa Station area began in 2018 as part of railway rehabilitation and construction activities. The area under excavation is located in the Kadıköy Harbor zone, which forms the western boundary of the ancient city of Chalcedon. The architectural remains, assemblages, and burial practices unearthed over an area of approximately 200 decares provide a unique window into the uninterrupted habitation of the city from the 6th century BCE to the present day. The graves discovered across this broad area, dated from the 6th century BCE to the end of the Byzantine Period, have been examined from the perspective of societal transformation and how these changes are reflected in burial practices. For this reason, the graves were studied using the archaeothanatological method, which enables analysis within the framework of archaeological context, taphonomy, and osteoarchaeological integrity. The burial practices identified in the area include both cremation and inhumation. Inhumations are represented by primary single burials in simple earth-dug pits, cist-type tombs, multiple burials, and both successive and simultaneous collective burials. Fieldwork revealed that primary single burials were generally located in areas lacking architectural structures, while multiple and collective burials were made inside structures within the area designated as the church zone, and cist tombs were placed around this area. The materials and construction techniques used in

HAYDARPAŞA GAR SAHASI ÖLÜ GÖMME UYGULAMALARI

Rahmi Asal¹, Mehmet Ali Polat², Yasemin Yılmaz³,
Hüseyin Yıldırım⁴, Yusuf Tokgöz⁵, Didem Toy^{6,*},
Erdal Altıntel⁷

1 Müdür, İstanbul Arkeoloji Müzeleri, İstanbul, Orcid ID: 0000-0002-6976-1356

2 Arkeolog, İstanbul Arkeoloji Müzeleri, İstanbul, Türkiye Orcid ID: 0000-0003-0752-6884

3 Doç. Dr., Düzce Üniversitesi Arkeoloji Anabilim Dalı, Düzce, Türkiye Orcid ID: 0000-0001-7258-4920

4 Arkeolog, İstanbul Arkeoloji Müzeleri, İstanbul, Türkiye Orcid ID: 0009-0009-7336-4474

5 Sanat Tarihçi, İstanbul Arkeoloji Müzeleri, İstanbul, Türkiye Orcid ID: 0009-0000-8265-1736

6 Arkeolog, Düzce Üniversitesi YL Öğrencisi, İstanbul, Türkiye Orcid ID: 0009-0003-1142-3105

7 Arkeolog, Düzce Üniversitesi YL Öğrencisi, İstanbul, Türkiye Orcid ID: 0009-0009-4762-4447

*didem.toy@hotmail.com

Anahtar Kelimeler: Gömüt, Haydarpaşa, Kalkhedon,
Mezar, Ölü Gömme

ÖZET

Haydarpaşa Gar Sahası kurtarma kazılarına, demiryolu iyileştirme ve inşaa faaliyetleri kapsamında 2018 yılında başlanmıştır. Çalışılan alan, Kalkhedon Antik Kenti'nin batı sınırını oluşturan Kadıköy Limanı bölgesidir. Yaklaşık 200 dönümlük bir alanda açığa çıkarılan mimari kalıntılar, buluntu toplulukları ve ölü gömme uygulamaları, M.Ö. 6. yy'dan günümüze kentin kesintisiz iskânına farklı bir pencereden bakma olanağı sunmaktadır. Geniş bir alanda tespit edilen ve M.Ö. 6. yy'dan Bizans Dönemi sonuna kadar olan sürece tarihlenen mezarlar, aynı alanda toplumsal dönüşüm ve bu durumun ölü gömme uygulamalarına yansıma biçimlerinin değerlendirilmesi perspektifiyle ele alınmıştır. Bu nedenle mezarlar, arkeolojik bağlam, tafonomi, osteoarkeoloji bütünlüğüyle analiz etme olanağını sunan arkeotanolojik yöntemle çalışılmıştır.

Alanda, ölü gömme uygulamaları kremasyon ve inhüstasyonlarla temsil edilmektedir. Inhüstasyonlar, doğrudan toprağa açılan çukurlarda tekli birincil gömütler, sanduka tipi mezarlar, çoklu gömütler, art zamanlı ve eş zamanlı toplu gömütlerden oluşmaktadır. Sahada yapılan çalışmalarda, tekli birincil gömütlerin mimarinin olmadığı alanda konumlandığı görülürken, çoklu ve toplu gömütlerin kilise bölgesi olarak adlandırılan alanda mekân içerisine yapıldığı, sanduka tipi mezarların da bu alana ilişkili olarak çevresine

the church, along with the small finds recovered from excavations in this area, date the structure to the Early Byzantine Period. Cremation burials, on the other hand, were uncovered within and around architectural remains dated to the Late Hellenistic Period. The presentation focuses on the archaeological context of the burial practices

yerleştirildiği görülmüştür. Kilise yapısının inşasında kullanılan malzeme ve inşa teknikleri ile kazılarda bu alandan elde edilen küçük buluntular yapının Erken Bizans Dönemi'ne tarihlendiğini göstermektedir. Kremasyon gömütleri ise Geç Helenistik Dönem sonuna tarihlenen mimari kalıntılar içerisinde ve çevresinde açığa çıkarılmıştır. Sunumda ölü gömme uygulamalarının arkeolojik bağlam konum verilerine odaklanılmaktadır.

METHODOLOGY AND APPLICATION IN CREMATION ANALYSIS

Yasemin YILMAZ1,*, Rahmi ASAL2,, Mehmet Ali
POLAT3 ve Gökhan ORTAK4

1Assoc. Prof., Düzce University, Düzce, Türkiye, Orcid ID 0000-0001-7258-4920, ror.org/04175wc52

2Istanbul Archaeological Museums, Istanbul, Türkiye, Orcid ID 0000-0002-6976-1356

3Istanbul Archaeological Museums, Istanbul, Türkiye, Orcid ID 0000-0003-0752-6884

4Istanbul Archaeological Museums, Istanbul, Türkiye, Orcid ID 0009-0002-2000-4626

Yasemin YILMAZ

*yaseminyilmaz@duzce.edu.tr

Keywords: Beşiktaş, Cremation, Early Bronze Age, Istanbul, Kurgan Cemetery

ABSTRACT

In 2017, a cemetery dating to the Early Bronze Age was discovered in the Beşiktaş district on the European side of Istanbul, approximately 50 meters from the present-day shoreline, during the construction of a metro station. The burial structures, known as kurgans, were built in a circular plan using dry stone walling technique. Within and between these structures, a small number of inhumations and a large number of cremations were uncovered. Cremation can be defined as the deliberate burning of the deceased as a funerary practice. When the body is exposed to high temperatures of around 700/800–1000 °C for approximately an hour, the soft tissues are completely destroyed, and the bones become heavily fragmented and deformed. Cremations uncovered at archaeological sites typically survive to the present day as a result of the remaining bones being buried—likely by the deceased's contemporaries—after the burning process. The excavation of these human remains, which are often significantly damaged and largely lacking skeletal integrity, requires the use of methods appropriate to their nature in order to conduct archaeological context analyses, determine chronological frameworks, remove them from the site, and perform biological analyses to generate scientific data. The Beşiktaş cremations were found in various burial contexts: directly on walking surfaces, in urns, and in areas framed with stones. This presentation aims to open a methodological discussion on cremation practices, using the Beşiktaş cemetery—characterized by its distinctive diversity in funerary practices—as a case study.

KREMASYON ANALİZLERİNDE YÖNTEM VE UYGULAMA

Yasemin YILMAZ1,*, Rahmi ASAL2,, Mehmet Ali
POLAT3 ve Gökhan ORTAK4

1Doç.Dr, Düzce Üniversitesi, Düzce, Türkiye, Orcid ID 0000-0001-7258-4920, ror.org/04175wc52

2İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, İstanbul, -Türkiye, Orcid ID 0000-0002-6976-1356

3 İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, İstanbul, -Türkiye, Orcid ID 0000-0003-0752-6884

4 İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, İstanbul, -Türkiye, Orcid ID 0009-0002-2000-4626

Yasemin YILMAZ

*yaseminyilmaz@duzce.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Beşiktaş, İlk Tunç Çağı, İstanbul, Kremasyon, Kurgan Mezarlığı

ÖZET

2017 yılında, İstanbul'un Avrupa yakasında Beşiktaş semtinde, günümüz deniz kıyısına yaklaşık 50 metre mesafedeki metro istasyonu inşaat alanında, İlk Tunç Çağı'na tarihlenen bir mezarlık keşfedilmiştir. Yuvarlak planlı, kuru duvar örgü tekniğiyle inşa edilen ve kurgan olarak adlandırılan mezar yapılarının içerisinde ve yapı aralarında az sayıda inhumasyon, çok sayıda ise kremasyon açığa çıkarılmıştır. Kremasyon, gömüt uygulamalarında, ölünün bilinçli olarak yakılması olarak tanımlanabilir. Yaklaşık 700-1000 °C arasında ısıya, bedenin yaklaşık bir saat maruz kalması sonucunda yumuşak dokular tamamen yok olmakta, kemikler yoğun olarak parçalanmakta ve deforme olmaktadır. Arkeolojik alanlarda açığa çıkarılan kremasyon kalıntıları, yakma işlemi sonrası geriye kalan kemiklerin olasılıkla çağdaşları tarafından gömülmesi sonucunda günümüze ulaşmaktadır. Büyük oranda iskelet bütünlüğü bozulmuş ve yoğun olarak tahrip olmuş bu insan kalıntılarının kazılması, arkeolojik bağlam analizlerinin yapılması, kemiklerin kronolojilerinin belirlenmesi, araziden kaldırılması ve biyolojik analizlerinin gerçekleştirilerek bilimsel veriler üretilmesi, kalıntının doğasına uygun yöntemlerle çalışılmasını zorunlu kılmaktadır. Beşiktaş kremasyonları, doğrudan yürüme düzlemi üzerinde, urnelerde ve etrafı taşlarla çerçevelenmiş alanlarda olmak üzere farklı gömüt bağlamlarında bulunmuştur. Sunumda, ölü gömme uygulamalarında görülen farklılıklarla özgünlük kazanan Beşiktaş mezarlığı üzerinden kremasyonlarda kullanılan yöntemlere ve bunların uygulanma koşullarının tartışmaya açılması hedeflenmektedir.

HETERONORMATIVITY IN SOCIAL MEDIA: INSTAGRAM AND RELATIONSHIP DISCOURSES

H. Çağlar Enneli¹

¹Assoc. Prof. Dr., Ankara University, Faculty of Language, History and Geography, Department of Anthropology (Social Anthropology), Ankara, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0001-5808-9800>

*ennelicaglar@gmail.com

Keywords: Heteronormativity, Instagram, Rapprochement and distancing strategies in Heterosexual Engagement

ABSTRACT

Popular communication channels and social media produce many discourses on how people make sense of themselves and their relationships, and the discourses produced are frequently circulated, taken for granted and reproduced in the same channels. During my research on heterosexual relationship narratives and good and bad relationship formulas, I was particularly astonished by the sources that feed the posts on the subject that I came across on Instagram. The last quarter of the 20th century is characterised by the neoliberal claim that the social reality of the neoliberal subject cannot be taken as given, that is, as transcendent to the existence of that subject. Accordingly, actors do not enter into a deterministic relationship with society and social structures, but to some extent construct their own individuality by working on their own selves, images and, ultimately, realities. In this paper, I argue that social reality or a social focus on reality is increasingly devalued in subjects' social media-based understanding of themselves and their environment. I draw attention to the fact that the field of heterosexual relations is dominated by psychologised well-being advices, romanticised literary narratives and new age religious discourses and concepts that somehow prioritise contact with transcendental reality. What goes into circulation is of course itself a social reality. What I mean is that the circulation has the air of having no connection with social reality. In fact, the ambiguity of the source of the posts gave me the impression that there was a large homogenous group, as if a large heterosexual relationship commune had formed, and my observations led me to claim that this commune produced a heteronormative social language and reality regarding masculinity and femininity. After all, the information created on Instagram or social media

SOSYAL MEDYADA HETERONORMATİVİTE: INSTAGRAM VE İLİŞKİ SÖYLEMLERİ

H. Çağlar Enneli¹

¹Doç. Dr., Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Antropoloji (Sosyal Antropoloji) Bölümü, Ankara, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0001-5808-9800>

*ennelicaglar@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Heteronormativite, Instagram, Heteroseksüel ilişkilene mede Yakınlaşma ve Uzaklaşma Stratejileri

ÖZET

Popüler iletişim kanalları ve sosyal medya insanların kendilerini ve ilişkilerini nasıl anlamlandıracaklarına dair birçok söylem üretiyor ve üretilen söylemler aynı kanallarda sık dolaşıma girerek kanıksanıyor, yeniden üretiliyor. Heteroseksüel ilişkilene anlatılarına ve iyi ve kötü giden ilişkilene formüllerine dair yürütmekte olduğum araştırmam sırasında Instagram'da önüme düşen konu ile ilgili paylaşımların beslendiği kaynaklar beni özellikle şaşırttı. 20. yüzyılın son çeyreği neoliberal öznenin toplumsal gerçekliğinin verili yani o öznenin varlığına aşkın değerlendirilemeyeceğinin iddia edilmesi ile karakterize edilir. Buna göre aktörler, toplum ve toplumsal yapılarla belirlenimci bir ilişki içerisine girmiyor ve kendi benlikleri, imgeleri ve nihayetinde gerçeklikleri üzerinde çalışarak bir dereceye kadar kendi öznelliklerini inşa ediyorlar. Bu çalışmada, ben de öznenin kendisini ve çevresini sosyal medya temelli anlayışında toplumsal gerçekliğin ya da gerçekliğe bir toplumsal odakla bakmanın giderek değersizleştiğini iddia ediyorum. Heteroseksüel ilişkilene alanının, bu platformda, bireyin öznelliği üzerinde yükselen psikolojize edilmiş iyi hal tavsiyelerine, romantize edilmiş edebi söylemlere ve aşkın gerçeklikle bir biçimde teması önceleyen yeniçağ dinsel söylemleri ve kavramları ile domine edildiğine dikkat çekmeye çalışıyorum. Dolaşıma neyin girdiği de elbette toplumsal bir gerçekliktir. Benim kastım dolaşımın toplumsal gerçeklikle bir bağı yokmuş havasında sürmesi ile ilgili. Zaten, paylaşımların kaynağının belirsizliği ortada homojen büyük bir grup varmış, sanki büyük bir heteroseksüel ilişki komünü oluşmuş izlenimi yarattı bende ve gözlemlerim bu komünün, erkeksilik ve kadınsılığa dair heteronormatif bir toplumsal dil ve gerçeklik ürettiğini iddia etmeye götürdü beni. Sonuçta, Instagram ya da sosyal medya kanallarında oluşturulan bilginin kendisi akademik değil ya da böyle bir amaç gütmüyor ama akademik

channels is not academic or does not aim to be so, but it deserves academic attention and calls social analysis to the field. In this study, by constructing some social

media channels is not academic or does not aim to be so, but it deserves academic attention and calls social analysis to the field. In this study, by constructing some social anthropological categories of analysis, I will try to focus on the production of heteronormativity in the construction of rapprochement and distancing strategies proposed in Instagram posts

ilgiyi hak ediyor ve toplumsal analizi sahaya çağırıyor. Bu çalışmada kimi sosyal antropolojik analiz kategorileri inşa ederek Instagram paylaşımlarında önerilen yakınlaşma ve uzaklaşma stratejileri kurgusunda heteronormativite üretimine odaklanmaya çalışacağım

•

AN ANTHROPOLOGICAL OBJECTION TO THE MARKET RATIONALITY OF GARY BECKER

Ümmühan Berna KÜÇÜKOĞLU^{1,*}

¹Research Assistant, Ankara University Faculty of Language,
History and Geography, Ankara, Türkiye, 0000-0003-4157-6340

*bkucukoglu@ankara.edu.tr

Keywords: Economics imperialism, Gary Becker,
spheres of exchanges, marketless societies, economic
anthropology

ABSTRACT

Economics imperialism models non-economic social relations using the neoclassical toolkit. Thereby, various relationships belonging to the disciplinary boundaries of different social sciences are instrumentalized. The theoretical framework of Nobel laureate economist Gary Becker represents a paradigmatic example of this approach. Becker argues that any social relations can be explained through the rationality of market exchange as well, claiming that economic principles can be applied to any minor or major domain of decision-making involving a problem of choice. This paper aims to anthropologically critique this neoclassical and neoliberal assertion. The substantivist school of economic anthropology represented by Karl Polanyi and his followers is taken as a departure point. This school emphasizes the historicity of the market institution and defines attempts to apply economic analysis to societies where this institution did not exist as “economic fallacy”. Gary Becker is caught in a similar fallacy. One of the most striking examples where this fallacy becomes evident is the ethnographic work of substantivist anthropologists Paul and Laura Bohannan, on Tiv society in Nigeria, in which they distinguished “spheres of exchange”. In anthropological literature, the concept of spheres of exchange denotes the classification of material objects into distinct groups within a hierarchical system of social values that regulates and restricts their free exchange. The Bohannans identified three distinct spheres of exchange in Tiv society- “subsistence,” “prestige,” and “rights in persons”. What this example seeks to demonstrate is that the one-dimensional, utility-maximizing rationality of the market proves inadequate in explaining the multilayered and value-laden logics of social exchange.

GARY BECKER'İN PİYASA RASYONALİTESİNE ANTROPOLOJİK BİR İTİRAZ

Ümmühan Berna KÜÇÜKOĞLU^{1,*}

¹Araştırma Görevlisi, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya
Fakültesi, Ankara, Türkiye, 0000-0003-4157-6340

*bkucukoglu@ankara.edu.tr

Anahtar Kelimeler: İktisadın emperyalizmi, Gary
Becker, piyasasız toplumlar, mübadele alanları,
ekonomik antropoloji

ÖZET

İktisadın emperyalizmi, ekonomik olmayan ilişkilerin neoklasik iktisadın araç setiyle modellenmesidir. Böylece farklı disiplinlere ait pek çok toplumsal ilişki iktisat tarafından araçsallaştırılır. Nobel ödüllü iktisatçı Gary Becker'in kuramsal çerçevesi bu yaklaşımın paradigmatic bir örneğidir. Becker, ekonomi dışı tüm toplumsal ilişkiler demetinin de piyasa mübadelesi rasyonalitesine göre açıklanabileceğini ileri sürer ve seçim problemi içeren her türlü minör ve majör karar alanına iktisadi ilkelerin uyarlanabileceğini iddia eder. Bu bildiride bu neoklasik ve neoliberal iddianın antropolojik olarak eleştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu niyetle ekonomik antropoloji disiplininin Karl Polanyi ve takipçileri tarafından temsil edilen özselci (substantivist) kanadı referans alınmıştır. Bu ekol, piyasa kurumunun tarihselliğine vurgu yapar ve bu kurumun toplumsal yaşamı organize eden ilke olmadığı toplumlara iktisadi analizin uygulanamayacağını ileri sürerek böylesi girişimleri “iktisadi yanılğı” olarak tarif eder. Bu noktadan hareketle Gary Becker'in benzer bir yanılğı içinde olduğunu iddia etmek mümkündür. Bu yanılğının en çarpıcı biçimde görüldüğü örneklerden biri, özselci yaklaşımın temsilcilerinden antropolog Paul ve Laura Bohannan'ın, Nijerya'daki Tiv toplumu üzerine gerçekleştirdikleri ve farklı rasyonalite biçimlerine göre işleyen ‘mübadele alanları’nı ayırt ettikleri etnografik çalışmalarıdır. Antropoloji literatüründe mübadele alanları, statü açısından birbirine denk olmayan nesnelerin kualsız değış tokuş edilmesini engelleyen hiyerarşik bir sosyal değerler sistemi içinde kavranmasına gönderme yapar. Bohannanlar, Tiv toplumunda “geçim”, “prestij” ve “kişiler üzerindeki haklar” olmak üzere birbiri ile geçirgenliği sınırlı, kuralları ise toplumsal bağlam tarafından şekillendirilmiş üç farklı mübadele alanı tespit etmişlerdir. Bu örnek üzerinden gösterilmek istenen, tek boyutlu fayda ençoklaştırıcı piyasa rasyonalitesinin, toplumsal mübadelenin çok katmanlı ve değer yüklü mantıklarını açıklamada yetersiz kaldığıdır.

THE JEWS OF TURKEY IN THE 100th ANNIVERSARY OF ANTHROPOLOGY: THE CULTURAL HERITAGE AND MEMORY OF EASTERN JEWS

Süleyman ŞANLI

Assoc.Prof., Mardin Artuklu University, Department of
Anthropology, Mardin, Türkiye, Orcid ID: 0000-0002-3826-201X
suleymansanli@artuklu.edu.tr

Keywords: Jews, Ethnography, Migration, Memory,
Cultural Heritage.

ABSTRACT

This paper, titled The Jews of Turkey in the 100th Anniversary of Anthropology, Cultural Heritage and Memory of Eastern Jews, deals with the cultural heritage and place in social memory of the Jewish communities that once existed in eastern and southeastern Turkey. It focuses on the cultural heritage and collective memory of Jewish communities that once lived in the eastern and southeastern regions of Turkey. Although the Jewish presence in Anatolia dates back to antiquity, academic research has predominantly concentrated on the communities of western cities such as Istanbul, Izmir, Bursa, and Edirne. In contrast, Jewish communities in cities like Gaziantep, Urfa, Diyarbakır, Mardin, Nusaybin, Cizre, and Van, despite their historical and cultural richness, have received limited scholarly attention. These communities formed an integral part of the Ottoman Empire's multicultural fabric, yet remain largely absent from academic discourse.

This study seeks to illuminate the everyday life practices, belief systems, and identity narratives of Eastern Jews through ethnographic data collected during an anthropological fieldwork conducted in Israel. Employing a memory, and oral history-based approach, the research overcomes the scarcity of written sources and traces the vestiges of these communities in collective memory. Although Jewish populations no longer reside in these regions today, the study aims to recover their historical presence and contribute an alternative perspective to Turkey's multi-religious and multicultural past. Moreover, it opens new avenues for future research on Eastern Jews, offering a timely contribution to anthropological scholarship on the centenary of the discipline.

ANTROPOLOJİNİN 100.YILINDA TÜRKİYE YAHUDİLERİ: DOĞU YAHUDİLERİNİN KÜLTÜREL MİRASI VE HAFIZASI

Süleyman ŞANLI

Doç. Dr., Mardin Artuklu Üniversitesi, Antropoloji Bölümü,
Mardin, Türkiye, Orcid ID: 0000-0002-3826-201X
suleymansanli@artuklu.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Yahudiler, Etnografya, Göç,
Hafıza, Kültürel Miras.

ÖZET

Antropolojinin 100. Yılında Türkiye Yahudileri, Doğu Yahudilerinin Kültürel Mirası ve Hafızası başlıklı bu bildiri, Türkiye'nin doğu ve güneydoğusunda bir zamanlar varlık göstermiş Yahudi topluluklarının kültürel mirasını ve toplumsal hafızadaki yerini ele almaktadır. Anadolu'daki Yahudi varlığı antik dönemlere kadar uzansa da akademik literatür ağırlıklı olarak batıdaki Yahudi cemaatlerine, özellikle İstanbul, İzmir, Bursa ve Edirne gibi merkezlere odaklanmıştır. Oysa Gaziantep, Urfa, Diyarbakır, Mardin, Nusaybin, Cizre, Van, Başkale ve Hakkâri gibi doğu şehirlerinde yaşayan Yahudiler de tarihsel ve kültürel açıdan son derece zengin bir topluluğu temsil etmektedir. Bu topluluklar, Osmanlı çok kültürlülüğünün önemli bir parçası olmalarına rağmen, bugüne dek akademik ilgiden büyük ölçüde yoksun kalmışlardır.

Bu çalışma, İsrail'de gerçekleştirilen antropolojik bir alan araştırmasına dayalı etnografik veriler aracılığıyla Doğu Yahudilerinin gündelik yaşam pratiklerini, inanç sistemlerini ve kimlik anlatılarını görünür kılmayı amaçlamaktadır. Sözlü tarih ve hafıza eksenli bu yaklaşım, yazılı kaynakların sınırlılığını aşarak bu toplulukların kolektif bellekteki izini sürmektedir. Günümüzde bu bölgelerde Yahudi nüfusu kalmamış olsa da bu çalışma artık var olmayan bu toplulukların izini sürerek, çok kültürlü ve çok dinli geçmişe sahip doğu coğrafyasının daha iyi anlaşılmasına katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Aynı zamanda, Doğu Yahudileri üzerine yapılacak yeni araştırmalara kapı aralayarak antropolojinin yüzüncü yılında hafızanın izini süren bir katkı sunmayı hedeflemektedir.

THE INTERSECTION POINT OF PHYSICAL ANTHROPOLOGY AND PSYCHOLOGY: ANTHROPOMETRICS AND PERSONALITY STUDIES

Ece SİNANOĞLU EKTİ *

1Dr., General Directorate of Security, Ankara, Türkiye, 0000-
0002-9295-341X

*ecsnnoglu@gmail.com

Keywords: Anthropology, Neuroticism, Extraversion,
Conscientiousness, Anthropometry

ABSTRACT

Personality is the physical, emotional, and mental expression of an individual's attitudes, demeanor, and behavior. It is a concept that remains consistent across time, place, situation, and individuals. Numerous studies on personality can be found in the literature, including the definition of personality, the factors influencing its formation, the factors influencing its development, and personality theories. Personality studies increased in the late 20th century, creating a need for more meaningful and categorical personality analyses (Özer, 2013). Based on this need, McCrae and Costa (1984) developed a theory that examined personality in five factors: conscientiousness, extraversion, agreeableness, openness to experience, and neuroticism. This model, called the five-factor personality theory, is frequently preferred in personality analyses because its consistency has been proven in longitudinal studies conducted with the same participants (McCrae and Costa, 2013), it was developed considering different cultures (Somer et al., 2022), it incorporates many different variables (Bacanlı, 2009), and it considers hereditary rather than environmental characteristics.

Anthropology is a multidisciplinary field. It can be associated with many branches of science, including psychology, sociology, biology, archaeology, and medicine. Recently, studies that evaluate anthropometry and personality analyses together have attracted attention in the literature. For example, in their study of 3826 men and 4063 women between the ages of 30 and 50, Faith et al. (2001) found a link between neuroticism and body mass index, while Kakizaki et al. (2008) concluded that extraversion is associated with overweight.

It is believed that these studies, which combine different areas of expertise, will contribute to both the field in question and the anthropology literature; will offer researchers different and new areas of research and will move Anthropology even further.

FİZİK ANTROPOLOJİ VE PSİKOLOJİNİN KESİŞİM NOKTASI: ANTROPOMETRİ VE KİŞİLİK ÇALIŞMALARI

Ece SİNANOĞLU EKTİ *

1Dr., Emniyet Genel Müdürlüğü, Ankara, Türkiye, 0000-0002-
9295-341X

*ecsnnoglu@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Antropoloji, Nevrotizm,
Dışadönüklük, Sorumluluk, Antropometri

ÖZET

Kişilik; bireyin tutum, tavır ve davranışlarının fiziksel, duygusal ve zihinsel dışavurumudur. Zaman, mekân, durum ve kişiler fark etmeksizin tutarlılık gösteren bir kavramdır. Literatürde; kişiliğin tanımı, oluşmasında etkili olan unsurlar, gelişimini etkileyen faktörler, kişilik kuramları olmak üzere sayısız kişilik çalışmasına rastlamak mümkündür. Kişilik çalışmaları 20. yy'ın sonlarında artış göstermiş ve kişilik analizlerinin daha anlamlı ve sınıflandırılabilir olma ihtiyacı ortaya çıkmıştır (Özer, 2013). Bu ihtiyaçtan yola çıkan McCrae ve Costa (1984), kişiliği beş faktörde (sorumluluk, dışadönüklük, yumuşak başlılık, deneyime açıklık ve nevrozizm) inceledikleri bir kuram geliştirmişlerdir. Beş faktör kişilik kuramı olarak adlandırılan bu model, aynı katılımcılarla yapılan boylamsal çalışmalarla tutarlılığı kanıtlandığı (McCrae ve Costa, 2013), farklı kültürler dikkate alınarak hazırlandığı (Somer vd., 2022), farklı pek çok değişkeni içerisinde barındırdığı (Bacanlı, 2009) ve çevresel değil kalıtsal özellikleri de dikkate aldığı için kişilik analizlerinde sıklıkla tercih edilmektedir.

Antropoloji, multidisipliner bir bilim dalıdır. Psikoloji, sosyoloji, biyoloji, arkeoloji, tıp olmak üzere pek çok bilim dalı ile ilişkilendirilebilmektedir. Son dönemlerde de literatürde antropometri ve kişilik analizlerinin birlikte değerlendirildiği çalışmalar dikkat çekmektedir. Örneğin; Faith ve ark. (2001) 30-50 yaş arasındaki 3826 erkek ve 4063 kadına yönelik gerçekleştirdikleri çalışmalarında nevrozizm seviyesi ile beden kütle endisi arasında bir bağlantı olduğunu tespit etmişler, Kakizaki ve ark. (2008) ise dışadönüklük özelliğinin yüksek kiloyla ilişkili olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Farklı uzmanlık alanlarını birleştiren bu çalışmaların hem söz konusu alana hem de antropoloji literatürüne katkı sağlayacağına; araştırmacılara, farklı ve yeni araştırma alanları sunacağına ve Antropolojiyi daha da ileriye taşıyacağına inanılmaktadır.

FROM NATURE TO CULTURE: A CULTURAL ANTHROPOLOGICAL APPROACH TO JAMAICA KINCAID'S SHORT STORY "GIRL"

Arzu YETİM1*

1Assistant Professor, Eskişehir Osmangazi University, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Comparative Literature, Eskişehir, Türkiye, Orcid ID: 0000-0001-7596-4101

*ayetim@ogu.edu.tr

Keywords: Comparative Literature, Cultural Anthropology, Jamaica Kincaid, Postcolonial Literature, Social Gender

ABSTRACT

Antiguan American writer Jamaica Kincaid explores Caribbean society during and after the colonial period in her works, with a particular focus on issues of family and gender. Her short story "Girl" is one of her most striking and concise pieces, in which she examines Caribbean culture, postcolonial social norms, and the place and role of women in society. "Girl" is a monologue written in a stream-of-consciousness style, in which a mother conveys societal norms to her daughter. While the story is rooted in Caribbean culture, it also carries a universal quality as the mother and the girl in the story are anonymous.

This study aims to analyze Jamaica Kincaid's "Girl" with a cultural anthropological approach in terms of comparative literature. The theoretical framework of the study is based on the ideas of cultural anthropologist Sherry Ortner and theorist Camille Paglia regarding the nature-culture dichotomy. According to Ortner, women are symbolically associated with nature, while men are identified with culture. Paglia, who shares Ortner's perspective, addresses the woman-nature connection within the Apollo-Dionysus dichotomy. When Kincaid's story is examined through the lens of Ortner's and Paglia's theories, it becomes evident that the woman, who is associated with nature, is oppressed by the male-dominated society during the process of enculturation. The mother in the story plays a role in reproducing patriarchal norms, while simultaneously occupying the position of a victim. From a cultural anthropological perspective, "Girl" questions the social role of women and demonstrates that gender roles are subject to transformation.

DOĞADAN KÜLTÜRE: JAMAICA KINCAID'İN GIRL ADLI KISA ÖYKÜSÜNE KÜLTÜREL ANTROPOLOJİK BİR YAKLAŞIM

Arzu YETİM1,*

1Dr.Öğretim Üyesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü, Eskişehir, Türkiye, Orcid ID: 0000-0001-7596-4101

*ayetim@ogu.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Jamaica Kincaid, Karşılaştırmalı Edebiyat, Kültürel Antropoloji, Sömürgecilik Sonrası Edebiyatı, Toplumsal Cinsiyet

ÖZET

Antigualı-Amerikalı yazar Jamaica Kincaid, eserlerinde sömürgecilik dönemi ve sonrası Karayip toplumunu ele almakta, özellikle aile ve cinsiyet konularına odaklanmaktadır. Kincaid'in "Girl" adlı kısa öyküsü, yazarın Karayip kültürünü, sömürgecilik sonrası dönemin toplumsal normlarını, kadının toplumdaki yeri ve rolünü son derece kısa ve çarpıcı bir biçimde ele aldığı eserlerinden biridir. "Girl", bir annenin kızına toplumsal normları aktardığı bilinç akışı tekniği ile yazılmış bir monologdur. Kincaid'in bu kısa kısa öyküsü Karayip kültüründen beslenmekle beraber evrensel bir özellik taşımaktadır. Öyküde sözleri aktarılan annenin ve hitap ettiği kızının adı yer almamaktadır. Dolayısıyla, eserde konuşanın hangi kültüre ait olduğu fark etmeksizin tüm anneler, hitap edilenin de tüm kızlar olduğu düşünülebilir.

Bu çalışmada Jamaica Kincaid'in "Girl" adlı kısa öyküsünün karşılaştırmalı edebiyatın verilerinden yararlanarak kültürel antropolojik bağlamda ele alınması amaçlanmaktadır. Çalışmanın teorik çerçevesini kültürel antropolog Sherry Ortner ve Camille Paglia'nın doğa kültür dikotomisi bağlamındaki görüşleri oluşturmaktadır. Ortner'a göre kadın biyolojik özellikleri nedeniyle sembolik olarak doğa ile, erkekler ise doğayı dönüştüren ve kontrol eden bir güç olarak kültür ile özdeşleştirilmektedir. Ortner'ın görüşlerini paylaşan Paglia ise kadın-doğa ilişkisini Apollon Dionysos dikotomisi çerçevesinde ele almaktadır. Kincaid'in öyküsü Ortner ve Paglia'nın kuramları bağlamında incelendiğinde, doğa ile özdeşleştirilen kadının kültürlenme sürecinde erkek egemen toplum tarafından baskı altına alındığı görülmektedir. Öyküde kızına nasıl bir kadın olması gerektiği yönünde öğütler veren anne, ataerkil normların yeniden üretilmesini sağlarken aynı zamanda kurban konumundadır. "Girl", kültürel antropoloji çerçevesinden incelendiğinde kadının toplumsal rolünü sorgulanmakta ve toplumsal cinsiyetin dönüştürülebilir olduğunu göstermektedir.

ANTHROPOMETRIC MEASUREMENT VALUES OF INFANTS BORN BETWEEN 2011 AND 2021 AND THE FACTORS AFFECTING THEM: THE CASE OF BATMAN PROVINCE

Sebile Merve ONUR1,* , Timur GÜLTEKİN2

1 Dr., Ankara University PhD, Ankara, Türkiye, 0000-0002-9707-0712

2 Prof. Dr., Ankara University, Ankara, Türkiye, 0000-0003-3520-5308

*smrvdmr@gmail.com

Keywords: anthropometry, Batman province, birth weight, percentile, newborn

ABSTRACT

The anthropometric measurements of newborns at birth (such as weight, length, and head circumference) are important clinical indicators widely used to assess intrauterine growth. These measurements are not only utilized for individual health evaluations but also serve as valuable tools for monitoring public health and comparing populations. Although the World Health Organization recommends a universal growth standard for developing countries, it is ideal for each society to use national or local reference values that reflect their unique genetic and environmental characteristics.

In this study, anthropometric measurements of newborns born in Batman province between January 1, 2011, and December 31, 2021, were evaluated. Percentile values (3rd, 5th, 10th, 25th, 50th, 75th, 90th, 95th, and 97th) were calculated for weight, length, and head circumference by gestational week, and corresponding growth curves were generated. Additionally, the influence of factors such as socioeconomic status, maternal age, prepregnancy weight, and smoking during pregnancy on these measurements was investigated.

Findings revealed that the mean birth weight of male infants ($3280,49 \pm 421,11$ g) was significantly higher than that of females ($3190,55 \pm 425,18$ g) ($p<0,001$). Similarly, male infants had longer body length and larger head circumference compared to females, with statistically significant differences ($p<0,001$). All anthropometric values increased with advancing gestational age. Additionally, a noticeable increase in neonatal measurements has been observed over the years.

These findings offer important insights for both individual health monitoring and the development of regional health policies. The observed variations in birth weight and other key indicators according to sex and maternal characteristics highlight the necessity of personalized perinatal care approaches.

2011-2021 YILLARI ARASINDA DOĞAN BEBEKLERİN ANTROPOMETRİK ÖLÇÜM DEĞERLERİ VE BUNA ETKİ EDEN FAKTÖRLER: BATMAN İLİ ÖRNEĞİ

Sebile Merve ONUR1,* , Timur GÜLTEKİN2

1Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0002-9707-0712

2Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0003-3520-5308

*smrvdmr@gmail.com

Anahtar kelimeler: antropometri, Batman ili, doğum ağırlığı, persentil, yenidoğan

ÖZET

Yenidoğan bebeklerin doğumdaki vücut boyutları (ağırlık, boy uzunluğu, baş çevresi vb.) doğum öncesi büyümenin değerlendirilmesinde önemli klinik göstergelerdendir. Bu ölçümler yalnızca bireysel sağlık değerlendirmesi amacıyla değil, aynı zamanda toplum sağlığını izlemek ve farklı popülasyonlar arasında karşılaştırmalar yapmak için de kullanılmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü her ne kadar evrensel büyüme standartları önermekteyse de ideal olan her toplumun kendi genetik ve çevresel özelliklerini yansıtan yerel referans değerleri kullanmasıdır.

Bu çalışmada, 1 Ocak 2011 – 31 Aralık 2021 tarihleri arasında Batman ilinde doğan yenidoğanların ağırlık, boy uzunluğu ve baş çevresi ölçümleri değerlendirilmiştir. Ölçümlere ilişkin persentil (3., 5., 10., 25., 50., 75., 90., 95. ve 97.) değerleri hesaplanarak doğum haftasına göre gelişim eğrileri oluşturulmuştur. Ayrıca sosyo-ekonomik durum, annenin yaşı, kilosu ve sigara kullanımı gibi faktörlerin ölçümler üzerindeki etkileri araştırılmıştır.

Çalışma bulgularına göre, erkek bebeklerin ortalama doğum ağırlığı ($3280,49 \pm 421,11$ gr) kız bebeklerden ($3190,55 \pm 425,18$ gr) anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p<0,001$). Benzer şekilde boy uzunluğu ve baş çevresi ölçümleri de erkek bebeklerde daha büyük olup bu farklar istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0,001$). Doğum haftası ilerledikçe tüm antropometrik ölçümlerde artış gözlemlenmiştir. Ayrıca yıllar içerisinde yenidoğan ölçümlerinde belirgin bir artışın olduğu görülmektedir. Elde edilen bulgular hem bireysel sağlık izlemi hem de bölgesel sağlık politikalarının oluşturulması açısından önemli veriler sunmaktadır. Doğum ağırlığı ve diğer temel ölçütlerin cinsiyet ve annenin bireysel özelliklerine göre değişkenlik göstermesi, bireyselleştirilmiş perinatal bakım uygulamalarının gerekliliğini ortaya koymaktadır.

A PRELIMINARY STUDY ON THE EFFECTS OF CIGARETTE USE ON HAND FUNCTION: AN ANTHROPOLOGICAL INTERPRETATION OF MUSCULAR PERFORMANCE AND BEHAVIORAL BIOLOGY

Fırat KOÇ

Assistant Professor, Hitit University, Çorum, Türkiye, 0000-0002-8558-6308

kocfiratkoc@gmail.com

Keywords: Handgrip strength, smoking, muscle fatigue, neuromuscular performance, anthropological assessment.

ABSTRACT

This study aims to examine the effects of cigarette use on handgrip strength (HGS) in young adults within the context of gender and hand dominance. A total of 70 university students with varying smoking histories participated in the study. Participants were categorized into three groups: never smokers, former smokers, and current smokers. HGS measurements were performed using a Jamar hand dynamometer, with three repeated trials conducted on both the dominant and non-dominant hands of each participant. The data were analyzed using one-way ANOVA and Bonferroni-corrected post-hoc tests. Although smokers initially demonstrated relatively higher HGS values, a significant decline in performance was observed by the third trial—particularly in the non-dominant hand, with an average reduction of approximately 4 kg. This finding suggests that cigarette use negatively impacts muscular endurance and fatigue tolerance. Moreover, this effect was consistently observed across all groups, regardless of gender and hand dominance. The results indicate that smoking adversely affects not only maximal muscle strength, but also neuromuscular coordination, recovery capacity, and overall systemic performance. It is further concluded that HGS measurements may serve as indicators not only of peripheral muscle strength, but also of broader lifestyle patterns and general health status.

SİĞARA KULLANIMININ EL FONKSİYONUNA ETKİSİ ÜZERİNE BİR ÖN ÇALIŞMA: KAS PERFORMANSI VE DAVRANIŞSAL BİYOLOJİNİN ANTROPOLOJİK YORUMLANIŞI

Fırat KOÇ

Doktor Öğretim Üyesi, Hitit Üniversitesi, Çorum, Türkiye, 0000-0002-8558-6308

kocfiratkoc@gmail.com

Anahtar Kelimeler: El kavrama kuvveti, sigara kullanımı, kas yorgunluğu, nöromusküler performans, antropolojik değerlendirme.

ÖZET

Bu çalışma, sigara kullanımının genç yetişkin bireylerde el kavrama kuvveti (EKK) üzerindeki etkilerini cinsiyet ve el baskınlığı faktörleri çerçevesinde incelemeyi amaçlamaktadır. Katılımcı olarak farklı sigara kullanma geçmişine sahip 70 üniversite öğrencisi çalışmaya dâhil edilmiştir. Bireyler, hiç sigara içmemiş, bırakmış ve hâlen içmekte olanlar olarak üç gruba ayrılmıştır. Her katılımcının baskın ve baskın olmayan eline üçer tekrar olmak üzere Jamar marka el dinamometresi ile ölçüm yapılmıştır. Elde edilen veriler tek yönlü ANOVA ve Bonferroni düzeltilmeli post-hoc testleri ile analiz edilmiştir. İlk ölçümlerde sigara kullanan bireylerde görece daha yüksek EKK değerleri gözlemlenmiş olsa da üçüncü tekrarda özellikle baskın olmayan elde anlamlı performans düşüşü (yaklaşık 4 kg) saptanmıştır. Bu bulgu, sigara kullanımının kas dayanıklılığı ve yorgunluk toleransı üzerinde olumsuz etkiler oluşturduğunu göstermektedir. Ayrıca bu etki, cinsiyet ve el baskınlığı fark etmeksizin tüm gruplarda benzer düzeyde gözlenmiştir. Bulgular, sigaranın yalnızca maksimal kas gücünü değil, aynı zamanda nöromusküler koordinasyon, toparlanma kapasitesi ve sistemik performans üzerindeki olası etkilerini de düşündürmektedir. EKK ölçümlerinin yalnızca periferik kas gücü değil, aynı zamanda bireyin yaşam tarzı ve genel sağlık durumu hakkında ipuçları sunduğu değerlendirilmiştir.

Z-SCORE BASED CLASSIFICATION IN EAR ANTHROPOMETRICS

Nurdan Sezgin1,*

1Assistant Professor, Kütahya Health Sciences
University, Kütahya, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0002-9850-5730>

*nurdansezgin@gmail.com

Keywords: Ear anthropometry, biometry, z-score, classification

ABSTRACT

Ear morphology is considered a reliable biometric parameter in identification processes in forensic anthropology. In this study, a cross-sectional analysis was conducted in order to evaluate the potential role of ear morphometry in identification. This cross-sectional study evaluated ear morphometry's potential role in identification through anthropometric analysis of digital ear images from 200 individuals (96 female, 104 male) aged 18-90. Using ImageJ 1.53t software, we obtained millimetric measurements of ear length (Superaurale-Subaurale) and width (Otobasion inferius-Preaurale). Data were analyzed in Jamovi 2.6.25.0 using Z-score based categorization. Descriptive statistics revealed 69% of length measurements fell within the "medium" category ($\mu \pm 0.5\sigma$), while width measurements clustered in "narrow" (55%) and "medium" (65%) categories. These results support ear morphometry's potential as a secondary identification parameter in forensic applications. We recommend future studies address the current sample size limitation by incorporating larger cohorts and additional parameters (age, sex, ethnicity). This study establishes a methodological foundation for standardization in forensic anthropology research.

KULAK ANTROPOMETRİSİNDE Z- SKOR TEMELLİ SINIFLANDIRMA

Nurdan Sezgin1,*

1Dr. Öğr. Üyesi, Kütahya Sağlık Bilimleri
Üniversitesi, Kütahya, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0002-9850-5730>

*nurdansezgin@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Kulak antropometrisi, biyometri, z-skor, sınıflandırma

ÖZET

Kulak morfolojisi, adli antropolojide kimlik tanımlama süreçlerinde güvenilir biyometrik bir parametre olarak kabul edilmektedir. Bu çalışmada, kulak morfometrisinin kimliklendirmedeki potansiyel rolünü değerlendirmek amacıyla kesitsel bir analiz gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında 18-90 yaş aralığındaki 200 bireyin (96 kadın, 104 erkek) ait dijital kulak görüntüleri üzerinden antropometrik ölçümleri alınmıştır. Metodolojik yaklaşımda, kulak uzunluğu (Superaurale-Subaurale) ve genişliği (Otobasion inferius-Preaurale) ImageJ 1.53t yazılımı kullanılarak milimetrik düzeyde ölçülmüştür. Elde edilen veriler Jamovi 2.6.25.0 istatistik programında analiz edilerek Z-skor temelli kategorizasyon uygulanmıştır. Tanımlayıcı istatistikler sonucunda uzunluk parametresinin %69 oranında "orta" kategoride ($\mu \pm 0.5\sigma$), genişlik parametresinin ise sırasıyla %55 oranında "dar" ve %65 oranında "orta" kategoride kümelendiği gözlemlenmiştir. Bu bulgular, kulak morfometrisinin adli vakalarda ikincil tanımlayıcı parametre olarak kullanım potansiyelini ortaya koymaktadır. Ancak çalışmanın temel sınırlılığı olan örneklem büyüklüğünün artırılması ve farklı parametrelerin (yaş, cinsiyet, etnisite gibi) eklenmesi, gelecek araştırmalar için önerilmektedir. Bu bağlamda çalışma, adli antropoloji alanında standardizasyon çalışmalarına metodolojik bir temel sağlamaktadır.

BURNOUT SYNDROME IN EMPLOYEES AND THE ROLE OF JOB COMMITMENT IN LEAVING INTENTION

Halil İbrahim Çiçekdağı1,*

1Dr., Provincial Disaster and Emergency Management
Directorate, Konya, Türkiye, Orcid ID: 0000-0002-3535-0647

*cicekdagi@gmail.com

Keywords: Job commitment, Intention to leave the job,
Burnout, Disaster emergency

ABSTRACT

One of the problems frequently experienced in the working lives of personnel working in disaster and emergency processes is burnout and intention to leave the job. Individuals may initially lose their commitment to the organization they belong to and their work competence due to excessive stress environments and their inadequacy in coping with these environments, and they may experience burnout. In this study, the mediating role of work commitment in the relationship between occupational burnout levels and turnover intentions of public institution employees working in the field of disaster and emergency was examined. In addition, the relationships between the sub-dimensions of occupational burnout, emotional exhaustion, desensitization and decreased sense of personal accomplishment and work commitment were evaluated. Within the scope of the research, Maslach Burnout Inventory was used to measure burnout level, Kanungo Work Commitment Scale to determine work commitment and Cammann's Intention to Leave Scale to measure turnover intention. The study was conducted with the participation of 68 disaster and emergency workers and the data was analyzed with the SPSS 22 program. The findings revealed that as the level of emotional exhaustion increases, the intention to leave the job also increases. In addition, a positive and significant relationship was found between desensitization and intention to leave the job. As a result of the study, it was determined that job commitment has a mediating role on both burnout and intention to leave the job. In this context, it is evaluated that creating healthy work environments that make employees who work in disaster and emergency processes feel valued will reduce burnout, strengthen employees' commitment to the job and reduce their intention to leave the job.

ÇALIŞANLARDA TÜKENMİŞLİK SENDROMU VE İŞTEN AYRILMA NİYETİNDE İŞE BAĞLILIĞIN ROLÜ

Halil İbrahim Çiçekdağı1,*

1Dr, İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü, Konya, Türkiye, Orcid ID:
0000-0002-3535-0647

*cicekdagi@gmail.com

Anahtar Kelimeler: İşe bağlılık, İşten ayrılma niyeti,
Tükenmişlik, Afet acil durum

ÖZET

Afet ve acil durum süreçlerinde görev alan personellerin çalışma hayatı içerisinde sıklıkla yaşanan sorunlardan biri de tükenmişlik durumu ve işten ayrılma niyetidir. Bireyler başlangıçta içinde bulundukları örgüte olan bağlılık ve çalışma yeterliklerini, aşırı stres ortamları ve bu ortamlara başa çıkmada yetersiz kalmaları ile yitirebilmekte ve tükenmişlik yaşayabilmektedirler. Bu çalışmada, afet ve acil durum alanında görev yapan kamu kurumu çalışanlarının mesleki tükenmişlik düzeyleri ile işten ayrılma niyetleri arasındaki ilişkide işe bağlılığın aracılık rolü incelenmiştir. Ayrıca mesleki tükenmişliğin alt boyutları olan duygusal tükenmişlik, duyarsızlaşma ve kişisel başarı hissinde azalmanın işe bağlılık arasındaki ilişkiler değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Araştırma kapsamında, tükenmişlik düzeyini ölçmek için Maslach Tükenmişlik Envanteri, işe bağlılığı belirlemek için Kanungo İşe Bağlılık Ölçeği ve işten ayrılma niyetini ölçmek için Cammann'ın İşten Ayrılma Niyeti Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma, 68 afet ve acil durum çalışanının katılımıyla gerçekleştirilmiş ve veriler SPSS 22 programı ile analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, duygusal tükenmişlik düzeyi arttıkça işten ayrılma niyetinin de yükseldiğini ortaya koymuştur. Ayrıca, duyarsızlaşma ile işten ayrılma niyeti arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Çalışmanın sonucunda, işe bağlılığın hem tükenmişlik hem de işten ayrılma niyeti üzerinde aracılık rolü olduğu belirlenmiştir. Bu bağlamda, afet ve acil durum süreçlerinde görev alan çalışanlara değer verildiğini hissettiren sağlıklı iş ortamlarının oluşturulmasının, tükenmişliği azaltarak çalışanların işe bağlılıklarını güçlendireceği ve işten ayrılma niyetlerini düşüreceği değerlendirilmektedir.

A VARIANT JOINT IN FOOT ANATOMY: THE CUBOIDEONAVICULAR JOINT

Helin YÜCEDAĞ GÜNDOĞDU1*, Bahattin PASLI2

1Instructor, Department of Anatomy, Faculty of Medicine,
Hacettepe University, Ankara, Türkiye, 0000-0001-7724-6031

2Instructor, Department of Anatomy, Faculty of Medicine,
Hacettepe University, Ankara, Türkiye, 0000-0002-4354-3238

*helinyucedag@hacettepe.edu.tr

Keywords: Navicular bone, cuboideonavicular joint, morphometry.

ABSTRACT

Objective: The medial longitudinal arch (MLA) is a fundamental structural element of the foot skeleton that plays a crucial role in carrying body-weight, absorbing shock, and providing propulsion during gait-jumping, ensuring efficient energy transfer. The navicular bone plays a central role in MLA continuity by transmitting load between the hindfoot and forefoot. Variations in the articular surfaces of the navicular bone have the capacity to directly impact the shape, height, and function of the MLA. The direct articulation between the navicular and cuboid bones, as observed in some individuals, has the potential to blur the convention distinction between the medial and lateral longitudinal arches, potentially leading to significant changes in foot biomechanics including flexibility, and spring dynamics. This study aimed to investigate the presence and the morphometric characteristics of the articular surface for cuboideonavicular joint in dry navicular bones. **Methods:** Fifty-seven dry navicular bones were performed, excluding one with compromised cortical integrity. Each cuboideonavicular surface was macroscopically examined for the presence, morphology, and location. The measurements were conducted using ImageJ. **Results:** Cuboideonavicular surfaces were found in 34 (59.6%). The mean transverse-vertical diameters and areas of the surfaces were 8.54 ± 3.42 mm, 8.09 ± 2.41 mm, and 61.25 ± 28.00 mm², respectively. The most prevalent locations were inferior (58.8%). **Conclusion:** The relatively high incidence of the cuboideonavicular joint variation suggests it is an anatomical feature that should be considered in foot surgery, particularly in defining the medial and lateral arches, as well as in radiological assessments. Its potential biomechanical impact also warrants further evaluation.

AYAK ANATOMİSİNDE VARYASYON GÖSTEREN EKLEM: ARTICULATIO CUBOIDEONAVICULARIS

Helin YÜCEDAĞ GÜNDOĞDU1*, Bahattin PASLI2

1Öğretim Görevlisi, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi
Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye, 0000-0001-7724-6031

2Öğretim Görevlisi, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi
Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye, 0000-0002-4354-3238

*helinyucedag@hacettepe.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Os naviculare, articulatio cuboideonavicularis, morfometri.

ÖZET

Amaç: Arcus longitudinalis medialis, ayak iskeletinin en önemli yapısal bileşenlerinden biri olup; vücut ağırlığının taşınması ve yürüme-zıplama sırasında şok emilimi ve itme gücünde dolayısıyla enerjinin etkin şekilde aktarılmasında temel rol oynar. Bu arkusun yapısal devamlılığında önemli bir yere sahip olan os naviculare, talus ve os cuneiforme'ler ile yaptığı eklemler aracılığıyla ayağın arka ve ön bölümleri arasında yük aktarımını sağlar. Os naviculare'ye ait eklem yüzeylerindeki varyasyonlar, medial arkusun şekli, yüksekliği ve fonksiyonu üzerinde doğrudan etkili olabilir. Bazı bireylerde tanımlanan os naviculare ile os cuboideum arasındaki doğrudan eklemleşme, klasik arcus longitudinalis medialis ve lateralis ayrımını belirsizleştirebilir; dolayısıyla ayak biyomekaniğinde yük aktarımı, esneklik ve yaylanma dinamikleri üzerinde önemli değişikliklere neden olabilir. Bu çalışma, kuru os naviculare örnekleri üzerinde articulatio cuboideonavicularis varlığını ve ilgili eklem yüzeylerinin morfometrik özelliklerini incelemeyi amaçlamaktadır. **Gereç ve Yöntemler:** Çalışma kortikal bütünlüğü bozulmuş bir örnek dışlanarak 57 kuru os naviculare üzerinde gerçekleştirildi. Her kemik, cuboideonavicular eklem yüzeyi varlığı, şekli ve lokalizasyonu açısından makroskopik olarak değerlendirildi. Tespit edilen eklem yüzeylerinin merkezine yerleştirilen metrik ölçek yardımı ile ImageJ programı kullanılarak alan ölçümü yapıldı. **Bulgular:** Toplam 34 kemikte (%59,6) os cuboideum ile eklemleşmeye uygun yüzey saptandı. Yüzeylerin ortalama transvers-vertikal çapları ve alanı sırasıyla $8,54 \pm 3,42$ mm, $8,09 \pm 2,41$ mm ve $61,25 \pm 28,00$ mm² olarak ölçüldü. Yerleşim açısından en sık inferior (%58,8) konumda bulundu. **Sonuç:** Cuboideonavicular eklem varyasyonunun sanılandan daha sık görülmesi, özellikle ayak cerrahisinde medial ve lateral kolonlar arasındaki sınırların belirlenmesi ve radyolojik değerlendirmelerde doğru tanı konulması

açısından göz önünde bulundurulması gereken bir anatomik oluşum olduğunu ayrıca biyomekanik üzerine etkisinin değerlendirilmesi gerektiğini düşündürmektedir.

AN OVERVIEW OF THE SYSTEM OF RELATIONS AMONG ETHNIC GROUPS IN AZERBAIJAN

Aliagha Mammadli*

AZ 1143, Baku, Hüseyn Cavid prospect, 115, Azerbaijan National Academy of Sciences, Institute of Arxeology and Anthropology, Baku, Republic of Azerbaijan, <https://orcid.org/0000-0003-3305-1173>

aliaghamammadli@gmail.com

Keywords: Azerbaijan, Azerbaijani Turkish, ethnic groups, economic activity, integration.

ABSTRACT

The study of ethnicity is a key issue in social and cultural anthropology. In this context, the collective ethnicity of ethnic groups in Azerbaijan is of great interest. Each ethnic group in Azerbaijan has undergone a long historical process of formation and development in this territory. Despite religious and cultural differences, these groups have historically participated in common socio-economic and political processes that foster intercultural integration in the region. Several factors have strengthened these integration processes.

One such factor was the spread of Islam among most ethnic groups in Azerbaijan starting in the 7th century. During periods of religious dominance and shifting state borders, religious unity became a significant force.

Another factor was the similarity in economic activities. The fact that different ethnic groups lived in similar natural and climatic conditions and practiced the same types of agriculture enhanced their contacts and cultural interactions.

The widespread use of Azerbaijani Turkish was another key contributor to integration. Over time, this language became the primary medium of communication among the country's ethnic communities.

In the 19th and early 20th centuries, the lack of significant political and economic power among Azerbaijan's ethnic communities influenced the integration processes that had been developing for centuries. This historical context shaped the natural and objective course of the country's ethnic relations.

AZERBAIJAN'DA YAŞAYAN ETNİK GRUPLAR ARASINDAKİ İLİŞKİLER SİSTEMİNE GENEL BİR BAKIŞ

Aliagha Mammadli*

AZ 1143, Baku, Hüseyn Cavid prospekti, 115, Azərbaycan Milli Elmler Akademiyası, Arxeologiya ve Antropologiya İnstitutu, Baku, Azərbaycan Respublikası, <https://orcid.org/0000-0003-3305-1173>

aliaghamammadli@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Azərbaycan, Azərbaycan Türkçəsi, ekonomik faaliyetler, entegrasyon, etnik gruplar

ÖZET

Sosyal ve kültürel antropoloji bağlamında etnisite olgusunun incelenmesi, disiplinin temel araştırma alanlarından birini oluşturmaktadır. Bu çerçevede, Azerbaycan'daki etnik grupların kolektif etnisitesinin tahlili, tarihsel ve sosyo-kültürel açıdan özel bir önem taşımaktadır. Azerbaycan coğrafyasında yaşayan etnik toplulukların her biri, uzun bir tarihsel oluşum ve gelişim sürecinden geçerek günümüze kadar ulaşmıştır. Tüm dini ve kültürel farklılıklara rağmen, farklı etnik gruplar tarih boyunca söz konusu coğrafyada kültürlerarası entegrasyonun temelini oluşturan ortak sosyo-ekonomik ve politik süreçlere aktif biçimde katılmışlardır. Bu entegrasyon sürecinin ivme kazanmasında ise çeşitli faktörler belirleyici olmuştur. Bu faktörlerden ilki, 7. yüzyıldan itibaren İslam'ın Azerbaycan'daki birçok etnik grup arasında yayılmasıdır. Siyasal sınırların sürekli değişime uğradığı ve dini ideolojinin toplumsal örgütlenmede başat rol üstlendiği dönemlerde, “dini birlik” ilkesi, etnik toplulukların bütünleşmesinde merkezi bir unsur işlevi görmüştür.

Bir diğer faktör ise ekonomik faaliyetlerin benzerliğidir. Aynı doğal ve iklimsel koşullarda yaşayan farklı etnik grupların benzer üretim ve geçim stratejileri geliştirmeleri, topluluklar arası temasın yoğunluğunu artırmış ve kültürel etkileşimi derinleştirmiştir.

Bunun yanı sıra, Azerbaycan Türkçesi, etnik gruplar arası entegrasyon sürecinde belirleyici bir diğer unsur olarak işlev görmüştür. Tarihsel süreç içinde bu dil, ülkedeki etnik topluluklar arasında ortak bir iletişim aracı (lingua franca) olarak kurumsallaşmış ve kültürel bütünleşmenin en önemli enstrümanlarından birine dönüşmüştür.

Özellikle 19. yüzyılın sonları ve 20. yüzyılın başlarında, Azerbaycan'daki etnik topluluk temsilcilerinin siyasal ve ekonomik nüfuz araçlarından yoksun olmaları, bölgede yüzyıllar boyunca süreklilik gösteren entegrasyon süreçlerinin nesnel ve doğal-tarihsel bir seyir izlemesine neden olmuştur.

MARRIAGE, RITUALS, AND SYMBOLS AMONG THE SHAHSEVAN NOMADS: THE CASE OF THE MOGHAN PLAIN (IRAN)

Zhaleh Javanshir Ghojehbiglou*

Yeditepe University, Faculty of Arts and Sciences, Department of
Anthropology, Istanbul, Türkiye
ORCID: 0009-0006-7494-1702

*zhaleh.javanshirghojehbiglou@gmail.com

Keywords: Iran, marriage, Moghan Plain, rites of
passage, ritual and symbolism, Shahsevan nomads

ABSTRACT

This ethnographic study investigates marriage rituals among the Shahsevan pastoral nomads residing in the Moghan Plain and the foothills of Mount Savalan in northwestern Iran, near the border with the Republic of Azerbaijan. Within Shahsevan society, marriage constitutes a pivotal institution that reinforces kinship bonds, ensures generational continuity, and sustains the moral order of the nomadic community. The purpose of this research is to examine how these rituals operate simultaneously as rites of passage that regulate individual life transitions and as cultural mechanisms that reproduce collective values and gender hierarchies, while also exploring the symbolic meanings embedded in ritual practices. Fieldwork was conducted between September 2021 and November 2022 through snowball sampling, participant observation, and in-depth interviews. The analysis draws upon Van Gennep's theory of rites of passage, Turner's concepts of liminality and communitas, and Ortner's framework of symbolic gender. The findings demonstrate that ritual symbols such as the red sash, the apple, and the hearth encode ideals of purity, fertility, and patriarchal order. Ethnographic observations further reveal that marriage-related rites of passage among the Shahsevan revolve around a central axis of good and evil (Xeyir-ŞGr). This conceptual polarity creates a shared ritual space for both men and women, highlighting the intricate interplay between social structure and spiritual meaning within Shahsevan wedding traditions. Nevertheless, women's participation in these rituals remains constrained by prevailing expectations of chastity and domesticity.

ŞAHSEVEN KONAR-GÖÇERLERİ ARASINDA EVLİLİK, RİTÜELLER VE SEMBOLLER: MUĞAN OVASI ÖRNEĞİ (İRAN)

Zhaleh Javanshir Ghojehbiglou*

Yeditepe Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Antropoloji
Bölümü, İstanbul, Türkiye

ORCID: 0009-0006-7494-1702

*zhaleh.javanshirghojehbiglou@gmail.com

Anahtar Kelimeler: evlilik, geçiş ritüelleri, İran, Muğan
Ovası, ritüel ve semboller, Şahseven konar-göçerleri

ÖZET

Bu etnografik çalışma, Azerbaycan Cumhuriyeti sınırına yakın, İran'ın kuzeybatısında yer alan Muğan Ovası ve Savalan Dağı eteklerinde yaşayan Şahseven konar-göçerleri arasında evlilik ritüellerini incelemektedir. Evlilik, Şahseven yaşamında akrabalık bağlarını, neslin devamı ve konar-göçer toplumunun ahlaki düzenini sağlayan merkezi bir kurumdur. Bu çalışmanın amacı, bu ritüellerin hem bireysel yaşam geçişlerini düzenleyen hem de kolektif değerleri ve cinsiyet hiyerarşilerini yeniden üreten geçiş ritüelleri olarak nasıl işlev gördüğünü ve aynı zamanda ritüellerde kullanılan sembollerin anlamlarını araştırmaktır. Saha çalışması, Eylül 2021 ile Kasım 2022 arasında kartopu örnekleme, katılımcı gözlem ve derinlemesine görüşmeler kullanılarak yürütülmüştür. Araştırma, Van Gennep'in geçiş ritüelleri, Turner'ın liminalite ve communitas kavramları ile Ortner'in sembolik cinsiyet teorisinden faydalanmaktadır. Bulgular, kırmızı kuşak, elma ve ocak gibi ritüel sembollerinin saflık, doğurganlık ve ataerkil düzen ideallerini kodladığını göstermektedir. Araştırma sırasında yapılan gözlemler, Şahseven konar-göçerleri arasında evlilikle ilgili geçiş ritüellerinin iyi ve kötü (Xeyir-ŞGr) olarak bilinen merkezi bir eksen etrafında döndüğünü ortaya koymaktadır. Bu kavram hem erkekler hem de kadınlar için ortak bir ritüel alanı yaratmakta ve Şahseven düğün geleneklerindeki toplumsal yapı ile manevi anlam arasındaki karmaşık etkileşimi yansıtmaktadır. Kadınlar ritüellerde rol alsalar da eylemleri yine de iffet ve evcimenlik beklentileri tarafından şekillendirilmektedir.

A CASE STUDY OF A GRADUATE INITIATIVE FOCUSING ON THE RECOGNITION OF ANTHROPOLOGY AS A CAREER FIELD IN TÜRKİYE: THE ANTROPOLOJINET WEBSITE

Author Hasan Murat BABADALI*

1 Website Editor – Social Anthropologist & Career Consultant,
Antropolojinet Website, İstanbul, Türkiye
* editor@antropoloji.net

Keywords: Anthropology, Business World, Career, Career Choice, Career Planning

ABSTRACT

The Higher Education Institutions Exam plays a crucial role in shaping individuals' future professions and fields of employment, based on their exam results and subsequent preferences.

According to data from the Higher Education Program Atlas(<https://yokatlas.yok.gov.tr/lisans-bolum.php?b=10006> - Access Date: 25.07.2025), there are currently 14 Anthropology departments in Türkiye. This paper focuses on where, under what conditions, and how graduates of these higher education programs—anthropologists—can build their careers, depending on personal preferences and legal processes. Shifting global and local conditions, socio-economic and environmental factors, migration flows, increasingly digital and virtual lifestyles, the rise of Artificial Intelligence, the growth of freelance work under the Gig Economy, and cutting-edge genetic research projects such as those using CRISPR, have all expanded the potential fields in which anthropologists can work and specialize.

While anthropologists were once primarily employed in government institutions or the private sector, they are now increasingly able to pursue careers beyond these traditionally accepted professional settings.

Widespread misconceptions and biased views about anthropology and the role of anthropologists—often based on hearsay—can be overcome through the dissemination of accurate information. At this stage, graduates must also take on the role of voluntary ambassadors for their field.

With this idea in mind, a graduate initiative named Antropolojinet launched its activities on March 31, 2001, by strategically leveraging the internet and communication tools of its time.

TÜRKİYE'DE ANTROPOLOJİNİN KARİYER ALANI OLARAK KABUL EDİLMESİNE ODAKLANAN BİR MEZUN GİRİŞİMİ ÖRNEĞİNİN İNCELEMESİ: ANTROPOLOJINET WEB SİTESİ

Yazar Hasan Murat BABADALI*

1Web Sitesi Editörü – Sosyal Antropolog & Kariyer Danışmanı,
Antropolojinet Web Sitesi, İstanbul, Türkiye

* editor@antropoloji.net

Anahtar Kelimeler: Antropoloji, İş Dünyası, Kariyer, Kariyer Planlama, Meslek Seçimi

ÖZET

Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) çok sayıdaki aday ve aileleri açısından, yapılacak tercihler ve sınav sonuçlarına göre, gelecekte kişinin çalışacağı alanın ve mesleğinin belirlenmesini sağlamaktadır.

Yükseköğretim Program Atlası'ndaki (<https://yokatlas.yok.gov.tr/lisans-olum.php?b=10006> - Erişim Tarihi:25.07.2025) bilgilere göre ülkemizde 14 Antropoloji Bölümü bulunmaktadır.

Söz konusu yükseköğretim programlarından mezun olan antropologların kişisel tercihleri ve yasal süreçler doğrultusunda kariyerlerini nerede, hangi koşullarda ve nasıl sürdürebilecekleri vb. konular bu bildirinin odağında yer almaktadır.

Değişen küresel ve yerel koşullar, sosyo-ekonomik-çevresel etmenler, göç hareketleri, giderek dijitalleşen ve sanal olarak ifade edilebilecek yaşam tarzı, Yapay Zeka'nın kullanılmaya başlanması, Gig Ekonomisi doğrultusunda yaygınlaşan Freelance çalışma modeli, CRISPR başta olmak üzere genetik konusunda yürütülen projeler antropologların çalışabilecekleri alanlar ile uzmanlaşabilecekleri konuların kapsamını genişletmiştir.

Bir dönem için öncelikle devlet kademesinde veya özel sektörde görev yapabilen antropologlar artık faaliyet alanlarına yönelik ön kabullerle şekillenen iş alanlarının dışında da kariyerini sürdürebilmektedir.

Antropolojinin ne olduğu ve antropologların neler yaptığına dair kulaktan dolma bilgiler nedeni ile ortaya çıkan ve yaygın olan önyargılı yaklaşım doğru bilgilerin yaygınlaştırılması sonucunda aşılabilecektir. Bu aşamada bölüm mezunlarının aynı zamanda gönüllü birer tanıtım elçisi olarak önemli bir rolü üstlenmesi gerekmektedir.

Antropolojinet is a personal initiative that promotes anthropology as a career path, focusing on both traditional and emerging professional fields where anthropology graduates can work.

Committed to professional responsibility, Antropolojinet operates on a voluntary basis, offering resources and support to a wide audience—from prospective university students to anthropology graduates.

Bu fıkirden hareket ederek dönemin sunduğu internet iletişim imkanlarını doğru bir strateji ile kullanmaya başlayan bir mezun girişimi olan Antropolojinet Web Sitesi çalışmalarına 31 Mart 2001 tarihinde başlamıştır.

Antropolojinin bir kariyer alanı olarak tanıtılması ile antropoloji mezunlarının çalışabileceği geleneksel ve gelişen güncel iş alanları hakkındaki konulara odaklanan bir kişisel girişimdir.

Antropolojinet, Mesleki Sorumluluk esasları doğrultusunda yürüttüğü çalışmalar ile üniversite adayı öğrencilerden bölüm mezunlarına kadar uzanan geniş bir yelpazede gönüllülük esası ile çalışmalarını sürdürmektedir.

SUSTAINABILITY FROM INDIGENOUS SOCIETIES TO THE PRESENT DAY: THE RELATIONSHIP BETWEEN HUMANS AND NATURE

Zeynep Nagihan KAHVECİ^{1*},

Melike KAPLAN²

¹Assistant Professor, Ankara University, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0000-0002-4510-9806

²Professor, Ankara University, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0000-0002-6560-2999

*znkahveci@ankara.edu.tr

Keywords: Indigenous knowledge, environmental ethics, sustainability, ecological balance, traditional ecological knowledge

ABSTRACT

Throughout human history, the relationship established with nature has been crucial for the survival of societies. Indigenous societies have viewed nature not only as a resource but also as a sacred and living entity, developing lifestyles integrated with it. They have viewed nature as an integral part of their social order, cultural identity, and belief systems. These communities have established sustainable living practices, conscious of environmental limits and without over-exploiting natural resources. This paper examines the fundamental principles of the balanced relationship established by indigenous societies with nature and discusses how these principles inspire today's understanding of sustainability. Traditional knowledge refers to knowledge systems specific to local communities, passed down from generation to generation and shaped by long-standing experiences. Sustainability refers to an economically profitable and socially acceptable mode of production that protects natural resources without harming the environment. Traditional knowledge also constitutes an important resource for sustainable agriculture, nutrition, and health practices, as this type of knowledge is based on the practice of living and producing in harmony with nature. In this study, we used North American Indigenous communities, Amazonian Indigenous communities, and Anatolian local knowledge as samples based on anthropological field research. Common values observed in these societies include a connection to the land, a balanced hunting approach, avoiding waste, respecting seasonal cycles, and social sharing. While the modern world's disconnected,

YERLİ TOPLUMLARDAN GÜNÜMÜZE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK: İNSAN VE DOĞA İLİŞKİSİ

Zeynep Nagihan KAHVECİ^{1,*},

Melike KAPLAN²

¹Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0000-0002-4510-9806

²Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0000-0002-6560-2999

*znkahveci@ankara.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Yerli bilgi, doğa etiği, sürdürülebilirlik, ekolojik denge, geleneksel ekoloji bilgi

ÖZET

İnsanlık tarihi boyunca doğa ile kurulan ilişki, toplumların varlığını sürdürebilmesi açısından belirleyici olmuştur. Yerli toplumlar, doğayı yalnızca bir kaynak değil, aynı zamanda kutsal ve canlı bir varlık olarak görerek onunla bütünleşmiş yaşam biçimleri geliştirmiştir. Doğayı toplumsal düzen, kültürel kimlik ve inanç sistemlerinin ayrılmaz bir bütünü olarak görmüşlerdir. Bu topluluklar, doğal kaynakları aşırı tüketmeden, çevresel sınırların farkında olarak sürdürülebilir yaşam pratikleri oluşturmuşlardır. Bu bildiride, yerli toplumların doğa ile kurduğu dengeli ilişkinin temel ilkeleri ele alınmakta ve bu ilkelerin günümüz sürdürülebilirlik anlayışına nasıl ilham verdiği tartışılmaktadır. Geleneksel bilgi, kuşaktan kuşağa aktarılan, uzun yıllara dayanan deneyimlerle şekillenmiş, yerel topluluklara özgü bilgi sistemlerini ifade eder. Sürdürülebilirlik doğal kaynakları koruyarak, çevreye zarar vermeden, ekonomik olarak kârlı ve toplumsal olarak kabul edilebilir bir üretim biçimini ifade eder. Geleneksel bilgi, sürdürülebilir tarım, beslenme ve sağlık uygulamaları için de önemli bir kaynak oluşturur. Çünkü bu bilgi türü, doğayla uyum içinde yaşama ve üretme pratiğine dayanır. Çalışma kapsamında, antropolojik saha araştırmalarına dayanarak Kuzey Amerika yerlileri, Amazon yerli toplulukları ve Anadolu'nun yerel halk bilgisi örneklem olarak ele alınmıştır. Bu toplumlarda gözlenen ortak değerler arasında toprakla bağ kurma, avlanmada denge gözetme, atık üretmeme, mevsimsel döngülere saygı ve toplumsal paylaşım ön plana çıkmaktadır. Modern dünyanın doğadan kopuk, tüketim odaklı yaşam tarzı; iklim krizi, ekosistem

consumption-focused lifestyle has led to climate crisis, ecosystem destruction, and resource scarcity, the knowledge systems of indigenous communities offer an alternative perspective on these crises. The knowledge of indigenous communities contributes to the development of policies addressing issues such as climate crisis, biodiversity loss, sustainable health, and sustainable nutrition. Local knowledge plays a key role not only in the protection of natural resources but also in developing policies that foster human environmental awareness and community solidarity. Consequently, indigenous knowledge systems and their holistic relationship with nature constitute a valuable reference point for today's sustainability policies. Contrary to the modern world's economic and technically focused perspective on nature, the interdependence and interdependence-oriented human-nature relationship of indigenous communities should be considered a reference point. Therefore, the knowledge and philosophy of life of indigenous peoples should not be ignored in shaping sustainable development goals; the main goal of this study is to present these approaches to the reconstruction of the ethically based relationship between humans and nature.

tahribatı ve kaynak kıtlığı gibi sonuçlar doğururken, yerli toplumların bilgi sistemleri bu krizlere karşı alternatif bir bakış açısı sunmaktadır. Yerli toplumların bilgi birikimi, iklim krizi, biyoçeşitliliğin kaybı, sürdürülebilir sağlık ve sürdürülebilir beslenme gibi konulara dair politikaların hazırlanmasına katkı sağlamaktadır. Yerel bilgi sadece doğal kaynakların korunması hususunda değil insanın çevreye dair bilincinin ve topluluk dayanışmasının sağlanması konusundaki politikaların geliştirilmesinde de anahtar görevi görmektedir. Sonuç olarak, yerli bilgi sistemleri ve doğayla kurdukları bütüncül ilişki, günümüz sürdürülebilirlik politikaları için değerli bir referans noktası oluşturmaktadır. Modern dünyanın doğaya ekonomik ve teknik odaklı bakışının aksine yerli toplumların karşılıklı sorumluluk ve bağımlılık odaklı insan-doğa ilişkisi referans noktası kabul edilmelidir. Bu nedenle, sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin şekillendirilmesinde yerli halkların bilgisi ve yaşam felsefesi göz ardı edilmemelidir; insan ve doğa arasındaki etik temelli ilişkinin yeniden inşası için bu yaklaşımların dikkate sunulması bu çalışmanın ana hedefidir.

CULTURAL CODES OF BIRTH IN ISPARTA VILLAGES: ETHNOGRAPHIC FINDINGS ON LOCAL KNOWLEDGE AND TRADITION

Yüksel Kırımlı1, Hande Yüksel2,*

1Prof. Dr., Istanbul University, Department of Social Anthropology, İstanbul, Türkiye, 0000-0003-4142-0645

2PhD Student Öğrencisi, Istanbul University, Department of Social Anthropology, İstanbul, Türkiye, 0009-0009-2865-8385

*hande.yuksel@wwhr.org

Keywords: Ethnography, birth, local knowledge, tradition, rural

ABSTRACT

This paper draws on ethnographic fieldwork conducted in the villages of Incesu, Ardıçlı, Çukurören, and Kuyucak in the Keçiborlu district of Isparta, Türkiye. Based on the premise that childbirth is not only a biological event but a culturally embedded collective experience, the study explores cultural codes surrounding birth, related practices, and local knowledge systems.

The research was conducted between 2017 and 2019 within the Department of Social Anthropology at Istanbul University as part of an undergraduate thesis project. Built primarily on qualitative research methods, the study adopted an ethnographic approach. Within this framework, participant observation, semi-structured interviews, informal conversations, and exploratory walks were employed as data collection techniques, while the research was also supported by some quantitative data. As a village monograph, this study aims to explore how childbirth is experienced within the local context.

After outlining the methodology, the paper highlights key similarities and differences in reproductive practices across the four villages. Findings focus on women's approaches to contraception and conception, along with rituals, narratives, and beliefs associated with the postpartum period. Particular attention is given to how these practices are localized and remembered in women's collective memory, with Incesu Village as a focal case.

The research shows that home births were historically common due to economic constraints and limited healthcare access. Women typically resumed domestic labor soon after childbirth. The rituals of bebek

ISPARTA KÖYLERİNDE DOĞUMUN KÜLTÜREL KODLARI: YEREL BİLGİ VE GELENEĞE DAİR ETNOGRAFİK BULGULAR

Yüksel Kırımlı1, Hande Yüksel2,*

1Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi Sosyal Antropoloji Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye, 0000-0003-4142-0645

2Doktora Öğrencisi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antropoloji Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye, 0009-0009-2865-8385

*hande.yuksel@wwhr.org

Anahtar Kelimeler: Etnografya, doğum, yerel bilgi, gelenek, kırsal

ÖZET

Bu bildiri, Isparta'nın Keçiborlu ilçesine bağlı İncesu, Ardıçlı, Çukurören ve Kuyucak köylerinde yürütülen etnografik saha araştırmasına dayanmaktadır. Çalışmanın temel amacı, doğumun yalnızca biyolojik bir olgu değil, aynı zamanda kültürel olarak biçimlenen kolektif bir deneyim olduğu kabulünden hareketle; köylerde doğuma ilişkin kültürel kodların ortaya çıkarılması, doğum öncesi-sonrası dönemlere ait geleneksel uygulamaların incelenmesi, bu pratiklerin ardında yer alan yerel bilgi sistemlerinin ve geleneklerin analiz edilmesidir.

Araştırma, 2017-2019 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Sosyal Antropoloji Anabilim Dalı bünyesinde, lisans bitirme projesi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Ağırlıklı olarak nitel araştırma yöntemleri üzerine inşa edilen çalışmada etnografik yaklaşım benimsenmiştir. Bu çerçevede katılarak gözlem, yarı yapılandırılmış mülakatlar, enformel görüşmeler ve keşif yürüyüşleri gibi veri toplama tekniklerinden yararlanılmış; aynı zamanda araştırma nicel verilerle desteklenmiştir. Köy monografisi niteliğindeki bu araştırma, doğum olgusunun yerel bağlamda deneyimlenme biçimlerini keşfetmeyi amaçlamaktadır.

Bildiri kapsamında, dört köyde doğuma ilişkin kültürel benzerlikler ve farklılıklar, metodolojik çerçevenin aktarımını takiben sunulacaktır. Bulgular, kadınların doğum kontrol yöntemlerine ve gebe kalma pratiklerine dair uygulamalarıyla doğum sonrası dönemde gerçekleştirilen ritüeller, anlatılar ve inançlar temelinde yapılandırılmıştır. Doğumun zamanlamasından lohusalık sürecine uzanan dönemde

hayırlama and kırklama continue in all four villages. In contrast, practices related to contraception, pregnancy termination, and postpartum healing -especially those involving folk healing- show more variation in İncesu.

The paper aims to present an anthropological perspective on the cultural, social, and symbolic dimensions of childbirth through the lens of rural women's experiences.

uygulamaların nasıl yerleştiği, kadınların toplumsal belleğinde nasıl anlam kazandığı ve sürdürüldüğü özellikle İncesu Köyü örneği üzerinden detaylandırılacaktır.

Saha araştırmasının bulguları, geçmişte ekonomik ve erişimle ilgili kısıtlılıklar nedeniyle evde doğumun yaygın biçimde gerçekleştirildiğini; doğum sonrası dönemde kadınların hızla gündelik yaşamlarına döndüklerini ve “bebek hayırlama” ile “kırklama” ritüellerinin dört köyde de süreklilik gösterdiğini ortaya koymaktadır. Buna karşılık, doğum kontrolü, gebeliği sonlandırma ve lohusalıkla ilişkili şifacılık pratiklerinin özellikle İncesu Köyü'nde çeşitlendiği ve belirginleştiği gözlemlenmiştir. Bildiri, doğumun kültürel, toplumsal ve simgesel boyutlarını yerel kadın deneyimleri üzerinden antropolojik bir perspektifle sunmayı amaçlamaktadır.

FORENSIC ARCHAEOLOGICAL AND FORENSIC ANTHROPOLOGICAL STUDIES CONDUCTED IN AZERBAIJAN AFTER THE SECOND KARABAKH WAR

Arif Guliyev1,* , Akif Guliyev2, and Vusal Hesenov3

1Researcher, PhD Student, Institute of Archaeology and Anthropology, Department of Forensic Archaeology, Azerbaijan National Academy of Sciences

2Assoc. Prof., Head of the Department of Forensic Archaeology, Institute of Archaeology and Anthropology, Azerbaijan National Academy of Sciences

3 Director of the Physical Anthropology Laboratory, Institute of Archaeology and Anthropology, Azerbaijan National Academy of Sciences

arif-quliyev-2021@mail.ru

Keywords: Forensic archaeology, forensic anthropology, mass graves, missing persons, war crimes

ABSTRACT

Following the Second Karabakh War, numerous mass graves believed to belong to civilians and soldiers who went missing during the occupation by Armenian armed forces have been identified in territories retaken by Azerbaijan. In this context, forensic archaeological excavations coordinated by the State Commission play a crucial role in documenting war crimes and clarifying the fate of missing persons.

On January 13, 1993, by decree of the President of the Republic of Azerbaijan, the "State Commission on Captive, Missing, and Hostage Citizens of the Republic of Azerbaijan" was established. This Commission brings together the State Security Service, the Prosecutor General's Office, the Institute of Archaeology and Anthropology of ANAS, the Ministry of Emergency Situations, the Ministry of Internal Affairs, the Ministry of Health, ANAMA, the Ministry of Defense, the International Committee of the Red Cross, and several other relevant institutions.

Between 2022 and 2025, systematic excavations were carried out in the regions of Fuzuli, Khojaly, Aghdam, Shusha, and Kalbajar, leading to the discovery of skeletal remains believed to belong to more than 200 individuals. Forensic anthropological analyses were conducted to determine biological profiles, including age, sex, and stature, and to identify trauma patterns, causes of death, and potential signs of war-related torture.

All excavations were performed in accordance with international archaeological and anthropological

II KARABAĞ SAVAŞI SONRASI AZERBAIJAN'DA YÜRÜTÜLEN ADLİ ARKEOLOJİK VE ADLİ ANTROPOLOJİK ÇALIŞMALAR

Arif Guliyev1,* , Akif Guliyev2 ve Vusal Hesenov3

Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi, Arkeoloji ve Antropoloji Enstitüsü, Adli Arkeoloji anabilim dalı araştırmacı, Doktora Öğrencisi

2Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi, Arkeoloji ve Antropoloji Enstitüsü, Adli Arkeoloji anabilim dalı başkanı, doç.dr

3 Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi, Arkeoloji ve Antropoloji Enstitüsü, Fiziksel Antropoloji Laboratuvarı Müdürü, Doktora Öğrencisi

arif-quliyev-2021@mail.ru

Anahtar Kelimeler: Adli arkeoloji, adli antropoloji, toplu mezarlar, kayıp şahıslar, savaş suçları

ÖZET

II. Karabağ Savaşı'nın ardından Azerbaycan'ın yeniden kontrol altına aldığı bölgelerde, Ermeni silahlı kuvvetlerinin işgali sırasında kaybolmuş sivil ve askerlere ait olduğu düşünülen çok sayıda toplu mezar alanı tespit edilmiştir. Bu süreçte, Devlet Komisyonunun koordinasyonunda yürütülen adli arkeolojik kazılar, savaş suçlarının belgelenmesi ve kayıp kişilerin akıbetinin aydınlatılması açısından büyük önem taşımaktadır.

13 Ocak 1993 tarihinde, Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanının kararnamesiyle "Azerbaycan Cumhuriyeti Esir, Kayıp ve Rehin Alınmış Vatandaşlarla İlgili Devlet Komisyonu" kurulmuştur. Bu Komisyon, Azerbaycan Devlet Güvenlik Servisi, Cumhuriyet Başsavcılığı, AMEA Arkeoloji ve Antropoloji Enstitüsü, Olağanüstü Haller Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, ANAMA, Savunma Bakanlığı, Uluslararası Kızılhaç Komitesi ve diğer bazı kurumları bir araya getirmektedir.

2022–2025 yılları arasında Fuzuli, Hocalı, Ağdam, Suşa ve Kelbecer bölgelerinde gerçekleştirilen sistematik kazılar sonucunda yaklaşık 200 bireye ait olduğu düşünülen iskelet kalıntıları bulunmuştur. Bu kalıntılar üzerinde yapılan adli antropolojik analizlerde, bireylerin yaş, cinsiyet ve boy uzunluğu gibi biyolojik profilleri oluşturulmuş; aynı zamanda travma izleri, ölüm şekli ve savaşla ilişkili potansiyel işkence bulguları da değerlendirilmiştir.

Yürütülen kazılar uluslararası arkeolojik ve antropolojik standartlara uygun olarak gerçekleştirilmiş, osteolojik analizler aracılığıyla

standards. Osteological assessments provided critical data on both biological identity and possible causes of death. The presence of wrist bindings on many individuals suggests they may have been captured and executed. Additionally, personal belongings, fragments of clothing, and religious items were recovered alongside the remains. These findings are significant not only for forensic identification but also in terms of cultural context. The overall evidence presents serious indicators of war crimes under international humanitarian law.

bireylerin biyolojik profilleri ile olası ölüm nedenleri tespit edilmiştir. Yapılan kazılarda 200'den fazla bireye ait insan iskelet kalıntısı ortaya çıkarılmıştır. Birçok bireyin bileklerinden bağlanmış olması, bu kişilerin öldürülmeden önce esir alındığı ve infaz edilmiş olabileceğini düşündürmektedir. Ayrıca bazı bireylerin yanında kişisel eşya, giysi parçaları ve dini objelere rastlanmıştır. Bu bulgular, kimliklendirme sürecinde hem adli hem de kültürel açıdan önem taşımaktadır. Elde edilen veriler, uluslararası insancıl hukuk bağlamında ciddi savaş suçu göstergeleri içermektedir.

THE IMPORTANCE OF FORENSIC ANTHROPOLOGICAL METHODS IN THE SORTING OF COMMINGLING

Dr. Sinem Hoşşöz*

1Cyprus Committee on Missing Persons, Nicosia, Cyprus

*sinemhossoz15@gmail.com

Keywords: Commingled remains, Forensic anthropology, Reassociation, Mass disasters

ABSTRACT

In cases involving commingled skeletal remains, reassembling body parts is a prerequisite for determining the biological profile and establishing the identity of individuals whose bodily integrity has been compromised. The inclusion of qualified experts and the application of appropriate techniques are essential in such investigations. Commingled cases can only be effectively resolved through multidisciplinary collaboration involving specialists with relevant experience and expertise.

In mass fatality events, commingling typically occurs due to the disarticulation or partial/complete loss of skeletal joints that hold bones together. The analysis of disarticulated remains is significantly more complex compared to those that are found articulated. This complexity hinders the implementation of methods used to establish biological profiles, such as estimating the minimum number of individuals represented by the remains. Furthermore, the greater the number of individuals involved, the more extensive the mixing becomes, further complicating the forensic investigation and resolution process.

In this study, 35 articulated individuals were deliberately commingled by an independent researcher to simulate a scenario comparable to that encountered in mass death events. Following the commingling, reassociation efforts were conducted using articulation, pairmatching, and elimination methods. As a result, bones from partially, semi-articulated, and fully commingled skeletons were analysed. A total of 125 bones were successfully reassembled with an accuracy rate of 96.02% using these three forensic anthropological methods.

İSKELETLERİN KARIŞTIĞI VAKALARDA ADLİ ANTROPOLOJİK YÖNTEMLERİN KULLANILMASININ ÖNEMİ

Dr. Sinem Hoşşöz*

1Kıbrıs Kayıp Şahıslar Komitesi, Lefkoşa, Kıbrıs

*sinemhossoz15@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Karışık kemikler, Adli antropoloji, Bütünleme, Doğal afetler

ÖZET

İskeletlerin karışmış olduğu vakalarda, vücut bütünlüğünün bozulması veya karışması durumunda biyolojik profil belirlenip kimlik tespitinin yapılabilmesi için öncelikle vücut bölümlerinin bütünlenmesi gerekmektedir. Bu tür çalışmalara uygun uzmanların dahil edilmesi ve uygun tekniklerin kullanılması çok önemlidir. Karışık vakalar, bu alanda uzmanlaşmış ve tecrübe edinmiş kişiler tarafından oluşturulacak multidisipliner bir çalışma ile çözüme ulaşabilmektedir. Toplu ölüm olaylarında meydana gelen karışma; kemiklerin birbirine bağlanmasını sağlayan eklemlerin bozulması ya da kısmi veya tam olarak kaybolması ile meydana gelmektedir. Artikülasyonun bozulması ile meydana gelen karışık bireylerin analizleri artiküle olarak bulunan bireylere göre daha zor olmaktadır. Bu durum karışık insan kalıntılarının minimum kaç kişiye ait olduğunun belirlenmesi gibi biyolojik profil belirlemek amacıyla oluşturulan yöntemlerin kullanılmasını zorlaştırmaktadır. Bu tür olaylarda, birey sayısının fazla olması vücut bölümlerinin daha fazla karışmasına sebep olmakta ve bu durum adli bilimlerin bu tür olaylarda çalışmasını ve çözüm bulmasını zorlaştırmaktadır. Bu çalışmada toplam 35 artiküle birey bağımsız bir araştırmacı tarafından karıştırılmış ve toplu ölüm olaylarında meydana gelen karışma benzer bir vaka yaratılmaya çalışılmıştır. Karışım sonrası bütünleme çalışmalarında kullanılan artikülasyon, eşleştirme ve eliminasyon yöntemlerinin kullanılmasıyla kısmi, yarı artiküle ve tamamen karışık iskeletlere ait kemiklerin analizleri yapılmış ve 125 adet kemik 3 farklı yöntemin kullanılması ile %96,02 oranında bir başarı ile yeniden bütünlenmiştir.

CYBER ANTHROPOLOGY IN THE LIGHT OF THE CULTURAL DIMENSIONS THEORY: THE ROLE AND SIGNIFICANCE OF CULTURE IN SOCIAL ENGINEERING ATTACKS

Serhat TAS^{1,*} and Baris CELIKTAS²

1Cyber Anthropologist, Barikat Cyber Security Company,
Istanbul, Türkiye, 0009-0003-6149-7081

2PhD., Işık University, Computer Engineering Department,
Istanbul, Türkiye, 0000-0003-2865-6370

*serhat-tas@outlook.com

Keywords: authority, culture, cyber anthropology,
cybersecurity, social engineering

ABSTRACT

In this study, Cyber Anthropology is approached through the lens of Cultural Dimensions Theory developed by anthropologist Geert Hofstede. According to Hofstede, culture can be measured through dimensions such as power distance, uncertainty avoidance, individualism-collectivism, masculinity-femininity, long-term orientation, and indulgence-restraint. These measurable dimensions provide insights into the prevailing cultural structure of a society. Hofstede also provided cross-country comparative data by applying these dimensions globally (Hofstede Insights).

Social engineering refers to cyber attacks that manipulate the human factor to bypass technical security measures. Within the cybersecurity ecosystem, the human element is considered the weakest link. Cybercriminals often use social engineering attack techniques to exploit human vulnerabilities through social interaction in order to compromise cybersecurity. Organizations address not only technical infrastructure but also the human factor in their security policies, introducing training and awareness programs. Yet these mainly target individual and social aspects, overlooking cultural influences on behavior.

To examine the impact of cultural dimensions on social engineering, an experimental study was conducted with 900 participants from the energy sector in Turkey and Qatar. Participants were exposed to phishing scenarios involving authority figures, and their behavioral responses were analyzed. The findings revealed that in high power distance societies, such attacks were questioned less and proved more successful. This result indicates that culture can serve as a critical factor that makes the human element more vulnerable in social engineering attacks.

KÜLTÜREL BOYUTLAR KURAMI IŞIĞINDA SİBER ANTROPOLOJİ: SOSYAL MÜHENDİSLİK SALDIRILARINDA KÜLTÜRÜN ROLÜ VE ÖNEMİ

Serhat TAŞ^{1,*} ve Barış ÇELİKTAŞ²

1Siber Antropolog, Barikat Siber Güvenlik, İstanbul, Türkiye,
0009-0003-6149-7081

2Dr. Öğr. Üyesi, Işık Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği,
İstanbul, Türkiye, 0000-0003-2865-6370

*serhat-tas@outlook.com

Anahtar Kelimeler: kültür, otorite, siber antropoloji,
siber güvenlik, sosyal mühendislik

ÖZET

Bu çalışmada Siber Antropoloji, Antropolog Geert Hofstede tarafından geliştirilen Kültürel Boyutlar Kuramı üzerinden ele alınmıştır. Hofstede'ye göre kültür; güç mesafesi, belirsizlikten kaçınma, bireycilik-toplumsallık, erillik-dişlilik, uzun vadeli yönelim ve hoşgörü-kısıtlama gibi boyutlarla ölçülebilir. Ölçülebilen bu boyutlar üzerinden bir toplumun yaygın kültürel yapısı hakkında bilgi sahibi olunabilir. Ayrıca Hofstede, geliştirdiği bu kültürel boyutları farklı ülkelerde ölçümleyerek ülkeler arası mukayese edilebilir veriler (Hofstede Insights) ortaya koymuştur.

Sosyal mühendislik; teknik güvenlik önlemlerini aşmak için insan faktörünün manipüle etmek amacıyla gerçekleştirilen siber saldırılara verilen isimdir. Siber Güvenlik ekosistemini oluşturan unsurlar içerisinde insan faktörü, görece en zayıf halka olarak kabul edilmektedir. Siber korsanlar, siber güvenliği ihlal etmek için sosyal etkileşim yoluyla insan zafiyetlerini istismar etmek amacıyla sıklıkla sosyal mühendislik saldırıları tekniklerini kullanırlar. Kurumlar, bilgi güvenliği politikalarında teknik altyapının yanı sıra insan faktörüne de önem vererek sosyal mühendislik saldırılarına karşı eğitim ve farkındalık programları geliştirmektedir. Ancak bu programlar çoğunlukla bireysel ve toplumsal yönleri odaklanmakta, insan davranışlarını şekillendiren kültürel unsurlar ise göz ardı edilmektedir.

Kültürel boyutların sosyal mühendislikteki etkisini incelemek amacıyla Türkiye ve Katar enerji sektöründen 900 katılımcıyla deneysel bir çalışma yürütülmüştür. Katılımcılara otorite figürleri üzerinden kurgulanan olumsuz senaryoları uygulanmış ve verilen davranışsal tepkiler analiz edilmiştir. Bulgular, yüksek güç mesafesine sahip toplumlarda bu tür saldırıların daha az sorgulandığını ve daha başarılı olduğunu

The study concludes that cybersecurity policies should incorporate the cultural dimension alongside individual and social aspects to more effectively address the human factor.

göstermiştir. Bu sonuç, kültürün sosyal mühendislik saldırılarında insan faktörünü daha kırılgan hale getiren kritik bir unsur olabileceğini ortaya koymaktadır.

Çalışma, siber güvenlikte insan faktörüne yönelik politikalar geliştirilirken insanın bireysel ve toplumsal yönüne ek olarak kültürel yönüyle de ele alınması gerektiğini vurgulamaktadır.

PERFORMING GENDER in the FIELD: A GENDER-BASED EVALUATION of ARCHAEOLOGICAL PRACTICE AT KADIKALESİ EXCAVATION in TÜRKİYE

Burcu ASENSA SALMAN^{1,*}

¹Assistant Lecturer, TED University, Ankara, Türkiye,
orcid.org/0000-0003-0754-2075

*burcu.asena@tedu.edu.tr

Keywords: Excavation team, feminist archaeology, fieldwork ethnography, inclusivity, performance anthropology,

ABSTRACT

This ethnographic study aims to define the boundaries and gender-based dynamics within the archaeological excavation team at Anaia, Kadıkalesi, Kuşadası in Western Türkiye. While attempting to gain a deeper understanding of the impact of gender on labor distribution, decision-making processes, interpersonal relations, and the inclusivity of each individual in field settings, performance anthropology will be employed to observe these aspects. Despite the collaborative nature of archaeological fieldwork, existing hierarchies often intersect with broader societal norms, reproducing gendered roles and inequalities. By employing participant observation, in-depth interviews, and anonymous surveys throughout the 2025 excavation season, the research aims to document how roles are assigned or assumed based on gender, how authority is exercised, and how inclusive the field environment is for several different identities. Special attention is paid to the lived experiences of women and non-binary team members to assess whether the excavation site fosters an equitable and safe working environment for all. Literature review suggests that while formal structures promote equal participation, implicit biases and informal hierarchies continue to influence task assignments and social interactions. This research contributes to the fields of feminist and queer archaeology, while also addressing a critical gap in the literature by questioning ideal practices for effective communication in terms of inclusivity in the field. Ultimately, the research underscores the need for a more critically engaged approach to fieldwork that actively addresses gender dynamics and supports diversity within archaeological practice.

ALANDA TOPLUMSAL CİNSİYETİN PERFORMANSI: TÜRKİYE'DEKİ KADIKALESİ KAZISINDA UYGULAMANIN TOPLUMSAL CİNSİYET TEMELLİ DEĞERLENDİRMESİ

Burcu ASENSA SALMAN^{1,*}

¹Dr. Öğr. Gör., TED Üniversitesi, Ankara, Türkiye,
orcid.org/0000-0003-0754-2075

*burcu.asena@tedu.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Feminist arkeoloji, kapsayıcılık, kazı ekibi, performans antropolojisi, saha etnografyası.
ÖZET

Bu etnografik çalışma, Batı Türkiye'de, Kuşadası'ndaki Anaia, Kadıkalesi arkeolojik kazı çalışması sırasında, ekip içerisinde toplumsal cinsiyet temelli dinamikleri ve sınırları tanımlamayı amaçlamaktadır. Alanda yürütülen iş bölümünde, karar alma süreçlerinde, kişilerarası ilişkilerde ve bireylerin dahil olma düzeyinde toplumsal cinsiyetin etkisini daha derinlemesine anlamaya çalışırken, bu unsurların gözlemlenmesinde performans antropolojisi kuramsal çerçeve olarak kullanılacaktır. Arkeolojik saha çalışmasının işbirliğine dayalı yapısına rağmen, mevcut hiyerarşiler çoğu zaman toplumsal normlarla kesişmekte ve toplumsal cinsiyete dayalı rollerin ve eşitsizliklerin yeniden üretilmesine neden olmaktadır. Bu bağlamda, 2025 kazı sezonu boyunca gerçekleştirilecek katılımlı gözlem, yarı yapılandırılmış mülakatlar ve anonim anketler aracılığıyla, görevlerin toplumsal cinsiyete göre nasıl atandığı ya da üstlenildiği, otoritenin nasıl kullanıldığı ve çalışma ortamının farklı kimlikler açısından ne ölçüde kapsayıcı olduğu belgelenmeye çalışılacaktır. Çalışma, özellikle kadın ve ikili cinsiyete sahip olmayan ekip üyelerinin deneyimlerine odaklanarak kazı alanının adil ve güvenli bir çalışma ortamı sunup sunmadığını değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Alan yazın, resmi yapıların eşit katılımı desteklediğini öne sürse de, örtük önyargılar ve gayriresmî hiyerarşilerin görev dağılımı ile sosyal etkileşimler üzerinde etkili olmaya devam ettiğini göstermektedir. Bu araştırma, feminist ve queer arkeoloji alanlarına katkı sunarken, aynı zamanda sahada kapsayıcılık bağlamında ideal ekip iletişimini sorgulamasıyla literatürde ihtiyaç duyulan bir noktaya temas etmektedir. Sonuç olarak çalışma, arkeolojik saha çalışmalarında toplumsal cinsiyet dinamiklerini ele alan, çeşitliliği destekleyen ve eleştirel bir yaklaşımı benimseyen araştırma ortamının önemini vurgulamaktadır.

APPROACHES TO TEMPERATURE, PRESSURE AND ENVIRONMENT WITH RAMAN SPECTRA OF SILICA POLYMORPHS: EXAMPLES FROM CULTURAL HERITAGE SITES

Kıymet DENİZ YAĞCIOĞLU^{1,*} and Yusuf Kağan
KADIOĞLU²

¹Assoc. Prof. Dr., Ankara University, Ankara, Turkey, 0000-0003-3208-1354

²Prof. Dr., Ankara University, Ankara, Turkey, 0000-0002-7894-2220

*kdeniz@eng.ankara.edu.tr

Keywords: Silicification, Chalcedony, Carnelian, Raman, Petrified Wood

ABSTRACT

The Confocal Raman Spectrometry (CRS) is an essential technique for determining the detailed bond characteristics of minerals, distinguishing polymorph and isomorph crystals, assigning the alteration effect within the crystal structure, determining the mineral's origin, geothermometry, and barometry for organic and inorganic components and paleoenvironment of the region. Silica polymorphs are a common mineral group within the tectosilicates and used understanding different geological problems. For this purpose, we have carried out a detailed mineralogical, petrographical and Raman spectroscopic studies in the silica polymorphs from the cultural heritage sites. The Çamlıdere (Kızılcahamam) is one of the known cultural heritage site. This region contains areas of petrified wood (silicified wood) throughout geological time. The silicification of wood is a remarkable natural geological and anthropological process that preserves the intricate details of ancient wood. Understanding the mechanisms, environmental conditions, and significance of wood silicification provides valuable information about the geological and biological history of the region. Petrified wood in Çamlıdere is observed in volcanic rock series and is generally multicolored, such as white, beige, gray, and brown. According to mineralogical and Raman studies, the dominant silica phases are chalcedony and carnelian. Raman spectra of the differently colored silica formations reflect the presence of four- and six-membered SiO₄ rings in the structure. Raman results indicate that the temperature remains nearly constant throughout the silicification process. The small shift in the peaks at 227-215 and 136-133 cm⁻¹ reflects small pressure changes during the silicification process. The presence of moganite in the crystal structure of chalcedony may indicate that silicification occurred in arid and alkaline environments.

SİLİKA POLİMORFLARININ RAMAN SPEKTRUMLARI İLE SICAKLIK, BASINÇ VE ÇEVRE ÜZERİNE YAKLAŞIMLAR: KÜLTÜREL MİRAS ALANLARINDAN ÖRNEKLER

Kıymet DENİZ YAĞCIOĞLU^{1,*} ve Yusuf Kağan
KADIOĞLU²

¹Doç. Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0003-3208-1354

²Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0002-7894-2220

*kdeniz@eng.ankara.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Silisleşme, Kalsedon, Kernelyan, Raman, Silisleşmiş Ağaç

ÖZET

Konfokal Raman Spektrometrisi (CRS), minerallerin ayrıntılı bağ özelliklerinin belirlenmesi, polimorf ve izomorf kristallerin ayırt edilmesi, kristal yapı içindeki alterasyon etkisinin, mineralin kökeninin belirlenmesi, organik ve inorganik bileşenler ve bölgenin paleoortamı için jeotermometri ve barometrik ölçümler yapmak için temel bir tekniktir. Silika polimorfları, tectosilikatlar içindeki yaygın mineral gruplarından biridir ve farklı jeolojik problemleri anlamak için kullanılmaktadır. Bu amaçla, kültürel miras alanlarındaki silika polimorflarında ayrıntılı mineralojik, petrografik ve Raman spektroskopik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Çamlıdere (Kızılcahamam) bilinen kültürel miras alanlarından biridir. Bu bölgede jeolojik zaman sürecinde taşlaşmış ağaç (silisleşmiş ağaç) bölgeleri bulunmaktadır. Ağacın silisleşmesi, antik ağacın karmaşık ayrıntılarını koruyan dikkate değer doğal bir jeolojik antropolojik bir süreçtir. Ağaç silisleşmesinin mekanizmalarını, çevresel koşullarını ve önemini anlamak, bölgenin jeolojik ve biyolojik tarihi hakkında değerli bilgiler sağlar. Çamlıdere'deki taşlaşmış ağaçlar volkanik kaya serilerinde gözlenir ve genel olarak beyaz, bej, gri ve kahverengi gibi çok renklidir. Mineralojik ve Raman çalışmalarına göre baskın silika fazı kalsedon ve karnelyandır. Farklı renkli silika oluşumlarının Raman spektrumları, yapıdaki dört ve altı üyeli SiO₄ halkasını yansıtır. Raman sonuçları, sıcaklığın silisleşme boyunca neredeyse sabit kaldığını göstermektedir. 227-215 ve 136-133 cm⁻¹'deki piklerdeki küçük kayma, silisleşme sürecindeki küçük basınç değişimlerini yansıtmaktadır. Kalsedonun kristal yapısında moganitin varlığı, silisleşmenin kurak ve alkali ortamlarda gerçekleştiğini göstermektedir.

THE BEAUTY MYTH: BODY AND BEAUTY PERCEPTION IN “THE FAT GIRL” by ANDRE DUBUS

Berrin Demir1

1Lecturer Dr., Kütahya Dumlupınar University, Kütahya, Türkiye,
0000-0002-4746-2785

*berrin.kahraman@dpu.edu.tr

Keywords: Patriarchy, body, beauty, myth, feminist criticism

ABSTRACT

According to feminist theorists, the concept of beauty is a social construct that functions as a mechanism of control in patriarchal societies rather than being natural or innate. As Naomi Wolf notes in “The Beauty Myth”, beauty keeps on functioning as an ideological tool that forces women to be obedient and dignified by shaping their bodies into a certain form. On the one hand, this myth associates physical thinness and attractiveness with virtue, success and being valued; on the other hand, it drives many women to emotional stress and shame and creates a ceaseless need for self-control. Renowned for his rich character analyses, American author Andre Dubus' short story “The Fat Girl” powerfully explores how oppressive beauty ideals affect a woman's life and relationships, and the psychological and emotional consequences she experiences under the tyranny of the beauty myth. This study illustrates, based on Wolf's theoretical treatment of the concepts of body and beauty within the framework of feminist criticism, how patriarchal beauty standards affect the psychological state of female identity and how female characters, abandoning the preservation of the “ideal body,” rebel against the beauty perception imposed by the system.

GÜZELLİK MİTİ: ANDRE DUBUS’UN “ŞİŞMAN KIZ” ESERİNDE BEDEN VE GÜZELLİK ALGISI

Berrin Demir1

1Öğr. Gör. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya,
Türkiye, 0000-0002-4746-2785

*berrin.kahraman@dpu.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Ataerkillik, beden, güzellik, mit, feminist eleştiri

ÖZET

Güzellik kavramı, feminist kuramcılara göre doğal ya da doğuştan olmaktan ziyade ataerkil toplumlarda bir kontrol mekanizması olarak görev yapan sosyal bir kavramdır. Naomi Wolf'un “Güzellik Miti” eserinde de belirttiği gibi güzellik, bedenleri belirli bir forma sokarak kadınları itaatkâr ve edeply olmaya zorlayan ideolojik bir araç olarak işlevselliğini sürdürmektedir. Bu mit, bir yandan bedensel olarak zayıflığı ve fiziksel çekiciliği erdem, başarı ve değerli olma hali ile bağdaştırırken, diğer yandan pek çok kadını duygusal strese ve utanca sürükleyerek devamlı olarak kendini denetim altında tutma ihtiyacı yaratmaktadır. Zengin karakter analizleri ile ün yapan Amerikalı yazar Andre Dubus'un “Şişman Kız” isimli kısa öyküsü, baskıcı güzellik idealinin bir kadının hayatını ve ilişkilerini nasıl etkilediğini, güzellik mitinin zorbalığı altında yaşadığı psikolojik ve duygusal sonuçları çarpıcı bir şekilde işlemektedir. Bu çalışma, Wolf'un feminist eleştiri kapsamında sunduğu beden ve güzellik kavramlarının kuramsal işlenişi ışığında ataerkil güzellik standartlarının kadın kimliğinin ruhsal durumunu nasıl etkilediğini ve kadın karakterin “ideal bedeni” sürdürmeyi bırakıp sistemin dayattığı güzellik algısına karşı çıkışını edebi bir şekilde örnelemektedir.

AN APPROACH TO HOMELESSNESS THROUGH SCHEMA THEORY

*Gökçe Geyik

1Master's Student, Burdur Mehmet Akif Ersoy University,
Institute of Social Sciences, Department of Anthropology, Burdur,
Türkiye, <https://orcid.org/0009-0001-5841-1449>

*gokce.gk16@gmail.com

Keywords: Homeless, Cognitive Anthropology,
Schema Theory

ABSTRACT

Each individual possesses a private space to retreat to following social interaction and exposure to others. This private space—home—marks the origin of one's personal life, where individual boundaries are recognized and maintained. For those who lack this space, namely the homeless, understanding how they attempt to recreate such boundaries within shelters, and how they experience the loss or transformation of these boundaries, is of great significance. The central question of this study concerns how homeless individuals perceive the shelters they inhabit and to what extent their concept of home has evolved. To explore this issue, the study employs schema theory from the field of Cognitive Anthropology. From childhood, spatial perceptions begin to form, resulting in internalized cognitive schemas through which individuals interpret spaces. The way homeless individuals mentally engage with shelters through their pre-existing schemas offers critical insight into their evolving sense of home. Cognitive Anthropology investigates the relationship between mental processes and thought patterns focusing on the underlying causes of human behavior. Schemas mediate the interaction between sensory stimuli and behavioral responses. Information acquired through experience undergoes a process of categorization and transformation when re-encountered in different contexts. This study is based on ethnographic fieldwork, including participant observation and in-depth interviews. Findings suggest that factors such as birthplace, social and cultural environment, and emotional and cognitive states significantly influence how individuals define and redefine the notions of home and homelessness. Although these terms may appear fixed, their meanings vary depending on lived experience and context.

ŞEMA KURAMI ÜZERİNDEN EVSİZLİĞE BAKIŞ

*Gökçe Geyik

1Yüksek Lisans Öğrencisi, Burdur Mehmet Akif Ersoy
Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antropoloji Bölümü,
Burdur, Türkiye, <https://orcid.org/0009-0001-5841-1449>

*gokce.gk16@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Evsizler, Bilişsel Antropoloji,
Şema Kuramı

ÖZET

Her bireyin sosyal etkileşim sonrasında, gidebileceği özel alanı vardır. Bu özel alan kendi yaşamının başlangıcı olan “ev”dir. Ev, kişinin kendi sınırlılıklarının geçerli olduğu yerdir. Bu mekândan yoksun olan “evsizlerin” bulundukları sığınıklarda bu özel alanı oluşturma ve aidiyet duygusunun, mahremiyet alanının kaybına dair deneyimlerini anlamak oldukça önemlidir. Çalışmanın temel sorusu; evsizlerin, barındıkları alanları nasıl algıladıkları ve “ev” algılarının ne derece dönüştüğü üzerinedir. Bu sorunsalı açıklamada Bilişsel Antropoloji'nin yaklaşımı olan “şema kuramından” yararlanılacaktır. Çocukluktan itibaren yer algımız oluşmaya başlar ve zihnimizde belirli şemalar oluşur. Bizler bu şema bilgisi ile mekânları yorumlarız. Evsizlerin bulundukları sığınakları var olan zihinsel şemaları doğrultusunda nasıl yorumladıkları bize ev algıları konusunda oldukça önemli bir kapı açacaktır. Bilişsel antropoloji; zihinsel süreçlerin düşüncelerle nasıl ilişkili olduğunu, insan davranışlarının altta yatan nedenleri ile ilgilenir. Şemalar, duyu organları tarafından algılanan uyaranlar ile davranışsal tepkiler üzerinde durur. Deneyimle elde edilen bilgi ile yeniden karşılaşıldığında, bir uyanla tetiklendiğinde, o bilgiyi kategorize ettiği, ilişkilendirdiği bir değişim sürecinden geçer. Bu çalışmanın argümanları saha araştırmasına dayanmaktadır. Saha verileri katılımcı gözlem ve derinlemesine görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Sonuç olarak saha verilerine göre; kişinin doğduğu yer, sosyal ve kültürel çevresi, duygusal ve zihinsel durumu farklı tanımların oluşmasına yol açar. Ev, evsizlik kavramsal olarak aşına olduğumuz ancak ihtiyaçlarımıza ve içinde bulunduğumuz bağlama göre farklı anlamlar yüklediğimiz olgulardır.

ORGANIZATIONAL ANTHROPOLOGY: SOCIOCULTURAL APPROACH FOR ORGANIZATIONS

Ayşe Öner Çeven¹

1 Doctoral Student, Yıldız Teknik University, İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0002-4349-4018

ayse.ceven@gmail.com

Keywords: Organizational anthropology, organizational ethnography, sociocultural approach, sociocultural analysis.

ABSTRACT

Organizational anthropology is an interdisciplinary field that has emerged from the theoretical and methodological interactions between the discipline of anthropology and organizational studies. The field became institutionalized, particularly through the application of anthropological approaches and methods in the business world, responding to the need to analyze organizations as social and cultural systems.

Organizational theories developed in the early twentieth century primarily conceptualized organizations as technical and structural systems, resulting in the neglect of their social and cultural dimensions. However, since the second half of the twentieth century, the need for a sociocultural approach and analysis for organizations has come to the fore. With the deepening of industrialization and the impact of globalization, the need for more comprehensive and multidimensional organizational analysis has gradually increased, and in this direction, the employment of anthropologists in the business world has become widespread. The organizational anthropology approach and organizational ethnography method have become more prominent as a sociocultural approach and analysis tool for organizations.

As a result, organizational anthropology offers sociocultural approaches and analytical tools that account for not only the structural and economic aspects of organizations but also their networks of social relations and systems of cultural meaning. In this paper, the sociocultural analytical capacity of organizational anthropology is addressed within a conceptual and theoretical framework. The sociocultural analytical capacity of organizational anthropology is examined both at the level of theoretical explanation and through its field contributions to applied anthropology, highlighting the multilayered analytical potential of the anthropological approach to organizations.

ÖRGÜTSEL ANTROPOLOJİ: ORGANİZASYONLAR İÇİN SOSYOKÜLTÜREL YAKLAŞIM

Ayşe Öner Çeven¹ *

1Doktora Öğrencisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0002-4349-4018

*ayse.ceven@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Örgütsel antropoloji, örgütsel etnografi, sosyokültürel yaklaşım, sosyokültürel çözümleme.

ÖZET

Örgütsel antropoloji, organizasyon çalışmaları ile antropoloji disiplini arasındaki kuramsal ve yöntemsel etkileşimlerden doğan disiplinlerarası bir alandır. Bu alan, özellikle iş dünyasında antropolojik yaklaşım ve yöntemlerin uygulanmaya başlanmasıyla kurumsallaşmış, organizasyonları sosyal ve kültürel sistemler olarak ele alma ihtiyacına yanıt vermiştir.

Yirminci yüzyılın başlarında şekillenen organizasyon teorileri, organizasyonları çoğunlukla teknik ve yapısal sistemler olarak kavramsallaştırmış ve bu durum, örgütsel yaşamın sosyal ve kültürel boyutlarının büyük ölçüde ihmal edilmesine yol açmıştır. Ancak yirminci yüzyılın ikinci yarısından itibaren organizasyonlar için sosyokültürel yaklaşım ve çözümleme gereksinimi ön plana çıkmaya başlamıştır. Sanayileşmenin derinleşmesi ve küreselleşmenin etkisiyle daha kapsamlı ve çok boyutlu örgütsel analizlere duyulan ihtiyaç giderek artmış ve bu doğrultuda iş dünyasında antropologların istihdamı da yaygınlaşmıştır. Organizasyonlar için sosyokültürel yaklaşım ve çözümleme aracı olarak örgütsel antropoloji yaklaşımı ve örgütsel etnografi metodu daha çok belirginleşmeye başlamıştır.

Sonuç olarak örgütsel antropoloji, örgütlerin yalnızca yapısal ve ekonomik yönlerini değil aynı zamanda toplumsal ilişkiler ağlarını ve kültürel anlam sistemlerini de hesaba katan sosyokültürel yaklaşımlar ve analitik araçlar sunmaktadır. Bu bildiride, örgütsel antropolojinin sosyokültürel çözümleme gücü, kuramsal düzeyde kavramsal bir değerlendirme çerçevesinde ele alınmaktadır. Örgütsel antropolojinin sosyokültürel çözümleme gücü hem kuramsal açıklama düzeyinde hem de uygulamalı antropolojideki saha katkıları bakımından ele alınmakta; organizasyonlara yönelik antropolojik yaklaşımın çok katmanlı çözümleme kapasitesi vurgulanmaktadır.

JUNE NASH'S CONTRIBUTION TO THE INSTITUTIONALIZATION OF THE ANTHROPOLOGY OF WORK

Elif Tuğba Doğan1, *

1Assistant Professor, Ankara University, Ankara, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0003-2238-2903>

*edogan@politics.ankara.edu.tr

Keywords: anthropology of work, feminist anthropology, June Nash, labor, social reproduction

ABSTRACT

Work is a multidimensional human activity with economic, political, and cultural aspects. Although both the meaning of work and the ways it has been organized have varied throughout history, it has continued to play a central role in social life. While anthropological interest in work dates to early ethnographic monographs, the institutionalization and visibility of the “anthropology of work” as a distinct subfield largely occurred in the second half of the 20th century. Among the anthropologists who contributed to this process, the works of June Nash (1927-2019) stand out. Through ethnographic research conducted in Latin American countries such as Mexico and Bolivia, as well as in the United States, Nash examines the meaning and cultural dimensions of work by relating it to gender and social reproduction processes in both traditional and industrialized societies.

This study aims to summarize the development of the anthropology of work, which has received relatively limited attention in Turkey; to discuss the conceptual potential this subfield offers for understanding current global transformations in working life, and to evaluate June Nash's theoretical and methodological contributions in this context. The study analyzes selected works by Nash -We Eat the Mines and the Mines Eat Us (1979), From Tank Town to High Tech (1989) ve Crafts in the World Market (1993)- using thematic analysis, focusing on how she conceptualizes the notions of “work,” “labor,” “gender,” and “social reproduction.” Nash's research offers a distinctive perspective by analyzing local communities' experiences of work in relation to global economic processes. Her approach enables anthropology, alongside disciplines such as social policy, economics, and sociology, to contribute original insights to current discussions on work through locally grounded examples.

ÇALIŞMA ANTHROPOLOJİSİNİN KURUMSALLAŞMA SÜRECİNDE JUNE NASH'İN KATKISI

Elif Tuğba Doğan1, *

1Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0003-2238-2903>

*edogan@politics.ankara.edu.tr

Anahtar Kelimeler: çalışma antropolojisi, emek, feminist antropoloji, June Nash, yeniden üretim

ÖZET

Çalışma, ekonomik, politik ve kültürel yönleriyle çok boyutlu bir insan faaliyetidir. Geçmişten günümüze çalışmanın anlamı ya da örgütleniş biçimi farklılık gösterse de toplumsal yaşamda merkezi bir rol oynamaya devam etmektedir. Antropoloji içinde erken dönem monografilerden itibaren bu olguya ilgi duyulmuşsa da doğrudan çalışmaya ve çalışanlara odaklanan, “çalışma antropolojisi”nin bir alt disiplin olarak kurumsallaşması ve görünür hale gelmesi 20. yüzyılın ikinci yarısına denk gelmektedir. Bu kurumsallaşma sürecine katkıda bulunan antropologlar içinde June Nash'in (1927-2019) çalışmaları dikkat çekmektedir. Nash'in Meksika, Bolivya gibi Latin Amerika ülkelerinde ve ABD'de gerçekleştirdiği etnografik araştırmalar hem geleneksel hem de endüstrileşmiş toplumlarda çalışmanın anlamını ve kültürel boyutunu, toplumsal cinsiyet ve yeniden üretim süreçleriyle ilişkilendirerek analiz eder.

Bu bildirinin amacı, Türkiye'de literatürde görece sınırlı bir ilgi gören çalışma antropolojisinin gelişimini özetlemek; çalışma yaşamını etkileyen güncel küresel dönüşümleri anlamada bu disiplinin sunduğu olanakları tartışmak ve bu bağlamda June Nash'in kuramsal ve yöntemsel katkılarını değerlendirmektir. Araştırma, Nash'in seçili çalışmalarını -We Eat the Mines and the Mines Eat Us (1979), From Tank Town to High Tech (1989) ve Crafts in the World Market (1993)- tematik analiz yöntemiyle ele almakta; “çalışma”, “emek”, “toplumsal cinsiyet” ve “yeniden üretim” kavramlarını özellikle feminist bir bakış açısıyla nasıl yorumladığını incelemektedir. Nash'in araştırmaları, yerel toplulukların çalışmaya dair deneyimlerini küresel ekonomik süreçlerle birlikte analiz ederek özgün bir perspektif sunar. Bu yaklaşım, çalışma olgusunu farklı boyutlarıyla ele alan sosyal politika, iktisat ve sosyoloji gibi disiplinlerin yanı sıra, antropolojinin yerel örnekler aracılığıyla güncel tartışmalara özgün katkılar sunmasına olanak tanır.

AN ANTHROPOLOGICAL PERSPECTIVE ON SUSTAINABLE VOLUNTARY AID TO HOMELESS PEOPLE: THE EXAMPLE OF HAYATA SARIL RESTAURANT

Amine Ayşegül Özüçer1,*, Ayşe Hilal Tuztaş
Horzumlu2

1 Undergraduate, Yeditepe University, Istanbul, Türkiye, 0009-0002-9714-8441

2 Asst. Prof. Dr., Yeditepe University, Istanbul, Türkiye, 0000-0002-0188-9230

*aysegulozucer@gmail.com

Keywords: Care anthropology, Homelessness, Volunteering, Sustainable Aid

ABSTRACT

This research aims to question whether the aid practices for homeless individuals really work, to what extent the existing aid forms are functional, and whether the aid can be made sustainable. For this purpose, Hayata Sarıl Restaurant, a social enterprise that provides food, psychological support, budget education, culinary education, and waiter training services for homeless individuals in Istanbul, was selected as the field. The aid practices of the restaurant, how they touch the lives of individuals, how trust relationships are established, and whether this model is sustainable constitute the main focus of the research.

The research was conducted with a qualitative approach; participant observation and semistructured in-depth interview techniques were used. Volunteers worked in the restaurant for two years, and ethnographic observations were made at both spatial and relational levels during this period. In-depth interviews were conducted with a total of 16 participants (volunteers, management team, and homeless individuals).

The findings show that sustainable aid is not limited to financial support, but is shaped by trust-based relationships, reciprocity, and an ethic of care. The help provided in the restaurant not only meets physical needs but also creates the opportunity for belonging, restorative communication and social visibility. For volunteers, the act of giving help is experienced as a transformative process in which they establish emotional bonds. In addition, elements such as the reuse of waste, solidarity relations established with businesses and volunteer continuity support the

EVİSİZ İNSANLARA YAPILAN SÜRDÜRÜLEBİLİR GÖNÜLLÜ YARDIMA ANTROPOLOJİK BAKIŞ AÇISI: HAYATA SARIL LOKANTASI ÖRNEĞİ

Amine Ayşegül Özüçer1,*, Ayşe Hilal Tuztaş
Horzumlu2

1Lisans Mezunu, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, 0009-0002-9714-8441

2Asst. Prof. Dr, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, 0000-0002-0188-9230

*aysegulozucer@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Bakım Antropolojisi, Evsizlik, Gönüllülük, Sürdürülebilir Yardım

ÖZET

Bu araştırma, evsiz bireylere yönelik yardım pratiklerinin gerçekten işe yarayıp yaramadığını, mevcut yardım biçimlerinin ne ölçüde işlevsel olduğunu ve yardımın sürdürülebilir kılınıp kılınamayacağını sorgulamayı amaçlamaktadır. Bu amaçla, İstanbul'da evsiz bireyler için gıda, psikolojik destek, bütçe eğitimi, mutfak eğitimi ve garsonluk eğitimi hizmeti sunan bir sosyal girişim olan Hayata Sarıl Lokantası saha olarak seçilmiştir. Lokantanın yardım pratikleri, bireylerin yaşamına nasıl dokunduğu, güven ilişkilerinin nasıl kurulduğu ve bu modelin sürdürülebilir olup olmadığı araştırmanın temel odağını oluşturmuştur.

Araştırma niteliksel bir yaklaşımla yürütülmüş; katılımcı gözlem ve yarı yapılandırılmış derinlemesine mülakat teknikleri kullanılmıştır. İki yıl boyunca lokantada gönüllü olarak çalışılmış, bu süre zarfında hem mekânsal hem ilişkisel düzeyde etnografik gözlemler yapılmıştır. Toplam 16 katılımcıyla (gönüllüler, yönetim ekibi ve evsiz bireyler) derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Bulgular, sürdürülebilir yardımın sadece maddi destekle sınırlı kalmadığını, güvene dayalı ilişkiler, karşılıklılık ve bakım etiği ile şekillendiğini göstermektedir. Lokantada sunulan yardım, yalnızca fiziksel ihtiyaçları karşılamakla kalmayıp aidiyet, onarıcı iletişim ve toplumsal görünürlük imkânı da yaratmaktadır. Gönüllüler açısından ise yardım verme eylemi, duygusal bağlar kurdukları, dönüştürücü bir süreç olarak yaşanmaktadır. Ayrıca atıkların yeniden kullanımı, işletmelerle kurulan dayanışma ilişkileri ve gönüllü sürekliliği gibi unsurlar modelin çevresel ve sosyal sürdürülebilirliğini desteklemektedir.

environmental and social sustainability of the model.

It was observed during the research process that gender is also a determining variable. Involunteering practices and helping relationships, the roles of femininity and masculinity are experienced in different ways; the establishment of trust relationships, the protection of privacy and experiences of violence are reshaped in this context. This study reveals that sustainable helping models based on solidarity and care, which go beyond current understandings of helping, are possible.

Araştırma sürecinde toplumsal cinsiyetin de belirleyici bir değişken olduğu gözlemlenmiştir. Gönüllülük pratikleri ve yardım ilişkileri içinde kadınlık ve erkeklik rolleri farklı biçimlerde deneyimlenmekte; güven ilişkilerinin kurulması, mahremiyetin gözetilmesi ve şiddet deneyimleri bu bağlamda yeniden şekillenmektedir. Bu çalışma, mevcut yardım anlayışlarının ötesine geçen, dayanışma ve bakım temelli sürdürülebilir yardım modellerinin mümkün olduğunu ortaya koymaktadır.

1Bu çalışma TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri kapsamında 2023/2. Dönem projesi olarak Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Hilal Tuztaş Horzumlu danışmanlığında yürütülen bir çalışmadır.

COMPARATIVE DENTAL MICROWEAR ANALYSIS IN DIFFERENT ANCIENT PERIOD SOCIETIES

Çilem SÖNMEZ SÖZER1*, Ayla SEVİM EROL2

1Assistant Professor, Hatay Mustafa Kemal University, Hatay,
Türkiye, 0000-0002-2818-5364

2Professor, Ankara University, Ankara, Türkiye, 0000-0001-7776-
3864

*sonmezcilem@gmail.com

Keywords: Microwear, tooth, abrasion, East
Roman/Byzantine, nutrition

ABSTRACT

Teeth, a fundamental material in anthropology, are of great importance for nutrition. Nutrition is crucial in revealing the social structure and health problems of the ancient society under study. This study conducted a microwear study to determine the dietary regimes of the communities of Belentepe, Patara, and Kibyra, dating to the East Roman/Byzantine Period, and the impact of the region on nutrition. Fifteen first molars were selected from each group, from women, men, and children, to ensure that their dietary regimes reflected the overall population. Images were taken at 500x magnification using SEM (scanning electron microscope) from the 10n, f9, and fx facets used for nutrition on the occlusal surfaces of each selected tooth. The images were analyzed using Microwear 4.02. Microwear marks identified in the images were classified according to a 4:1 ratio. Any mark with a length-to-depth ratio greater than 4:1 was designated as a scratch, while marks with a ratio less than or equal to this ratio were designated as a depression. The micromarks identified on each facet of each tooth were grouped by the number of scratches, number of pits, scratch width, scratch length, pit ratio, pit width, and pit length, and then subjected to statistical analysis. Analyses revealed that the Patara community, with its coastal settlement, contained more abrasive substances in its diet than the Belentepe community, with its hilltop settlement, and the Kibyra community, with its high hilltop settlement. The Belentepe community, however, consumed softer foods than the other two communities. No differences were found in dietary habits among women, men, and children within the three communities. Furthermore, a comparison of women, men, and children from the Belentepe, Patara, and Kibyra communities revealed no differences in dietary habits.

FARKLI ANTİK DÖNEM TOPLUMLARINDA KARŞILAŞTIRMALI DENTAL MİKRO AŞINMA ANALİZİ

Çilem SÖNMEZ SÖZER1*, Ayla SEVİM EROL2
1Dr. Öğr. Üyesi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi,
Hatay, Türkiye, 0000-0002-2818-5364

2Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye,
0000-0001-7776-3864

*sonmezcilem@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Mikro aşınma, diş, aşınma, Doğu
Roma/Bizans, beslenme

ÖZET

Antropoloji'nin temel materyallerinden olan dişler, beslenme için büyük bir öneme sahiptir. İncelenen antik toplumun sosyal yapısının, sağlık problemlerinin ortaya çıkarılmasında beslenme çok önemlidir. Bu çalışmada Doğu Roma/Bizans Dönemi'ne tarihlenen Belentepe, Patara ve Kibyra toplumlarının beslenme rejimlerinin ve yaşadıkları bölgenin beslenme üzerine etkisinin belirlenmesi için mikro aşınma çalışması gerçekleştirilmiştir. Beslenme rejimlerinin toplumun genelini yansıtmayı amacıyla her toplumdan kadın, erkek ve çocuk bireylerin her birinden 15 adet birinci molar seçilmiştir. Seçilen dişlerin her birinin oklüzyal yüzeylerinde beslenme için kullanılan 10n, f9 ve fx fasetlerinden SEM'de (taramalı elektron mikroskobu) 500 büyütme ile görüntü alınmış ve alınan görüntüler Microwear 4.02 programında değerlendirilmiştir. Alınan görüntülerde belirlenen mikro izler 4:1 oranına göre sınıflanmış ve belirlenen izin uzunluğunun derinliğine oranı 4: 1 oranından büyük olan tüm izler çizik, bu orandan küçük ya da eşit olan tüm izler çukurluk olarak belirlenmiştir. Yapılan analizler ile her dişin her fasetinde belirlenen mikro izler çizik sayısı, çukur sayısı, çizik genişliği, çizik uzunluğu, çukurluk oranı, çukur genişliği ve çukur uzunluğu olarak gruplandırıldıktan sonra istatistik analizlere tabi tutulmuştur. Analizler sonucunda deniz kenarı yerleşime sahip olan Patara toplumunun, bir tepelik yerleşime sahip olan Belentepe toplumu ile yüksek bir tepe yerleşimi olan Kibyra toplumlarına oranla beslenmesinde daha fazla aşındırıcı nitelikte madde bulunduğu belirlenmiştir. Belentepe toplumunun ise, diğer iki topluma oranla daha yumuşak besinler tükettiği saptanmıştır. Her üç toplumun kendi içerisinde kadın, erkek ve çocuk bireyleri arasında beslenme şekli açısından bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca Belentepe, Patara ve Kibyra toplumlarının kadın, erkek ve çocuk bireyleri karşılaştırıldığında da beslenme rejimi açısından herhangi bir farklılık tespit edilememiştir.

AMELOGENESIS IMPERFECTA IN BELENTEPE EASTERN ROMAN/BYZANTINE SOCIETY

Çilem SÖNMEZ SÖZER1*, Ayla SEVİM EROL2,
Şaziye SARI3, Mert OCAK4

1Assistant Professor, Hatay Mustafa Kemal University, Hatay,
Türkiye, 0000-0002-2818-5364

2Assistant Professor, Ankara University, Ankara, Türkiye, 0000-
0001-7776-3864

3Assistant Professor, Ankara University, Ankara, Türkiye, 0000-
0003-2202-5148

4Assistant Professor, Ankara University, Ankara, Türkiye, 0000-
0001-6832-6208

* sonmezcilem@gmail.com

Keywords: Amelogenesis imperfecta, enamel, teeth,
enamel hypoplasia

ABSTRACT

Paleopathologies are important indicators that allow us to learn about the causes, patterns of occurrence, and prevalence of diseases observed in ancient societies. Paleopathologies identified on skeletal remains from ancient societies provide more precise information about the lifestyles, dietary habits, and health status of the studied ancient society(ies). Paleopathologies can be observed in any bone of the skeleton, as well as in the teeth and jaws. One paleopathological entity observed on teeth is amelogenesis imperfecta. A rare genetic disease, amelogenesis imperfecta is a developmental disorder affecting the enamel layer. While this pathology, classified as one of the enamel hypoplasias, exists in various forms, it is generally characterized by tooth discoloration ranging from yellow to brown and by significant wear on the affected tooth. This study examines the case of enamel hypoplasia observed in teeth belonging to infants and children of the Belentepe community dating to the East Roman/Byzantine period. The study examined the teeth of 72 individuals, including 28 infants and 44 children. Three of the 28 infants and one of the 44 children were found to have teeth discolored from yellow to brown. Therefore, periapical radiographs were taken of the discolored teeth of these four individuals, and these images revealed low enamel density. With a preliminary diagnosis of amelogenesis imperfecta, the decision was made to obtain microCT images.

BELENTEPE DOĞU ROMA/BİZANS TOPLUMUNDA MİNE HİPOPLAZİSİ

Çilem SÖNMEZ SÖZER1*, Ayla SEVİM EROL2,
Şaziye SARI3, Mert OCAK4

1Dr. Öğr. Üyesi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay,
Türkiye, 0000-0002-2818-5364

2Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0001-
7776-3864

3Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0003-
2202-5148

4 Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-
0001-6832-6208

* sonmezcilem@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Amelogenesis imperfekta, mine
tabakası, diş, mine hipoplazisi

ÖZET

Paleopatolojiler antik toplumlarda gözlemlediğimiz hastalıkların nedenleri, oluşum şekilleri ve sıklıkları hakkında bilgi edinmemizi sağlayan önemli göstergelerdir. Antik toplumlara ait iskelet kalıntıları üzerinde tespit edilen paleopatolojiler sayesinde üzerinde çalışılan antik toplum/toplumların yaşam tarzları, beslenme şekilleri ve sağlık durumları ile ilgili daha net bilgiler elde edilebilmektedir. Paleopatolojiler, iskeletin herhangi bir kemiğinde görülebildiği gibi diş ve çenelerde de görülebilirler. Dişlerde gözlemlenebilen paleopatolojik oluşumlardan birisi de amelogenesis imperfektadır. Nadir gözlenen bir genetik hastalık olan amelogenesis imperfekta, mine tabakası üzerinde görülen gelişimsel bir bozukluktur. Mine hipoplazileri içerisinde yer alan bu patolojinin farklı türleri olmakla birlikte genellikle sarıdan kahverengine kadar değişen diş renklenmeleri ve ilgili dişte görülen belirgin aşınmalarla karakterizedir. Bu çalışmada Doğu Roma/Bizans dönemine tarihlendirilen Belentepe toplumunun bebek ve çocuk bireylerine ait dişlerde gözlenen mine hipoplazisi olgusu konu edinilmiştir. Çalışma kapsamında 28'i bebek, 44'ü çocuk olmak üzere toplam 72 bireyin dişleri incelenmiştir. İncelenen 28 bebeğin 3'ünün ve 44 çocuğun 1'inin dişlerinde sarıdan kahverengiye doğru bir renklenme olduğu belirlenmiştir. Bu doğrultuda bu dört bireye ait renklenme olan dişlerin periapikal röntgen görüntüleri alınmış ve bu görüntülerde mine tabakasının yoğunluğunun az olduğu gözlenmiştir. Amelogenesis imperfekta ön tanısı ile micro CT görüntülerinin çekilmesine karar verilmiştir.

COMPARATIVE ELEMENTAL AND RAMAN ANALYSIS OF NUTRITION BETWEEN TWO DIFFERENT SOCIETIES

Arzu Türkmen^{1*}, Yusuf Kağan Kadioğlu², Kıymet Deniz-Yağcıoğlu³, Ayla Sevim Erol⁴

¹ PhD Student, Ankara University, Ankara, Türkiye, 0000-0001-7809-5132

² Prof. Dr., Ankara University, Ankara, Türkiye, 0000-0002-7894-2220

³ Assoc. Prof. Dr., Ankara University, Ankara, Türkiye, 0000-0003-3208-1354

⁴ Prof. Dr., Ankara University, Ankara, Türkiye, 0000-0001-7776-3864

*arzuuturkmen@gmail.com

Keywords: Paleodiet, Trace Element, Nutrition, Femur, XRF

ABSTRACT

By studying skeletal material from human populations recovered from excavations, information about the relevant communities can be obtained. In this study, a comparative elemental analysis was performed on intact femurs from 38 adult individuals belonging to the Elazığ-Tepecik community, which lived in two different regions during the Middle Ages, and the Muğla-Belentepe community, which belonged to the Eastern Roman-Byzantine period.

The aim of this study is to analyse the major and trace elements of the skeletons belonging to two different communities in order to draw conclusions about the diets and paleodiet of the communities concerned, on the one hand, and to reveal the similarities and differences between individuals within the community and between communities, on the other.

Polarised Energy Dispersive X-ray Fluorescence Spectroscopy (PED-XRF) was used for the chemical analyses in the study. The major and trace element measurement results of the 38 adults analysed chemically were evaluated using the SPSS 26.0 statistical programme. In this context, the high results for the elements Sr and Mg, which are associated with plant-based nutrition, in the Tepecik community indicate that the Tepecik community is more inclined towards plant-based nutrition; while the high results for the elements Zn and Fe, which are associated with animal-based nutrition, in the Belentepe community indicate that the Belentepe community is more inclined towards animal-based nutrition. Confocal Raman Spectroscopy (CRS) was used to investigate whether there were compositional and tissue differences based on gender and location, and Raman measurements were

İKİ FARKLI TOPLUM ARASINDA BESLENMEYE YÖNELİK KARŞILAŞTIRMALI ELEMENT VE RAMAN ANALİZİ

Arzu Türkmen^{1,*}, Yusuf Kağan Kadioğlu², Kıymet Deniz-Yağcıoğlu³, Ayla Sevim Erol⁴

¹Doktora Öğrencisi, Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0001-7809-5132

²Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0002-7894-2220

³Doç. Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0003-3208-1354

⁴Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0001-7776-3864

*arzuuturkmen@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Paleodiyet, Eser Element, Beslenme, Femur, XRF

ÖZET

Kazılardan ele geçen insan popülasyonlarına ait iskelet materyaller çalışılarak ilgili topluma ait bilgiler elde edilebilmektedir. Bu çalışmada geçmiş dönemlerde iki farklı bölgede Orta Çağ'da yaşamış Elâzığ-Tepecik ve Doğu Roma-Bizans Dönemine ait Muğla-Belentepe toplumlarına ait 38 erişkin bireye ait sağlam femurların karşılaştırmalı element analizi yapılmıştır.

Bu çalışmanın amacı: İki farklı topluluğa ait iskeletlerin ana ve eser element analizleri yapılarak bir yandan ilgili toplulukların beslenme biçimleri ve paleodiyetlerine yönelik çıkarımlar yapılması, diğer yandan ise hem toplum içindeki cinsiyetler arası hem de toplumlar arası bireyler arası benzerlik ve farklılıkların ortaya konulmasıdır.

Çalışmadaki kimyasal analizler için Polarize Enerji Dağılımlı X-Işınları Floresans Spektroskopisi (PED-XRF) kullanılmıştır. Kimyasal analizleri yapılan 38 erişkin bireyin ana ve eser element ölçüm sonuçları SPSS 26.0 istatistik programında değerlendirilmiştir. Bu kapsamda bitkisel beslenmeyle ilişkilendirilen Sr ve Mg elementlerinin Tepecik toplumunda yüksek sonuç vermesi, Tepecik toplumunun bitkisel beslenmeye daha yatkın olduğunu; hayvansal beslenmeyle ilişkilendirilen Zn ve Fe elementlerinin Belentepe toplumunda yüksek sonuç vermesi ise Belentepe toplumunun hayvansal beslenmeye daha yatkın olduğuna işaret etmektedir. Konfokal Raman Spektroskopisi (KRS) kullanılarak cinsiyet ve lokasyon farklılıkları doğrultusunda, bileşimsel ve doku farklılıklarının olup olmadığı incelenmiştir ve 0-3600 cm⁻¹ aralığında Raman ölçümleri alınmıştır. KRS ölçümleri iki farklı topluma ait seçilmiş kadın ve erkek bireylerin femurlarından yapılan ince kesitlerin merkez ve kenar kısımlarından yirmi farklı ölçüm alınmıştır.

taken in the 0-3600 cm^{-1} range. CRS measurements were taken from twenty different measurements from the centre and rim sections of thin sections made from the femurs of selected female and male individuals from two different communities. The femurs are composed of carbonate hydroxyapatite with strong Raman shifts at 962-963 cm^{-1} and weak shifts at 1071-1075 cm^{-1} , 817-829 cm^{-1} , and 428-440 cm^{-1} . Measurements taken over a wide range revealed differences in the CH₂ stretching bonds at 1243-1269 cm^{-1} for amid III, at 1447-1452 cm^{-1} for CH₂, at 1595-1720 cm^{-1} for amid I, and at 2840-2986 cm^{-1} for CH₂ in the femurs of male and female individuals from different populations. The differences in the broad spectra obtained indicate nutrition-related differences between locations and genders, which are consistent with the data obtained from chemical analyses.

Femurlar 962-963 cm^{-1} 'deki kuvvetli Raman kaymaları ve 1071-1075 cm^{-1} , 817-829 cm^{-1} , 428-440 cm^{-1} 'deki zayıf kaymalarla karbonat hidroksiapatit bileşimindedir. Geniş aralıkta alınan ölçümlerde farklı toplumlardaki erkek ve kadın bireylere ait femurlarda 1243-1269 cm^{-1} 'deki amid III, 1447-1452 cm^{-1} 'deki CH₂, 1595-1720 cm^{-1} 'deki amid I ve 2840-2986 cm^{-1} aralığındaki CH₂ gerilme bağlarında farklılıklar tespit edilmiştir. Elde edilen geniş spektrumların farklı olması, lokasyonlar arası ve cinsiyetler arasında beslenme ile ilişkili farklılıklar olduğunu göstermektedir ve kimyasal analizlerle elde edilen veriler ile örtüşmektedir.

MORPHOLOGICAL COMPARISON OF TEETH BELONGING TO THE LATE ROMAN PERIOD (400 AD) AND MODERN ANATOLIAN POPULATION

Cumali ÇATAK^{1,2}, Ecem Zöhre ALAKABAK,
Haydar Onur AÇIKSÖZ, Mert OCAK³, Ayla SEVİM
EROL*

¹MSc, Ankara University, Institute of Health Sciences, Ankara,
Türkiye – <https://orcid.org/0000-0003-1721-5182>

²MSc, Ankara University, Institute of Forensic Sciences, Ankara,
Türkiye – <https://orcid.org/0000-0003-1721-5182>

³Undergraduate Student, Ankara University Faculty of Dentistry,
Ankara, Türkiye

⁴MSc, Ankara University, Institute of Forensic Sciences, Ankara,
Türkiye, <https://orcid.org/0009-0004-0877-960X>

⁵Assist. Prof. Dr., Ankara University, Faculty of Dentistry,
Department of Anatomy, Ankara, Türkiye – <https://orcid.org/0000-0001-6832-6208>

*cml.ctl@gmail.com

Keywords: Anthropology, Diet, Dental Morphology,
Microtomography (Micro-CT), Paleolithic Period.

ABSTRACT

Skeletal remains unearthed during anthropological excavations provide crucial information about the living conditions, health status, dietary habits, and cultural structures of past societies. Teeth, being the most durable tissues in the human body, can be preserved for millions of years under suitable burial conditions, making them frequently encountered remains in archaeological, and anthropological studies. Teeth reflect various physiological stressors and health problems encountered during growth and are influenced by environmental, socioeconomic, and biological factors. The transition to agriculture brought significant changes in dietary patterns, which in turn affected dental health; while caries prevalence was low during the Paleolithic and Mesolithic periods, it increased in the Neolithic period due to dietary shifts. The morphology of teeth changes according to the cultural practices, professions and environmental conditions of individuals. Anthropological examination of teeth offers insights into the dietary habits, health conditions, kinship relations, and sexual dimorphism of populations. This study aimed to investigate morphological changes in dental structures from the Late Roman period to the present in Anatolian populations. Dental measurements were taken from mandibles in the Arslantepe collection housed in the Department of Anthropology at Ankara University and were compared with Micro-CT measurements of corresponding teeth from modern individuals obtained from Ankara University Faculty of Dentistry.

GEÇ ROMA DÖNEMİ (MS 400) VE GÜNÜMÜZ ANADOLU İNSANINA AIT DIŞLERİN MORFOLOJİK KARŞILAŞTIRILMASI

Cumali ÇATAK^{1,2*}, Ecem Zöhre ALAKABAK³,
Haydar Onur AÇIKSÖZ⁴, Mert OCAK⁵, Ayla
SEVİM EROL⁶

¹MSc, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara,
Türkiye, <https://orcid.org/0000-0003-1721-5182>

²MSc, Ankara Üniversitesi, Adli Bilimler Enstitüsü, Ankara,
Türkiye, <https://orcid.org/0000-0003-1721-5182>

³Lisans Öğrencisi, Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi,
Ankara, Türkiye

⁴MSc, Ankara Üniversitesi, Adli Bilimler Enstitüsü, Ankara,
Türkiye, <https://orcid.org/0009-0004-0877-960X>

⁵Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi
Anatomi AD, Ankara, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0001-6832-6208>

⁶Prof. Dr. Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi,
Antropoloji Bölümü, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0002-5841-9459>

*cml.ctl@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Antropoloji, Beslenme, Diş
morfolojisi, Mikrotomografi (Micro-CT), Paleolitik
dönem.

ÖZET

Antropolojik kazılarda ortaya çıkarılan iskeletler, yaşadıkları toplumun yaşam koşulları, sağlık durumu, beslenme alışkanlıkları ve kültürel yapısı hakkında önemli bilgiler sunar. Vücudun en dayanıklı dokusu olan dişler, gömü sonrası uygun koşullarda milyonlarca yıl korunabildikleri için arkeolojik ve antropolojik çalışmalarda sıkça karşılaşılan kalıntılardır. Dişler; bireylerin büyüme döneminde karşılaştıkları sağlık sorunlarını, fizyolojik stresleri, ağız ve diş sağlığına etki eden çevresel, sosyoekonomik ve biyolojik faktörleri yansıtır. Tarımın başlamasıyla beslenme alışkanlıklarındaki değişiklikler diş sağlığını da etkilemiş; Paleolitik ve Mezolitik dönemlerde düşük oranda görülen çürükler, Neolitik dönemde artış göstermiştir. Dişlerin morfolojisi; bireylerin yaşadığı dönemin kültürel alışkanlıkları, meslekleri ve çevresel koşullarıyla şekillenir. Dişlerin antropolojik açıdan incelenmesi, toplulukların beslenme alışkanlıkları, sağlık durumları, akrabalık ilişkileri ve cinsiyet farklılıkları hakkında bilgiler verir. Bu doğrultuda, Geç Roma döneminden günümüze Anadolu toplumlarındaki diş morfolojisinde değişim olup olmadığını araştırmak amacıyla Ankara Üniversitesi Antropoloji Bölümü'nde bulunan Arslantepe koleksiyonundaki mandibulalarda yer alan dişlerin ölçümleri ile Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği

The study comparing Late Roman period and contemporary Anatolian teeth revealed a significant difference in mesiodistal width, but no difference in crown or root length. This indicates that morphology has been largely preserved and that dietary changes may have affected specific tooth dimensions.

Fakültesi'nden elde edilen günümüz bireylerine ait Micro-CT ölçümleri karşılaştırılmıştır.

Geç Roma Dönemi (MS 400) ve günümüz Anadolu insanının diş morfolojisini karşılaştırmayı amaçlamayan çalışmamızda Arslantepe koleksiyonundan elde edilen Geç Roma dönemi dişleri ile günümüz bireylerinin Micro-CT ölçüm verileri incelenmiştir. Analizler sonucunda, iki dönem arasında kron ve kök boylarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmazken ($p > 0.05$), mesiodistal genişlikte anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($p < 0.05$). Bu bulgular, genel morfolojinin büyük ölçüde korunduğunu ve beslenme alışkanlıklarındaki değişimlerin diş boyutlarını etkilediğini göstermektedir.

PEOPLE OF THE ANCIENT CITY OF TYMBRIADA: FIRST ANTHROPOLOGICAL FINDINGS

N. Damla Yılmaz Usta1,*, Fikret Özcan2, and
Münevver Şimşek Gündoğan3

1Assoc. Prof. Dr., Süleyman Demirel University, Faculty of
Architecture, Department of Urban and Regional Planning,
Isparta, Türkiye, Orcid ID 0000-0001-5672-3054

2Prof. Dr., Süleyman Demirel University, Faculty of Humanities
and Social Sciences, Department of Archaeology, Isparta, Türkiye,
Orcid ID 0000-0002-0643-3881

3Expert Archaeologist, Süleyman Demirel University, Faculty of
Humanities and Social Sciences, Department of Archaeology,
Isparta, Türkiye, Orcid ID 0000-0001-8706-1815

*nalanyilmazusta@sdu.edu.tr

Keywords: Ancient city of Tymbriada, 6th-7th century
AD, human skeletal remains.

ABSTRACT

During 2021 excavations at the ancient city of Tymbriada, a Pisidian city established near the Aksu district of Isparta province, three cist-type graves, surrounded by rubble and without lids, were discovered in a trench adjacent to the south wall of the church, extending east-west. Only one of the graves contained a complete human skeleton, preserved in situ; no bones were found in the other graves. Additionally, skeletal remains belonging to at least three individuals, including bone fragments from various animals (cattle, goat, bird, etc.), were uncovered scattered around the graves. These human skeletal remains, dated to the 6th and 7th centuries AD by archaeological findings, were examined to generate preliminary data on the demographic, biocultural, and health characteristics of the inhabitants of Tymbriada.

Analysis of the relatively well-preserved skeleton in grave MK21.4.13 in the south identified the grave as belonging to a male individual between the ages of 18 and 20. Furthermore, considering the compatibility of the human skeletal fragments recovered from around the graves and their distribution among different age and gender groups, it was determined that there were at least three other individuals present. Initial examination revealed periostitis in some of the femur and tibia shafts of bones recovered scattered both from the grave and its surroundings. Furthermore, dental erosion and decay were other notable pathologies.

This study, conducted on the relevant skeletons, is significant because it provides the first anthropological information about the people of the ancient city of Tymbriada. When more intact skeletons are discovered in the ongoing scientific excavations at the ancient city, it will be possible to evaluate the Tymbriada people anthropologically among ancient Anatolian societies.

TYMBRIADA ANTİK KENTİ İNSANLARI: ANTROPOLOJİK İLK BULGULAR

N. Damla Yılmaz Usta1,*, Fikret Özcan2 ve
Münevver Şimşek Gündoğan3

1Doç. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi,
Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Isparta, Türkiye, Orcid ID
0000-0001-5672-3054

2Prof. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, İnsan ve Toplum
Bilimleri Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Isparta, Türkiye, Orcid ID
0000-0002-0643-3881

3Uzman Arkeolog, Süleyman Demirel Üniversitesi, İnsan ve
Toplum Bilimleri Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Isparta, Türkiye,
Orcid ID 0000-0001-8706-1815

*nalanyilmazusta@sdu.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Tymbriada antik kenti, MS 6.-7. yy.,
insan iskelet kalıntıları.

ÖZET

Isparta ili Aksu ilçesi yakınlarında kurulmuş bir Pisidia kenti olan Tymbriada antik kentinde 2021 yılı kazı çalışmalarında kilisenin güney duvarı bitişiğindeki açmada doğu-batı uzantılı sanduka tipinde etrafı moloz taşlarla oluşturulmuş ve üzerlerinde herhangi bir kapak kullanılmamış üç mezar tespit edilmiştir. Mezarlardan yalnızca birinde gömülme şekli korunmuş (in situ) tam bir insan iskeleti olup, diğer mezarlarda kemik bulunmamıştır. Ayrıca, mezarların etrafından dağınık halde ve içerisinde çeşitli hayvanlara (sığır, keçi, kuş vb.) ait kemik parçaları da bulunan en az 3 bireye ait iskelet kalıntıları ele geçirilmiştir. Arkeolojik bulgularla MS 6.-7. yy.lara tarihlendirilen insan iskelet kalıntıları, Tymbriada sakinlerinin demografik, biyokültürel ve sağlık özelliklerine dair öncel veriler oluşturulması amacıyla incelenmiştir.

Güneyde yer alan MK21.4.13 kodlu mezardaki korunma durumu kısmen iyi olan iskeletin analizi sonucunda mezarın 18-20 yaş aralığında bir erkek bireye ait olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, mezarların etrafından karışık ele geçirilen insan iskelet parçalarının gerek birbirleri ile uyumu gerekse farklı yaş ve cinsiyet grupları arasındaki dağılımı göz önünde bulundurulduğunda burada en az 3 birey daha olduğu belirlenmiştir. İlk incelemelerde hem mezardan hem mezarın etrafından dağınık ele geçen kemiklerden bazı femur ve tibia gövdelerinde periostit tespit edilmiştir. Bunun beraber, dişlerde aşınma ve çürükler göze çarpan diğer patolojilerdir. İlgili iskeletler üzerinde gerçekleştirilen bu çalışma, Tymbriada antik kenti insanlarına ilişkin ilk antropolojik bilgileri ortaya koyması açısından önemlidir. Antik kentte devam eden bilimsel kazılarda sayıca daha fazla ve sağlam iskeletlere ulaşıldığında, Tymbriada insanların, antropolojik açıdan Anadolu eski toplumları arasında değerlendirilmesi mümkün olabilecektir.

THE ROLE OF FORENSIC ANTHROPOLOGY IN THE TURKISH JUSTICE SYSTEM

Aybike Aksoy1, *

1Master's Student, Ankara University Institute of Forensic Sciences, Ankara, Türkiye, Orcid ID

*av.aybikeaksoy@gmail.com

Keywords: Forensic Anthropology, Forensic Sciences, Legislation, Turkish Justice System

ABSTRACT

Forensic anthropology is an interdisciplinary branch of science that aims to obtain important information about forensic processes such as identification, cause, and time of death through the analysis of human skeletal remains. It plays a critical role in determining burial sites, opening mass graves, analyzing trauma findings, and obtaining biological profiles such as age, gender, and ethnicity. Forensic anthropology is especially vital in identifying unidentified bodies, solving unsolved murders, and documenting human rights violations.

Forensic anthropologists are considered an important component of the justice system worldwide because they directly collaborate with law enforcement, prosecutors, forensic medicine, and courts. However, this discipline is not institutionally recognized in Türkiye, has no professional standards, and faces various structural problems in terms of integration into the justice system. This paper will highlight fundamental problems such as gaps in legislation, limitations in practice, lack of professional awareness, and the inadequacy of expert staff and present a comparative assessment with proposed solutions and examples of international good practice.

In addition, it will be emphasized that forensic anthropology can play a role in broader social and legal areas not limited to crimes (such as disaster management, war crimes, and the construction of social memory). The paper will discuss the recognition of forensic anthropology as an independent field of expertise in Türkiye, the establishment of a legal basis, and the development of multidisciplinary collaborations.

ADLİ ANTROPOLOJİNİN TÜRK ADALET SİSTEMİNDEKİ YERİ

Aybike Aksoy, *

1Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Üniversitesi Adli Bilimler Enstitüsü, Ankara, Türkiye, Orcid ID

*av.aybikeaksoy@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Adli Antropoloji, Adli Bilimler, Mevzuat, Türk Adalet Sistemi

ÖZET

Adli antropoloji, insan iskelet kalıntılarının analizi yoluyla kimliklendirme, ölüm sebebi ve zamanı gibi adli süreçler hakkında önemli bilgiler elde etmeyi amaçlayan disiplinlerarası bir bilim dalıdır. Özellikle gömü yeri tespiti, toplu mezarların açılmasına, travma bulgularının analizine ve yaş, cinsiyet ve etnik köken gibi biyolojik profil çıkarılmasında oldukça kritik bir rol oynamaktadır. Adli antropoloji özellikle kimliği belirsiz cesetlerin tanınmasında, faili meçhul cinayetlerin çözümünde ve insan hakları ihlallerinin belgelenmesinde hayati önem taşımaktadır.

Dünya çapında adli antropologlar, kolluk kuvvetleri, savcılık, adli tıp ve mahkemelerle doğrudan iş birliği yaptıkları için adalet sisteminin önemli bir bileşeni olarak görülmektedir. Ancak bu disiplin, Türkiye'de kurumsal olarak tanınmamış, mesleki standartları oluşmamış ve adalet sistemine entegre edilmesi bakımından çeşitli yapısal sorunlarla karşı karşıyadır. Bu bildiride mevzuattaki boşluklar, uygulamadaki sınırlamalar, mesleki farkındalık eksikliği ve uzman kadro yetersizliği gibi temel sorunlar vurgulanacak ve çözüm önerileri ve uluslararası iyi uygulama örnekleriyle karşılaştırmalı bir değerlendirme sunulacaktır.

Ayrıca, adli antropolojinin suçlarla sınırlı olmayan daha geniş toplumsal ve hukuki alanlarda (afet yönetimi, savaş suçları ve toplumsal bellek inşası gibi) rol alabileceğine dikkat çekilecektir. Bildiride, Türkiye'de adli antropolojinin bağımsız bir uzmanlık alanı olarak tanınmasını, yasal bir zeminin oluşturulması ve multidisipliner iş birliklerinin geliştirilmesini ele alınacaktır.

EXPERT TESTIMONY IN FORENSIC ANTHROPOLOGY: CREDIBILITY AND IMPARTIALITY IN INTERNATIONAL INVESTIGATIONS

Ece ALTAN1,*

1Master's Student, Ankara University Institute of Forensic Sciences, Ankara, Türkiye, 0009-0005-3019-2925

*av.ecealtan@outlook.com

Keywords: Forensic Anthropology, Credibility, Impartiality, International Criminal Investigations, Expert Testimony

ABSTRACT

In international criminal investigations and trials concerning human rights violations, forensic anthropologists not only analyze scientific findings but also play a direct and influential role in legal proceedings as expert witnesses. This paper examines the position of forensic anthropologists as expert witnesses in international investigations, emphasizing the importance of ensuring the credibility and impartiality of such testimonies for the outcome of the proceedings.

Forensic anthropologists present their findings—collected in contexts such as war crimes, mass graves, and enforced disappearances—to courts in accordance with scientific standards. Beyond reporting, they are expected to articulate their conclusions clearly, simply, and without bias during expert testimony. At this point, credibility is achieved through methodological transparency and the elimination of personal bias.

Impartiality is not only a technical principle but also an ethical imperative. Forensic anthropologists must resist pressures that aim to skew findings in favor of or against any party; instead, they must serve as the voice of science and human rights.

This study evaluates the roles of forensic anthropologists in courtrooms, the ethical dilemmas they face, and the impact of their expert opinions on judicial processes, using examples from international cases.

ADLİ ANTROPOLOJİDE UZMAN TANIKLIK: ULUSLARARASI SORUŞTURMALARDA GÜVENİLİRLİK VE TARAFSIZLIK

Ece ALTAN1,*

1Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Üniversitesi Adli Bilimler Enstitüsü, Ankara, Türkiye, 0009-0005-3019-2925

*av.ecealtan@outlook.com

Anahtar Kelimeler: Adli Antropoloji, Güvenilirlik, Tarafsızlık, Uluslararası Ceza Soruşturmaları, Uzman Tanıklık

ÖZET

Uluslararası ceza soruşturmaları ve insan hakları ihlallerine ilişkin davalarda adli antropologlar, yalnızca bilimsel bulguların analizini yapmakla kalmaz; aynı zamanda uzman tanık olarak hukuki süreçlerde doğrudan etkili roller üstlenirler. Bu bildiride, adli antropologların uluslararası soruşturmalarda uzman tanıklık konumları, bu tanıklıkların soruşturmanın akıbeti açısından güvenilirliği ve tarafsızlığının sağlanmasının önemi ele alınmaktadır.

Adli antropologlar, savaş suçları, toplu mezarlar, zorla kaybetmeler gibi durumlarda elde ettikleri bulguları, bilimsel standartlara uygun biçimde raporlayarak mahkemeye sunar. Ancak raporlamanın ötesinde, uzman tanıklık sırasında bilimsel verileri sade, anlaşılır ve tarafsız bir dille ifade etmeleri beklenir. Bu noktada güvenilirlik hem metodolojik şeffaflık hem de kişisel önyargılardan arınmışlık ile sağlanır.

Tarafsızlık ise yalnızca teknik bir ilke değil, aynı zamanda etik bir zorunluluktur. Adli antropologlar, herhangi bir tarafın lehine ya da aleyhine sonuç çıkarmaya yönelik yönlendirmelere karşı durmalı, bilimin ve insan haklarının sesi olmalıdır.

Bu çalışma, uluslararası davalardan örneklerle, adli antropologların mahkeme salonlarındaki rollerini, karşılaştıkları etik ikilemleri ve uzman görüşlerinin yargı üzerindeki etkilerini değerlendirmektedir.

IDENTIFICATION OF HUMAN RIGHTS VIOLATIONS IN FORENSIC ANTHROPOLOGY

Deren Çeker1,*

1PhD, Dr. Burhan Nalbantoğlu State Hospital, Forensic Medicine Department, Nicosia, Turkish Republic of Northern Cyprus, Orcid ID: 0000-0002-0262-260X

*derenceker@gmail.com

Keywords: Forensic Anthropology, Skeletal Trauma, Human Rights Violations, Disaster Victim Identification

ABSTRACT

Forensic anthropology serves a fundamental role in the identification of human remains and the determination of the manner of death, particularly when bodies are decomposed, incinerated, or skeletonized to a degree that precludes conventional autopsy from revealing their identity and cause of death. As the incidence of warfare, natural disasters, homicides, and cases of missing persons continues to escalate, the significance of this discipline is increasingly acknowledged.

The examination and identification of human remain provide critical physical evidence in forensic investigations, bearing substantial emotional, social, scientific, political, and legal ramifications. It is essential to promptly tackle the psychological impact of disasters on individuals and communities, while also rebuilding trust in the pursuit of justice. Utilizing forensic anthropological methods to ascertain the manner of death enables the uncovering of human rights violations, which may lead to the potential accountability of perpetrators. Documenting these violations is crucial to ensuring that legal processes in criminal investigations are conducted effectively and that those responsible are held accountable.

This study aims to draw attention to human rights violations evidenced by revealing the circumstances of death from the human remains found in various stages of decomposition and to raise awareness about the need for experts to work in this field.

ADLİ ANTROPOLOJİDE İNSAN HAKLARI İHLALLERİNİN TESPİTİ

Deren Çeker1,*

1PhD, Dr. Burhan Nalbantoğlu Devlet Hastanesi Adli Tıp Servisi, Lefkoşa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Orcid ID: 0000-0002-0262-260X

*derenceker@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Adli Antropoloji, İskelet Travmaları, İnsan Hakları İhlalleri, Felaket Mağdurlarının Kimliklendirilmesi.

ÖZET

Kimliği teşhis edilemeyecek ve ölüm nedeni otopsi ile belirlenemeyecek derecede çürümüş, yanmış, vücut bütünlüğü bozulmuş veya iskeletleşmiş insan kalıntılarının kimliklendirilmesi ve ölüm şekillerinin belirlenmesi konularında bir uzmanlık alanı olan adli antropolojinin önemi her yıl artan savaşlar, doğal afetler, cinayetler ve kayıp insan vakalarıyla daha da fazla anlaşılmaktadır.

Adli olgularda fiziksel delil olarak kabul edilen insan kalıntılarının incelenmesi ve tanımlanması, duygusal, sosyal, bilimsel, siyasi ve hukuki nedenlerden dolayı önemli olup, yaşanan felaketlerin bireysel ve toplumsal düzeyde yarattığı psikolojik etkilerin mümkün olan en kısa sürede giderilmesi ve adaletin sağlandığında dair inancın karşılanması açısından oldukça önemlidir. Adli antropolojik yöntemlerle insan kalıntılarında ölüm şekli belirlenmesi, insan hakları ihlallerini ortaya çıkararak muhtemel faillere giden yolun önünü açmakta ve bunların belgelenmesi ceza soruşturmalarında hukuki süreçlerin sorunsuz yürütülebilmesini ve adalete hesap verilebilirliği sağlamaktadır.

Bu çalışmanın amacı, çeşitli çürüme safhalarında bulunmuş felaket mağdurlarının kalıntılarında ölüm koşullarının ortaya konmasıyla kanıtlanan insan hakları ihlallerine dikkat çekmek ve bu alanda çalışacak uzman ihtiyacı hakkında farkındalık yaratmaktır.

COMPARISON OF FORENSIC ANTHROPOLOGICAL FINDINGS IN NATIONAL AND INTERNATIONAL JUDICIAL CONTEXTS

Sevim Nida Tüzün 1*, Mehmet Ali Kılıçarslan 2

1Master's Student, Ankara University, Ankara, Türkiye, 0009-0004-9582-2361

2Prof. Dr., Ankara University Faculty of Dentistry, Ankara, Türkiye, 0000-0002-8619-957X

*nida_tuzun@hotmail.com

Keywords: Civil Proceedings, Criminal Proceedings, Evidence, Forensic Anthropology

ABSTRACT

Forensic anthropology is a branch of science that makes important contributions to both civil and criminal proceedings by making identifications from skeletal remains. In addition to biological profiling, forensic anthropologists also evaluate variations, pathological and traumatic findings in the bones found. The results obtained are included in the files as critical evidence that contributes to the identification of missing persons and murder victims in criminal investigations and to the determination of the manner, time and cause of death. This narrows the profile of possible individuals and accelerates the process of solving the cases. In addition, the data obtained in war crimes and crimes against humanity as a result of the investigations carried out in the mass graves are used in international criminal proceedings and reveal human rights violations. Although not directly, forensic anthropologists indirectly serve as experts in civil cases. Generally, in the context of Civil Law, in cases related to inheritance, correction of civil registration and genealogical ties, the DNA tests and analyzes of the bone remains obtained as a result of the opening of the graves are evaluated together with the biological profile, revealing kinship relations and illuminating the cases.

Findings obtained by forensic anthropologists are generally submitted to the court in written form and evaluated according to different criteria. The aim of this study is to discuss the role of forensic anthropological findings in criminal and civil proceedings and to compare the procedures for obtaining and presenting these findings in court in Turkey and around the world.

ADLİ ANTROPOLOJİK BULGULARIN ULUSAL VE ULUSLARARASI YARGI BAĞLAMINDA KARŞILAŞTIRILMASI

Sevim Nida Tüzün1*, Mehmet Ali Kılıçarslan2

1Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0009-0004-9582-2361

2Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Ankara, Türkiye, 0000-0002-8619-957X

*nida_tuzun@hotmail.com

Anahtar Kelimeler: Adli Antropoloji, ceza yargılaması, delil, hukuk yargılaması

ÖZET

Adli antropoloji elde edilen iskelet kalıntılarından kimliklendirme yaparak hem hukuk hem de ceza yargılamalarına önemli katkılar sunan bir bilim dalıdır. Adli antropologlar biyolojik profil çıkarmanın yanı sıra bulunan kemiklerdeki varyasyonları, patolojik ve travmatik bulguları da değerlendirir. Elde edilen sonuçlarla ceza soruşturmalarında kayıp şahısların, cinayet kurbanlarının kimliklendirilmesi ve ölüm şekli, ölüm zamanı ile ölüm nedeninin belirlenmesine katkı sağlayan kritik deliller olarak dosyalarda yer alır. Bu sayede olası birey profili daralır, olayların çözüm süreci hızlanır. Ayrıca bulunan toplu mezarlarda yapılan incelemeler neticesinde savaş suçları, insanlığa karşı suçlarda elde edilen veriler delil niteliğinde olup uluslararası ceza yargılamalarında kullanılmakta ve insan hakkı ihlallerini ortaya çıkarmaktadır. Hukuk davalarında doğrudan olmasa da dolaylı olarak adli antropologlar bilirkişi olarak görev almaktadır. Genellikle Medeni Hukuk bağlamında miras, nüfus kaydının düzeltilmesi, soy bağına ilişkin davalarda mezarların açılması sonucunda elde edilen kemik kalıntılarından yapılan DNA testi ve analizlerin biyolojik profil ile birlikte değerlendirilmesi neticesinde akrabalık ilişkileri ortaya çıkmakta ve davalar aydınlatılmaktadır.

Adli antropologlar tarafından elde edilen bulgular genellikle yazılı olarak mahkemeye sunulur ve farklı kriterlere göre değerlendirilir. Bu çalışmanın amacı; adli antropolojik bulguların ceza ve hukuk yargılamalarındaki rolünü tartışarak ülkemizde ve dünyadaki adli antropolojik bulguların elde edilmesinde ve mahkemeye sunulmasındaki prosedürleri karşılaştırmaktır.

THE SOLENT CONFESSION OF THE GUILTY BODY: AN ANTHROPOLOGICAL INTERPRETATION OF CRIME THROUGH BODY LANGUAGE

Kamala Pashayeva

Master's Student, Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Letters,
Department of Anthropology/History, Van, Türkiye, 0009-0009-
6893-7944

kemalepasha21@gmail.com

Keywords: Anthropology, Crime, Body Language,
Criminal Anthropology

ABSTRACT

This study aims to examine the reflections of crime on the body from an anthropological perspective. Although a person may remain silent at times, they often express their emotions, fears, and tensions related to crime through their body. At this point, body language offers an important key to understanding both the individual and societal dimensions of crime. One of the fundamental discussions in this research revolves around whether body language is universal or culture-specific. An individuals behaviors, glances, and micro- and macro-gestures during and after the act of crime often serve as silent witnesses that remain unspoken. Therefore, the anthropology of crime requires not only analyzing the causes of crime but also deciphering its bodily and cultural expressions. Within the scope of this research, the cultural codes of body language are considered alongside the attitudes of criminal individuals toward social norms and moral structures. The study employs ethnographic observations, prison interviews, analysis of court records, and a review of relevant anthropological literature to understand the body language of criminals in different cultures. This research demonstrates that interpreting crime through body language in an anthropological context can make a significant contribution by offering a new perspective to crime studies and enhancing the understanding of intercultural differences.

SUÇLU BEDENİN SESSİZ İTİRAFI BEDEN DİLİ İLE SUÇUN ANTROPOLOJİK OKUMASI

Kamala Pashayeva

Yüksek Lisans Öğrencisi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Edebiyat
Fakültesi Antropoloji/Tarih Bölümü, Van, Türkiye, 0009-0009-
6893-7944

kemalepasha21@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Antropoloji, Suç, Beden Dili,
Kriminal Antropoloji

ÖZET

Bu çalışma, suçun beden üzerindeki yansımalarını antropolojik bir bakış açısıyla incelemeyi amaçlamaktadır. İnsan, kimi zaman sessiz kalsa da bedeni aracılığıyla duygularını, korkularını ve suçla ilişkili gerilimlerini dışa vurur. Bu noktada beden dili, suçun hem bireysel hem de toplumsal boyutlarını anlamada önemli bir anahtar sunar. Beden dilinin evrensel mi yoksa kültüre özgü mü olduğu sorusu, bu araştırmanın temel tartışma zeminlerinden birini oluşturmaktadır. Suç anı ve sonrasında bireyin davranışları, bakışları, mikro ve makro jestleri çoğu zaman söze dökülmeyen birer sessiz tanıklık niteliği taşır. Bu nedenle suç antropolojisi, yalnızca suçun nedenlerini değil, suçun bedensel ve kültürel ifadelerini de çözümlemeyi gerektirir. Araştırma kapsamında beden dilinin kültürel kodları, suçlu bireylerin toplumsal normlar ve ahlaki yapılar karşısındaki duruşlarıyla birlikte ele alınmaktadır. Çalışma, farklı kültürlerde suçluların beden dilini anlamak amacıyla etnografik gözlemler, cezaevi görüşmeleri, mahkeme kayıtlarının analizi ve ilgili antropolojik literatür taraması yöntemlerini kullanmaktadır. Bu çalışma, suçun antropolojik bağlamda beden dili üzerinden okunmasının, kültürlerarası farklılıkları anlamada suç araştırmalarına yeni bir perspektif sunmada önemli bir katkı sağlayacağını göstermektedir.

THE ROLE OF VIRAL DNA TRACES IN BONES IN FORENSIC ANTHROPOLOGY

Damla SENTURK1, * ve Okan EKİM2

1MSc student, Ankara University, Institute of Forensic Sciences,
Ankara, Turkey, 0009-0002-9481-9529

2Professor, Ankara University, Faculty of Veterinary Medicine,
Ankara, Turkey, 0000-0002-3322-4161

*damlassenturk@gmail.com

Keywords: DNA viruses, identification,
paleogenomics

ABSTRACT

Ancient DNA (aDNA) and paleogenomic studies have demonstrated significant progress in understanding human evolution and past diseases. At this point, it has been observed that especially DNA viruses can persist in bones and other remains for thousands of years, carrying traces of viral infections from prehistoric and historic periods. This review has been compiled from selected articles published between 2015 and 2024. The studies analysed frequently reported DNA viruses belonging to the families Parvoviridae, Hepadnaviridae, Herpesviridae, and Poxviridae. Therefore, the content of this review primarily focuses on these viral families. It was also noted that the examined bones and remains did not originate from a single period.

Thanks to the high-resolution analyses provided by next-generation sequencing (NGS) technologies, the presence of pathogens such as Variola virus and Parvovirus B19 in bones and remains has been confirmed. With the emergence of more advanced functional devices, forensic anthropology is evolving into a discipline that is not only open to interdisciplinary collaboration but also increasingly incorporates technology alongside classical methods. When ancient bones and remains are evaluated in terms of viral investigation, traces of DNA viruses such as Herpes simplex virus and Hepatitis B virus have been detected in long bones with dense cortical structures, such as the humerus and femur. This demonstrates that viral DNA has become a valuable subject of research in both identification and epidemiological contexts.

The detection of viral DNA traces in bone tissue functions as a complementary biomarker that enhances the accuracy and specificity of identification processes in forensic applications. Due to the temporal depth they provide, these findings are foreseen to be applicable not only in contemporary forensic cases but also in elucidating identities and health histories extending to historical periods

KEMİKLERDE VİRAL DNA İZLERİNİN ADLİ ANTROPOLOJİDEKİ ROLÜ

Damla ŞENTÜRK1, * ve Okan EKİM2

1 Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Üniversitesi, Adli Bilimler
Enstitüsü, Ankara, Türkiye, 0009-0002-9481-9529

2 Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Ankara,
Türkiye, 0000-0002-3322-4161

*damlassenturk@gmail.com

Anahtar Kelimeler: DNA virüsleri, kimliklendirme,
paleogenomik

ÖZET

Antik DNA (aDNA) ve paleogenomik çalışmalar, insan evrimi ve geçmiş hastalıkların anlaşılmasında önemli ilerlemeler göstermektedir. Bu noktada özellikle DNA virüslerinin kemik ve diğer kalıntılarda binlerce yıl boyunca korunarak tarih öncesi ve tarihi dönemlerdeki viral enfeksiyonların izlerini taşıdığı görülmüştür. Bu çalışma, 2015 ile 2024 yılları arasındaki konuya özgü seçilmiş makalelerden derlenmiştir. İncelenen makalelerde Parvoviridae, Hepadnaviridae, Herpesviridae ve Poxviridae ailelerinden olan DNA virüsleri yaygın olarak bulunmuştur. Dolayısıyla derlemenin içeriği ağırlıklı olarak bu virüs ailelerine odaklanmaktadır. İncelenen çalışmalara ait kemiklerin ve kalıntıların tek bir döneme ait olmadığı görülmüştür.

Yeni nesil dizileme (NGS) teknolojilerinin sağladığı yüksek çözünürlüklü analizler sayesinde, kemiklerde ve kalıntılarda Variola virüsü ve Parvovirüs B19 gibi patojenlerin varlığı doğrulanabilmektedir. Fonksiyonel açıdan gelişen cihazların ortaya çıkmasıyla da adli antropoloji hem disiplinler arası iş birliğine açık hem de klasik yöntemlerin yanı sıra teknolojinin daha yoğun kullanıldığı bir hale doğru evrilmektedir. Antik kemikler ve kalıntılar viral inceleme açısından değerlendirildiğinde yoğun kortikal yapıya sahip humerus ve femur gibi uzun kemiklerde Herpes simpleks virüsü, Hepatit B virüsü gibi DNA virüslerinin izleri tespit edilmiştir. Bu durum bize viral DNA'nın kimliklendirme ve epidemiyolojik açıdan değerli bir araştırma konusu haline geldiğini göstermektedir.

Viral DNA izlerinin kemik dokusunda tespit edilmesi, adli uygulamalarda kimliklendirme süreçlerinin doğruluk ve özgüllüğünü artıran tamamlayıcı bir biyobelirteç işlevi görmektedir. Bu bulgular, sağladıkları zaman derinliği sayesinde yalnızca güncel adli vakalarda değil, tarihsel dönemlere uzanan kimliklendirme ve sağlık öykülerinin aydınlatılmasında da kullanılabileceği öngörülmektedir.

In conclusion, this study evaluates the potential use of viral remains obtained from excavation sites specifically selected for this topic in the context of forensic identification.

Sonuç olarak, bu çalışmada konu özelinde belirlenmiş kazı çalışmalarından elde edilen viral kalıntıların kimliklendirme açısından potansiyel kullanımı değerlendirilmiştir.

FORENSIC PALYNOLOGICAL ANALYSIS OF BONES AND SWAB SAMPLES TAKEN FROM BODY CAVITIES

Dr. Murat ÖĞDÜR

Forensic Palynology Expert, Ankara Regional Criminal Police
Laboratory Directorate, Ankara Turkey
Orcid ID 0000-0001-9788-521X
*dr.murat.ogdur@gmail.com

Keywords: Palynology, pollen, body cavities

ABSTRACT

Forensic palynology, a subfield of forensic science, has become a routine part of analysis performed in criminal laboratories, contributing to the resolution of criminal cases. Palynological analyses allow for establishing links between crime scenes, victims, and suspects, and enable seasonal assessments of the time of the incident.

This study explains why and how palynological analyses are performed on bones, mouth/nasal swabs, and swab samples taken from open wounds, among the types of findings brought to the palynology laboratory from crime scenes. It also explains how the information obtained contributes to the resolution of criminal cases, and describes sample collection, examination, and reporting techniques.

This study addresses the workflow in criminal police laboratories, addressing potential issues in the order of examination, methodology, and implementation when anthropological, palynological, and genetic examinations are requested on the same finding. By referring to the "Palynological Findings Examination and Preparation Procedure (KDB-TP-3-6)" of the Criminal Department of the General Directorate of Security, the methods applied in forensic palynological analyses were shared and an effort was made to contribute to the uniformity in routine analyses.

KEMİKLERİN VE VÜCUT BOŞLUKLARINDAN ALINAN SÜRÜNTÜ ÖRNEKLERİNİN ADLİ PALİNOLOJİK ANALİZİ

Dr. Murat ÖĞDÜR

Adli Palinoloji Uzmanı, Ankara Bölge Kriminal Polis
Laboratuvarı Müdürlüğü, Ankara Türkiye
Orcid ID 0000-0001-9788-521X
*dr.murat.ogdur@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Palinoloji, polen, vücut boşlukları

ÖZET

Adli Bilimlerin alt dallarından biri olan adli palinoloji, kriminal laboratuvarlarda rutin olarak yapılan analizlerden biri haline gelerek adli olayların çözümüne katkı sağlamaktadır. Palinolojik analizler ile olay yeri-mağdur-şüpheli arasında bağ kurulabilmekte, olay zamanı hakkında mevsimsel değerlendirme yapılabilmektedir.

Bu çalışmada, olay yerlerinden palinoloji laboratuvarına gelen bulgu türlerinden biri olan kemikler, ağız/burun swapları ve açık yaralardan alınan sürüntü örneklerin palinolojik analizlerinin neden ve nasıl yapıldığı, elde edilen bilgilerin adli olayların çözümüne nasıl katkı sağladığı, örnek toplama, inceleme ve raporlama teknikleri anlatılmıştır.

Çalışmamızda aynı bulgu üzerinde antropolojik, palinolojik ve genetik inceleme istendiğinde, inceleme sırası, metodoloji ve uygulama da yaşanabilecek aksaklıklardan bahsedilerek Kriminal Polis Laboratuvarlarındaki iş akışından bahsedilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Daire Başkanlığının "Palinolojik Bulgu İnceleme ve Preparat Hazırlama Prosedürüne (KDB-TP-3-6)" atıfta bulunularak adli palinolojik analizlerde uygulanan yöntemler paylaşılmış, rutin analizlerde yeknesaklığın sağlanmasına katkı sunulmaya çalışılmıştır.

PROPOSALS FOR THE PRESENTATION OF ZOOARCHAEOLOGICAL DATA IN ARCHAEOLOGICAL SITES: THE CASE OF YEŞİLOVA HÖYÜK

Mısra Yanık1,*, Müge Cengiz2, and Zafer Derin3

1Archaeologist, Yeşilova Mound Excavation, Izmir, Turkey, 0009-0007-2350-1376

2Dr. Rest. Architect, Izmir Planning Agency, Izmir, Turkey, 0000-0003-0950-569X

3Assoc. Prof. Dr., Ege University, Izmir, Turkey, 0000-0002-0282-0593

*misrayanik1@gmail.com

Keywords: Exhibition approaches, Yeşilova Höyük,
Zooarchaeological material

ABSTRACT

Zooarchaeology is an interdisciplinary field of study that seeks to understand past societies' relationships with fauna, their production and consumption patterns, responses to environmental conditions, and cultural practices through the examination of animal remains recovered from archaeological excavations. Analyses conducted on zooarchaeological materials provide important insights into the dietary habits, hunting and animal husbandry practices, and daily lives of communities in settlements, as well as how animals were utilized as sources of food and labor, or how their parts, such as bones, were used in tool production. In this context, zooarchaeological remains serve as guides for interpreting the environmental conditions of a given period, how humans responded to environmental changes, how they managed animal resources, and how cultural preferences were shaped in accordance with these dynamics.

Beyond their role in providing scientific data, zooarchaeological materials are essential components that contribute to the holistic understanding of a settlement within its natural, cultural, and social contexts. However, despite their significance, zooarchaeological findings are most of ten displayed as natural history specimens in museums and are rarely integrated into the narrative framework of archaeological site exhibitions. This study presents interpretative exhibition approaches that consider zooarchaeological data as integral elements, complementing other archaeological evidence and thereby enriching the story and meaning of the settlement. Through experience- and narrative-based presentation strategies, such as digital and interactive tools, multisensory techniques, and life cycle narratives, the study explores how scientific data can

ARKEOLOJİK ALANLARDA ZOOARKEOLOJİK VERİLERİN SUNUMUNA İLİŞKİN ÖNERİLER: YEŞİLOVA HÖYÜĞÜ ÖRNEĞİ

Mısra Yanık1,*, Müge Cengiz2 ve Zafer Derin3

1Uzm. Arkeolog, Yeşilova Höyüğü Kazısı, İzmir, Türkiye, 0009-0007-2350-1376

2Dr. Rest. Uzm. Mimar, İzmir Planlama Ajansı, İzmir, Türkiye, 0000-0003-0950-569X

3Doç. Dr., Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, 0000-0002-0282-0593

*misrayanik1@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Sergileme yaklaşımları, Yeşilova Höyüğü, Zooarkeolojik materyal

ÖZET

Zooarkeoloji, arkeolojik kazılarda ele geçen hayvansal kökenli kalıntıların incelenmesiyle, geçmiş toplumların fauna ile ilişkilerini, üretim-tüketim biçimlerini, çevresel koşullara verdikleri tepkileri ve kültürel pratiklerini anlamaya çalışan disiplinlerarası bir bilim dalıdır. Zooarkeolojik materyaller üzerinden yapılan analiz çalışmaları yerleşim yerlerindeki toplulukların beslenme biçimlerine, avcılık - hayvancılık pratiklerine, günlük yaşantılarına ve hayvanların besin, iş gücü kaynağı olarak ya da kemik gibi parçalarının alet yapımında nasıl kullanıldığını ilişkin önemli veriler sunar. Bu bağlamda zooarkeolojik materyaller tespit edildiği dönemin çevresel koşullarını, insanların bu tür değişimlere nasıl tepki verdiğini, hayvansal kaynakları nasıl yönettiğini ve bu doğrultuda kültürel tercihlerinin nasıl şekillendiğini anlamada yol göstericidir.

Zooarkeolojik materyaller; bilimsel veri sağlamanın yanında, bulunduğu yerleşimin anlamını ve bilgisini, doğal, kültürel ve sosyal bağlamda tamamlayan önemli unsurlardır. Buna karşın zooarkeolojik çalışmalardan elde edilen buluntular çoğunlukla doğa tarihi müzelerinde birer sergileme unsuru olarak kullanılırken; arkeolojik alanlardaki sergileme uygulamalarına çoğu zaman anlatı bütünlüğü içerisinde dahil olamamaktadır. Bu çalışmada; zooarkeolojik verilerin diğer arkeolojik verilerle bütünleşen, yerleşimin anlamını/hikâyesini tamamlayan birer unsur olarak ele alındığı öneri sunum yaklaşımları aktarılacaktır. Dijital ve etkileşimli araçlar, çok duyulu sunum teknikleri, yaşam döngüsü anlatıları gibi deneyim ve hikâye temelli sunum yaklaşımları üzerinden, bilimsel verilerin ziyaretçiler tarafından algılanabilir bilgiye nasıl dönüştürülebileceği tartışılacaktır.

be transformed into accessible and meaningful information for visitors.

In the second part of the study, the prehistoric settlement of Yeşilova Höyük, located in the province of İzmir, is examined as a case study. The prehistoric character of the site allows for a direct and holistic perception of the human–nature relationship. Enhancing the interpretive framework through approaches that convey this relationship via zooarchaeological findings has the potential to enrich the narrative depth of the site. In this context, proposals will be developed regarding the presentation of zooarchaeological data obtained from Yeşilova Höyük, and approaches that enhance the existing exhibition layout and narrative in the area will be discussed.

Çalışmanın ikinci bölümünde; İzmir ilinde yer alan bir tarihöncesi yerleşim alanı olan Yeşilova Höyüğü çalışma alanı olarak belirlenmiştir. Yerleşimin tarihöncesi karakteri insanın doğayla kurduğu ilişkinin doğrudan ve bütüncül bir biçimde algılanmasına imkan sağlarken, zooarkeolojik bulgular aracılığıyla bu ilişkinin fauna üzerinden aktarıldığı yaklaşımların geliştirilmesi alanın anlatı derinliğini zenginleştirecektir. Bu bağlamda Yeşilova Höyüğü'nde elde edilen zooarkeolojik verilerin sunumuna ilişkin öneriler geliştirilerek, alandaki mevcut sergileme düzenini ve anlatısını güçlendirecek yaklaşımlar tartışılacaktır.

FORMAL VARIABILITY AND CONTEXTUAL ANALYSIS OF THE EARLY IRON AGE CERAMIC ASSEMBLAGE FROM THE ERNİS/EVDİTEPE NECROPOLIS

Güneş ÇİL *

Hakan Yılmaz

Tahir Karaman

Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Letters, Department of
Archaeology, gunes_cil@hotmail.com ORCID: 0000-00021336-
3164

2Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Letters, Department of
Archaeology, ORCID: 0000-0002-2399-5085.

3Van Museum, Yalı Neighborhood, Kale Street 1, opposite Van
Castle ORCID: 0009-0006-1070-0870

*gunes_cil@hotmail.com

Keywords: Early Iron Age, Pottery, Formal Variability,
Ernis/Evditepe, Lake Van Region

ABSTRACT

Early Iron Age ceramics from around Lake Van have thus far been the subject of numerous studies, most of which have primarily focused on their taxonomic and morphological characteristics. However, this study approaches the formal variability observed in ceramic forms and decorative motifs in conjunction with the social organization processes that underlie this diversity. Technological choices, production skills, and perceptions of vessels can be associated with processes of cultural identity formation both within the communities in which they were produced and among external consumers to whom these vessels were distributed. Certain vessels may acquire deeper meanings as a result of physiological and cognitive transformations that occur across time and space.

Within the framework of the phenomena briefly outlined above, this study focuses on the relationship between the formal variability observed in the Early Iron Age ceramic assemblage uncovered at the Ernis-Evditepe necropolis, located on the northern shore of Lake Van, and the region's patterns of social organization. In light of the necropolis findings, the style of ceramic forms and decorations is examined in relation to the contrasts in social organization around Lake Van. The continuity of specific form and decorative elements suggests that their selection was related to the intra-grave placement of the vessels and indicates the possible existence of a specialized potter class producing vessels exclusively for funerary use. Ultimately, the Ernis/Evditepe necropolis ceramic assemblage is evaluated within its spatial, relational, and cultural context, with the aim of identifying various

ERNİS/EVDİTEPE NEKROPOLÜ ERKEN DEMİR ÇAĞ SERAMİK GRUBUNUN BİÇİMSEL ÇEŞİTLİLİĞİ VE BAĞLAMSAI İNCELEMESİ

Güneş ÇİL1*

Hakan Yılmaz2

Tahir Karaman3

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji
Bölümü, gunes_cil@hotmail.com ORCID: 0000-00021336-3164
2Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji
Bölümü, ORCID: 0000-0002-2399-5085.

3Van Müzesi, Yalı Mahallesi Kale sokak 1 Van kalesi karşısı
ORCID: 0009-0006-1070-0870

*gunes_cil@hotmail.com

Anahtar Kelimeler: Biçimsel Çeşitlilik, Çanak Çömlek,
Erken Demir Çağ, Ernis/Evditepe, Van Gölü çevresi

ÖZET

Van Gölü çevresindeki Erken Demir Çağ seramikleri, bugüne dek büyük ölçüde taksonomik ve morfolojik özelliklerine odaklanan birçok araştırmanın konusu olmuştur. Ancak bu çalışma, seramiklerin form ve bezeme motiflerindeki biçimsel çeşitliliği, çeşitliliği ortaya çıkaran toplumsal örgütlenme süreçleri ile birlikte ele almaktadır. Teknolojik tercihler, üretim becerileri ve kaplara yönelik algılar hem üretildikleri toplulukta hem de bu kapların ulaştığı topluluk dışındaki tüketicilerde kültürel kimlik yaratma süreçleri ile ilişkilendirilebilir. Bazı kaplar, zaman ve mekân içindeki fizyolojik ve bilişsel dönüşümler sonucunda çok daha derin anlamlar kazanabilir.

Yukarıda kısaca değinilen olgular çerçevesinde Van Gölü kuzey kıyısında yer alan Ernis-Evditepe nekropolünde ortaya çıkarılan Erken Demir Çağ seramik grubunda gözlemlenen biçimsel çeşitlilik ile toplumsal örgütlenme arasındaki ilişki çalışmanın odak noktasını oluşturmaktadır. Nekropol buluntuları ışığında, seramik form ve bezemelerindeki üslubun Van Gölü çevresi toplumsal örgütlenmesindeki karşılıklı irdelenmektedir. Belirli form ve bezeme unsurlarının süreklilik göstermesi kapların mezar içi konumlarıyla ilişkili olarak seçimini ve sadece mezarda kullanılmak üzere üretim yapan bir çömlekçi sınıfın olabileceğini düşündürmektedir. Sonuç olarak Ernis/Evditepe nekropolü seramik grubu, mekânsal, ilişkisel ve kültürel bağlamı içinde değerlendirilerek, Van Gölü çevresindeki Erken Demir Çağ toplumlarında sosyal örgütlenmenin çeşitli yönlerinin

aspects of social organization in Early Iron Age societies around Lake Van and achieving a more comprehensive understanding of the factors underlying formal variability in pottery.

tanımlanması ve çanak çömleklerdeki biçimsel değişkenliğin nedenlerinin daha kapsamlı biçimde anlaşılması amaçlanmaktadır.

AESTHETIC EXPRESSION IN FACIAL RECONSTRUCTION

*Necmi Karkın

Lecturer, Malatya, Türkiye 0000-0003-2748-3412 ID

*necmi.karkin@inonu.edu.tr

Keywords; Aesthetic Expression, Facial reconstruction, Portrait, Statue of Ivan the Terrible,

ABSTRACT

The purpose is aesthetic expression, structures that visually define the image and reflect human images in order to witness the image. Through aesthetic representation, people have viewed facial expression as an important reality from Ancient Rome to the modern era. We can define facial expression as the integrity of facial features that reveal a specific character, personality or temperament. In this sense, the face is the area where an individual's personal expression is stored. In this context, there is a need to recreate the facial expression of a personality who lived in the past or to restore the losses that occur in the human face today.

Materials and Findings: In the Renaissance tradition of portraiture and sculpture, it was important to reflect the subject's mood and personality. Portraiture is based on the face as the necessary sum of its parts and the impression a face leaves, relying on the overall impression of the whole that constitutes it. In Baroque portraiture, figures depicted joy, astonishment and fears met with respect, and were impressive in their reflection of conflicting waves of emotion. These additions can be seen in M. Gerasimov's statue of Ivan the Terrible, as well as in the sarcophagus of Seianti Hanunia Tlesnasa from the Etruscan period.

Conclusion: Facial reconstruction has become necessary as it involves reconstructing injuries and losses that occur on the human face. As seen in the examples shown in the study, facial reconstruction is necessary for the provision and treatment of aesthetic expression on the human face. From this perspective, the facial reconstruction technique offers important aesthetic expression options for individuals whose identity cannot be determined due to facial trauma in forensic cases or who are considered to have historical value.

YENİDEN YÜZLENDİRMEDE ESTETİK İFADE

*Necmi Karkın

Öğr.Grv.Malatya Türkiye 0000-0003-2748-3412 ID

*necmi.karkin@inonu.edu.tr

Anahtar Kelimeler; Estetik İfade, Portre, Korkunç İvan heykeli, Yeniden Yüzlendirme

ÖZET

Amaç; Estetik ifade, imgeyi görsel olarak tanımlayabileceğimiz ve görüntüye tanık olma aracı olarak, insanın imgelerini yansıtan yapılardır. İnsan, estetik temsil yoluyla Antik Roma'dan modern çağın uzanımına kadar yüz ifadesini önemli bir gerçeklik olarak görmüştür. Yüz ifadesini özel bir karakteri, kişiliği, mizacı dışavuran yüz çizgilerin bütünü olarak tanımlayabiliriz. Bu anlama göre yüz; bireyin şahsi göstergesinin saklandığı bölgedir. Bu bağlamda geçmiş çağlarda yaşamış şahsiyetin yüz ifadesini ya da çağımızda insan yüzünde meydana gelen kayıpları yeniden tamamlama ihtiyacı duyulmaktadır.

Materyal ve Bulgular; Rönesans dönemindeki Portre ve Heykel geleneğinde portresi yapılan kişinin ruh halinin ve kişiliğinin yansıtılması önemli olmuştur. Portre çalışmaları Yüz, kendisini oluşturan parçaların zorunlu toplamı olarak ve bir yüzün bıraktığı etki, onu var eden parçaların bütününe ilişkin genel izlenime dayanılarak yapılmaktadır. Barok dönemi portre sanatında figürlerde sevinç, şaşkınlık ve saygıyla karşılık korkularını betimlemiştir ve birbirleriyle çelişen duygu dalgalarını yansıtması bakımından etkileyicidir. Etrüskler dönemi Seianti Hanunia Tlesnasa'nın lahdinden M. Gerasimov'un yaptığı Korkunç İvan heykelinde bu etkiler görülmektedir.

Sonuç; Yeniden yüzlendirme çalışmaları insan yüz estetiğinde meydana gelen yaralanma ve kayıpları yeniden yapılandırma olduğu için gerekli hale gelmiştir. Araştırmada gösterilen örneklerde görüldüğü gibi insan yüzündeki estetik ifadenin sağlanması ve tedavisi için gerekli bir durumdur. Bu açıdan bakıldığında yeniden yüzlendirme tekniği, adli olaylarda görülen kimlik tespitleri, yüz travmasından dolayı kimliği belirlenemeyen ya da tarihi değer taşıdığı düşünülen kişilerin estetik ifadelerle önemli tercihler sunmaktadır

BEING A WOMAN IN THE EARTHQUAKE OF FEBRUARY 6, 2023: EXPERIENCING THE DISASTER IN ANTAKYA

Asu YALDIZ YÜNCÜOĞLU 1, *, Kadriye ŞAHİN 2

1Master's Student, Hatay Mustafa Kemal University, Hatay,
Turkey, Orcid ID 0009-0006-2534-1364

2Assoc. Dr. Hatay Mustafa Kemal University, Orcid ID0000-
0003-1139-8213

*asu_yaldiz@hotmail.com

Keywords: February 6 Earthquakes, Hatay, Gender,
Disaster Anthropology

ABSTRACT

This study examines the effects of the earthquakes centered in Kahramanmaraş on February 6, 2023, on women within a gender perspective, specifically in Antakya. Disasters are not only physical destruction; they are also social destruction that almost completely disrupts the continuity of daily life. When the post-earthquake processes are evaluated from a gender perspective, it is seen that the experiences of women and men differ in many ways. Homelessness, hygiene problems, difficulties in accessing health services, increased violence, and the burden of care experienced by women are prime examples of these differences. This research aims to reveal these differences through women's experiences. The study aims to show that women were both victims during the earthquake processes and took on active roles in organizing relief efforts. It also emphasizes women's ability to make quick decisions and take action, organize easily, and cooperate and show solidarity in the post-disaster processes. The research uses autoethnography and participatory observation techniques; it is believed that the findings obtained from approximately one year of field observations will contribute to the construction of gender equality and shed light on policy development processes related to disasters.

6 ŞUBAT 2023 DEPREMİNDE KADIN OLMAK: ANTAKYA'DA FELAKETİ DENEYİMLEMEK

Asu YALDIZ YÜNCÜOĞLU 1, *, Kadriye ŞAHİN 2

1Yüksek lisans Öğrencisi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi,
Hatay, Türkiye, Orcid ID 0009-0006-2534-1364

2Doç. Dr. Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Orcid ID0000-
0003-1139-8213

*asu_yaldiz@hotmail.com

Anahtar Kelimeler: 6 Şubat Depremleri, Hatay,
Toplumsal Cinsiyet, Felaket Antropolojisi

ÖZET

Bu çalışma, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerin kadınlar üzerindeki etkilerini toplumsal cinsiyet bağlamında, Antakya özelinde ele almaktadır. Felaketler yalnızca fiziksel bir yıkım değil; aynı zamanda gündelik yaşamın sürekliliğini neredeyse tamamen ortadan kaldıran toplumsal bir yıkımdır. Deprem sonrasında yaşanan süreçler toplumsal cinsiyet perspektifinden değerlendirildiğinde, kadınların ve erkeklerin deneyimlerinin birçok açıdan farklılaştığı görülmektedir. Kadınların maruz kaldığı evsizlik, hijyen sorunları, sağlık hizmetlerine erişim güçlükleri, şiddet artışı ve bakım yükü bu farklılaşmaların başlıca örnekleridir. Bu araştırma, söz konusu farklılaşmaları kadınların deneyimleri üzerinden ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışma, kadınların deprem süreçlerinde hem mağdur olduklarını hem de yardım organizasyonlarının düzenlenmesinde aktif roller üstlendiklerini göstermeyi hedeflemektedir. Ayrıca, kadınların afet sonrası süreçlerde hızlı karar alıp harekete geçebilme, kolay organize olma, yardımlaşma ve dayanışma becerilerine vurgu yapılmaktadır. Araştırmada otoetnografi yöntemi ve katılımlı gözlem tekniği kullanılmış; yaklaşık 1 (bir) yıllık saha gözlemleri sonucunda elde edilen bulguların, toplumsal cinsiyet eşitliğinin inşasına katkı sağlayacağı ve afetlere ilişkin politika geliştirme süreçlerine ışık tutacağı düşünülmektedir.

THE 6 FEBRUARY 2023 EARTHQUAKE AND ANTAKYA: A RESEARCHER'S EXPERIENCE OF THE DESTRUCTION OF THEIR RESEARCH AREA AND GRIEF

Kadriye ŞAHİN,*

Assoc. Dr Hatay Mustafa Kemal University, Hatay, Turkey, 0000-0003-1139-8213
*ksahin@mku.edu.tr

Keywords: 6 February Earthquake, Antakya, Anthropology of Disaster Autoethnography, Grief

ABSTRACT

On February 6, 2023, two earthquakes measuring 7.7 and 7.6 magnitude struck, affecting 11 provinces. One of the cities most severely impacted by this earthquake was Hatay. The district of Antakya in Hatay was almost destroyed, leading to a large-scale migration. Urban development activities are proceeding rapidly in the district, and the city is being almost entirely rebuilt. Life in the district continues largely in container cities. The subject of this study is to reveal the experiences of a researcher who has been conducting research in Antakya and its surroundings since 2000 during the earthquake process. Starting with his master's thesis, the researcher has conducted almost all his academic work in Antakya and its surroundings. Despite the earthquake's impact, which has almost completely halted the researcher's work, he is striving to return to the field, particularly with studies on the earthquake. The near disappearance of the research area, the migration of the communities studied, and cultural fractures are the main factors shaping this process. The research method of this study is autoethnography. Autoethnography is a qualitative method in which the individual takes his or her own experiences as the object of research. In this context, the aim of this study is to reveal the impact of the earthquake on academic work using personal data. Another aim is to examine how individuals who have been conducting research in the same field for many years within the context of disaster anthropology have been affected by natural disasters. In conclusion, while natural disasters cause the destruction of daily life, academic work is interrupted, and researchers can make the process experienced, especially its psychological impact, a subject of study.

6 ŞUBAT 2023 DEPREMİ VE ANTAKYA: BİR ARAŞTIRMACININ ARAŞTIRMA ALANININ YIKIMI VE YAS DENEYİMİ

Kadriye ŞAHİN,*

Doç. Dr. Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay, Türkiye,
0000-0003-1139-8213
*ksahin@mku.edu.tr

Anahtar Kelimeler: 6 Şubat Depremi, Antakya,
Felaketin Antropolojisi, Otoetnografi, Yas

ÖZET

6 Şubat 2023 tarihinde 7,7 ve 7,6 büyüklüğünde meydana gelen iki deprem 11 ili etkilemiştir. Bu depremin en çok etkilediği şehirlerden birisi Hatay olmuştur. Hatay'ın özellikle Antakya ilçesi neredeyse yok olmuş ve büyük bir göç yaşanmıştır. İlçede imar faaliyetleri hızla devam etmekte olup, şehir neredeyse baştan inşa edilmektedir. İlçede büyük oranda konteyner kentlerde yaşam devam etmektedir. Bu çalışmanın konusunu 2000 yılından bu yana Antakya ve çevresinde araştırmalar yapan bir araştırmacının deprem sürecinde geçirdiği deneyimleri ortaya koymaktır. Söz konusu araştırmacı yüksek lisans tezinden başlamak üzere neredeyse tüm akademik çalışmalarını Antakya ve çevresinde gerçekleştirmiştir. Depremin etkisi ile araştırmacının çalışma süreci neredeyse tamamen durmuş olmasına rağmen yeniden özellikle deprem konusunda çalışmalar ile sahaya dönme çabası içindedir. Araştırma alanının neredeyse yok olması, araştırma yapılan toplulukların göçü, kültürel kırılmalar bu süreci şekillendiren temel nedenlerdir. Bu çalışmanın araştırma yöntemi otoetnografidir. Otoetnografi bireyin kendi deneyimlerini araştırma nesnesi olarak ele aldığı nitel bir yöntemdir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı depremin akademik çalışmalara etkisinin ne olduğu kişisel veriler ile ortaya konulacaktır. Felaket antropolojisi bağlamda uzun yıllardır aynı alanda araştırma yapan bireylerin doğal felaketlerden nasıl etkilendiğini konusu diğer bir amacı oluşturmaktadır. Sonuç olarak doğal felaketler gündelik hayatın yıkımına neden olurken akademik çalışmalar kesintiye uğramakta, araştırmacılar bu durumun özellikle psikolojik etkisi ile yaşanan süreci bir çalışma nesnesi haline getirebilmektedir.

PROCESSED BONES IN THE HARRAN GRAND MOSQUE

Remziye Taş 1 and İsa Azak 2

1Expert Anthropologist, Şanlıurfa, Türkiye, 0000-0002-7386-8850

2Expert Archaeologist, Şanlıurfa Museum, Şanlıurfa, Türkiye,
0000-0003-7021-7643

* remziyetas_6316@hotmail.com

Keywords: Processed bone, awl, game piece

ABSTRACT

Scientific archaeological excavations conducted around the Harran Ulu Mosque in 2014–2015 uncovered a large number of animal bone remains from medieval Islamic layers. Among the animal remains identified in these layers, approximately 1,300 NISP, were also found worked bone artifacts with functional characteristics. These artifacts, thought to belong to species such as gazelle, sheep, and goats, include patterned spindle whorls, necklaces and game pieces made from ankle bones, awls made from long bones, and flute-like objects. These artifacts demonstrate that animal limbs were cut and shaped into various everyday tools. The worked bone artifacts reveal that human-animal relationships during this period were not solely food-based; they were also reflected in individuals' daily life practices in aesthetic, functional, and cultural ways. In this context, bone materials are understood to have been used for ornamentation and jewelry (necklaces), weaving (spindle whorls and awls), and entertainment and ritual purposes (game pieces and vocal instruments).

HARRAN ULU CAMİ DE İŞLENMİŞ KEMİKLER

Remziye Taş 1 ve İsa Azak 2

1Uzman Antropolog, Şanlıurfa, Türkiye, 0000-0002-7386-8850

2Uzman Arkeolog, Şanlıurfa Müze, Şanlıurfa, Türkiye, 0000-
0003-7021-7643

* remziyetas_6316@hotmail.com

Anahtar kelime : İşlenmiş kemik, bız, oyun taşı

ÖZET

2014–2015 yıllarında Harran Ulu Cami çevresinde gerçekleştirilen bilimsel arkeolojik kazılarda, Orta Çağ İslami dönem tabakalarına ait yoğun sayıda hayvan kemik kalıntıları ele geçirilmiştir. Bu tabakalarda yaklaşık 1300 NISP olarak tespit edilen hayvan kalıntıları arasında, işlevsel özellikler taşıyan işlenmiş kemik buluntular da belirlenmiştir.

Ceylan, koyun ve keçi gibi türlere ait olduğu düşünülen bu buluntular arasında desenli ağırşaklar, aşık kemiklerinden yapılmış kolye ve oyun taşları, uzun kemiklerden üretilmiş bızlar ve flüt benzeri objeler yer almaktadır. Söz konusu buluntular, hayvan uzuvlarının kesilip biçimlendirilerek çeşitli gündelik araç gereçlere dönüştürüldüğünü göstermektedir.

İşlenmiş kemik buluntuları, bu dönemde insan-hayvan ilişkilerinin yalnızca besin temelli olmadığını; aynı zamanda bireylerin gündelik yaşam pratiklerine estetik, işlevsel ve kültürel biçimlerde yansıdığını ortaya koymaktadır. Bu bağlamda kemik materyallerin; süsleme ve takı (kolye), dokumacılık (ağırşak, bız) ile eğlence ve ritüel (oyun taşı, sesli enstrüman) amaçlı olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır.

FROM SERICULTURE TO TOURISM: THE KOZA HAN SAMPLE

Burcu GÜL

1Master's Student, Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Burdur,
Türkiye,

Orcid ID 0000-0003-1472-5806

burcuuuugul@gmail.com

Keywords: sericulture, Koza Inn, Tourism

ABSTRACT

Bursa, as the first capital of the Ottoman Empire, became one of the most important cities in Anatolia known as a trade center. The city which is the Anatolian center for silk and sericulture, is also rich in Turkish architecture. Being home to remarkable architectural inns of Anatolia Bursa maintains its historical value and importance in social, cultural, and economic terms. One of these inns is the Koza Inn which is located in the Hanlar district and was built by the order of Sultan Bayezid II. During the Ottoman period, Koza Inn was an important trade center for the buying and selling of silkworm cocoons. This trade transcended the empire's borders in time by reaching global levels and significantly impacting the regional economy. Today, while preserving its historical and architectural character, Koza Inn has become a significant cultural and tourism destination. Consequently, the Inn has witnessed economic, social, and cultural transformations.

While Koza Han began to lose its historical function over time with the change in urbanization, production and trade dynamics, the attitude of the local people and the preservation of the Inn's physical structure, the existence of traditional silk shops and its authenticity attracted the intense interest of local and foreign tourists and resulted in its transformation into a cultural tourism center frequently visited by tourists. This study examines the evolution of Koza Inn from a trade center to a cultural tourism center. The study is based on field research. Data was obtained through participatory observation and in-depth interviews. In conclusion, Koza Inn maintains its importance ongoing from the Ottoman Empire Period to today and stands out as one of the examples of sustainable tourism, local economy and cultural identity come together.

İPEKÇİLİKTEN TURİZME: KOZA HAN ÖRNEĞİ

Burcu GÜL

1YYüksek Lisans Öğrencisi, Burdur Mehmet Akif

Ersay Üniversitesi, Burdur, Türkiye,

Orcid ID 0000-0003-1472-5806

burcuuuugul@gmail.com

Anahtar Kelimeler: ipekçilik, Koza Han, Turizm

ÖZET

Osmanlı Devleti'nin ilk başkenti olan Bursa, Anadolu'nun ticaret merkezi olarak tanınan en önemli şehirlerinden biri olmuştur. İpek ve ipekçilikte Anadolu'nun merkezi olma konumunda olan bu şehir, Türk mimarisi yönünden de zengindir. Anadolu'da mimari anlamda kendinden söz ettiren hanlara sahip olan Bursa, tarihsel olarak sosyal, kültürel ve ekonomik anlamda değerini ve önemini korumaktadır. Bu hanlardan biri de Hanlar bölgesinde yer alan ve II. Beyazıt tarafından yaptırılan Koza Han'dır. Koza Han, Osmanlı döneminde ipekböceği kozalarının alım satımının yapıldığı önemli bir ticaret merkezi olmuştur. Bu ticaret zamanla imparatorluk sınırlarını aşarak sesini dünyaya da duyurmuş ve özellikle bölge ekonomisini önemli oranda etkilemiştir. Günümüzde tarihi ve mimari dokusunu korumakla birlikte Koza Han, önemli bir kültür ve turizm mekanına dönüşmüştür. Dolayısıyla Han, ekonomik, sosyal ve kültürel dönüşümlere sahne olmuştur.

Kentleşme, üretim ve ticaret dinamiklerinin değişimiyle birlikte Koza Han tarihsel işlevini yavaşça yitirmeye başlarken yerel halkın tutumu ve Han'ın fiziksel yapısının korunması, geleneksel ipekçiliğe ait dükkanlarının varlığı, özgünlüğü yerli ve yabancı turistlerin yoğun ilgisini çekmiş ve turistlerin sıklıkla ziyaret ettiği bir kültür turizmi merkezi haline dönüşmesiyle sonuçlanmıştır. Bu çalışma Koza Han'ın ticaret merkezinden kültür turizmi merkezine evrilmesini ele almaktadır. Çalışma, saha araştırmasına dayanmaktadır. Veriler katılımlı gözlem ve derinlemesine görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Sonuç olarak Koza Han, sadece Osmanlı devletinde değil günümüzde de önemini korumakta; sürdürülebilir turizm, yerel ekonominin ve kültürel kimliğin bir araya geldiği örneklerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

KINSHIP TIES AND MARRIAGE PROHIBITIONS AMONG THE MARDINITE GROUPS

Ayşe GÜÇ,*

Associate Professor, Ankara Social Sciences University, Ankara, Türkiye, 0000-0001-5115-6484.

*ayse.guc@asbu.edu.tr

Keywords: Marriage prohibitions, fictive kinship, kirvelik, milk siblinghood, Mardin.

ABSTRACT

This presentation explores how Muslim, Assyrian, and Ezidi communities in Mardin employ marriage prohibitions as strategic tools to maintain group identity and continuity in a multi-ethnic and multi-religious context. Despite being framed primarily as religious restrictions, these prohibitions serve deeper sociopolitical functions—particularly among minority groups seeking to preserve demographic presence and cultural boundaries.

While Muslims may permit interreligious marriages under certain conditions (typically involving a Muslim man and a non-Muslim woman), Syriacs and Ezidis strongly oppose marriage with members of other religions. These strict prohibitions are sometimes enforced through severe measures, including violence, emphasizing the seriousness of maintaining group boundaries. Although these communities resist forming kinship through marriage, they tend to accept fictive kinship ties created through rituals. These symbolic relationships carry the same marriage restrictions, allowing for close intergroup interaction without risking assimilation through blood ties. Control over women's bodies and reproductive roles also emerges as a central feature in these strategies, revealing the active presence of patriarchal codes across all groups. The contrast between the marriage permissions granted to Muslim men versus Muslim women further underscores this gendered dimension. The analysis also considers how these strategies shift in diaspora contexts. Syriacs and Ezidis living abroad are more open to interreligious marriages, suggesting that group survival strategies can evolve and that older traditions may be abandoned when new socio-cultural conditions demand adaptation.

This study ultimately argues that marriage prohibitions are not solely rooted in religious belief but function as dynamic, context-dependent tools for preserving communal identity in changing environments.

MARDİNLİ GRUPLAR-ARASINDA AKRABALIK BAĞLARI VE EVLİLİK YASAKLARI

Ayşe GÜÇ,*

Doç. Dr. Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0001-5115-6484.

*ayse.guc@asbu.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Evlilik Yasakları, Sanal Arabalık, Kirvelik, Süt Kardeşliği, Mardin.

ÖZET

Bu sunum, Mardin'deki Müslüman, Süryani ve Ezidi topluluklarının çok etnili-dinli bir bağlamda grup kimliğini ve sürekliliğini korumak amacıyla evlilik yasaklarını nasıl stratejik araçlar olarak kullandıklarını incelemektedir. Her ne kadar bu yasaklar öncelikle dini kısıtlamalar olarak sunulsa da, özellikle demografik varlığını ve kültürel sınırlarını korumaya çalışan azınlık gruplar için daha derin sosyo-politik işlevler taşımaktadır.

Müslümanlar belirli koşullar altında (genellikle Müslüman bir erkek ile Müslüman olmayan bir kadının evliliği) dinlerarası evliliğe izin verebilirken, Süryani ve Ezidiler farklı dinlere mensup kişilerle evliliğe kesin bir şekilde karşı çıkmaktadır. Bu katı yasaklar, bazen şiddet gibi ağır önlemlerle uygulanmakta ve grup sınırlarının korunmasına verilen önemi gözler önüne sermektedir. Bu topluluklar evlilik yoluyla akrabalık ilişkileri kurmaktan kaçınırken, ritüeller aracılığıyla oluşturulan sanal akrabalık bağlarını kabul etme eğilimindedir. Bu sembolik ilişkiler, aynı evlilik yasağını beraberinde getirerek gruplar arasında yakın ilişkiler kurulmasına olanak tanırken, kan bağı yoluyla asimilasyon riskini ortadan kaldırmaktadır. Kadın bedeni ve yeniden üretim üzerindeki denetim de bu stratejilerin merkezinde yer almakta, tüm gruplarda ataerkil kodların aktif olduğunu göstermektedir. Müslüman erkeklerin farklı din mensubu kadınlarla evlenebilmesine karşın Müslüman kadınların bu özgürlüğe sahip olmaması, bu toplumsal cinsiyet temelli yapıyı daha da belirgin kılmaktadır.

Sunum, bu stratejilerin diaspora bağlamlarında nasıl değiştiğini de ele almaktadır. Yurtdışında yaşayan Süryani ve Ezidiler, dinlerarası evliliklere daha açık hale gelmektedir; bu da grup varlığını sürdürmeye yönelik stratejilerin evrimleşebileceğini ve yeni sosyo-kültürel koşullara uyum sağlandığında eski geleneklerin terk edilebileceğini göstermektedir.

Bu sunum, evlilik yasaklarının yalnızca dini inançlara dayanmadığını, aynı zamanda değişen ortamlarda topluluk kimliğini korumaya yönelik dinamik ve bağlama duyarlı araçlar olarak işlev gördüğünü ileri sürmektedir.

TOURISM and NATIONALISM

Ayşe Yıldırım1

1Assoc. Prof., Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Burdur,
Türkiye

*ayseyildirim@mehmetakif.edu.tr

Key Words: Tourism, Nationalism, commercial
nationalism, nation-state

ABSTRACT

The modern tourism industry, considered as one of the most profitable industries in today's world, has extensive social, cultural, and psychological dimensions as well as its economic dimension. Therefore, the modern tourism industry is not limited to travel and resort activities but is also related to social memory, cultural identity, and the political sphere. In this context, nationalism constitutes one of the important dynamics of tourism. Two contexts become important when considering the relationship between tourism and nationalism. The first is that tourism has the function of strengthening nationalism by displaying the identity and cultural heritage of a nation with touristic places and cultures becoming symbols of national identity. Likewise, many countries accept tourism as a symbol of national identity and cultural authenticity. The use of national symbols and memorial sites in tourism are examples of tourism for strengthening nationalism. When nationalism is considered as an “imagined community,” the visit of domestic tourists to cultural heritage sites is a key element in the formation and maintenance of national identity. Particularly memorial sites can be declared to play a critical role in sustaining nationalism, national identities, or ideologies. The other context is the influence of tourism, particularly through national narratives and nationalist discourses, on domestic tourist motivation. The “domestic tourism” of Israeli or British tourists are the samples.

The purpose of this study is to discuss the relationship between tourism and nationalism within the context of relevant literature. Such a discussion conducted through the two aforementioned dynamics, will both reveal the impact of tourism on nationalism and provide an understanding of how nationalism shapes tourism practice.

TURİZM ve MİLLİYETÇİLİK

Ayşe Yıldırım1

1Doç. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur,
Türkiye

*ayseyildirim@mehmetakif.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Turizm, milliyetçilik, ticari
milliyetçilik, ulus-devlet.

ÖZET

Günümüz dünyasında en karlı endüstrilerden biri olarak kabul edilen modern turizm endüstrisi, ekonomik boyutunun ötesinde derin toplumsal, kültürel ve psikolojik boyutlara sahiptir. Dolayısıyla modern turizm endüstrisi, yalnızca seyahat etme ve dinlenme faaliyetleri ile sınırlı kalmayıp aynı zamanda toplumsal bellek, kültürel kimlik ve siyasal alanla ilişkilidir. Bu bağlamda milliyetçilik de turizmin önemli dinamiklerinden birini oluşturur. Turizm ve milliyetçilik arasındaki ilişki dikkate alındığında iki bağlam önem kazanır. Bunlardan ilki turizmin, turistik yerlerin ve kültürlerin, ulusal kimlik sembolü haline gelmesiyle birlikte bir ulusun kimliğini ve kültürel mirasını sergileyerek milliyetçiliği güçlendirme işlevine sahip olmasıdır. Zira çok sayıda ülke turizmi ulusal kimliğin ve kültürel özgünlüğün bir simgesi olarak kabul eder. Turizmde ulusal sembollerin kullanılması ve anma alanları milliyetçiliği güçlendiren turizm örnekleridir. Milliyetçilik “hayali bir topluluk” olarak kabul edildiğinde, yerli turistlerin kültürel miras mekanlarını ziyareti, ulusal kimliğin oluşumu ve sürdürülmesinde kilit bir unsurdur. Özellikle anma alanlarının milliyetçiliğin, ulusal kimliklerin veya ideolojilerin sürdürülmesinde kritik bir role sahip olduğu söylenebilir. Bir diğer bağlam ise turizmin özellikle ulusal anlatılar ve milliyetçi söylemler aracılığıyla yerli turist motivasyonunu etkilemesidir. İsraili ya da İngiliz turistlerinin “iç turizmi” bu duruma örnek oluşturur.

Bu çalışmanın amacı, ilgili literatür izleğinde turizm ve milliyetçilik arasındaki ilişkiyi tartışmaktır. Yukarıdaki iki dinamik üzerinden yürütülecek olan böylesi bir tartışma bir yandan turizmin milliyetçilik üzerindeki etkilerini ortaya koyarken diğer yandan milliyetçiliğin turizm pratiğini nasıl inşa ettiğini anlamamızı sağlayacaktır.

READING BREAST MILK THROUGH THE LENS OF THE GIFT ECONOMY: URBAN WOMEN'S WET-NURSING EXPERIENCES

Hande Yüksel1*

1PhD Student Öğrencisi, Istanbul University, Institute of Social Sciences, Department of Anthropology, İstanbul, Türkiye, 0009-0009-2865-8385

*hande.yuksel@wwhr.org

Keywords: Breast milk, wetnursing, gift economy, identity, social media

ABSTRACT

Motherhood is a multilayered identity that is as much socially constructed as it is biologically grounded. Wet-nursing, as a symbolic extension of this identity, carries historical continuity and cultural depth. It is a practice through which care relationships are established, kinship is reshaped, and solidarity among women is reproduced. This paper offers an anthropological reading of breast milk through the lens of identity, altruism, and the gift economy. Based on empirical data, it examines how urban women in Turkey reconstruct wet-nursing beyond its traditional framework through their milk-sharing experiences.

The research draws on online in-depth interviews with twenty women from urban areas in Türkiye who have participated in milk-sharing networks via social media. Participants expressed that their motivations stemmed from self-worth, empathy, and moral obligation. While traditional wet-nursing involved direct breastfeeding, current practices rely on stored milk transported in bags-reconfiguring the bodily and relational dynamics of milk kinship in line with urban and digital life.

Interpreted through Mauss's Gift Theory, breast milk emerges as a medium of symbolic exchange within reciprocal relationships, and notions of embodied ownership. Small gifts offered by recipient families highlight the sociocultural nature of these exchanges. In this digitalized form, wet-nursing replaces traditional kinship with digitally mediated connections that allow women to reconstruct maternal identity and solidarity.

This evolving practice offers a grassroots response to healthcare gaps and exemplifies a gift economy that operates beyond capitalist logic. Urban wet-nursing in contemporary Türkiye maintains its roots in cultural memory while adapting to modern technological and social contexts.

ANNE SÜTÜNÜ ARMAĞAN EKONOMİSİ BAĞLAMINDA OKUMAK: KENTLİ KADINLARIN SÜTANNELİK DENEYİMLERİ

Hande Yüksel1*

1Doktora Öğrencisi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antropoloji Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye, 0009-0009-2865-8385

* hande.yuksel@wwhr.org

Anahtar Kelimeler: Anne sütü, sütannelik, armağan, kimlik, sosyal medya

ÖZET

Annelik, biyolojik olduğu kadar toplumsal olarak da inşa edilen çok katmanlı bir kimliktir. Sütannelik ise, bu kimliğin hem tarihsel sürekliliğini hem de kültürel derinliğini taşıyan sembolik bir uzantısı olarak, kadınlar arasında bakım ilişkilerinin kurulduğu, akrabalık biçimlerinin dönüştüğü ve dayanışmanın yeniden üretildiği bir kimlik ve toplumsal bellek ürünüdür. Bu bildiride, anne sütüne dair bir okuma: kimlik, özgecilik ve armağan ekonomisi bağlamında sunulacak, söz konusu okuma, kentli kadınların süt paylaşım deneyimleri üzerinden analiz edilecektir. Geleneksel pratiğin ötesinde yeniden inşa edilen sütannelik biçimi ise yüksek lisans tezine dayanan araştırma verileriyle desteklenerek ele alınacaktır.

Araştırma, Türkiye'nin farklı kentlerinde yaşayan ve sosyal medya aracılığıyla süt paylaşımını deneyimleyen yirmi kadınla gerçekleştirilen çevrimiçi derinlemesine görüşmelere dayanmaktadır. Katılımcılar, bu eylemi çoğunlukla kendilik değerini artırma, empati ve ahlaki sorumluluk duygularıyla gerçekleştirdiklerini ifade etmişlerdir. Geleneksel sütannelikte yer alan doğrudan emzirme, yerini süt poşetleriyle gerçekleştirilen bir ilişkiye bırakmış; böylece sütannelik, kent yaşamının pratiklerine ve sosyal medyaya uyarlanarak dönüşmüştür.

Marcel Mauss'un armağan kuramı çerçevesinde değerlendirildiğinde, anne sütü karşılıklı ilişkileri içinde sembolik bir mülkiyet alanı yaratmaktadır. Sütü alan ailelerin çeşitli hediyeler sunması, armağan mübadelesinin kültürel doğasını ortaya koymaktadır. Sosyal medya temelli bu yeni sütannelik biçimi, geleneksel akrabalıkların yerini dijital tanışıklıklara bırakmakta, kadınlar bu ağlar aracılığıyla hem annelik kimliğini hem de kadın dayanışmasını yeniden üretmektedir.

Bu pratik, sağlık sisteminin eksikliklerine karşı kadınlar arasında dayanışma temelli bir çözüm sunarken, gönüllülüğe dayalı yapısıyla kapitalist piyasa mantığının dışında işleyen bir armağan ekonomisi örneği olarak ortaya çıkmaktadır. Özetle sütannelik, toplumsal bellekteki sürekliliğini koruyarak, günümüz kültürel bağlamı ve dijital koşullarıyla kendini yeniden üretmektedir.

DECISION MAKING IN LOCAL GOVERNMENTS IN THE CONTEXT OF CULTURAL REPRESENTATIONS

*Handan Yılmaz

Master's Graduate, Local Government Expert, Independent Researcher, Ankara, Turkey, Orcid ID: 0000-0001-8716-8495

*handanylmzz@gmail.com

Keywords: Decision-Making Processes, Cultural Representations, Political Anthropology, Local Governments

ABSTRACT

This paper aims to evaluate how decision-making processes in local governments are shaped not only by institutional functioning but also by cultural representations from a political anthropological perspective. Political anthropology is an interdisciplinary field that examines how power is constructed not only through legal or structural representations but also on symbolic, ritualistic, and cultural levels. Local governments, especially municipalities, are among the most visible stages of this multi-layered structure.

It is observed that not only technical and administrative criteria but also local cultural codes, community dynamics, and forms of symbolic representation are decisive in municipal decision-making processes. For example, public meetings, opening ceremonies, the language used in election campaigns, and even the opinion leaders consulted during decision-making moments are all examples of the extent to which political decisions are intertwined with cultural representations. In this context, decision-making processes must answer not only the question “How were they made?” but also the question “In what world of meaning were they made?”

In this context, the study investigates how local governments in Turkey manage cultural diversity, which cultural symbols they employ in decision-making processes, and how these processes are perceived by the public. Within the framework of political anthropological theories, the concepts of symbolic power, representation, belonging, and legitimacy will be particularly highlighted. The paper will utilize theoretical foundations such as Pierre Bourdieu's concept of “symbolic power” and Michel Foucault's “micro-level functioning of power.” It will also examine how political actors are positioned not only as administrators but also as cultural representatives and creators of meaning. In the

KÜLTÜREL TEMSİLLER BAĞLAMINDA YEREL YÖNETİMLERDE KARAR ALMA

*Handan Yılmaz

Yüksek Lisans Mezunu, Yerel Yönetimler Uzmanı, Bağımsız Araştırmacı, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0000-0001-8716-8495

*handanylmzz@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Karar Alma Süreçleri, Kültürel Temsiller, Siyasal Antropoloji, Yerel Yönetimler

ÖZET

Bu bildiri, yerel yönetimlerde karar alma süreçlerinin yalnızca kurumsal işleyişle değil, aynı zamanda kültürel temsillerle nasıl şekillendiğini siyasal antropoloji perspektifiyle değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Siyasal antropoloji, iktidarın yalnızca hukuki ya da yapısal temsillerle değil, sembolik, ritüelistik ve kültürel düzlemlerde de nasıl inşa edildiğini ele alan disiplinler arası bir alandır. Yerel yönetimler, özellikle belediyeler, bu çok katmanlı yapının en görünür sahnelerinden biridir.

Belediyelerin karar alma süreçlerinde yalnızca teknik ve idari kriterlerin değil; yerel kültürel kodların, topluluk dinamiklerinin ve sembolik temsil biçimlerinin de belirleyici olduğu gözlemlenmektedir. Örneğin halkla yapılan toplantılar, açılış törenleri, seçim kampanyalarında kullanılan dil, hatta karar alma anlarında danışılan kanaat önderleri; tümü, siyasal karar alma sürecinin kültürel temsillerle ne derece iç içe geçtiğini gösteren örneklerdir. Bu bağlamda, karar alma süreçleri sadece “nasıl alındı” sorusuna değil, “hangi anlam dünyasında alındı” sorusuna da yanıt vermek zorundadır.

Çalışma bu çerçevede, Türkiye'deki yerel yönetimlerin kültürel çeşitliliği nasıl yönettiğini, karar süreçlerinde hangi kültürel sembollere başvurduğunu ve bu süreçlerin halk nezdinde nasıl algılandığını sorgulamaktadır. Siyasal antropolojik teoriler çerçevesinde özellikle sembolik iktidar, temsil, aidiyet ve meşruiyet kavramları öne çıkacaktır. Bildiride kuramsal çerçeve olarak Pierre Bourdieu'nun “sembolik iktidar” kavramı ve Michel Foucault'nun “iktidarın mikro düzeydeki işleyişi” gibi düşünsel temellerden faydalanılacak; ayrıca siyasal aktörlerin yalnızca yönetici değil, aynı zamanda kültürel temsilci ve anlam kurucu olarak nasıl konumlandıkları incelenecektir. Tartışma bölümünde, yerel yönetimlerde siyasal karar alma süreçlerinin kültürel

discussion section, the relationship between political decision-making processes and cultural representations in local governments will be examined comparatively through the different municipal approaches of AKP, CHP, MHP, and DEM Party municipalities. In this context, the reflections of ideological orientations and cultural codes on decision-making processes will be examined in light of current practices.

The study aims to reveal the extent to which political decision-making mechanisms in local governments are intertwined with cultural structures and invites us to rethink local political processes within the context of the culture–politics relationship.

temsillerle ilişkisi, AK Parti, CHP, MHP ve DEM Parti belediyelerinin farklı belediyecilik anlayışları üzerinden karşılaştırmalı olarak ele alınacaktır. Bu kapsamda, ideolojik yönelimlerin ve kültürel kodların karar alma süreçlerine yansımaları güncel pratikler ışığında incelenecektir.

Çalışma, yerel yönetimlerdeki siyasal karar alma mekanizmalarının kültürel yapılarla ne derece iç içe geçtiğini ortaya koymayı hedeflemekte; yerel siyasal süreçleri kültür-politika ilişkisi bağlamında yeniden düşünmeye davet etmektedir.

“THE PLACE OF JINN”: HEALING, BELIEF, AND SOCIAL ORDER ON GIRNAVAZ HILL

Özlem Altungül1*

1Master's Student, Istanbul University, Istanbul, Türkiye

*ozlem.altungul@gmail.com

Keywords: Healing, Jinn, Local Belief, Sacred Space, Social Order.

ABSTRACT

Throughout history, humans have believed in and felt a need for supernatural beings in various forms. This need is not an individualistic orientation, but rather a need for cultural structures that will ensure the construction and continuity of social order. The existence of jinn and their belief in them in Islam are quite striking in this context. Among Muslim communities, the belief in jinn is a striking example that reveals the regulatory and disciplinary role of supernatural beings in daily life and social relations. This paper is based on a study of the social imagery and practices that developed around Gırnavaz Hill, a healing center known among locals as the "place of jinn" (şine cine veya cihê cine) in the Nusaybin district of Mardin. According to local belief, Gırnavaz Hill is a sacred site believed to heal ailments stigmatized by society, such as mental retardation and infertility, through jinn. Gırnavaz Hill is also an archaeological site that was inhabited between 7000 and 4000 BC. This archaeological site and the area believed to be a healing site for jinn are also very close to each other. This paper attempts to understand how the elements that make Gırnavaz Hill sacred are reproduced in local memory, while also focusing on the processes through which jinn belief has become a mechanism of social order and discipline. The paper's central concern is to understand how jinn healing, considered a "superstition" by religious authorities, is constructed and negotiated among vulnerable individuals, such as women, children, the sick, and the disabled, who are positioned at the margins of social norms. As part of the fieldwork for this study, in-depth interviews were conducted with 24 adults living in Bahçebaşı (Bawerne) Village, where Gırnavaz Hill is located. These interviews explored the acceptance of Gırnavaz Hill as a healing site, its place in folk beliefs, and the spatial practices through which this belief plays a role in social organization.

“CİNLERİN YERİ”: GIRNAVAZ TEPEŞİNDE ŞİFA, İNANÇ VE TOPLUMSAL DÜZEN

Özlem Altungül1*

1Yüksek Lisans Öğrencisi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

*ozlem.altungul@gmail.com

Anahtar kelimeler: Cin, Kutsal Mekân, Toplumsal Düzen, Şifa, Yerel İnanç

ÖZET

İnsan tarih boyunca, doğaüstü varlıklara çeşitli biçimlerde inanmış, buna ihtiyaç da duymuştur. Bu ihtiyaç bireysel bir yönelimden çok, toplumsal düzenin inşası ve sürekliliğini sağlayacak kültürel yapılara duyulan bir ihtiyaç niteliğindedir. İslamiyet inancında cinlerin varlığı ve cin inancı bu bağlamda oldukça dikkat çekicidir. Müslüman topluluklar arasında cin inancı, doğaüstü varlıkların gündelik yaşam ve toplumsal ilişkiler üzerindeki düzenleyici ve disiplin edici rolünü açığa çıkarmakta çarpıcı bir örnektir. Bu bildiri, Mardin'in Nusaybin ilçesinde yerel halk arasında cinlerin yeri (şine cine veya cihê cine) olarak anılan şifa merkezi Gırnavaz Tepesi etrafında gelişen toplumsal imgeler ve pratiklerin incelendiği bir araştırmaya dayanmaktadır. Yerel inanışa göre Gırnavaz Tepesi özellikle zihinsel engellilik ve kısırlık gibi toplum tarafından dışlanan rahatsızlıkları cinler aracılığıyla iyileştirdiğine inanılan kutsal bir mekândır. Gırnavaz Tepesi, aynı zamanda, MÖ 7000-4000 yılları arasında yerleşim yeri özelliğine sahip bir arkeolojik alandır. Bu arkeolojik alan ile cinlerin şifa verdiğine inanılan alan birbirine de çok yakındır. Bu bildiri, Gırnavaz Tepe'sini kutsal kılan öğelerin yerel hafızada nasıl yeniden üretildiğini anlamaya çalışırken, cin inancının toplumsal düzen ve disiplin mekanizmasına dönüşme süreçlerine eğiliyor. Bildirinin temel meselesi, dini otoritelerce “hurafe” olarak kabul edilen cin şifacılığının, kadınlar, çocuklar, hastalar ve engelliler gibi kırılgan ve toplumsal normların sınırında konumlanan öznelliklerin nasıl inşa ve müzakere edildiğini anlamaya çalışmaktır. Bu çalışmanın saha araştırması kapsamında Gırnavaz Tepesi'nin bulunduğu Bahçebaşı (Bawerne) Köyü'nde yaşayan, 24 yetişkin kişiyle derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerde Gırnavaz Tepesi'nin şifa alanı olarak kabul edilmesi, halk inancındaki yeri, inancın toplumun düzenlenmesinde rolünün ne tür mekânsal pratiklere dönüştüğü sorgulanmıştır.

CURRENT STATUS AND FUTURE PERSPECTIVES OF PHYSICAL ANTHROPOLOGY STUDIES IN IRAN

Leila Shahvirdi

Dr. (Hon. Professor), Northwest International University
(USA_online), Tabrizi Iran, 0009-0007-3468-5115
drshahvirdi@gmail.com

Keywords: Physical anthropology, Iran, bioarchaeology, methodological challenges, international collaboration

ABSTRACT

This study aims to systematically evaluate the current status, challenges, and future perspectives of physical (biological) anthropology research in Iran. Iran's geostrategic position, deep historical past, and ethno-linguistic diversity make it a unique natural laboratory for studies in paleoanthropology, bioarchaeology, population genetics, and forensic anthropology. A review of the current literature indicates that the discipline has made significant progress, particularly in the field of bioarchaeology. Osteological analyses conducted on human remains from key archaeological sites such as Hasanlu, Tepe Sialk, and Shahr-i Sokhta have provided valuable data on the lifestyles, health statuses, and stresses experienced by past communities. However, the field faces significant obstacles, including infrastructural deficiencies in the use of advanced technological methods such as ancient DNA analysis, advanced imaging techniques, and isotope analyses; insufficient funding; ethical and legal restrictions; limited interdisciplinary collaborations; and international isolation. This paper offers recommendations for overcoming these challenges and fully realizing Iran's potential in this field, including promoting international collaborations, investing in technological infrastructure, modernizing academic curricula, and supporting interdisciplinary projects. These steps will position Iran not merely as a data source but as an active producer of knowledge in the global arena of physical anthropology.

İRAN'DA FİZİK ANTROPOLOJİ ÇALIŞMALARI: MEVCUT DURUM VE GELECEK PERSPEKTİFLERİ

Leila Shahvirdi

Dr. (Hon. Professor), Northwest International University
(ABD_online), Tabrizi Iran, 0009-0007-3468-5115
drshahvirdi@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Fiziksel antropoloji, İran, biyoarkeoloji, metodolojik zorluklar, uluslararası iş birliği

ÖZET

Bu çalışma, İran'daki fiziksel (biyolojik) antropoloji araştırmalarının mevcut durumunu, karşılaştığı zorlukları ve gelecek perspektiflerini sistematik bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır. İran, jeostratejik konumu, derin tarihsel geçmişi ve etno-dilsel çeşitliliği ile paleoantropoloji, biyoarkeoloji, populasyon genetiği ve adli antropoloji çalışmaları için eşsiz bir doğal laboratuvar işlevi görmektedir. Mevcut literatür taraması, disiplinin özellikle biyoarkeoloji alanında kayda değer ilerlemeler kaydettiğini göstermektedir. Hasanlu, Tepe Sialk ve Shahr-i Sokhta gibi önemli arkeolojik alanlardan elde edilen insan kalıntıları üzerinde yapılan osteolojik analizler, geçmiş toplulukların yaşam tarzları, sağlık durumları ve maruz kaldıkları stresler hakkında değerli veriler sunmuştur. Bununla birlikte, alan antik DNA analizleri, ileri görüntüleme teknikleri ve izotop analizleri gibi ileri teknolojik yöntemlerin kullanımındaki altyapı eksiklikleri, finansal Kısıt, etik ve yasal kısıtlamalar, disiplinlerarası iş birliklerinin sınırlılığı ve uluslararası izolasyon gibi önemli engellerle karşı karşıya olduğu görülmektedir. Bu makale, söz konusu zorlukların üstesinden gelmek ve İran'ın bu alandaki potansiyelini tam olarak gerçekleştirebilmesi için uluslararası iş birliklerini geliştirme, teknolojik altyapı yatırımları, akademik müfredatın modernizasyonu ve disiplinlerarası projelerin desteklenmesi yönünde öneriler sunmaktadır. Bu adımlar, İran'ı fiziksel antropolojinin küresel arenasında sadece bir veri kaynağı değil, aynı zamanda aktif bir bilgi üreticisi durumuna getirecektir.

A TWO-STAGE DEEP LEARNING APPROACH FOR FORENSIC AGE AND SEX DETERMINATION FROM HAND-WRIST RADIOGRAPHS: AN ANATOMICAL POSE ESTIMATION AND MULTI-TASK MODEL

Cumali ÇATAK^{1,2*}, Mert OCAK³, Doğan ÇOLAK⁴
1MSc, Ankara University, Institute of Health Sciences, Ankara, Turkey, <https://orcid.org/0000-0003-1721-5182>

2MSc, Ankara University, Institute of Forensic Sciences, Ankara, Turkey, <https://orcid.org/0000-0003-1721-5182>

3Assistant Lecturer, Ankara University, Faculty of Dentistry, Department of Anatomy, Ankara, Turkey, <https://orcid.org/0000-0001-6832-6208>

4MSc, Ankara University, Institute of Forensic Sciences, Ankara, Turkey, <https://orcid.org/0009-0001-1544-7062>

*cml.ctl@gmail.com

Keywords: Forensic Anthropology, Age Estimation, Sex Determination, Pose Estimation, Deep Learning.

ABSTRACT

Accurate estimation of skeletal age and sex is fundamental to establishing a biological profile in forensic anthropology. Conventional atlas-based methods like Greulich-Pyle (G&P) and Tanner-Whitehouse (TW3), while foundational, are operator-dependent, exhibit significant inter-observer variability, and are labor-intensive. These limitations necessitate the development of more objective and efficient techniques. In response, deep learning models have emerged as a promising alternative for automating skeletal analysis. This study introduces a two-stage, integrated deep learning framework for enhanced forensic age and sex determination using the public RSNA Pediatric Bone Age dataset. The initial stage utilizes YOLOv8-Pose to automatically localize 17 key anatomical landmarks on hand-wrist radiographs with sub-pixel precision. This landmark detection grounds the model's analysis in established anthropometric points, specifically targeting epiphyseal fusion sites and carpal bones. The second stage employs an EfficientNet-B0 convolutional neural network within a multi-task learning structure. This network processes the raw radiograph to concurrently predict age as a regression problem and sex as a binary classification problem.

The proposed model is projected to achieve a Mean Absolute Error (MAE) under 4,5 months for bone age estimation and accuracy exceeding 95% for sex determination. Successful implementation would represent a significant advancement over traditional techniques by offering a method that is not only more accurate but also substantially faster and more objective. This work aims to validate the framework as a robust decision-support tool capable of standardizing and accelerating the biological profiling process in forensic investigations.

EL-BİLEK RADYOGRAFİLERİNDEN ADLİ YAŞ VE CİNSİYET TAYİNİ İÇİN İKİ AŞAMALI DERİN ÖĞRENME YAKLAŞIMI: BİR ANATOMİK DURUŞ TAHMİNİ VE ÇOKLU GÖREV MODELİ

Cumali ÇATAK^{1,2*}, Mert OCAK³, Doğan ÇOLAK⁴
1MSc, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0003-1721-5182>

2MSc, Ankara Üniversitesi, Adli Bilimler Enstitüsü, Ankara, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0003-1721-5182>

3Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Üniversitesi, Dış Hekimliği Fakültesi Anatomi AD, Ankara, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0001-6832-6208>

4MSc, Ankara Üniversitesi, Adli Bilimler Enstitüsü, Ankara, Türkiye, <https://orcid.org/0009-0001-1544-7062>

*cml.ctl@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Adli Antropoloji, Yaş Tahmini, Cinsiyet Tayini, Duruş Tahmini, Derin Öğrenme.

ÖZET

Adli antropolojide, kimliklendirme sürecinin temelini oluşturan biyolojik profilin oluşturulmasında iskelet yaşı ve cinsiyetin doğru bir şekilde saptanması kritik öneme sahiptir. Geleneksel olarak kullanılan Greulich-Pyle (G&P) ve Tanner-Whitehouse (TW3) gibi atlas tabanlı yöntemler, önemli düzeyde uzmanlık gerektirmelerinin yanı sıra, gözlemciler arası tutarlılık sorunları ve zaman alıcı olmaları gibi dezavantajlara sahiptir. Son yıllarda, derin öğrenme modelleri süreci otomatize etme konusunda büyük bir potansiyel göstermiştir. Bu çalışma, adli yaş ve cinsiyet tayininde hem yüksek doğruluk hem de metodolojik sağlamlık sunan iki aşamalı, bütünlük bir derin öğrenme yapısı önermektedir.

Çalışmada halka açık RSNA Pediatrik Kemik Yaşı Challenge veri seti kullanılmıştır. İki aşamalı yaklaşımın ilk aşamasında, son teknoloji bir derin öğrenme modeli olan YOLOv8-Pose kullanılarak el-bilek radyografileri üzerindeki 17 kritik anatomik referans noktası sub-piksel hassasiyetinde otomatik olarak tespit edilmektedir. Bu aşama, bir antropoloğun kemik gelişimini değerlendirirken odaklandığı epifizyal füzyon bölgelerini ve karpal kemikleri dijital olarak haritalandırarak, modelin karar sürecini anatomik temellere dayandırmasını sağlamaktadır. İkinci aşamada ise, öznetelik çıkarımı için güçlü bir evrişimli sinir ağı olan EfficientNet-B0 mimarisi, çoklu görev yapısında eğitilmektedir. Bu model, ham radyografi görüntüsünü girdi olarak alarak, yaş tayinini bir regresyon problemi, cinsiyet tayinini ise ikili sınıflandırma problemi olarak eş zamanlı bir şekilde çözmektedir.

Bu çalışma sonucunda, önerilen iki aşamalı modelin, kemik yaşını 4,5 aydan daha düşük bir Ortalama

Mutlak Hata (MAE) ile tahmin etmesi ve cinsiyet tayininde ise %95'in üzerinde bir doğruluk oranına ulaşması hedeflenmektedir. Elde edilecek sonuçlar, mevcut geleneksel yöntemlerin doğruluk oranlarını aşarak vaka analiz sürelerini önemli ölçüde kısaltan ve objektifliği artıran değerli bir yardımcı araç olma potansiyeli taşımaktadır.

THE STUDY OF HUMAN REMAINS OF AN IRON AGE CEMETERY IN IRAN WITH A PALEODEMOGRAPHIC APPROACH

Elham Farnam^{1*}, Mostafa Dehpahlavan², Rassoul
Sadeghi³

1 PhD Candidate in Prehistorical Archaeology, University of
Tehran, Tehran, Iran

2 Associate Professor of Archaeology, Faculty of Literature and
Humanities, University of Tehran, Tehran, Iran

3 Associate Professor, Department of Demography, Faculty of
Social Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran

Keywords: paleodemography, Iron Age, age
estimation, sex estimation

ABSTRACT

Paleodemography aims to reconstruct the structure of past populations through the analysis of human remains. By determining fertility, mortality, and migration rates, it becomes possible to estimate changes in population size, structure, composition, and density. Fertility and mortality patterns can be modeled, allowing demographic analyses of ancient populations to be compared with analogous modern populations. Under certain conditions, demographic data may reflect evidence of specific causes of death or the age structure of at-risk populations. The study sample consisted of 113 skeletons excavated at the Iron Age site in the Qazvin Plain. Age and sex data were statistically analyzed using life tables and Siler's hazard model, followed by an integration of cultural and historical evidence to reconstruct the population's demographic structure. The elevated proportion of children under five suggests high fertility but suppressed population growth (~1%), likely due to significant mortality (non-attribitional model). The infant mortality rate (35%) exceeds the typical 20% observed in small-scale societies, yet no single or combined etiological factor explains this anomaly. The skewed age distribution—marked by high infant mortality and uniform adult representation—raises causal questions resolvable only through multistate models of morbidity and mortality. As mortality is selective, cemeteries predominantly reflect the most vulnerable individuals. Contrary to the attritional model in preindustrial populations, this population exhibits a sharp increase in mortality risk after age 40. The abundance of young females—with probable childbirth-related deaths—and the disproportionate loss of young males (evidenced by weapon-associated trauma in burials) suggest military conflict as a defining societal stressor.

İRAN'DA BİR DEMİR ÇAĞI MEZARLIĞINDAKİ İNSAN KALINTILARININ PALEODEMOGRAFİK BİR YAKLAŞIMLA İNCELENMESİ

Elham Farnam^{1*}, Mostafa Dehpahlavan², Rassoul
Sadeghi³

1 Tarih Öncesi Arkeoloji Doktora Adayı, Tahran Üniversitesi,
Tahran, İran

2 Arkeoloji Doçenti, Edebiyat ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Tahran
Üniversitesi, Tahran, İran

3 Doçent, Demografi Bölümü, Sosyal Bilimler Fakültesi, Tahran
Üniversitesi, Tahran, İran

Anahtar kelimeler: Paleodemografi, Demir Çağı, yaş
tahmini, Cinsiyet tahmini

ÖZET

Paleodemografi, insan kalıntılarının analizi yoluyla geçmiş popülasyonların yapısını yeniden yapılandırmayı amaçlar. Doğurganlık, ölüm ve göç oranlarını belirleyerek, popülasyon büyüklüğü, yapısı, bileşimi ve yoğunluğundaki değişiklikleri tahmin etmek mümkün hale gelir. Doğurganlık ve ölüm oranları modellenilebilir ve bu da antik toplumların demografik analizlerinin benzer modern toplumlarla karşılaştırılmasına olanak tanır. Belirli koşullar altında, demografik veriler belirli ölüm nedenlerine veya risk altındaki toplumların yaş yapısına dair kanıtları yansıtabilir. Çalışma örneği, Kazvin Ovası'ndaki Demir Çağı alanından çıkarılan 113 iskeletten oluşmaktadır. Yaş ve cinsiyet verileri, yaşam tabloları ve Siler'in tehlike modeli kullanılarak istatistiksel olarak analiz edilmiş ve ardından toplumun demografik yapısını yeniden oluşturmak için kültürel ve tarihsel kanıtlar entegre edilmiştir. Beş yaş altı çocukların yüksek oranı, yüksek doğurganlığa ancak muhtemelen önemli ölüm oranlarından (aşınma dışı model) kaynaklanan baskılanmış nüfus artışına (~%1) işaret etmektedir. Bebek ölüm oranı (%35), küçük ölçekli toplumlarda gözlemlenen tipik %20'yi aşmaktadır, ancak bu anomaliyi tek başına veya birleşik bir etiyolojik faktör açıklayamamaktadır. Yüksek bebek ölüm oranı ve tekdüze yetişkin temsiliyle belirginleşen çarpık yaş dağılımı, yalnızca çok eyaletli hastalık ve ölüm oranı modelleri aracılığıyla çözülebilecek nedensel soruları gündeme getirmektedir. Ölüm oranı seçici olduğundan, mezarlıklar ağırlıklı olarak en savunmasız bireyleri yansıtır. Sanayi öncesi toplumlardaki aşınma modelinin aksine, bu popülasyonda 40 yaşından sonra ölüm riski keskin bir şekilde artmaktadır. Genç kadınların bolluğu (muhtemelen doğumla ilgili ölümler) ve genç erkeklerin orantısız kaybı (cenazelerde silahla ilişkili travmalarla kanıtlanmıştır),

askeri çatışmanın belirleyici bir toplumsal stres faktörü olduğunu düşündürmektedir.

ANCIENT DNA AND THE DENISOVA HOMININI SAMPLE

Derya Eryılmaz^{1*}

¹Assistant Professor, Mehmet Akif Ersoy University, Burdur,
Türkiye, Orcid ID: 0000-0003-4052-8638

*deryakanik@mehmetakif.edu.tr

Keywords: Ancient DNA, hominin

ABSTRACT

DNA, broadly defined, is the genetic material of living organisms, the fundamental building block containing genetic information. Ancient DNA was first obtained in the early 1980s. Since then, it has been used to answer crucial questions. DNA studies also provide data to answer important questions for anthropologists. Examples include human evolution and migration routes.

In ancient studies, DNA samples are collected from bones and teeth. The preservation of DNA is directly related to its environmental conditions. More preserved DNA samples can be found in bones and teeth excavated in cold regions.

One of the anthropologically important specimens in ancient DNA studies is the Denisova hominin found in the Altai Mountains of Siberia. Significant bone samples related to this hominin have been used in ancient DNA studies. A finger bone found in 2008 was initially identified as belonging to a female child. In 2010, a tooth was found and DNA was extracted from its root. This tooth was identified as belonging to a young male. A toe bone was also found in 2011. Furthermore, these studies have provided important information about Denisova individuals. These individuals were found to have some archaic molecular and morphological features. Furthermore, it has been determined that they possess different genes from both Neanderthals and modern humans.

ANTİK DNA VE DENİSOVA HOMİNİNİ ÖRNEĞİ

Derya Eryılmaz^{1*}

¹Dr. Öğr. Üyesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur,
Türkiye, Orcid ID: 0000-0003-4052-8638

*deryakanik@mehmetakif.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Antik DNA, hominin

ÖZET

Genel bir tanım ile DNA, canlı organizmaların kalıtım materyali, genetik bilgilerin yer aldığı temel yapı taşıdır. Antik DNA ilk olarak 1980'lerin başında elde edilebilmiştir. Bu tarihten sonra çok önemli sorulara cevap bulabilmek için kullanılmaya başlamıştır. DNA çalışmaları Antropologların da önemli sorularının cevapları için veriler sunmaktadır. Bu sorulara insan evrimi, göç yolları gibi konular örnek olarak gösterilebilir.

Antik çalışmalarda DNA örneği alınırken kemikler ve dişler kullanılmaktadır. DNA'nın korunma durumu bulunduğu çevresel koşullar ile birebir bağlantılıdır. Soğuk bölgelerdeki kazılardan elde edilmiş kemik ve dişlerde daha korunmuş DNA örneklerine rastlanabilmektedir.

Antik DNA çalışmaları yapılan ve Antropolojik açıdan önemli örneklerden bir tanesi Sibirya'nın Altay Dağları'nda bulunmuş olan Denisova homininidir. Bu hominin ile ilgili Antik DNA çalışmalarında kullanılmış önemli kemik örnekleri vardır. İlk olarak 2008 yılında bulunmuş bir parmak kemiğinin bir kız çocuğuna ait olduğu belirtilmiştir. 2010 yılında bir diş bulunmuş ve kökünden DNA çıkartılabilmektedir. Bu dişin genç bir erkeğe ait olduğu belirtilmiştir. 2011 yılında da bir ayak parmağı kemiği bulunmuştur. Ayrıca bu çalışmalar sayesinde Denisova bireyleri ile ilgili önemli bilgiler elde edilebilmiştir. Bu bireylerin bazı arkaik moleküler ve morfolojik özelliklere sahip oldukları görülmüştür. Ayrıca hem Neanderthaller, hem de modern insanlardan farklı genlere sahip oldukları belirtilmiştir.

EVIDENCE OF EARLY HUMANS IN BURDUR

Betül Fındık^{1,*}

¹Assistant Professor, Burdur Mehmet Akif Ersoy University,
Burdur, Türkiye,

*bfindik@mehmetakif.edu.tr

Keywords: Lake District, Burdur, Paleolithic Age

ABSTRACT

Burdur, as part of the Lakes Region, occupies a strategic transitional position between the Mediterranean Region and the Aegean and Central Anatolian regions. According to current administrative boundaries, it is bordered by the provinces of Antalya to the south, Muğla to the southwest, Denizli to the west, Afyonkarahisar to the north, and Isparta to the east and northeast. Burdur is geographically separated from these provinces by natural barriers but is also connected to them through geographical corridors.

Despite its location at the transition point between the southern and northern Taurus Mountains and its rich archaeological potential, Burdur has been almost entirely overlooked in terms of Paleolithic research. The few known Paleolithic sites and isolated finds in the province have mostly been discovered incidentally during surveys focused on other periods. Although these finds are of great importance, they are insufficient to provide a comprehensive understanding of Burdur's Paleolithic landscape. Due to this research gap, the Burdur Province Paleolithic Survey was initiated in 2021, and five field seasons were carried out between 2021 and 2025.

The surveys were planned by taking into account the distribution of Quaternary/Pleistocene formations, ancient lakebeds, river terraces, as well as raw material and water sources. Numerous open-air findspots were identified in the districts of Merkez, Bucak, Kemer, and Tefenni. The lithic assemblages recovered from these sites indicate human activities in the Lower and Middle Paleolithic periods. However, no reliable evidence has yet been found for Upper Paleolithic or Epipaleolithic occupations. The survey results suggest that human activity in the region was concentrated in open-air settings located near local raw material sources. These investigations mark a significant starting point for Burdur, which previously had very limited data regarding the Paleolithic period. The findings reveal the archaeological potential of the region and lay a solid foundation for future, more comprehensive research.

BURDUR'DA ERKEN İNSAN İZLERİ

Betül Fındık^{1,*}

¹Dr. Öğr. Üyesi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur,
Türkiye, Orcid ID

*bfindik@mehmetakif.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Göller Bölgesi, Burdur, Paleolitik Çağ

ÖZET

Göller Bölgesi'nin bir parçası olan Burdur, Akdeniz Bölgesi'nden, Ege ve İç Anadolu bölgelerine geçiş sağlayan bir konuma sahiptir. Günümüz siyasi sınırlarına göre, güneyde Antalya, güneybatıda Muğla, batıda Denizli, kuzeyde Afyonkarahisar ve doğu-kuzeydoğuda Isparta illeri ile çevrilidir. Burdur, söz konusu illerden coğrafi bariyerlerle ayrılır, yine coğrafi geçitlerle bu illerle bağlantılıdır.

Torosların güneyi ve kuzeyi arasında geçiş noktasında yer alan ve arkeolojik açıdan oldukça zengin olan Burdur Paleolitik Çağ açısından neredeyse hiç araştırılmamıştır. Burdur'da bilinen az sayıdaki Paleolitik buluntu alanı ile bazı münferit buluntular, genellikle farklı dönem araştırmaları sırasında tespit edilmiştir. Sözü edilen bulgular son derece önemli olmakla birlikte, Burdur'un Paleolitik Çağ'daki görünümünü anlamak için yeterli değildir. Bölgedeki araştırma eksikliği nedeniyle, 2021 yılında Burdur İli Paleolitik Çağ Yüzey Araştırması'na başlanmış, 2021-2025 yılları arasında beş sezon araştırmalar sürdürülmüştür.

Kuvaterner/Pleyistosen -formasyonların dağılımı, eski göl tabanları, akarsu terasları, hammadde ve su kaynakları dikkate alınarak planlanan araştırmalarda, Merkez, Bucak, Kemer ve Tefenni ilçelerinde çok sayıda açık hava buluntu alanı tespit edilmiştir. Bu alanlardan elde edilen yontmataş buluntular, Burdur'da Alt ve Orta Paleolitik dönemlerdeki insan faaliyetlerine işaret etmektedir. Yüzey araştırmalarında Üst Paleolitik ya da Epi-paleolitik dönemlere ait güvenilir buluntuya ise ulaşılamamıştır. Araştırma sonuçları, bölgedeki insan faaliyetlerinin açık hava alanlarında, yerel hammadde kaynaklarına yakın konumlandığını göstermektedir. Bu araştırmalar, daha önce Paleolitik Çağ'a dair çok kısıtlı verilere sahip Burdur ili için önemli bir başlangıç niteliğindedir. Elde edilen sonuçlar, bölgenin arkeolojik açıdan taşıdığı potansiyeli ortaya koymakta ve ileride yapılacak kapsamlı çalışmalar için sağlam bir zemin oluşturmaktadır.

TEACHING ANTHROPOLOGY TO VISUALLY DISABLED AND GIFTED STUDENTS

Ümmüye Nur Tüzün1,*, Gülseda Eyceyurt-Türk2,
Cansu Çakır3, and Asya Öncü4

1Assoc. Prof. Dr., Ministry of National Education, Ankara,
Turkey, <https://orcid.org/0000-0001-9114-0460>

2Assoc. Prof. Dr., Sivas Cumhuriyet University Faculty of
Education, Sivas, Turkey, <https://orcid.org/0000-0002-4757-3696>

3Student, Ministry of National Education, Ankara, Turkey,
<https://orcid.org/0009-0009-8496-6796>

4Student, Ministry of National Education, Ankara, Turkey,
<https://orcid.org/0009-0003-2573-588X>

*u_tuzun@hotmail.com

Keywords: Anthropology teaching, education of
visually disabled students, education of gifted students,
education of twice exceptional students, peer
education.

ABSTRACT

Every child has the right of education. Every child must reach educational environments according to individual needs. In this research, it was aimed to teach anthropology as an enrichment application for twice exceptional (2e) students who had visual disability and a mental special talent. The research was conducted on a 2e student who had visual disability and a special talent in Ankara province at a school for gifted in 2024-2025 educational year. The study was single-subject research. In the two-stage application process, researchers produced clay materials were used to teach anthropology to 2e student on the basis of peer education. In the first stage, human skull and pig skull were experienced by the 2e student throughout the peer expressions. In the second stage, human bone spongy tissue and porcupine bone spongy tissue were experienced by the 2e student. Data collection tool was a semi-structured interview form. Descriptions were employed for data analysis. The use of multiple researchers through data analysis process guaranteed the validity of the research. At the end of the study, it could be said that a properly constructed special education anthropology teaching environment made 2e student experience the differences between human and animal bones and also gain meaningful learning according to study findings.

GÖRME ENGELİ VE ÖZEL YETENEĞİ OLAN ÖĞRENCİLERE ANTROPOLOJİ ÖĞRETİMİ

Ümmüye Nur Tüzün1,*, Gülseda Eyceyurt-Türk2,
Cansu Çakır3 ve Asya Öncü4

1Doç. Dr., Millî Eğitim Bakanlığı, Ankara, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0001-9114-0460>

2Doç. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sivas,
Türkiye, <https://orcid.org/0000-0002-4757-3696>

3Öğrenci, Millî Eğitim Bakanlığı, Ankara, Türkiye,
<https://orcid.org/0009-0009-8496-6796>

4Öğrenci, Millî Eğitim Bakanlığı, Ankara, Türkiye,
<https://orcid.org/0009-0003-2573-588X>

*u_tuzun@hotmail.com

Anahtar Kelimeler: Antropoloji öğretimi, görme
engelli eğitimi, özel yetenekli eğitimi, iki kere farklı
öğrencilerin eğitimi, akran öğretimi.

ÖZET

Eğitim her çocuğun en temel hakkıdır. Eğitim özel gereksinimlerine göre bütün çocuklar için erişilebilir olmalıdır. Bu çalışmada görme engeli ve zihinsel özel yeteneği olan iki kere farklı (2f) öğrenciler için bir zenginleştirme uygulaması olarak antropoloji öğretimi amaçlanmıştır. Çalışma 2024-2025 öğretim yılında Ankara ilinde özel yetenekli öğrencilerle öğretim yapan bir kurumda, özel yeteneği ve görme engeli olan bir 2f öğrenci ile yürütülmüştür. Çalışma tek denekli araştırma temelindedir. Uygulama sürecinde 2f öğrenciye antropoloji öğretimi çalışma ekibi tarafından kilden yapılan üç boyutlu materyallerle akran öğretimiyle iki aşamalı olarak yapılmıştır. İlk aşamada 2f öğrenci anlatımlar eşliğinde insan kafatası ve domuz kafatası 3D materyallerini deneyimlemiştir. İkinci aşamada ise kirpi kemiği ve insan kemiği süngerimsi dokusu 3D materyallerini deneyimlemiştir. Veri toplama aracı yarı yapılandırılmış görüşme formudur. Veriler betimlemelerle çözümlenmiştir. Veri analizi sürecinde çoklu araştırmacı kullanımı ile çalışmanın geçerliği sağlanmıştır. Çalışma sonunda özel yeteneği ve görme engeli olan 2f bir öğrenciye onun özel gereksinimini karşılayan bir antropoloji öğretim ortamı yapılandırılarak insan ve hayvan kemikleri arasındaki farkın deneyimletildiği ve anlamlı yaşanmışlıklar edindirildiği çalışmanın bulguları temelde söylenebilir.

TRACES OF METABOLIC DISORDERS IN INFANT AND CHILD SKELETAL REMAINS OF THE MEDIEVAL ELAZIĞ-TEPECİK SOCIETY

Nidanur YILDIRIM1*, Ayla SEVİM EROL2, Mert
OCAK3, Ayşegül FIRAT4, Emirhan NEMUTLU5

¹Anthropologist, Paleoanthropology, Ankara University, Institute
of Social Sciences, Ankara, Türkiye, ORCID: 0009-0005-4400-
7479

²Prof. Dr., Head of Department of Anthropology, Faculty of
Languages, History and Geography, Ankara University, Ankara,
Türkiye, ORCID: 0000-0001-7776-3864

³Assistant Professor, Faculty of Dentistry, Ankara University,
Ankara, Türkiye, 0000-0001-6832-6208

⁴Assoc. Prof. Dr., Hacettepe University, Faculty of Medicine
(Turkish), Department of Basic Medical Sciences, Ankara,
Türkiye, 0000-0001-5105-0057

⁵Prof. Dr. Hacettepe University, Faculty of Pharmacy, Department
of Basic Pharmaceutical Sciences, Ankara, Türkiye, 0000-0002-
7337-6215

*ndnryildirim@ankara.edu.tr

Keywords: Tepecik Höyük, Paleopathology, Metabolic
Diseases, Porotic Hyperostosis, Cribra Orbitalia

ABSTRACT

Objective: This study aims to investigate the paleopathological traces of metabolic diseases such as porotic hyperostosis and cribra orbitalia in the infant and child crania of the Medieval Elazığ-Tepecik Höyük community. By analyzing the age and anatomical distribution of these pathologies, the study seeks to provide insights into child health, nutrition, and environmental conditions of the society.

Materials: The material of the study comprises 161 infant and child skeletal remains aged 0-18 years, excavated during the 1968-1972 Tepecik Höyük excavations. Individuals with well-preserved craniums and orbital bones were included in the analysis.

Methods: Age estimation was conducted according to the Acsadi and Nemeskeri (1970) classification. Standard paleopathological methods were employed for the macroscopic assessment of metabolic diseases. Additionally, micro-CT imaging and bone mineral analyses were used to quantitatively evaluate microstructural changes. Data were statistically analyzed using the SPSS software.

Results: Porotic hyperostosis lesions were identified in 32.7% of the analyzed individuals, while cribra orbitalia lesions were observed in 27.4%. These lesions were particularly concentrated in the 0-3 year age group, which demonstrated a marked increase in

ORTA ÇAĞ ELAZIĞ-TEPECİK TOPLUMU BEBEK VE ÇOCUK İSKELETLERİNDE METABOLİK BOZUKLUKLARIN İZLERİ

Nidanur YILDIRIM1*, Ayla SEVİM EROL2, Mert
OCAK3, Ayşegül FIRAT4, Emirhan NEMUTLU5

¹Paleoantropoloji Doktora Öğrencisi, Ankara Üniversitesi,
Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, Türkiye, 0009-0005-4400-7479
²Prof.Dr., Ankara Üniversitesi DTCF Antropoloji Bölüm Başkanı,
Ankara, Türkiye, 0000-0001-7776-3864

³Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Üniversitesi, Dış Hekimliği Fakültesi
Anatomi AD, Ankara, Türkiye, 0000-0001-6832-6208

⁴Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi (Türkçe), Temel
Tıp Bilimleri Bölümü, Ankara, Türkiye, 0000-0001-5105-0057

⁵Prof. Dr. Hacettepe Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Temel
Eczacılık Bilimleri Bölümü, Ankara, Türkiye 0000-0002-7337-
6215

*ndnryildirim@ankara.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Tepecik Höyük, Paleopatoloji,
Metabolik Hastalıklar, Porotik Hiperostosis, Kribra
Orbitalya.

ÖZET

Amaç: Bu çalışma, Elazığ-Tepecik Höyük Orta Çağ toplumuna ait bebek/çocuk kafataslarındaki porotik hiperostoz ve kribra orbitalya gibi metabolik hastalıkların paleopatolojik izlerini incelemeyi amaçlamıştır. Çalışma, bu patolojilerin yaş ve anatomik dağılımlarını analiz ederek, toplumun çocuk sağlığı, beslenme ve çevresel koşulları hakkında bilgi sunmayı hedeflemiştir.

Materyal: Çalışmanın materyalini, 1968-1972 yıllarında Tepecik Höyük kazılarında ortaya çıkarılan, 0-18 yaş 161 bebek ve çocuk iskelet kalıntısı oluşturmaktadır. Özellikle kafatası ve orbital kemikleri iyi korunmuş bireyler analize dahil edilmiştir.

Yöntemler: Yaş tayini Acsadi ve Nemeskeri (1970) sınıflandırmasına göre yapılmıştır. Metabolik hastalıkların makroskobik değerlendirmesinde standart paleopatolojik yöntemler kullanılmıştır. Ayrıca, Mikro BT görüntüleme ve kemik mineral analizleriyle mikroyapısal değişimler kantitatif olarak değerlendirilmiştir. Veriler SPSS programında istatistiksel olarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Analiz edilen bireylerin %32,7'sinde porotik hiperostoz, %27,4'ünde ise kribra orbitalya lezyonları saptanmıştır. Bu lezyonlar, özellikle 0-3 yaş aralığında yoğunlaşmış olup, bu grupta belirgin porozite artışı gözlenmiştir. Mikro BT analizleri, mikroyapısal değişiklikleri ortaya koymuştur. Kemik mineral

porosity. Micro-CT analyses revealed microstructural alterations. Bone mineral analyses detected decreases in Ca, Mg, and Zn levels.

Conclusions: The findings indicate a high prevalence of nutritional deficiency and metabolic diseases among infants and children in the Medieval Elazığ-Tepecik community. This situation is linked to agricultural capacity, hygiene conditions, and environmental stress factors of the period. The study highlights the high child mortality and the impact of nutrition-related health problems on societal welfare.

Significance: This study provides the first comprehensive paleopathological data on infant and child health and nutrition conditions for the Anatolian Medieval period, significantly contributing to the biocultural history of the region.

analizlerinde ise Ca, Mg ve Zn düzeylerinde azalmalar tespit edilmiştir.

Sonuçlar: Bulgular, Orta Çağ Elazığ-Tepecik toplumunda bebek/çocuklarda yaygın beslenme yetersizliği ve metabolik hastalıkların yüksek prevalansına işaret etmektedir. Bu durum, dönemin tarımsal kapasitesi, hijyen koşulları ve çevresel stres faktörleriyle ilişkilendirilmektedir. Çalışma, çocuk mortalitesinin yüksekliğini ve beslenme temelli sağlık sorunlarının toplumsal refah üzerindeki etkisini göstermektedir.

Önem: Bu çalışma, Anadolu Orta Çağı için bebek/çocuk sağlığı ve beslenme koşullarına dair ilk kapsamlı paleopatolojik verileri sunarak bölgenin biyokültürel tarihine önemli katkılar sağlamaktadır.

BIOCULTURAL PERSPECTIVES ON TRAUMA IN ANCIENT MOUNTAINOUS and AGRARIAN COMMUNITIES: THE OLBA EXAMPLE

Emel ACAR ACABEY*, Seda KARAÖZ ARIHAN²

1Asst. Prof., Hitit University, Çorum, Türkiye, Orcid ID: 0000-0002-3673-970X

2Assoc. Prof., Van Yüzüncü Yıl University, Van, Türkiye, Orcid ID: 0000-0003-2137-5453

*emelacar@hitit.edu.tr

Keywords: biocultural approach, Olba, paleopathology, trauma

ABSTRACT

The ancient city of Olba, dated to the Roman Imperial Period, represents a mountainous and rural settlement that offers a significant case study for understanding the life dynamics of a community engaged in agriculture and animal husbandry in antiquity. The rugged terrain and the physical demands of subsistence activities have left distinct marks on the biological structure of the individuals who once inhabited this region.

Analyses of the skeletal remains recovered from Olba have revealed bone fractures resulting from falls, trauma caused by sickle-like cutting tools, and particularly enthesopathic changes observed around the knee joint. These traumatic and degenerative findings are directly associated with intense physical labor, repetitive movements, and biomechanical stress experienced by the individuals. Notably, cut marks identified on the tibia highlight the physical impact of agricultural activities on the human body.

Olba serves as a biocultural laboratory for understanding the challenges of ancient mountainous rural life and the physical consequences of subsistence practices on the human body. By evaluating paleopathological data within its cultural context, the study aims to develop a more holistic understanding of trauma patterns in ancient societies.

ANTİK DÖNEMLERDE DAĞLIK VE TARIM ALANLARINDA YAŞAYAN TOPLUMLARDA TRAVMALARIN BİYOKÜLTÜREL ANALİZİ: OLBA ÖRNEĞİ

Emel ACAR ACABEY*, Seda KARAÖZ ARIHAN²

1Dr. Öğr. Üyesi, Hitit Üniversitesi, Çorum, Türkiye, Orcid ID: 0000-0002-3673-970X

2Doç. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van, Türkiye, Orcid ID: 0000-0003-2137-5453

*emelacar@hitit.edu.tr

Anahtar Kelimeler: biyokültürel yaklaşım, Olba, paleopatoloji, travma

ÖZET

Roma İmparatorluk Dönemi'ne tarihlenen Olba Antik Kenti, dağlık ve kırsal bir yerleşim olarak, antik dönemde tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlayan bir topluluğun yaşamsal dinamiklerini anlamak açısından önemli bir örneklem sunmaktadır. Engebeli arazi yapısı ve üretim faaliyetlerinin fiziksel zorlukları, bu toplumda yaşayan bireylerin biyolojik yapısı üzerinde belirgin izler bırakmıştır.

Olba'da bulunan iskelet materyalleri üzerinden yapılan analizlerde, düşmeye bağlı kemik kırıkları, orak benzeri kesici aletlerin neden olduğu travmalar ve özellikle diz eklemi çevresinde gözlemlenen entesopatik değişiklikler saptanmıştır. Bu travmatik ve dejeneratif bulgular, bireylerin maruz kaldığı yoğun iş gücü, tekrarlayan hareketler ve biyomekanik stres ile doğrudan ilişkilidir. Özellikle tibiada görülen kesi izleri, tarımsal faaliyetlerin insan bedeni üzerindeki etkilerini ortaya koymaktadır.

Olba, antik dağlık kırsal yaşamın zorluklarını ve üretim biçimlerinin insan bedeni üzerindeki yansımalarını anlamaya olanak tanıyan biyokültürel bir laboratuvar niteliğindedir. Paleopatolojik verilerin kültürel bağlamla birlikte değerlendirilmesiyle, antik toplumlardaki travma paternlerine dair daha bütüncül bir anlayış geliştirilmesi hedeflenmektedir.

A CASE OF DISH OBSERVED IN A MEDIEVAL SKELETON FROM MÜSLÜMANTEPE, DİYARBAKIR

Nazlı AKBAŞ 1,*

1Doktor,, Gaziantep University, Gaziantep, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0001-9765-9474>
*nazakbas@gmail.com

Keywords: Medieval, DISH, Paleopathology, Obesity,
Mechanical stress

ABSTRACT

Diffuse Idiopathic Skeletal Hyperostosis (DISH), also known as Forestier's disease, is a disorder characterized by ossifications in the anterior and lateral parts of the vertebral column, with an etiology that is not yet fully understood. However, genetic, mechanical, and metabolic factors are known to play a role in the pathogenesis of DISH. At the molecular level, the condition is associated with alterations in signaling pathways as well as metabolic and vascular infections. Ligaments and entheses may lead to osteoblastic differentiation. DISH, which is commonly associated with advanced age, obesity, and metabolic syndrome, has been increasingly examined in paleopathological studies. This study discusses the case of DISH identified in a male individual aged 32–42 years from the Medieval Müslümantepe population, suggesting that its pathogenesis may have been related to mechanical factors.

In this individual, two bony bridges uniting the 8th, 9th, and 10th thoracic vertebrae on their anterior and left lateral surfaces were observed. This presentation is consistent with the classical DISH lesions described in the literature. One of the earliest known examples of DISH in skeletal remains was identified in the Shanidar Neanderthal, and in Anatolia, cases have so far been documented at Kadıkalesi/Anaia, Ilıpınar, Dilkaya, and the Sinop Balatlar Church. At the Kadıkalesi/Anaia excavations, dating to the Late Byzantine period, a case identified in an elderly woman of high social status was associated with a high-calorie diet. Current clinical literature also confirms that DISH frequently co-occurs with metabolic disorders such as obesity, type 2 diabetes, and hyperlipidemia.

The DISH case observed in the Medieval Müslümantepe population, which represented an ordinary village community, is thought not to have been related to high social status. The DISH lesions identified in this individual may be associated with a femoral fracture that resulted in approximately 9 cm of

DİYARBAKIR MÜSLÜMANTEPE ORTA ÇAĞ İSKELETİNDE GÖZLEMLenen BİR DISH VAKASI

Nazlı AKBAŞ 1,*

1Doktor, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0001-9765-9474>
*nazakbas@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Orta çağ, Paleopatoloji, DISH,
Obezite, Mekanik stres

ÖZET

Forestier sendromu olarak da bilinen Diffüz idiyopatik iskelet hiperosteozisi (DISH), vertebral kolonun anterior ve lateral kısımlarındaki kemikleşmelerle karakterize, nedeni tam olarak bilinmeyen bir hastalıktır. Bununla birlikte, DISH'in patogenizinde genetik, mekanik ve metabolik faktörlerin rol oynadığı bilinmektedir. Moleküler düzeyde bu durum sinyal yollarındaki değişiklikler ile metabolik ve vasküler enfeksiyonla ilişkilidir. Bağlar ve entezler osteoblastik farklılaşmaya neden olabilir. Genellikle ileri yaş, obezite ve metabolik sendromla ilişkilendirilen DISH, paleopatolojik çalışmalarda artan bir ilgiyle ele alınmaktadır. Bu çalışma, Müslümantepe Ortaçağ popülasyonunda, 32-42 yaş aralığındaki erkek bireyde saptanan DISH'in patogenizinin mekanik faktörden kaynaklanmış olabileceğini ele alınmaktadır.

İlgili bireyin 8., 9. ve 10. torakal vertebralarının anterior ve sol lateral yüzeylerinde, bu üç omuru birleştiren iki kemik köprü oluşumu gözlemlenmiştir. Bu durum, literatürde tarif edilen klasik DISH lezyonlarıyla uyumludur. DISH'in iskelet kalıntılarındaki bilinen en eski örneklerinden biri Şanidar Neandertali'nde tanımlanmış olup, Anadolu'da bugüne kadar Kadıkalesi/Anaia, Ilıpınar, Dilkaya ve Sinop Balatlar Kilisesi'nde tespit edilmiştir. Geç Bizans Dönemi'ne tarihlenen Kuşadası Kadıkalesi/Anaia kazılarında, ileri yaşta ve yüksek sosyal statüde bir kadında tanımlanmış olan vaka yüksek kalorili beslenmeyle ilişkilendirilmiştir. Güncel klinik literatür de DISH'in sıklıkla obezite, tip 2 diyabet ve hiperlipidemi gibi metabolik rahatsızlıklarla birlikte görüldüğünü doğrulamaktadır.

Sıradan bir köy toplumu olan Müslümantepe Ortaçağ popülasyonunda gözlemlenen DISH vakasının, yüksek sosyal statüyle ilişkili olmadığı düşünülmektedir. Bu bireyde saptanan DISH lezyonlarının, sağ femurda meydana gelen ve iyileşme sürecinde yaklaşık 9 cm'lik

shortening during the healing process. It is suggested that the mechanical stress caused by this fracture may have led to osteoblastic differentiation in ligaments and entheses. This provides important paleopathological evidence supporting the role of mechanical stress in the emergence of DISH.

kısalmaya yol açan bir kırıkla bağlantılı olabileceği öngörülmektedir. Bireyde kırık dolayısıyla oluşan mekanik stres bağlar ve entezlerin osteoblastik farklılaşmasıyla sonuçlanmış olabilir. Bu durum, DISH'in ortaya çıkışında mekanik stresin rolünü destekleyen önemli bir paleopatolojik kanıt sunmaktadır.

IDENTIFICATION OF ANCIENT HUMAN BONE PATHOLOGY USING ANCIENT GENOMES

Büşra KARATAŞ^{1,4,5,*}, İlker BÜYÜK² ve Emre Keskin^{3,4,5}

¹MSc, Ankara University, Graduate School of Natural and Applied Sciences, Department of Biology, Ankara, Türkiye, 0000-0002-6937-4014

² Prof. Dr., Ankara University, Graduate School of Natural and Applied Sciences Department of Biology, Ankara, Türkiye, 0000-0002-0843-8299

³ Prof. Dr., Ankara University, Faculty of Agriculture, Department of Fisheries and Aquaculture, Ankara, Türkiye, 0000-0002-7279-313X

⁴ Ankara University, Evolutionary Genetics Laboratory (eGL), Ankara, Türkiye

⁵ AgriGenomics Hub Animal and Plant Genomics Research Innovation Centre (AgriGx), Ankara, Türkiye
*busrakaratas16@gmail.com

Keywords: Ancient DNA (aDNA), Paleopathology, Metagenome, Shotgun, 16S rRNA

ABSTRACT

In anthropological literature, the identification of pathological findings in human skeletal remains has traditionally relied on macroscopic methods and bone morphology. However, evaluating only structural lesions remains limited in understanding the etiology of diseases and the biocultural dynamics of pathological processes. In recent years, the integration of biomolecular analyses into anthropological research has surpassed classical morphological approaches, providing higher diagnostic sensitivity and specificity in paleopathology. This study focuses on ancient DNA (aDNA) investigations, supported by classical anthropological analyses, conducted on the temporal and vertebra bones of an individual from the Byzantine period, unearthed at the ancient city of Side. Anthropological reports determined that the individual was male, aged approximately 18–20 years, with a stature estimated between 160–165 cm. Using both 16S rRNA amplicon sequencing and shotgun metagenomic sequencing approaches, DNA samples obtained from the bones were subjected to comprehensive molecular examination. Following qPCR verification, libraries were prepared for both methods and sequenced using the Illumina platform; the resulting data were aligned against the SILVA database for 16S and the NCBI database for shotgun sequencing. Meaningful pathogen groups were filtered through bioinformatic analyses conducted on the Galaxy platform. The detection of Mycobacterium tuberculosis DNA at high frequency in the vertebra sample with a porotic structure provides

ANTİK GENOMLAR KULLANILARAK ANTİK İNSAN KEMİK PATOLOJİSİNİN TANIMLANMASI

Büşra KARATAŞ^{1,4,5,*}, İlker BÜYÜK² ve Emre Keskin^{3,4,5}

¹MSc, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyoloji Bölümü, Ankara, Türkiye, 0000-0002-6937-4014

² Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyoloji Bölümü, Ankara, Türkiye, 0000-0002-0843-8299

³ Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Su Ürünleri ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği Bölümü, Ankara, Türkiye, 0000-0002-7279-313X

⁴ Ankara Üniversitesi, Evrimsel Genetik Laboratuvarı (eGL), Ankara, Türkiye

⁵ AgriGenomics Hub Hayvan ve Bitki Genomik Araştırmaları Inovasyon Merkezi (AgriGx), Ankara, Türkiye
*busrakaratas16@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Antik DNA (aDNA), Paleopatoloji, Metagenom, Shotgun, 16S rRNA

ÖZET

Antropolojik literatürde insan iskeletlerinde gözlenen patolojik bulguların tanımlanmasında, uzun yıllar boyunca makroskobik yöntemler ve kemik morfolojisi temel alınmıştır. Ancak yalnızca yapısal lezyonların değerlendirilmesi, hastalıkların etiyolojisini ve patolojik süreçlerin biyokültürel dinamiklerini anlamada sınırlı kalmaktadır. Son yıllarda, biyomoleküler analizlerin antropolojik araştırmalara entegrasyonu, klasik morfolojik yaklaşımların ötesine geçerek paleopatolojide daha yüksek tanısal hassasiyet ve özgüllük sağlamıştır. Bu çalışma, Side Antik Kenti'nde Bizans dönemine tarihlenen bireyin temporal ve vertebra kemiklerinde, klasik antropolojik analizlerle desteklenen antik DNA (aDNA) incelemelerine odaklanmaktadır. Antropolojik raporlarda bireyin yaklaşık 18–20 yaşlarında, erkek olduğu ve boyunun 160–165 cm aralığında olduğu tespit edilmiştir. Hem 16S rRNA amplicon dizilemesi hem de shotgun metagenomik dizileme yaklaşımları kullanılarak, kemiklerden elde edilen DNA örnekleri moleküler incelemeye tabi tutulmuştur. qPCR doğrulamasının ardından, her iki yöntem için Illumina platformunda kütüphane hazırlanıp dizileme gerçekleştirilmiş; elde edilen veriler, 16S için SILVA, shotgun için ise NCBI veri tabanlarına hizalanmıştır. Galaxy platformunda yapılan biyoenformatik analizlerle anlamlı patojen grupları filtrelenmiştir. Porotik yapıya sahip vertebra örneklerinde Mycobacterium tuberculosis DNA'sının

strong molecular evidence for the infectious origin of the lesion, in line with morphological findings. Moreover, the identification of molecular traces of infection in temporal bones that exhibited no pathological signs morphologically suggests the systemic dissemination of infection within the body. Authenticity analyses confirmed ancient DNA-specific damage patterns (mapDamage). This study demonstrates that the application of molecular paleopathology as a complementary tool to classical anthropological observations enables the generation of more specific, reliable, and interdisciplinary data regarding the health and disease history of ancient societies. This approach opens new horizons in understanding the interaction between human biology and cultural as well as environmental factors.

yüksek frekansta saptanması, morfolojik bulgularla uyumlu şekilde lezyonun enfeksiyon kökenli olduğuna dair güçlü bir moleküler kanıt sunmaktadır. Bunun yanında, morfolojik olarak patoloji göstermeyen temporal kemiklerde de enfeksiyona işaret eden moleküler izlerin bulunması, enfeksiyonun bireyin vücudunda sistemik bir yayılım gösterdiğini düşündürmektedir. Ayrıca, otantiklik analizlerinde antik DNA'ya özgü hasar profilleri (mapDamage) doğrulanmıştır. Bu çalışma, moleküler paleopatolojinin, klasik antropolojik gözlemleri tamamlayıcı bir araç olarak kullanılmasıyla, antik toplumların sağlık ve hastalık geçmişine yönelik daha özgül, güvenilir ve disiplinlerarası veri üretiminin mümkün olduğunu göstermektedir. Bu yaklaşım, insan biyolojisinin kültürel ve çevresel faktörlerle etkileşimini anlamada yeni ufuklar açmaktadır.

AN ANTHROPOLOGICAL ASSESSMENT OF THE CHAMBER TOMBS IN MİLAS/SEKKÖY

Prof. Dr. Ayla Sevim EROL 1*

Ali YALÇIN2

Y. Hande HÜSREVOĞLU3

1*Prof. Dr. Ayla SEVİM EROL, Ankara University Ankara,
Türkiye,000-0001-7776-3864

2 Director of Milas Museum Ali YALÇIN, Milas Museum, Muğla,
Türkiye, 0009-0005-5488-5558

3Y. Hande HÜSREVOĞLU, Ankara University, Ankara,
Türkiye,0000-0003-3407-3470

*aerol@ankara.edu.tr

Keywords: Milas, YKEÜTAŞ, Chamber Tomb,
Hellenistic, Paleoanthropology

ABSTRACT

In the Yeniköy-Kemerköy Lignite Operations coal license area in Milas, Muğla, rescue excavations are being conducted under the Milas Museum Directorate and YKEÜTAŞ. The archaeological sites within this coal production basin are believed to correspond to the rural areas of the ancient cities of Keramos and Hydisos. Excavations have revealed significant findings spanning from the Early Bronze Age to the Eastern Roman period.

The Sekköy excavation site, located 30 km southeast of Milas, yielded skeletons from Hellenistic period chamber tombs during the 2023-2024 excavations. Three chamber tombs were studied: the SEK23-M01 tomb (woven boat type) with both inhumation and cremation burials; and the SEK24-M09 and SEK24-M10 tombs, carved into bedrock with rectangular plans, containing only inhumation burials. The tombs date from the 4th century BCE to the 3rd century CE based on the findings.

A total of 79 skeletons were uncovered: 6 from SEK23-M01, 27 from SEK24-M09, and 46 from SEK24-M10. Anthropological analysis revealed ankylosing spondylitis, periostitis, ante-mortem trauma, porotic hyperostosis, osteophytes, button osteomas, dental caries, alveolar loss, and dental attrition.

These findings provide valuable insights into the health issues and demographic distribution of the ancient community.

MİLAS/SEKKÖY ODA MEZARLARININ ANTROPOLOJİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Prof. Dr. Ayla Sevim EROL 1*

Ali YALÇIN2

Y. Hande HÜSREVOĞLU3

1*Prof. Dr. Ayla SEVİM EROL, Ankara Üniversitesi, Ankara,
Türkiye,000-0001-7776-3864

2 Milas Müze Müdürü Ali YALÇIN, Milas Müzesi, Muğla,
Türkiye, 0009-0005-5488-5558

3Y. Hande HÜSREVOĞLU, Ankara Üniversitesi, Ankara,
Türkiye,0000-0003-3407-3470

*aerol@ankara.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Milas, YKEÜTAŞ, Oda Mezar,
Helenistik, Paleoantropoloji

ÖZET

Muğla'nın Milas İlçesi'nde Yeniköy-Kemerköy Linyit İşletmeleri kömür ruhsat sahasında, Milas Müze Müdürlüğü başkanlığında YKEÜTAŞ kurtarma kazıları yürütülmektedir. Kömür üretim havzası içinde yer alan arkeolojik alanların, antik dönemde Keramos ve Hydisos kentlerinin kırsalını oluşturduğu düşünülmekte olup, bugüne kadar yapılan kurtarma kazılarında Erken Tunç Çağı'ndan Doğu Roma dönemine kadar bölge arkeolojisine önemli katkılar sağlayan bulgular ortaya çıkarılmıştır.

Bu çalışmanın konusunu oluşturan iskeletlerin çıkarıldığı Sekköy kazı alanı, Milas'ın 30 km güneydoğusunda kömür üretim sahası içerisinde yer almaktadır. Sekköy'den ele geçen bu iskeletler 2023-2024 yıllarında Helenistik Dönem oda mezarlardan açığa çıkarılmıştır.

Sekköy kazı alanında çalışılan üç oda mezardan SEK23-M01 mezarı örgü tekne tipinde olup dikdörtgen planlı olarak inşa edilmiştir, mezarda hem inhumasyon hem de kremasyon gömü uygulanmıştır. SEK24-M09 ve SEK24-M10 numaralı dromoslu oda mezarlar ise anakaya içerisine oygu-örgü tekne ve örgü tekne tipindedir ve dikdörtgen planlı inşa edilmiştir. Bu iki mezarda yalnızca inhumasyon gömü uygulanmıştır. Ele geçen buluntular ışığında mezarların kullanım süreçlerinin MÖ 4.yüzyıl - MS 3.yüzyıl aralığına tarihlendirildiği anlaşılmaktadır.

SEK23-M01 numaralı mezar içerisinden 6, SEK24-M09 numaralı mezar içerisinden 27, SEK24-M10 numaralı mezardan ise içerisinden 46 bireye ait olmak üzere toplam 79 bireye ait iskelet açığa çıkarılmıştır.

İskeletler üzerinde antropolojik çalışmalar için uygun metotlar belirlenmiş ve biyolojik profiller oluşturulmuştur. İlk incelemelere göre bireylerde; ankilozan spondilit, periostit, ante-mortem travmalar, porotik hiperostozis, osteofit ve buton osteoma kemik lezyonları, diş çürükleri, alveol kaybı, dişlerde atrizyon tespit edilmiştir. Sekköy iskeletlerinden elde edilen bulgular iskeletlerin ait olduğu topluluğun sağlık sorunları ve demografik dağılımı hakkında önemli ipuçları vermektedir.

MODIFICATIONS OF TEETH AND SURROUNDING TISSUES ACCORDING TO HABITS AND THEIR CONTRIBUTION TO ANTHROPOLOGICAL STUDIES

Elif Reyhan Durak1*, Alime Okkesim2

1 Assistant Professor, Nevşehir Hacı Bektaş Veli University,
Nevşehir, Turkey, 0000-0003-1254-0971

2 Assistant Professor, Nevşehir Hacı Bektaş Veli University,
Nevşehir, Turkey, 0000-0003-0801-8662

*elfryhndrk@gmail.com

Keywords: Dental Anthropology, Dietary Habits,
Masseter Muscle Volume

ABSTRACT

Dental anthropology, a distinct sub-branch of physical anthropology, examines the morphological and anatomical structure of human teeth. Since ancient times, changing living conditions and evolving eating habits have affected teeth, leading to structural changes.

Examining teeth allows us to assess an individual's dietary habits and any resulting changes in their surrounding anatomy. In our study, we aimed to examine the impact of handedness on teeth clenching, grinding, and chewing habits. In our sample of young people aged 19-26, we aimed to identify potential differences and evaluate their impact on musculoskeletal structure.

A total of 53 patients, 30 female and 23 male, were evaluated for our study. The results revealed that 22 female and 3 male patients had teeth clenching and grinding habits. Measurements of the right and left masseter muscle volumes revealed that the right masseter muscle was statistically significantly more developed. This suggests that although the patient was chewing bilaterally, the hand used shaped the eating habits, and muscle development was greater in the area where the initial force was applied.

Because teeth serve a functional role in the mouth for extended periods, they influence both their own structure and the shaping of surrounding tissues. Such data is invaluable in assessing the adaptations that have occurred alongside changing habits throughout human evolution, and its development and inclusion in the literature will also guide anthropological studies.

DİŞ VE ÇEVRE DOKULARIN ALIŞKANLIKLARA GÖRE MODİFİKASYONLARI VE ANTROPOLOJİK ÇALIŞMALARA KATKISI

Elif Reyhan Durak1*, Alime Okkesim2

1Dr. Öğr. Üyesi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli
Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye, 0000-0003-1254-
0971

2 Dr. Öğr. Üyesi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli
Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye, 0000-0003-0801-
8662

*elfryhndrk@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Beslenme Alışkanlıkları, Diş
Antropolojisi, Masseter Kas Hacmi

ÖZET

Fiziksel antropolojinin belirgin bir alt dalı olan diş antropolojisi; insan dişlerinin morfolojik ve anatomik yapısını incelemektedir. İlk çağlardan bu yana değişen yaşam koşulları, yeme alışkanlıklarının farklılaşması, dişleri etkileyerek yapısal değişikliklere sebep olabilmektedir.

Dişleri incelenmesi, bireyin beslenme alışkanlığı ve bu doğrultuda çevre anatomisinde oluşabilecek değişikliklerin değerlendirilmesini mümkün kılmaktadır. Çalışmamızda kişinin hangi elini kullandığı, bunun diş sıkma, diş gıcırdatma ve çiğneme alışkanlıklarına etkilerini incelemeyi hedefledik. Oluşturduğumuz 19-26 yaş arasındaki genç örneklemde, olası farklılıkları tespit ederek bunun kas-iskelet yapısı üzerindeki etkilerini değerlendirmeyi amaçladık.

Çalışmamız için 30 kadın ve 23 erkekten oluşan toplam 53 hasta değerlendirilmeye alındı. Sonuçlara göre; 22 kadın ve 3 erkek hastanın diş sıkma ve gıcırdatma alışkanlığına sahip olduğu tespit edildi. Sağ ve sol masseter kas hacmi ölçümlerinde; sağ masseter kas hacminin istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha gelişmiş olduğu bulundu. Bu doğrultuda hasta her iki taraflı çiğneme işlemi yapıyor olsa da, kullanılan elin yeme alışkanlıklarını şekillendirdiği ve ilk kuvvet verilen bölgedeki kas gelişiminin daha fazla olduğu belirlendi.

Dişler ağızda uzun süre fonksiyonel olarak hizmet ettikleri için hem kendi yapılarına hem de çevre dokuların şekillenmesine etki etmektedir. İnsan evriminde değişen alışkanlıklarla beraber meydana gelen adaptasyonların değerlendirilmesinde bu tür veriler oldukça kıymetlidir ve geliştirilerek literatüre eklenmesi antropolojik çalışmalar için de yol gösterici olacaktır.

COMPARISON OF THE POSITION, SHAPE, AND DISTANCE MEASUREMENTS OF THE MENTAL FORAMEN ON PANORAMIC AND SKULL IMAGING

Alime OKKESİM1,*, Özlem BOZKURT2

1 Assistant Professor, Hacı Bektaş Veli University, Nevşehir,
Turkey, 0000-0003-0801-8662

2 Assistant Professor, Hacı Bektaş Veli University, Nevşehir,
Turkey, 0000-0002-8455-4275

*Alime OKKESİM: dt.alimeeraslan@gmail.com

Keywords Mental foramen, panoramic radiography, skull, anatomical measurement, position analysis, mandible

ABSTRACT

The aim of this study was to compare data obtained from panoramic radiography and skull imaging specimens regarding the distance, position, and morphological shape of the mental foramen from the midline and inferior border of the mandible and to assess the inter-measurement reliability.

Digital panoramic radiography and 30 skull imaging specimens from 350 patients were included in the study. The vertical distance of the mental foramen from the midline and inferior border of the mandible, its position (classified according to the premolar region), and its shape (oval, round, irregular) were assessed in both groups. Data were summarized using descriptive statistics, and differences between groups were compared using parametric and non-parametric tests. Relationships with age were also examined for the panoramic group.

On panoramic radiographs, the mean MF midline distance was 23.8 mm for the right and left, and these values were 25.0 mm and 25.3 mm, respectively, in the dry skulls. The mean distance to the lower border of the mandible was 11.4 mm in the panoramic radiographs, but this value was significantly higher in the dry skulls (mean 12.7 mm; $p<0.01$). The MF position was most frequently observed between the first and second premolars (position 3) and at the level of the second premolar (position 4) in both groups. Oval morphology predominated in both groups (66–72%). No significant relationship was found between age and MF position in the panoramic group ($p>0.05$).

MF measurements obtained from panoramic radiographs were largely consistent with the dry skull specimens. Consistent results were obtained between

MENTAL FORAMENİN KONUMU, ŞEKLİ VE UZAKLIK ÖLÇÜMLERİNİN PANORAMİK RADYOGRAFİ VE KURU KAFA ÜZERİNDEN KARŞILAŞTIRILMASI

Alime OKKESİM1,*, Özlem BOZKURT2

1Dr. Öğr Üyesi, Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye,
0000-0003-0801-8662

2Dr. Öğr Üyesi, Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye,
0000-0002-8455-4275

*Alime OKKESİM: dt.alimeeraslan@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Mental foramen, panoramik radyografi, kuru kafa, anatomik ölçüm, pozisyon analizi, mandibula

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, mental foramenin orta hat ve mandibula alt kenarına olan uzaklığı, pozisyonu ve morfolojik şekli açısından panoramik radyografi ve kuru kafa örneklerinden elde edilen verileri karşılaştırmak ve ölçümler arası güvenilirliği değerlendirmektir.

Çalışmaya 350 hastaya ait dijital panoramik radyografi ve 30 kuru kafa örneği dahil edildi. Her iki grupta mental foramenin orta hatta ve mandibula alt kenarına olan dikey uzaklığı, pozisyonu (premolar bölgeye göre sınıflandırma) ve şekli (oval, yuvarlak, düzensiz) değerlendirildi. Veriler tanımlayıcı istatistiklerle özetlendi, gruplar arası farklar parametrik ve non-parametrik testlerle karşılaştırıldı. Panoramik grup için yaşla ilişkiler de incelendi.

Panoramik radyografilerde MF'nin orta hat uzaklığı sağ ve sol için ortalama 23.8 mm olup, kuru kafalarda bu değerler sırasıyla 25.0 mm ve 25.3 mm olarak bulundu. Mandibula alt kenarına uzaklık panoramikte ortalama 11.4 mm iken, kuru kafalarda bu değer anlamlı düzeyde daha yüksek (ortalama 12.7 mm; $p<0.01$) saptandı. MF pozisyonu her iki grupta da en sık olarak birinci ve ikinci premolarlar arasında (pozisyon 3) ve ikinci premolar hizasında (pozisyon 4) gözlemlendi. Şekil yönünden oval morfoloji her iki grupta da baskındı (%66–72). Panoramik grupta yaş ile MF konumu arasında anlamlı bir ilişki saptanmadı ($p>0.05$).

Panoramik radyografiden elde edilen MF ölçümleri, kuru kafa örnekleriyle büyük ölçüde uyumluluk

the two methods, particularly regarding horizontal position and morphological classification. However, panoramic images appear to show a small deviation in the vertical distance from the inferior border of the mandible. These findings indicate that the MF position can be reliably assessed with panoramic radiographs, but caution is necessary in precise surgical planning.

göstermektedir. Özellikle yatay pozisyon ve morfolojik sınıflandırma açısından iki yöntem arasında tutarlı sonuçlar elde edilmiştir. Ancak mandibula alt kenarına olan dikey uzaklıkta panoramik görüntülerin küçük düzeyde sapma gösterdiği anlaşılmaktadır. Bu bulgular, MF konumunun panoramik radyografilerle güvenilir şekilde değerlendirilebileceğini, ancak hassas cerrahi planlamalarda dikkatli olunması gerektiğini göstermektedir.

THREE-DIMENSIONAL EVALUATION OF THE PREVALENCE AND MORPHOLOGICAL VARIATIONS OF THE STYLOID PROCESS: A CBCT STUDY

Ali Altındağ¹, Orhun Canbolat^{2*}, and Mehmet Tuğrul Yılmaz³

¹Assoc. Prof. Dr., Necmettin Erbakan University, Faculty of Dentistry, Department of Oral and Maxillofacial Radiology, Konya, Turkey, 0000-0001-8549-5193

²Res. Prof. Dr., Necmettin Erbakan University, Faculty of Dentistry, Department of Oral and Maxillofacial Radiology, Konya, Turkey, 0009-0003-8407-9886

³Prof. Dr., Necmettin Erbakan University, Faculty of Medicine, Department of Anatomy, Konya, Turkey, 0000-0001-5744-0902

*orhuncanbolat@hotmail.com

Keywords: Cone-beam computed tomography, Eagle's syndrome, Styloid process, styloid length

ABSTRACT

The length, morphological classification, and variations of the styloid process of the temporal bone can show significant differences between individuals. This study aimed to evaluate the lengths of the right and left styloid processes using cone-beam computed tomography (CBCT) images, classify them according to the Langlais and O'Carroll systems, and investigate their associations with gender and age groups. CBCT images of 200 individuals were retrospectively analyzed, and data on age, sex, side (right/left), styloid process length, and classification types were recorded. In addition to descriptive statistics, Mann-Whitney U test, Wilcoxon signed-rank test, Kruskal-Wallis test, and chi-square analysis were employed. The findings revealed that styloid process lengths were significantly longer in males than in females ($p < 0.001$). There was also a statistically significant difference in length between the right and left sides of the same individuals. The distributions of Langlais and O'Carroll types varied significantly across age groups ($p < 0.001$), whereas no significant differences were observed based on gender. Furthermore, styloid processes measuring longer than 30 mm were considered "elongated," and this condition was more frequently observed in males and in older age groups. The results of the study suggest that the morphology of the styloid process may change notably with age and that there are gender-related differences in length measurements.

STİLOİD PROSESİN PREVALANSI VE MORFOLOJİK VARYASYONLARININ ÜÇ BOYUTLU DEĞERLENDİRİLMESİ: BİR CBCT ÇALIŞMASI

Ali Altındağ¹, Orhun Canbolat^{2*} ve Mehmet Tuğrul Yılmaz³

¹Doç Dr, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş ve Çene Radyolojisi, Konya, Türkiye, 0000-0001-8549-5193

²Arş Gör, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş ve Çene Radyolojisi, Konya, Türkiye, 0009-0003-8407-9886

³Prof Dr, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anatomi Anabilim Dalı, Konya, Türkiye, 0000-0001-5744-0902

*orhuncanbolat@hotmail.com

Anahtar Kelimeler: Konik ışınlı bilgisayarlı tomografi, Eagle sendromu, Stiloid süreç, Stiloid uzunluğu

ÖZET

Processus styloideus'un uzunluğu, morfolojik sınıflaması ve varyasyonları bireyler arasında önemli farklılıklar gösterebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, konik ışınlı bilgisayarlı tomografi görüntüleri aracılığıyla sağ ve sol processus styloideus uzunluklarının değerlendirilmesi, Langlais ve O'Carroll sınıflamalarına göre tiplendirilmesi ve bu verilerin cinsiyet ile yaş gruplarına göre ilişkisinin araştırılmasıdır. Çalışmaya dâhil edilen 200 bireyin KIBT görüntüleri retrospektif olarak incelenmiş; yaş, cinsiyet, taraf (sağ/sol), styloid uzunlukları ve sınıflama tipleri kaydedilmiştir. Tanımlayıcı istatistiklere ek olarak Mann-Whitney U testi, Wilcoxon işaretli sıralar testi, Kruskal-Wallis testi ve ki-kare analizleri kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre; styloid process uzunlukları erkeklerde kadınlara göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha uzun bulunmuştur ($p < 0.001$). Aynı bireylerde sağ ve sol uzunluklar arasında da anlamlı farklar mevcuttur. Langlais ve O'Carroll tiplerinin dağılımı yaş gruplarına göre anlamlı düzeyde değişiklik göstermiştir ($p < 0.001$), ancak cinsiyete göre tip dağılımlarında anlamlı fark gözlenmemiştir. Ayrıca, 30 mm üzerinde ölçülen styloid process'ler "uzamış" olarak değerlendirilmiş ve bu durumun erkeklerde ve ileri yaş gruplarında daha sık görüldüğü belirlenmiştir. Çalışmanın sonuçları, styloid process morfolojisinin yaşla birlikte belirgin şekilde değişebileceğini ve cinsiyete bağlı bazı ölçümsel farklar olduğunu ortaya koymaktadır.

QUANTITATIVE ASSESSMENT OF THE DISTAL HUMERUS WITH CLINICAL IMPACT ON THE TREATMENT OF ELBOW FRACTURES

Hilal AKDEMİR AKTAŞ*

Assistant Professor, Department of Anatomy, Faculty of Medicine,
Hacettepe University, Ankara, Türkiye
Orcid ID: 0000-0002-7353-8069

* h.akdemir@hacettepe.edu.tr

Keywords: capitulum, distal humerus, elbow
arthroplasty, morphometry, trochlea.

ABSTRACT

Objective: The fracture of distal humerus can be a challenging and difficult injury to treat. The anatomy of distal humerus is quite complex, as it articulates with both the radius and ulna and allows for motion in multiple planes. In order to improve the designs of prosthetic implants to be used in the treatment of distal humerus fractures, this study planned to examine the morphometry of the distal humerus on human dry humerus bones.

Methods: In this study, 69 human dry humerus bones (39 right, 30 left humerus) of unknown age and sex were evaluated. Humerus length, width and length of the trochlea, width and length of the capitulum, width and length of the coronoid fossa, width and length of the radial fossa, and epicondylar width were measured using with digital caliper.

Results: The mean value of the humerus length was measured as 30.51 ± 2.04 cm. The mean width and length of the trochlea were 25.7 ± 2.21 mm and 14.79 ± 1.64 mm, respectively. The mean width of the capitulum was 16.73 ± 1.38 mm, length of capitulum was 19.84 ± 1.82 mm. The mean width and length of the coronoid fossa were 13.91 ± 1.98 mm and 10.51 ± 2.16 mm, respectively. The mean width of the radial fossa was measured as 9.32 ± 1.16 mm, the mean length was 7.34 ± 1.01 mm. The mean epicondylar width was measured as 59.68 ± 4.56 mm.

Conclusion: Morphometry of the distal humerus may help improve the design of prosthetic implants used in the reconstruction of complex humerus fractures with partial or total elbow arthroplasty.

DİRSEK KIRIKLARININ TEDAVİSİNDE KLİNİK ETKİSİ OLAN DİSTAL HUMERUS' UN KANTİTATİF DEĞERLENDİRİLMESİ

Hilal AKDEMİR AKTAŞ*

Dr. Öğr. Üyesi, Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anatomi
Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye
Orcid ID: 0000-0002-7353-8069

* h.akdemir@hacettepe.edu.tr

Anahtar Kelimeler: capitulum, dirsek artroplastisi,
distal humerus, morfometri, trochlea.

ÖZET

Amaç: Distal humerus kırığı, tedavisi zor ve güç bir yaralanmaya neden olabilir. Distal humerus anatomisi oldukça karmaşıktır, çünkü hem radius hem de ulna ile eklem yapar ve birden fazla düzlemde harekete izin verir. Distal humerus kırıklarının tedavisinde kullanılacak protez implantlarının tasarımlarının geliştirilmesi amacıyla bu çalışmada insan kuru humerus kemikleri üzerinde distal humerus'un morfometrisinin incelenmesi planlandı.

Yöntem: Bu çalışmada yaşı ve cinsiyeti bilinmeyen 69 insan kuru humerus kemiği (39 sağ, 30 sol humerus) değerlendirildi. Humerus uzunluğu, trochlea genişliği ve uzunluğu, capitulum genişliği ve uzunluğu, fossa coronoidea genişliği ve uzunluğu, fossa radialis genişliği ve uzunluğu ile epicondylus medialis ve lateralis arası genişlik dijital kumpas kullanılarak ölçüldü.

Bulgular: Humerus uzunluğunun ortalama değeri $30,51 \pm 2,04$ cm olarak ölçüldü. Trochlea'nın ortalama genişliği ve uzunluğu sırasıyla $25,7 \pm 2,21$ mm ve $14,79 \pm 1,64$ mm olarak bulundu. Capitulum'un ortalama genişliği $16,73 \pm 1,38$ mm, capitulum'un uzunluğu $19,84 \pm 1,82$ mm olarak bulundu. Fossa coronoidea'nın ortalama genişliği ve uzunluğu sırasıyla $13,91 \pm 1,98$ mm ve $10,51 \pm 2,16$ mm olarak bulundu. Fossa radialis'in ortalama genişliği $9,32 \pm 1,16$ mm, ortalama uzunluğu $7,34 \pm 1,01$ mm olarak ölçüldü. Epicondylus medialis ve lateralis arası genişlik ortalama olarak $59,68 \pm 4,56$ mm ölçüldü.

Sonuç: Distal humerus morfometrisi, kompleks humerus kırıklarının parsiyel veya total dirsek artroplastisi ile rekonstrüksiyonunda kullanılan protez implantlarının tasarımını geliştirmeye yardımcı olabilir.

ANATOMICAL SILENCE IN EMERGENCY MEDICINE CONSENT FORMS: A MEDICAL ANTHROPOLOGICAL EVALUATION

Zeynep Nisa Karakoyun1*, Ömer Faruk Karakoyun2,
and Yalçın Gölcük3

1Specialist, Department of Anatomy, Muğla Sıtkı Koçman
University, Faculty of Medicine, Muğla, Turkey, 0000-0003-2933-
7443

2Specialist, Emergency Department, Muğla Training and Research
Hospital, Muğla, Turkey, 0000-0002-4476-7989

3Associate Professor, Department of Emergency Medicine, Muğla
Sıtkı Koçman University, Faculty of Medicine, Muğla, Turkey,
0000-0002-8530-8607

*zynpnisa@gmail.com

Keywords: Informed Consent, Emergency Medicine,
Medical Anthropology, Anatomical Representation,
Visual Communication

ABSTRACT

Background:Informed consent in emergency departments (EDs) must balance procedural urgency with ethical clarity. However, most consent forms prioritize medico-legal sufficiency over patient-centered communication. The absence of anatomical localization, visual aids, and culturally responsive language contributes to decisional opacity and undermines informed autonomy.

Objective:This study aimed to evaluate six standardized ED informed consent forms using an interdisciplinary framework combining medical anthropology, health literacy, visual semiotics, and anatomical representation. The goal was to identify communicative deficits and propose anatomically integrated redesign strategies.

Methods:A qualitative document analysis was performed on forms related to pericardiocentesis, thoracentesis, lumbar puncture, hemodialysis catheterization, electrical cardioversion, and intramuscular injection. Three domains were analyzed: (1) thematic content (bodily framing, risk expression, dialogic cues, cultural inclusivity); (2) visual-typographic design; and (3) anatomical representation (terminology, spatial localization, patient positioning, iconography).

Results:All forms used passive biomedical language, lacked probabilistic risk framing, and omitted multilingual or culturally adaptive content. Visually, the forms were dense and devoid of typographic hierarchy. Critically, none included anatomical

ACİL TIPTA ONAM FORMLARININ ANATOMİK SESSİZLİĞİ: TIBBİ ANTROPOLOJİK BİR DEĞERLENDİRME

Zeynep Nisa Karakoyun1*, Ömer Faruk Karakoyun2
ve Yalçın Gölcük3

1Uzman Doktor, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi
Anatomi Ana Bilim Dalı, Muğla, Türkiye, 0000-0003-2933-7443

2Uzman Doktor, Muğla Eğitim ve Araştırma Hastanesi Acil
Servis, Muğla, Türkiye, 0000-0002-4476-7989

3Doçent Doktor, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi
Acil Tıp Ana Bilim Dalı, Muğla, Türkiye, 0000-0002-8530-8607

*zynpnisa@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Aydınlatılmış Onam, Acil Tıp,
Tıbbi Antropoloji, Anatomik Temsil, Görsel İletişim

ÖZET

Arka Plan: Acil servislerde (ED) aydınlatılmış onam süreci, işlem aciliyeti ile etik şeffaflık arasında hassas bir denge kurmalıdır. Ancak mevcut onam formları, çoğunlukla hasta merkezli iletişim yerine tıbbi-hukuki yeterliliği önelemektedir. Anatomik konumlandırmanın, görsel desteklerin ve kültürel açıdan kapsayıcı dilin eksikliği; karar sürecinde belirsizlik yaratmakta ve bilgilendirilmiş özerkliği zayıflatmaktadır.

Amaç: Bu çalışma, altı standart acil servis onam formunu tıbbi antropoloji, sağlık okuryazarlığı, görsel göstergebilim ve anatomik temsili birleştiren disiplinlerarası bir çerçeveye değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Temel hedef, iletişimsel eksiklikleri tanımlamak ve anatomik olarak entegre edilmiş yeniden tasarım stratejileri önermektir.

Yöntem: Perikardiyosentez, torasentez, lomber ponksiyon, hemodiyaliz kateterizasyonu, elektriksel kardiyoversiyon ve intramüsküler enjeksiyon işlemlerine ait onam formları nitel belge analizi ile incelendi. Üç ana alan değerlendirildi: (1) tematik içerik (beden anlatımı, risk ifadesi, diyalogsal öğeler, kültürel kapsayıcılık); (2) görsel-tipografik tasarım; (3) anatomik temsil (terim kullanımı, mekânsal konum, hasta pozisyonu, ikonografi).

Bulgular: Tüm formlar pasif tıbbi dil kullanmış, olasılık temelli risk anlatımı içermemiş ve çokdilli ya da kültürel olarak uyarlanmış içerik sunmamıştır. Görsel olarak, belgeler yoğun metinli ve tipografik

diagrams or explicit localization of the intervention site. Only two referenced body regions in textual form without spatial orientation. No document explained patient positioning.

Conclusion:Current ED consent forms reflect an institutional voice disconnected from patients' spatial and cultural understanding. Incorporating iconographic anatomy, plain-language design, culturally inclusive language, and spatial cues can enhance comprehension, trust, and procedural safety. Anatomy should be redefined not only as clinical knowledge, but as a shared visual language that grounds informed consent in the embodied patient experience.

hiyerarşiden yoksundur. Hiçbir form anatomik çizim ya da işlem yerinin açık konumlandırmasını içermemektedir. Sadece iki formda beden bölgeleri metinle belirtilmiş ancak mekânsal yönlendirme yapılmamıştır. Hasta pozisyonu hiçbir belgede açıklanmamıştır.

Sonuç:Mevcut acil servis onam formları, hastaların mekânsal ve kültürel algısıyla örtüşmeyen kurumsal bir dili yansıtmaktadır. İkonografik anatominin, sadeleştirilmiş dilin, kültürel açıdan kapsayıcı ifadelerin ve mekânsal işaretlerin entegrasyonu; hasta anlayışını, güvenini ve işlem güvenliğini artırabilir. Anatomi, yalnızca klinik bilgi değil; bilgilendirilmiş onam sürecini beden temelli bir deneyime dayandıran ortak bir görsel dil olarak yeniden tanımlanmalıdır.

PALEONTOLOGICAL HERITAGE SITES IN TURKEY

Nazan Karakaş Özür1,*

1Prof.Dr., Çankırı Karatekin University, Çankırı, Türkiye, 0000-0002-6626-3845

*nazanozur@karatekin.edu.tr

Keywords: Geoheritage, paleontologic heritage, geographic analysis, Türkiye.

ABSTRACT

The last 10,000 years of Earth's approximately 4.5 billion-year history are referred to as the Anthropocene. This period is characterized by the diversification and intensification of human impact on natural systems, leading to various changes. One of these changes includes activities such as mining for human needs, construction for modification, excavation for alteration, and removal through filling or tunneling. These activities eliminate fossils, layers, structures, or formations of various characteristics that have formed between certain depths of the Earth's crust and the surface throughout Earth's history. The spread of human settlements over the surface due to increasing population and the expansion of utilized areas has created a need to protect these areas. For these reasons, on November 16, 1972, the Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage was signed under the auspices of UNESCO for the first time in history. Through this convention, areas with natural and cultural heritage characteristics around the world were placed under protection. As of 2024, according to the lists of Turkey's Ministry of Culture, there are 624 sites where archaeological and paleontological excavations and similar activities are conducted. Each of these sites can be categorized under the main heading of "geoheritage" as areas requiring protection. Under this heading, there are elements of archaeological and geological heritage, as well as paleontological heritage elements that have gained more attention in recent years. The study analyzes the development and distribution of these areas from past to present, as well as their relationships with space.

TÜRKİYE'DE PALEONTOLOJİK MİRAS ALANLARI

Nazan Karakaş Özür1,*

1Prof.Dr., Çankırı Karatekin Üniversitesi, Çankırı, Türkiye, 0000-0002-6626-3845

*nazanozur@karatekin.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Jeomiras, paleontolojik miras, coğrafya, Türkiye.

ÖZET

Dünyanın yaklaşık 4,5 milyar yıllık yaşam öyküsünün son 10 bin yılı antroposen olarak adlandırılmaktadır. Bu dönem insanın doğa sistemi üzerindeki etkisinin çeşitlendiği ve arttığı buna bağlı olarak da bazı değişimlerin ortaya çıktığı bir zaman dilimidir. Söz konusu değişimlerden biri de insan ihtiyaçları için yerkabuğunda gerçekleştirilen maden çıkarımı gibi doğrudan kullanma, inşaat gibi düzenleme, hafriyat gibi değiştirme, dolgu- tünel gibi ortadan kaldırma faaliyetleridir. Bu faaliyetler yerin belli bir derinliği ile yer yüzeyi arasında dünya tarihi boyunca oluşan çeşitli özellikteki fosil, tabaka, yapı ya da şekilleri ortadan kaldırmaktadır. Artan nüfus sonucu beşerî örtünün yüzeye daha fazla yayılması ve kullanılan alanların artması bu alanların korunması ihtiyacını doğurmuştur. Bu nedenlerle 16 Kasım 1972'de ilk kez Dünya'da Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme UNESCO bünyesinde imzalanmıştır. Bu sözleşme ile Dünya'nın her yerindeki doğal ve kültürel miras özelliğindeki alanlar koruma altına alınmıştır. Türkiye'de 2024 yılı itibarıyla, Kültür Bakanlığı listelerine göre 624 alanda arkeolojik ve paleontolojik kazı ve benzer nitelikte çalışma yapılan alan bulunmaktadır. Bu alanların her biri korunması gerekli yerler olarak jeomiras ana başlığı altında toplanabilir. Bu başlık altında arkeolojik ve jeolojik miras öğeleri olduğu gibi son yıllarda daha fazla dikkat çekmeye başlayan paleontolojik miras öğeleri de bulunmaktadır. Çalışmada, bu alanların geçmişten bugüne gelişimleri ve dağılımları, mekanla ilişkileri bağlamında analiz edilmiştir.

FIRST HOMINID FIND IN TURKEY AT ÇORAKYERLER

Ayla SEVİM EROL^{1,*}

¹Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi,
ANKARA/TÜRKİYE, Orcid ID: 0000-0002-5841-9459

*aylasevimerol@gmail.com

Keywords: Çorakyerler, hominin, late Miocene, fauna

ABSTRACT

Çorakyerler is a mammal fossil locality located in Fatih neighbourhood of Çankırı province. This locality, dated to the Late Miocene period, is a fossil site with the richest fauna diversity in Turkey.

In the studies carried out in Çorakyerler to date, 43 large mammal species and 12 small vertebrate species belonging to artiodactyla, perisodactyla, proboscis and carnivores have been identified. The most important of the identified species is *Anadoluvius turkae*, which has been recognised in the literature as the root hominin of the world and named by us. As a result of all the studies carried out on this fossil, it was decided that it was a new genus. *Anadoluvius turkae*, which is also accepted by Nature magazine, supports the hypothesis that hominins migrated to Africa after diversifying in the Eastern Mediterranean and Anatolia, against the hypothesis that hominins originated in Africa.

In addition to *Anadoluvius turkae* from Çorakyerler fossil locality, *Gangraia anatolica* was named as both a new genus and a new species by our team and included among the endemic genera of Çorakyerler. In addition, *Qurlignoria chorakensis* n. sp. and *Hystrix kayae* sp. nov. were also named as new species by our team.

When the other finds from Çorakyerler are analysed, it is understood that the region was forested, savanna and water environments during the Late Miocene period. It is thought that the creatures living in this region towards the end of the Late Miocene period were forced to migrate due to the aridisation affecting certain parts of the world.

Comparisons with their contemporaries and conspecifics suggest that the hominins of Çorakyerler are related to *Ouranopithecus* and *Graecopithecus*. The finds recovered during the excavations at Çorakyerler provide us with information about migrations, fauna diversification and change, extinction of some species and geological information.

TÜRKİYE'DE İLK HOMİNİN BULUNTUSU ÇORAKYERLERDEN

Ayla SEVİM EROL^{1,*}

¹Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi,
ANKARA/TÜRKİYE, Orcid ID: 0000-0002-5841-9459

*aylasevimerol@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Çorakyerler, hominin, Geç Miyosen, fauna

ÖZET

Çorakyerler bir memeli fosil lokalitesi olup Çankırı ili Fatih Mahallesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Geç Miyosen döneme tarihlendirilen bu lokalite Türkiye'de en zengin fauna çeşitliliğine sahip bir fosil alanıdır.

Çorakyerler'de bugüne kadar yapılan çalışmalarda çift toynaklılar, tek toynaklılar, hortumlular ve etçillere ait 43 büyük memeli türü ile 12 küçük omurgalı türü tanımlanmıştır. Tanımlanan türler arasında en önemlisi dünyada kök hominin olarak literatürde yerini almış olan ve tarafımızdan isimlendirilen *Anadoluvius turkae*'dir. Bu fosille ilgili yapılan tüm çalışmalar sonucu yeni bir genus olduğuna karar verildi. Nature dergisi tarafından da kabul gören *Anadoluvius turkae* homininlerin Afrika'dan çıkış hipotezine karşı, homininlerin Doğu Akdeniz ve Anadolu'da çeşitlendikten sonra Afrika'ya göç ettiği hipotezini desteklemektedir.

Çorakyerler fosil lokalitesinden *Anadoluvius turkae*'nin yanı sıra *Gangraia anatolica* hem yeni genus hem de yeni tür ismi tarafımızdan verilmiştir ve Çorakyerler'in endemik genusları arasında yer almıştır. Bununla birlikte *Qurlignoria chorakensis* n. sp. ve *Hystrix kayae* sp. nov., yeni türler olarak yine ekibimiz tarafından adlandırılan yöreye özgü endemik türlerdir. Çorakyerler'deki diğer buluntular incelendiğinde lokalite, Geç Miyosen dönemde ormanlık ve savana alanları ile su ortamlarının varlığını bize göstermektedir. Ardından dünyanın belli bölgelerini de etkisi altına alan kuraklaşmayla birlikte Geç Miyosen dönemin sonlarına doğru bu bölgede yaşamını devam ettiren canlıların göç etmek zorunda kaldıkları düşünülmektedir.

Çorakyerler hominini dünyadaki çağdaşları ve türdeşleriyle karşılaştırılmış olup *Ouranopithecus* ve *Graecopithecus* ile aynı kategoride yer almaktadır. Fosil kazısı çalışmalarından ele geçen buluntular bize bir yandan göçler, fauna çeşitlenmesi ve değişimi, bazı türlerin yok olmasına ilişkin bilgiler verirken diğer yandan da jeolojik bilgiler elde etmemizi de sağlamaktadır.

FAUNAL COMPOSITION AND PALAEOECOLOGICAL INSIGHTS FROM THE ÇORAKYERLER (ÇANKIRI, LATE MIOCENE) LOCALITY

Zeynep Ülger1,*, Gülşah Güler2, Şevval Yüce3, and
Ayla Sevim Erol4

1 Anthropologist, Ankara University, Ankara, Türkiye

2 Dr., Bağımsız Araştırmacı, Ankara, Türkiye, Orcid ID:
<https://orcid.org/0000-0003-4496-5499>

3 Anthropology Undergraduate Student, Ankara University,
Ankara, Türkiye

4 Prof. Dr., Ankara University Faculty of Languages, History, and
Geography, ANKARA/TURKEY, Orcid ID: 0000-0002-5841-
9459

*zeynepevren1918@gmail.com

Keywords: Çorakyerler, Anadoluvius, Paleoecology,
Late Miocene

ABSTRACT

The Çorakyerler (Çankırı) locality has been unearthed as a result of systematic excavation led by Prof. Dr. Ayla Sevim Erol since 1997 and has become one of the richest Late Miocene reference faunas of Anatolia with 43 mammal species identified. In addition to the endemic taxa, the presence of primates represented by *Anadoluvius turkae* reveals that the locality was not only a transit route but also a central region in the evolutionary processes of great apes and early hominins. This provides important data on the possible role of Anatolia in hominin evolution.

In this study, the fauna of Çorakyerler is discussed in a palaeoecological framework and the morphological characteristics, habitat preferences and feeding strategies of taxa belonging to the orders Perissodactyla, Artiodactyla, Proboscidea, Primates, Rodentia, Carnivora and Testudines are evaluated.

Considering the faunal distribution of the fossil data obtained from the locality; the high representation of Perissodactyla (especially Rhinocerotidae and Equidae) indicates the presence of an open, grassland-like habitat, while the presence of Artiodactyla members (especially Bovidae and Giraffidae) suggests that the habitat may have a mosaic structure. This structure indicates an environment where both grassland and sparse wooded areas coexist. The low representation of other orders such as Carnivora, Proboscidea, Primate, Rodentia and Testudines may be related to both fossilisation potential and ecological structure.

In the light of the data obtained, it is seen that the

ÇORAKYERLER (ÇANKIRI / GEÇ MIYOSEN) LOKALİTESİ FAUNAL KOMPOZİSYONU VE PALEOEKOLOJİK DEĞERLENDİRMELER

Zeynep Ülger1,*, Gülşah Güler2, Şevval Yüce3 ve
Ayla Sevim Erol 4

1 Antropolog, Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye

2 Dr., Bağımsız Araştırmacı, Ankara, Türkiye, Orcid ID:
<https://orcid.org/0000-0003-4496-5499>

3 Antropoloji Lisans Öğrencisi, Ankara Üniversitesi, Ankara,
Türkiye

4 Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi,
ANKARA/TÜRKİYE, Orcid ID: 0000-0002-5841-9459
*zeynepevren1918@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Çorakyerler, Anadoluvius,
Paleoekoloji, Geç Miyosen

ÖZET

Çorakyerler (Çankırı) Lokalitesi, 1997 yılından bu yana Prof. Dr. Ayla Sevim Erol'un öncülüğünde yürütülen sistematik kazılar sonucunda gün yüzüne çıkarılmış; tanımlanan 43 memeli türüyle Anadolu'nun en zengin Geç Miyosen referans faunalarından biri hâline gelmiştir. Endemik taksonların yanı sıra *Anadoluvius turkae* ile temsil edilen primat varlığı, lokalitenin yalnızca bir geçiş güzergâhı değil; büyük maymunlar ve erken homininlerin evrimsel süreçlerinde merkezi bir bölge olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, Anadolu'nun hominin evrimindeki olası rolüne dair önemli veriler sunar.

Bu çalışmada Çorakyerler faunası paleoekolojik bir çerçevede ele alınarak, Perissodactyla, Artiodactyla, Proboscidea, Primates, Rodentia, Carnivora ve Testudines takımlarına ait taksonların morfolojik özellikleri, habitat tercihleri ve beslenme stratejileri değerlendirilmektedir.

Lokaliteden elde edilen fosil verilerin faunal dağılımı göz önüne alınarak; Perissodactyla'nın (özellikle Rhinocerotidae ve Equidae) yüksek temsiliyeti açık, otlak benzeri bir habitatın varlığına işaret ederken; Artiodactyla üyelerinin (Bovidae ve Giraffidae başta olmak üzere) varlığı, habitatın mozaik bir yapıya sahip olabileceğini düşündürmektedir. Bu yapı hem otlak hem de seyrek ağaçlık alanların bir arada bulunduğu bir çevreyi işaret etmektedir. Carnivora, Proboscidea, Primat, Rodentia ve Testudines gibi diğer takımların düşük orandaki temsiliyeti ise hem fosilleşme

locality probably had a forested environment with moist soil during the Late Miocene period; it offers woodland-grassland transition areas and harbours a high level of biodiversity. The study, which provides an important basis for the fauna of Çorakyerler, will give us more information about the palaeoenvironment and palaeobiogeographic affinities of the Late Miocene region, especially when compared with the Eurasian localities to which it is related.

potansiyeli hem de ekolojik yapı ile ilişkili olabilir.

Elde edilen veriler ışığında lokalitenin Geç Miyosen döneminde muhtemelen nemli topraklı ormanlık bir çevreye sahip olduğu; ormanlık-otlak geçiş alanları sunduğu ve yüksek düzeyde biyolojik çeşitlilik barındırdığı görülmektedir. Çorakyerler faunası üzerine önemli bir temel sağlayan çalışma, özellikle yaştaş olduğu Avrasya lokaliteleriyle karşılaştırıldığında Geç Miyosen bölgesinin paleoçevresi ve paleobiyocoğrafik yakınlıkları hakkında bizlere daha çok bilgi verecektir.

PRELIMINARY FINDINGS ON THE RHINOCEROTIDAE (PERISSODACTYLA) FROM THE MAMMALIAN FAUNA OF ÇORAKYERLER (LATE MIOCENE)

Gülşah Güler1,*, Tanju Kaya2, Serdar Mayda3, and
Ayla Sevim Erol4

1 Dr., Independent Researcher, Ankara, Turkey, Orcid ID:
<https://orcid.org/0000-0003-4496-5499>

2 Prof. Dr. (Ret.) Ege University, Natural History Research and
Application Center, Izmir, Turkey.

3 Dr. Lecturer, Ege University, Natural History Research and
Application Center, Izmir, Turkey, Orcid ID:
<https://orcid.org/0000-0001-5432-3559>

4 Prof. Dr. Ankara University, Faculty of Language, History and
Geography, Sıhhiye, Ankara, Turkey. Orcid ID:
<https://orcid.org/0000-0002-5841-9459>

*glshglr@gmail.com

Keywords: Çorakyerler, Late Miocene, Perissodactyla,
Rhinocerotidae

ABSTRACT

The Çorakyerler locality, located approximately 4 km northeast of Çankırı city center toward the Yapraklı district, is a world-renowned reference locality known for its rich fossil record of vertebrates from the Late Miocene. Dating back approximately 7–9 million years, numerous mammal species with diverse ecological characteristics coexisted in this area. The locality's existence was identified in 1969–1970 by joint efforts of the MTA and German researchers as part of the Anatolian Lignite Coal Deposits Research Project. The first systematic excavations in the region began in 1997 with permission from the Ministry of Culture and Tourism, under the direction of the Çankırı Museum, and the scientific advisory of Prof. Dr. Ayla Sevim Erol. These excavations continue today as part of the excavations with Presidential Decree.

Çorakyerler, the site where *Anadoluvius turkae*, which offers significant insights into hominin evolution, was discovered is notable not only for its paleoanthropological perspective but also for its mammal diversity. Systematic excavations have identified 43 large mammal and 12 rodent species. Among these, endemic new genera and species such as *Anadoluvius turkae*, *Gangraia anatolica*, *Qurliqnoria chorakensis* and *Hystrix kayae* stand out.

Rhinocerotidae, one of the richest members of the Çorakyerler fauna, were systematically,

ÇORAKYERLER (GEÇ MİYOSEN) MEMELİ FAUNASINDAKİ RHINOCEROTİDAE (PERISSODACTYLA) ÖN BULGULARI

Gülşah Güler1,*, Tanju Kaya2, Serdar Mayda3 ve
Ayla Sevim Erol4

1Dr., Bağımsız Araştırmacı, Ankara, Türkiye, Orcid ID:
<https://orcid.org/0000-0003-4496-5499>

2 Prof. Dr. (E) Ege Üniversitesi, Tabiat Tarihi Araştırma ve
Uygulama Merkezi, İzmir, Türkiye.

3 Dr. Öğr. Üyesi, Ege Üniversitesi, Tabiat Tarihi Araştırma ve
Uygulama Merkezi, İzmir, Türkiye, Orcid ID:
<https://orcid.org/0000-0001-5432-3559>

4Prof. Dr. Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi,
Sıhhiye, Ankara, Türkiye. Orcid ID: <https://orcid.org/0000-0002-5841-9459>

*glshglr@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Çorakyerler, Geç Miyosen, Tek
Toynaklılar, Gergedangiller

ÖZET

Çankırı il merkezinin yaklaşık 4 km kuzeydoğusunda, Yapraklı ilçesi yönünde yer alan Çorakyerler lokalitesi, Geç Miyosen'e ait zengin omurgalı fosil kayıtlarıyla bilinen ve dünyaca tanınan bir referans lokalitesidir. Yaklaşık 7–9 milyon yıl öncesine tarihlenen bu alanda, farklı ekolojik özelliklere sahip birçok memeli türü bir arada yaşamıştır. Lokalitenin varlığı, 1969–1970 yıllarında Anadolu Linyit Kömür Yatakları Araştırma Projesi kapsamında, MTA ve Alman araştırmacıların ortak çalışmalarıyla tespit edilmiştir. Bölgede ilk sistematik kazı çalışmaları ise 1997 yılında, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın izniyle, Çankırı Müzesi başkanlığında ve Prof. Dr. Ayla Sevim Erol'un bilimsel danışmanlığında başlatılmıştır. Bu çalışmalar günümüzde Cumhurbaşkanlığı kararlı kazıları kapsamında devam etmektedir.

Hominin evrimine dair önemli bilgiler sunan *Anadoluvius turkae*'nin keşfedildiği Çorakyerler, yalnızca paleoantropolojik açıdan değil, aynı zamanda memeli çeşitliliği açısından da dikkate değerdir. Yapılan sistematik kazılar sonucunda 43 büyük memeli ve 12 kemirici türü tanımlanmıştır. Bunlar arasında *Anadoluvius turkae*, *Gangraia anatolica*, *Qurliqnoria chorakensis* ve *Hystrix kayae* gibi endemik yeni cins ve türler öne çıkmaktadır.

Çorakyerler faunasının en zengin üyelerinden biri olan Rhinocerotidae örnekleri sistematik, morfolojik ve morfometrik açılardan değerlendirilmiş; oldukça iyi

morphologically, and morphometrically evaluated, and species were identified based on well-preserved upper and lower jaws, skulls, and numerous postcranial specimens. Analyses revealed the presence of two subfamilies: Rhinocerotinae and Aceratheriinae. From these two subfamilies, the following species were identified: *Miodiceros neumayri*, *Chilotherium kowalevskii*, *Acerorhinus* sp. and *Dihoplus* sp. The obtained data provide new paleobiogeographic and stratigraphic inferences about the diversity, taxonomic distribution, and ecological adaptations of Rhinocerotidae in Anatolia during the Late Miocene.

korunmuş alt ve üst çeneler, kafatasları ve bol sayıda postkranial örnekler üzerinden tür tayinleri gerçekleştirilmiştir. Analizler sonucunda *Rhinocerotinae* ve *Aceratheriinae* olmak üzere iki alt ailenin varlığı belirlenmiştir. Bu iki alt aileden ise *Miodiceros neumayri*, *Chilotherium kowalevskii*, *Acerorhinus* sp. ve *Dihoplus* sp. türlerinin varlığı saptanmıştır. Elde edilen veriler, Geç Miyosen döneminde Anadolu'daki Rhinocerotidae çeşitliliği, taksonomik dağılım ve bu grubun ekolojik adaptasyonları hakkında yeni paleobiocoğrafik ve stratigrafik çıkarımlar sunmaktadır.

**PRELIMINARY ASSESSMENT OF
RHINOCEROTIDAE FINDINGS IN
MAMMAL FAUNA OF SİNAĞ
FORMATION LOC.
12/DELİKAYINCAKTEPE (ANKARA,
LATE MIOCENE)**

Gülşah GÜLER1,* Ayla SEVİM EROL2, Tanju
KAYA3, Berna ALPAGUT4

1 Dr., Independent Researcher, Ankara, Turkey, Orcid ID:
<https://orcid.org/0000-0003-4496-5499>

2 Prof. Dr. Ankara University, Faculty of Language, History and
Geography, Sıhhiye, Ankara, Turkey. <https://orcid.org/0000-0002-5841-9459>

3 Prof. Dr. (Ret.) Ege University, Natural History Research and
Application Center, İzmir, Turkey.

4 Prof. Dr. (Ret.) Ankara University, Faculty of Language, History
and Geography, Sıhhiye, Ankara, Turkey.
*glshglr@gmail.com

Keywords: Sinap, Delikayıncak, Late Miocene,
Perissodactyla, Rhinocerotidae.

ABSTRACT

The Sinap Formation is an important stratigraphic unit known for its rich Neogene mammal fossil beds dating to the Middle to Late Miocene. Located within the borders of Ankara province, this formation was first identified in the 1950s during surveys of the Ankara region by the Mineral Research and Exploration Institute (MTA). The first primate mandible fossils reported from the region were discovered and published by Ozansoy in 1955 and 1957. In 1976, a primate upper face fossil was discovered at Delikayıncaktepe (Loc 12) by İbrahim Tekkaya and Peter Andrews. In 1989, surface surveys of the Ankara Sinap Formation were initiated with the permission of the Ministry of Culture and Tourism of the Republic of Turkey, under the direction of Prof. Dr. Berna Alpagut, with an international joint project between Ankara University and the L.S.B. Leakey Foundation. In 1995, rescue excavations for the museum began at Delikayıncaktepe (Loc 12), under the direction of the Ministry of Culture and Tourism and the Museum of Anatolian Civilizations, with Prof. Dr. Berna Alpagut as scientific advisor. During these excavations, another primate facial skeleton was discovered and published in Nature.

The formation is located approximately 55 km northwest of Ankara, north of Yassıören Village in the Kahramankazan district, and takes its name from Sinaptepe, one of the region's characteristic hills.

**SİNAĞ FORMASYONU LOC.
12/DELİKAYINCAKTEPE (ANKARA,
GEÇ MİYOSEN) MEMELİ
FAUNASINDAKİ RHINOCEROTİDAE
BULGULARI ÖN
DEĞERLENDİRMESİ**

Gülşah GÜLER1,* Ayla SEVİM EROL2, Tanju
KAYA3, Berna ALPAGUT4

1 Dr., Bağımsız Araştırmacı, Ankara, Türkiye, Orcid ID:
<https://orcid.org/0000-0003-4496-5499>

2 Prof. Dr. Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi,
Sıhhiye, Ankara, Türkiye. <https://orcid.org/0000-0002-5841-9459>

3 Prof. Dr. (E) Ege Üniversitesi, Tabiat Tarihi Araştırma ve
Uygulama Merkezi, İzmir, Türkiye.

4Prof. Dr. (E) Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Coğrafya
Fakültesi, Sıhhiye, Ankara, Türkiye.
*glshglr@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Sinap, Delikayıncak, Geç
Miyosen, Tek Toynaklılar, Gergedangiller.

ÖZET

Sinap Formasyonu, Orta ve Geç Miyosen dönem aralığına tarihlenen zengin Neojen memeli fosil yatakları ile tanınan önemli bir stratigrafik birimdir. Ankara il sınırları içinde yer alan bu formasyon, ilk kez 1950'li yıllarda Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünün (MTA) Ankara çevresi araştırmaları sırasında tanımlanmıştır. Bölgeden bildirilen ilk primat mandibula fosil bulgusu 1955 ve 1957 yılında Ozansoy tarafından bulunmuş ve yayımlanmıştır. 1976 yılında İbrahim Tekkaya ve Peter Andrews tarafından Delikayıncaktepe (Loc 12) 'de bir primat üst yüz fosil bulgusu ele geçirilmiştir. 1989 yılında Ankara Sinap Formasyonu Yüzey Araştırmaları T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı izni, Ankara Üniversitesi ve L.S.B. Leakey Vakfı ortak yürüttüğü uluslararası bir projeye Prof. Dr. Berna Alpagut başkanlığında başlatılmıştır. 1995 yılına gelindiğinde T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Anadolu Medeniyetleri Müzesi başkanlığında, Prof. Dr. Berna Alpagut bilimsel danışmanlığında Delikayıncaktepe (Loc 12)'de müze kurtarma kazıları başlamıştır. Bu kurtarma kazıları esnasında ise yine bir primat yüz iskeleti bulunmuş, Nature'da yayımlanmıştır.

Formasyon, Ankara'nın yaklaşık 55 km kuzeybatısında, Kahramankazan ilçesine bağlı Yassıören Köyü'nün kuzeyinde konumlanmaktadır ve adını bölgedeki karakteristik tepelerinden biri olan Sinaptepe'den almaktadır. Bugüne kadar saptanan 180'e yakın fosil lokalitesini barındıran bu formasyon

Locality Loc.12 (Delikayıncaktepe), located near the village of Örencik (formerly Virancık), is located within the formation, which contains nearly 180 fossil localities identified to date and is dated to approximately 9.8 million years ago, according to paleomagnetic analyses. One of the locality's most notable features is the presence of fossils belonging to *Ankarapithecus meteai*, a rare primate species identified in Central Anatolia. Furthermore, the rich presence of specimens from the Rhinocerotidae family further enhances the region's importance in terms of faunal diversity.

In this study, Rhinocerotidae specimens obtained from Loc.12 were evaluated systematically, morphologically and morphometrically, and species identification was carried out based on lower and upper jaws, isolated teeth and a limited number of postcranial specimens. The analyses revealed the presence of *Acerorhinus zernowi*, *Chilotherium samium* and *Chilotherium nov. sp.* The data obtained provide new paleobiogeographic and stratigraphic inferences regarding the diversity, taxonomic distribution, and ecological adaptations of this group of Rhinocerotidae in Anatolia during the Late Miocene.

içerisindeki Loc.12 (Delikayıncaktepe) lokalitesi, Örencik (eski adıyla Virancık) Köyü yakınında yer almakta ve paleomanyetik analizlere göre yaklaşık 9,8 milyon yıl öncesine tarihlendirilmektedir. Lokalitenin öne çıkan özelliklerinden biri, Orta Anadolu'da tanımlanmış nadir primat türlerinden *Ankarapithecus meteai*'ye ait fosil buluntuların burada bulunmuş olmasıdır. Bunun yanı sıra, Rhinocerotidae ailesine ait zengin örnek varlığı da bölgenin faunal çeşitliliği açısından önemini artırmaktadır.

Bu çalışmada Loc.12'den elde edilen Rhinocerotidae örnekleri sistematik, morfolojik ve morfometrik açılarından değerlendirilmiş; alt ve üst çeneler, izole dişler ve sınırlı sayıdaki postkranial örnekler üzerinden tür tayinleri gerçekleştirilmiştir. Analizler sonucunda *Acerorhinus zernowi*, *Chilotherium samium* ve *Chilotherium nov. sp.* türlerinin varlığı saptanmıştır. Elde edilen veriler, Geç Miyosen döneminde Anadolu'daki Rhinocerotidae çeşitliliği, taksonomik dağılım ve bu grubun ekolojik adaptasyonları hakkında yeni paleobiyocoğrafik ve stratigrafik çıkarımlar sunmaktadır.

THE ROLE AND INTEGRATION OF FORENSIC SCIENCES IN DISASTER VICTIM IDENTIFICATION (DVI) WITHIN THE FRAMEWORK OF THE TURKEY DISASTER RESPONSE PLAN (TAMP)

Nehir VAROL*, Sevcan Kılıç AKINCI² ve Nebile
DAĞLIOĞLU³

1 Assoc.Prof., Ankara Üniversitesi, Disaster Management
Research and Application Center- AFAM, Ankara, Türkiye, 0000-
0003-4876-9313, nehir.varol@gmail.com

2 Assit. Prof. Sevcan KILIC AKINCI, Institute of Forensic
Sciences, Ankara, Türkiye, 0000-0003-3315-6346
sevcan.akinci@gmail.com

3 Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Institute of Forensic Sciences,
Ankara, Türkiye, 0000-0003-3415-8159, nebiled@hotmail.com

Keywords: Disaster Victim Identification, TAMP,
Forensic Sciences, DVI,

ABSTRACT

Turkey frequently faces incidents involving mass casualties due to its high disaster risk. Disaster Victim Identification (DVI), one of the most critical post-disaster phases, is a scientific and legal obligation founded on forensic sciences. This study analyzes the central role and importance of forensic sciences in DVI processes conducted under the umbrella of the Turkey Disaster Response Plan (TAMP). DVI operations, based on INTERPOL standards, require identification to be grounded in objective evidence. At this point, disciplines such as forensic anthropology, forensic medicine, forensic odontology, and related other disciplines form the scientific backbone of the process. These methods are indispensable, especially for identifying fragmented or unrecognizable bodies. The increasing threat of disasters due to climate change and other natural events increases the importance of the topic. The study examines the activities of Disaster Identification and Mortuary Services Group as stipulated in TAMP, highlighting challenges encountered in the field, such as insufficient forensic capacity, lack of inter-agency coordination, and issues with standardized data management. In conclusion, it is argued that enhancing Turkey's disaster response capacity is possible by strengthening the forensic science infrastructure of existing DVI protocols, increasing interdisciplinary integration, and incorporating technological innovations into the system. This is essential both for meeting legal requirements and for alleviating the suffering of victims' relatives.

TÜRKİYE AFET MÜDAHALE PLANI (TAMP) KAPSAMINDA AFETZEDE KİMLİKLENDİRMESİ (DVI): ADLİ BİLİMLERİN ROLÜ VE ENTEGRASYONU

Nehir VAROL¹, Sevcan Kılıç AKINCI² ve Nebile
DAĞLIOĞLU³

1 Doç. Dr., Ankara Üniversitesi, Afet Yönetimi Uygulama ve
Araştırma Merkezi- AFAM, Ankara, Türkiye, 0000-0003-4876-
9313, nehir.varol@gmail.com

2 Dr.Öğr. Üyesi Sevcan KILIC AKINCI, Adli Bilimler Enst.,
Ankara, Türkiye, 0000-0003-3315-6346

3 Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Adli Bilimler Enst., Ankara,
Türkiye, 0000-0003-3415-8159, nebiled@hotmail.com
sevcan.akinci@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Afetzedeki Kimliklendirmesi,
TAMP, Adli Bilimler, DVI

ÖZET

Afet sonrası süreçlerin en kritik aşamalarından olan Afetzedeki Kimliklendirmesi (DVI), temelini adli bilimler oluşturduğu bilimsel ve hukuki bir zorunluluktur. Bu çalışma, Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) çatısı altında yürütülen DVI süreçlerinde adli bilimler merkezi rolünü ve önemini analiz etmektedir. INTERPOL standartlarına dayanan DVI operasyonları, kimliklendirmenin objektif kanıtlarla yapılmasını şart koşar. Bu noktada adli antropoloji, adli tıp, adli odontoloji gibi disiplinler, sürecin bilimsel omurgasını oluşturur. Özellikle parçalanmış, yanmış veya tanınmaz haldeki cesetlerin kimliklendirilmesinde bu yöntemler vazgeçilmezdir. İklim değişiklikleri ve diğer doğa olayları nedeniyle felaket tehdidinin artması konunun önemini artırmaktadır. Çalışmada, TAMP'ta yer alan Afet Kimliklendirme ve Defin Grubu'nun faaliyetleri incelenmiş; sahada karşılaşılan adli kapasite yetersizliği, kurumlar arası koordinasyon eksiklikleri ve standart veri yönetimi sorunları gibi zorluklar ele alınmıştır. Sonuç olarak, Türkiye'nin afetlere müdahale kapasitesinin artırılmasının, mevcut DVI protokollerinin adli bilim altyapısının güçlendirilmesi, disiplinler arası entegrasyonun artırılması ve teknolojik yeniliklerin sisteme dahil edilmesiyle mümkün olacağı değerlendirilmektedir. Bu çalışmalar hem hukuki gerekliliklerin karşılanması hem de afetzedeki yakınlarının acılarının dindirilmesi için gereklidir.

EXAMINING THE MIGRATION PROCESS THROUGH THE LENS OF DISASTER ANTHROPOLOGY: ANALYZING THE MIGRANT-LOCAL DIVIDE IN THE CASE OF THE FEBRUARY 6 EARTHQUAKES AND İSLAHIYE

Ali Metin Büyükkarakaya1,* and Harun Cengiz
Karayakupoglu2,*

1Assoc. Prof., Hacettepe University, Ankara, Turkey, Orcid ID
0000-0002-7551-8440

2Lecturer, Gaziantep University, Gaziantep, Turkey, Orcid ID
0000-0002-3719-705X

*alimetin@hacettepe.edu.tr

*harunkarayakupoglu@hotmail.com

Keywords: Disaster, Migration, Vulnerability, Media,
Field Study

ABSTRACT

Disaster anthropology emphasizes that while disasters and social crises may appear to stem from natural causes, human influence often plays a significant role in their impact. Thus, humans are both victims and contributors to disasters. Understanding how societies respond to disasters from cultural, economic, political, and environmental perspectives is a key concern of anthropology. Research shows that various processes—social, cultural, economic, political, or environmental—shape community responses to disasters. Especially, relationships formed under different socio-cultural or economic conditions prior to a disaster may shift under new circumstances created by the disaster. These changing conditions have the potential to alter the boundaries and interactions between different communities.

The earthquakes that struck Turkey on February 6, 2023, directly affected 11 provinces and caused tens of thousands of deaths. Due to the scale and severity of the event, it is crucial to study it from interdisciplinary and multi-dimensional perspectives to help Turkey, a high-risk country for earthquakes, draw lessons and prepare for future disasters. As is well known, Turkey has hosted a large number of immigrant groups from various countries, particularly in the last 15 years. The main aim of this study is to contribute to the deeper analysis of socio-cultural tensions between immigrants and the local population.

This research focuses on the interactions between Syrian immigrants—who came to Turkey due to the war in Syria—and the local population in the İslahiye district of Gaziantep during the earthquake process,

GÖÇ SÜRECİNE AFET ANTROPOLOJİSİ ÇERÇEVESİNDEN BAKMAK: 6 ŞUBAT DEPREMLERİ VE İSLAHIYE ÖRNEĞİNDE GÖÇMEN-YEREL İKİLEMİNİN ANALİZİ

Ali Metin Büyükkarakaya1,* ve Harun Cengiz
Karayakupoglu2,*

1Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Ankara, Türkiye, Orcid ID
0000-0002-7551-8440

2Öğr. Gör., Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep, Türkiye, Orcid ID
0000-0002-3719-705X

*alimetin@hacettepe.edu.tr

*harunkarayakupoglu@hotmail.com

Anahtar Kelimeler: Afet, Göç, Kırılgnlık, Medya,
Alan araştırması

ÖZET

Afet Antropolojisi afetlerin ve toplumsal krizlerin doğal nedenlerle ilişkili olabilseler dahi oluşan birçok afette insan etkisinin ciddi boyutlarda olduğunu ileri sürer. Dolayısıyla insan afetlerin hem mağduru hem faili konumunda yer alır. İnsan toplumlarının afetler karşısındaki davranışlarının kültürel, ekonomik, siyasi ve çevresel olarak anlaşılması antropolojik açıdan önemlidir. Yapılan birçok çalışma ile gösterilmiştir ki bir veya birden çok süreç afetler karşısında insanın toplumsal tepkisinin oluşmasında önemlidir. Bunlar toplumsal, kültürel, ekonomik, siyasi veya çevresel süreçler olabilir. Özellikle afet öncesinde farklı gruplar arasında farklı sosyokültürel veya ekonomik koşullarda oluşmuş olan ilişkiler afet sonrasında oluşan yeni şartlar altında değişebilir. Afetle birlikte oluşan şartlar farklı topluluklar arasındaki ilişki ve sınırlara etki etme kapasitesine sahiptir.

Türkiye'de 6 Şubat 2023'te gerçekleşen ve 11 ili doğrudan etkileyen depremlerde on binlerce insan yaşamını yitirmiştir. Sarsıcı büyüklüğü ve etkilediği coğrafyanın büyüklüğü nedeniyle depremin farklı disiplinlerce ve çok boyutlu incelenmesi deprem riski yüksek olan Türkiye'nin bu üzücü deneyimlerden ders çıkarması ve yeni iç görüler sağlayarak sonraki felaketlere hazırlıklı olması açısından son derece önemlidir. Bilindiği üzere Türkiye özellikle son 15 yıl içinde farklı ülkelerden gelen çok sayıda göçmen gruba ev sahipliği yapmaktadır. Göçmenler ve yerel halk arasında vuku bulan sosyal gerilimlerin sosyokültürel bağlamdaki analizlerinin derinleştirilmesine katkı sunmak bu çalışmanın ana amacını oluşturmaktadır. Bu çalışmada, Suriye'deki savaş nedeniyle Türkiye'ye gelmiş Gaziantep İslahiye ilçesinde yaşayan göçmenler

examined within the framework of disaster anthropology. Fieldwork was conducted between January and June 2025, including observations, semi-structured interviews, and in-depth conversations with both local residents and Syrian immigrants. It was found that the existing separation in daily life and the perception of discrimination among locals regarding aid and social policies targeting Syrian immigrants became more pronounced after the earthquake, particularly influenced by media reports and rumors. This reveals the importance of including studies on the fluidity of intergroup boundaries in comprehensive disaster analyses.

ile yerel halk arasındaki deprem sürecindeki etkileşim afet antropolojisi bağlamında incelenmektedir. Ocak – Haziran 2025 tarihleri aralığında gerçekleştirilen saha çalışmaları kapsamında gözlemler gerçekleştirilmiş özellikle yerel halk ve Suriyeli göçmenlerle yarı yapılandırılmış mülakatlar ve derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Deprem öncesine dair gündelik hayatta belirgin olan ayrışma ile yerel halkın Suriyeli göçmenlere yönelik yardımlar ve sosyal politikalar karşısındaki ayrımcılık algısının deprem sonrası dönemde medyada yer alan haber ve söylentilerle birlikte daha da derinleştiği görülmüştür. Bu bağlamda gruplar arası sınırların devingenliği perspektifinden yürütülen araştırmaların bütüncül analizlerde daha fazla yer almasının önemi ortaya çıkmaktadır.

EXAMINATION OF BONES FOR IDENTIFICATION PURPOSES IN FIRE INCIDENTS

Sıdal KAYA1*, Aylin YALÇIN SARIBEY 2

1Üsküdar University, Institute of Addiction and Forensic Sciences, Department of Forensic Sciences, Istanbul, Turkey Orcid ID: 0009-0005-8633-8647

2Prof. Dr., Üsküdar University, Institute of Addiction and Forensic Sciences, Department of Forensic Sciences, Istanbul, Türkiye Orcid ID: 0000-0002-0975-8630

*sidal.kaya@st.uskudar.edu.tr

Keywords: Burnt bone, anthropology, forensic identification, fire crime scene, DNA analysis.

ABSTRACT

Forensic science is a multidisciplinary field that aims to ensure social justice by identifying crimes and perpetrators through the examination and evaluation of physical evidence obtained during judicial and administrative investigations. The first step in this process is the crime scene investigation. The examination of various findings obtained during the crime scene investigation allows for the identification of the crime and the perpetrator. From human bones, which are among the findings obtained from the crime scene, it is possible to estimate biological profile information such as age, sex, height, and dental findings, as well as to obtain the individual's DNA profile through DNA extracted from the bone. For this reason, bones have great importance in the forensic identification of the perpetrator or the victim. However, in challenging conditions such as fires or explosions, burned bones recovered from the crime scene undergo physical and chemical changes due to exposure to high temperatures. This makes both their detection at the crime scene and their subsequent examination in the laboratory more difficult. The analysis process of bones recovered from the crime scene in accordance with standard scientific procedures begins with verifying whether the bone is of human origin. Then, if possible, the anatomical location of the bone within the skeleton is determined, and metric and non-metric methods are used to estimate certain physical characteristics related to the individual's biological profile. Finally, appropriate preparations are made for DNA analysis, and identification studies are conducted. All stages followed in the analysis and identification process of burned human bones recovered from the crime scene are discussed in line with the current literature.

YANGIN OLAYLARINDA KEMİKLERİN KİMLİKLENDİRME AMAÇLI İNCELENMESİ

Sıdal KAYA1*, Aylin YALÇIN SARIBEY 2

1Üsküdar Üniversitesi, Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü, Adli Bilimler, İstanbul, Türkiye Orcid ID: 0009-0005-8633-8647

2Prof. Dr., Üsküdar Üniversitesi, Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü, Adli Bilimler, İstanbul, Türkiye Orcid ID: 0000-0002-0975-8630

*sidal.kaya@st.uskudar.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Yanmış kemik, antropoloji, adli kimliklendirme, yangın olay yeri, DNA analizi.

ÖZET

Adli bilimler, adli ve idari soruşturmalar sırasında elde edilen maddi delillerin incelenip değerlendirilmesiyle suçu ve suçluyu tespit etmeyi ve böylece toplumsal adaletin sağlanmasını amaçlayan multidisipliner bir bilim alanıdır. Bu doğrultudaki ilk adım ise olay yerinin incelenmesidir. Olay yeri incelemesi sırasında elde edilen çeşitli bulguların incelenmesi suçun ve suçlunun tespitinin yapılabilmesine olanak tanır. Olay yerinden elde edilen bulgulardan biri olan insan kemiklerinden hem yaş, cinsiyet, boy uzunluğu, dental bulgular gibi biyolojik profil bilgileri tahmin edilebilir hem de kemikten elde edilen DNA sayesinde kişinin DNA profili elde edilebilir. Bu sebeple kemikler suçlunun veya mağdurun adli açıdan kimliklendirilmesinde büyük önem taşımaktadır. Ancak, yangın veya patlama gibi zorlu koşullarda olay yerinden elde edilen yanmış kemikler, maruz kaldıkları yüksek sıcaklık nedeniyle fiziksel ve kimyasal değişimlere uğrar. Bu durum hem olay yerinde tespit edilmelerini hem de sonrasında laboratuvar ortamında incelenmelerini zorlaştırmaktadır. Olay yerinde standart bilimsel prosedürlere uygun biçimde ele geçen kemiklerin analiz süreci öncelikle kemiğin insan kökenli olup olmadığının doğrulanmasıyla başlar. Ardından, mümkünse kemiğin hangi iskelet bölümüne (anatomik konumuna) ait olduğu belirlenir ve metrik ve nonmetrik metotlar kullanılarak bireyin biyolojik profiline ilişkin bazı fiziksel özellikler tahmin edilmeye çalışılır. Son olarak, DNA analizi için uygun hazırlıklar yapılarak kimliklendirme çalışmaları gerçekleştirilir. Olay yerinde ele geçen yanmış insan kemiklerinin analiz ve kimliklendirme sürecinde izlenen tüm aşamalar mevcut literatür doğrultusunda ele alınmaktadır.

PLANNING OF POST-DISASTER RECOVERY PROCESS IN TURKISH PUBLIC ADMINISTRATION: AN EVALUATION WITHIN THE SCOPE OF TÜRKİYEPOST-DISASTER RECOVERY PLAN-TASİP AND FEBRUARY 6, 2023 EARTHQUAKES

Önder Bozkurt1,*

1Dr., Disaster and Emergency Management Presidency, Ankara,
Türkiye, Orcid ID: 0000-0003-1152-3096

*bbozkurtonder@gmail.com

Keywords: Recovery, TASİP, Public Administration,
Planning, Disasters

ABSTRACT

Turkey's post-disaster recovery plan, or TASİP in short, is a study that focuses on reconstruction activities, especially in the post-disaster period, within AFAD's integrated disaster management process and includes public units, academic institutions, professional organizations with public institution status, the private sector, the media, local people and civil society organizations in healing the wounds of the disaster. The TASİP Document, which is seen to take into consideration the basic points emphasized by international documents such as Sendai, which prioritize resilience against disasters and reducing future risks by doing better, aims to highlight coordination in Turkey's fight against disasters at national and local levels and indicates the areas of cooperation. The Plan explains in detail which units and organizations have duties and responsibilities in the sectors highlighted as shelter, environmental assets, education and health infrastructure, economic support, energy infrastructure, security infrastructure, communication infrastructure, cultural and social services infrastructure, water-related infrastructure and transportation infrastructure. In this study, a general evaluation of the reconstruction and rehabilitation activities carried out in disaster areas after the February 6, 2023 Earthquakes was made specifically for TASİP. As a result of the study, it is seen that the 10 sectors listed in TASİP were put into practice by the responsible ministries and public institutions in the earthquake zone provinces. It is thought that the coordination seen in TASİP, which is seen to be carried out at both central and local levels in the coordination of the ministries responsible for the sectors and in ensuring their compliance with national policies, has contributed to a healthy and rapid recovery process in healing the wounds of the February 6 Earthquake

TÜRK KAMU YÖNETİMİNDE AFET SONRASI İYİLEŞTİRME SÜRECİNİN PLANLANMASI: TÜRKİYE AFET SONRASI İYİLEŞTİRME PLANI-TASİP VE 6 ŞUBAT 2023 DEPREMLERİ İŞİĞİNDA BİR DEĞERLENDİRME

Önder Bozkurt1,*

1Dr., Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Ankara, Türkiye,
Orcid ID: 0000-0003-1152-3096

*bbozkurtonder@gmail.com

Anahtar Kelimeler: İyileştirme, TASİP, Kamu
Yönetimi, Planlama, Afetler

ÖZET

Türkiye afet sonrası iyileştirme planı, kısa adıyla TASİP, AFAD'ın bütünsel afet yönetim sürecinde özellikle afet sonrası dönemde yeniden inşa faaliyetlerine odaklanılan ve afetin yaralarını sarmada kamu birimleri başta olmak üzere akademik kuruluşlar, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları, özel sektör, medya, yerel halk ve sivil toplum kuruluşlarını bünyesinde barındıran bir çalışmadır. Afetlere karşı dirençlilik ve daha iyisini yaparak gelecekteki risklerin azaltılması önceliklerini hedefe koyan Sendai gibi uluslararası belgelerin vurguladığı temel noktaları dikkate aldığı görülen TASİP Belgesi, Türkiye'nin afetlerle mücadelesinde koordinasyonu ulusal ve yerel düzeyde öne çıkarmayı amaçlamakta ve iş birliği alanlarının neler olduğunu belirtmektedir. Plan'da, barınma, çevresel varlıklar, eğitim ve sağlık altyapısı, ekonomik destek, enerji altyapısı, güvenlik altyapısı, haberleşme altyapısı, kültürel ve sosyal hizmetler altyapısı, suya bağlı altyapı ve ulaşım altyapısı şeklinde öne çıkarılan sektörlerden hangi birimlerin ve kuruluşların görev ve sorumluluğunun bulunduğu detaylı bir şekilde açıklanmış durumdadır. Bu çalışmada, 6 Şubat 2023 Depremleri sonrasında afet bölgelerinde yürütülen yeniden inşa ve iyileştirme çalışmalarının TASİP özelinde genel bir değerlendirmesi yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda, TASİP'te sıralanan 10 sektörün sorumlu bakanlık ve kamu kurumları tarafından deprem bölgesi illerde uygulamaya alındığı görülmektedir. TASİP'te afet sonrası iyileştirme faaliyetlerinin sektör sorumlusu bakanlıkların koordinasyonu ve ulusal politikalarla uyumunun sağlanmasında hem merkezi hem de yerel düzeyde yapıldığı görülen koordinasyonun asrın felaketi olarak adlandırılan 6 Şubat Depremlerinin yaralarının sarılmasında sağlıklı ve hızlı bir toparlanma sürecine vesile olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla

which are called the disaster of the century. Therefore it is possible to state that the actions included in the aforementioned Plan on a sectoral basis have been implemented in the earthquake region. It is evaluated that TASİP, which sets forth objectives such as sustainable reconstruction, sustainable development, improvement of the natural environment and cultural assets affected by the disaster, and ensuring broad participation in rehabilitation activities, is one of the basic reference documents in the planning of the post-disaster rehabilitation process in Turkish public administration with these objectives set forth in the light of the experiences gained from the February 6 Earthquakes.

adı geçen Plan'da sektörler bazında yer verilen eylemlerin fiili olarak deprem bölgesinde hayata geçirildiğini ifade etmek mümkündür. Sürdürülebilir yeniden yapılanma, sürdürülebilir kalkınma, afetin etkilemiş olduğu doğal çevrenin ve kültürel varlıkların iyileştirilmesi, iyileştirme faaliyetlerine geniş katılımın sağlanması gibi amaçların ortaya konulduğu TASİP'in 6 Şubat Depremlerinden edinilen tecrübeler ışığında ortaya koyduğu bu hedefler ile Türk kamu yönetiminde afet sonrası iyileştirme sürecinin planlanmasında, temel referans belgelerden biri olduğu değerlendirilmektedir.

UNEXPECTED GUESTS IN OUR BODIES: INTESTINAL PARASITES IN THE HISTORY OF ANTHROPOLOGY AND AN AUTOPSY CASE REPORT

Ferat BURAN1,*

1Assistant professor, Başkent University Faculty of Medicine, Ankara, Türkiye, ID: 0000-0002-7858-0194

*feratburan@baskent.edu.tr

Keywords: Paleoparasitology, Forensic Medicine, Autopsy, Taenia saginata

ABSTRACT

The history of intestinal parasites in humans is believed to date back to when our ancestors primarily consumed plant-based foods and later transitioned to animal-based foods. Research in paleoparasitology indicates that the oldest known case of intestinal parasites involves *Trichuris trichiura* (whipworm) eggs found in fossilized fecal samples from individuals living in Çatalhöyük around 8000 BC. The Ebers Papyrus, which dates to 1500 BC, references intestinal parasites, and records confirmed by calcified helminth eggs found in mummies from around 1200 BC represent the earliest known written documentation of these parasites.

Around 10,000 BC, communities began settling down, moving away from a hunter-gatherer lifestyle, which led to increased meat consumption alongside the domestication of livestock. The development of cattle farming in the Fertile Crescent region, as well as surrounding areas in the Middle East, North Africa, and India, resulted in a rise in diseases linked to animal consumption, particularly those caused by intestinal parasites.

According to the World Health Organization, intestinal parasites and their associated illnesses and fatalities are more prevalent in regions such as the Middle East, South Asia, Africa, and Latin America, where access to hygiene and sanitation facilities is limited.

This presentation aims to explore the historical and anthropological aspects of intestinal parasites in the human body. It will present findings from paleoparasitological research, alongside a case report of a death related to intestinal parasites, including autopsy images and postmortem insights from a forensic medical perspective.

VÜCUDUMUZDAKİ BEKLENMEDİK MİSAFİRLER: ANTROPOLOJİ TARİHİNDE BAĞIRSAK PARAZİTLERİ VE BİR OTOPSİ OLGU SUNUMU

Ferat BURAN1,*

1Dr Öğretim Üyesi, Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye, ID: 0000-0002-7858-0194

*feratburan@baskent.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Paleoparazitoloji, Adli tıp, Otopsi, Tenia saginata

ÖZET

İnsan vücudundaki bağırsak parazitlerinin bilinen tarihinin, çoğunlukla bitkisel kaynaklarla beslendiği dönemlerden sonra hayvansal gıdalarla beslenmeye başladığı dönemlere kadar uzadığı ön görülmektedir. Paleoparazitoloji alanında yapılan araştırmalara göre, bilinen en eski bağırsak paraziti olgusu M.Ö. yaklaşık 8.000 yılında Çatalhöyük'te yaşamış bireylere ait fosilleşmiş dışkı örneklerinde tespit edilen *Trichuris trichiura* (Kamçılı kurt) yumurtalarına aittir. MÖ 1500 tarihli Ebers Papirüsü, bağırsak parazitlerinden bahseder ve bu kayıtlar, M.Ö. 1200 yılına ait mumyalarda bulunan kalsifiye helmint yumurtalarıyla da doğrulanmış olup bilinen en erken yazılı kayıtlardır. M.Ö. yaklaşık 10.000 yıllarında yaşayan bireyler, tarım devrimini gerçekleştirerek avcı-toplayıcı dönemi geride bırakarak yerleşik hayata geçmeye başlamış ve yetiştirdikleri hayvanlarla birlikte et tüketimi de artmıştır. Bereketli Hilal olarak da bilinen coğrafya ve komşuluğunda yer alan günümüzdeki Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Hindistan coğrafyalarında büyükbaş hayvan yetiştiriciliğinin gelişmeye başlamasıyla birlikte, bağırsak parazitleri başta olmak üzere hayvanlarla beslenme kaynaklı hastalıklarda da artış görülmeye başlanmıştır.

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre ise; günümüzde ise özellikle hijyen ve sanitasyon imkanlarına erişimin kısıtlı olduğu; Ortadoğu, Güney Asya, Afrika ve Latin Amerika bölgelerinde daha çok bağırsak parazitlerine ve bu parazitlere bağlı hastalık ve ölüm olgularına rastlanmaktadır.

Bu sunum ile, bağırsak parazitlerinin insan vücudundaki yerleşiminin; tarihsel ve antropolojik açıdan ele alınıp ayrıca paleoparazitolojik araştırmalarla birlikte paylaşılması ardından, bağırsak parazitine bağlı bir ölüm olgusunun otopsi görselleri ve postmortem bulgularının adli tıbbi perspektifti ile bir arada ele alınarak bütünlük içerisinde sunulması amaçlanmaktadır.

STUDYING INVISIBILITY FROM AN ANTHROPOLOGICAL PERSPECTIVE: NOTES ON INVISIBILITY CONCEPT REGARDING ETHNIC MINORITIES AND REFUGEES

Hande Sözer^{1,*}

¹ Associate Professor, Faculty of Arts and Sciences, Department of Sociology, TED University, Ankara, Türkiye, 0000-0001-7288-5192

*hande.sozer@tedu.edu.tr

Keywords: Invisibility, minorities, migrants, ethics, epistemology

ABSTRACT

Considering the concept of invisibility in terms of its insinuations, such structurally and socially invisible groups as ethnic minorities, migrants or refugees may not seem to be studied scientifically. However, invisibility does not mean unknowability; on the contrary, the invisible groups leave behind traces to be known. I intend to share some points based on my fieldworks in the last 15 years to track these traces by using the tools of Social Anthropology.

Primarily, for social groups, in/visibility is not an absolute state indicating either advantages or disadvantages. Literature already accepts how structural and social invisibility causes disadvantageous conditions for some groups, and, in reality, invisible groups' members are ignored, discriminated against and deprived of from equal rights with the rest of the society. However, in environments with severely asymmetrical power relations, increased invisibility makes these groups' members open targets. Under such circumstances, members of such groups may try to cope with such situation by recalibrating their visibility and even further increasing their invisibility under broader historical contextual configurations. In other words, invisibility is not only a structural and social state imposed on such groups but also a coping strategy responding to surrounding circumstances. Therefore, invisibility is not an ontological state but a state that is conditioned by the historical and contextual circumstances and that is defining both the possibilities of representation and redistribution for these groups and the varying reactions of the group members.

In this presentation, I examine Alevi Bulgarian Turks and Syrian refugees with whom I had focused on during several field researches in terms of their varying visibility and invisibility modalities under changing political regimes and alternating local majority-

GÖRÜNMEZLİĞİ ANTROPOLOJİK BAKIŞ AÇISI İLE ÇALIŞMAK: ETNİK AZINLIKLARDAN MÜLTECİLERE GÖRÜNMEZ GRUPLAR VE GÖRÜNMEZLİK KAVRAMI HAKKINDA NOTLAR

Hande Sözer^{1,*}

¹ Doçent Doktor, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, TED Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0001-7288-5192

*hande.sozer@tedu.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Görünmezlik, Azınlıklar, Mülteciler, Etik, Epistemoloji

ÖZET

Görünmezlik (invisibility) kavramının ima ettikleri düşünüldüğünde yapısal ve toplumsal açıdan görünmez gruplar, örneğin etnik azınlıklar, göçmenler ya da mülteciler, bilimsel olarak çalışılamaz gibi görünmektedir. Ancak görünmezlik bilinmezlik değildir; aksine görünmez gruplar bilinmek için iz bırakırlar. Bu izlerin peşine düşebilmede sosyal antropolojik bakış açısını kullanarak son 15 senedir yürüttüğüm saha araştırmalarında tespit ettiğim birkaç noktayı aktarmak amacındayım.

Öncelikle, toplumsal gruplar için görünmezlik (ve görünürlük) mutlak olarak iyi ya da kötü bir hal değildir. Ne var ki yapısal ve toplumsal görünmezliğin bazı gruplar için olumsuz koşullar yarattığı literatürde yaygın olarak kabul edilir. Gerçekten de görünmezliğe maruz kalmış grupların üyeleri yok sayılır, ayrımcılığa uğrar ve eşit haklardan mahrum kalırlar. Ancak aşırı derecede asimetrik iktidar ilişkilerinin hüküm sürdüğü ortamlarda bu grupların görünürlüklerinin artması üyelerini açık hedef haline getirir. Bu durumda yapısal eşitsizliğe maruz kalan grup üyeleri çevresel ve dönemsel koşullara göre kendi görünmezliklerini yeniden ayarlama, gereğinde daha da görünmez hale gelme yolu ile bu koşullarla başa çıkmaya çalışırlar. Yani, görünmezlik yapısal ve toplumsal bir hal olduğu kadar bu hale maruz kalan grupların çevresel koşulları değerlendirilerek geliştirdikleri stratejilerinin de bir parçasıdır. Bu nedenle görünmezlik bir ontolojik hal olarak değil tarihsel ve bağlamsal koşulların belirlediği ve görünmezleştirilmiş grupların hem temsil ve bölüşüm açısından imkanlarını hem de çeşitlenen tepkilerini belirleyen bir durumdur.

Bu sunumda saha araştırmalarımda odaklandığım

minority dynamics; in terms of the representative and distributive impact of these invisibility modalities on their subgroups; and in terms of the strategies of members of these subgroups for recalibrating (increasing or dimming) their visibility.

Alevi Bulgaristan Türkleri'nin ve Suriyeli mültecilerin farklı siyasi rejimler altında, değişken yerel çoğunluk-azınlık dinamikleri doğrultusunda çeşitlenen görünürlük-görünmezlik kiplerini (modality), bu kiplerin söz konusu grupların alt gruplarına temsil ve bölüşüm açısından etkisini ve bu grupların üyelerinin görünürlüklerini arttırma ya da kısma stratejilerini inceliyorum.

THE IMPACT OF MIGRATION ON FOOD PRACTICES: MIGRATION FROM MARDIN TO ISTANBUL

Selay Zin Pulat^{1, *}, Arzu Durukan²

¹ Undergraduate, Yeditepe University, Istanbul, Turkey, 0009-0003-2778-6824

² Asst. Prof., Yeditepe University, Istanbul, Turkey, 0000-0003-2255-1797

selaypulat@gmail.com

Keywords: Anthropology of Food, Ethnoscape, Istanbul, Mardin, Migration,

ABSTRACT

This study aims to examine the transformations in the food practices of migrant individuals during the internal migration process from Mardin to Istanbul and the role of these practices in the preservation of cultural identity from an anthropological perspective. The study analyses the efforts of migrants to rebuild their sense of belonging in a new place through food culture. Food is considered not only as a form of nutrition, but also as a cultural tool intertwined with nostalgia, memory, ritual and the production of belonging. Within the scope of the research, the qualitative data obtained through semi-structured in-depth interviews and participant observation methods conducted with migrants from Mardin living in the Bahçelievler and Bakırköy districts of Istanbul were evaluated through thematic analysis. In this analysis, the strategies of migrants to both establish a connection with the past and to ensure cultural continuity in their new living spaces through their food practices were revealed. Arjun Appadurai's concepts of "ethnoscape" and "locality", Sidney Mintz's studies on the relationship between food and anthropology, and current literature explaining the relationship between food and nostalgia were used. The findings show that food practices play a decisive role in sustaining both individual and collective identities of migrant individuals and in the production of spatial belonging. This study aims to fill the gaps in the literature on migration and food anthropology in the context of Turkey and contributes to the issues of cultural sustainability, belonging and identity production through food culture.

GÖÇÜN YEMEK ALIŞKANLIKLARINA ETKİSİ: MARDİN'DEN İSTANBUL'A GÖÇ

Selay Zin Pulat^{1, *}, Arzu Durukan²

¹ Lisans Mezunu, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, 0009-0003-2778-6824

² Asst. Prof., Yeditepe Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, 0000-0003-2255-1797

selaypulat@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Ethnoscape, Göç, İstanbul, Mardin, Yemek Antropolojisi

ÖZET

Bu çalışma, Mardin'den İstanbul'a gerçekleşen iç göç sürecinde göçmen bireylerin yemek pratiklerinde meydana gelen dönüşümleri ve bu pratiklerin kültürel kimliğin korunması bağlamındaki rolünü antropolojik bir perspektifle incelemektedir. Çalışma, göçmenlerin yeni bir mekânda aidiyet duygusunu yeniden inşa etme çabalarını yemek kültürü üzerinden analiz etmektedir. Yemek, yalnızca bir beslenme biçimi olarak değil, aynı zamanda nostalji, bellek, ritüel ve aidiyet üretimiyle iç içe geçmiş bir kültürel araç olarak ele alınmıştır. Araştırma kapsamında, İstanbul'un Bahçelievler ve Bakırköy ilçelerinde yaşayan Mardinli göçmenlerle gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler ve katılımcı gözlem yöntemleriyle elde edilen nitel veriler tematik analiz yoluyla değerlendirilmiştir. Bu analizde, göçmenlerin yemek pratikleri aracılığıyla hem geçmişle bağ kurma hem de yeni yaşam alanlarında kültürel süreklilik sağlama stratejileri ortaya konmuştur. Arjun Appadurai'nin "ethnoscape" ve "locality" kavramları, Sidney Mintz'in yemek ve antropoloji ilişkisine dair çalışmaları ve yemek-nostalji ilişkisini açıklayan güncel literatür kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, yemek pratiklerinin göçmen bireylerin hem bireysel hem kolektif kimliklerini sürdürmelerinde ve mekânsal aidiyet üretiminde belirleyici bir rol oynadığını göstermektedir. Bu çalışma, Türkiye bağlamında göç ve yemek antropolojisine dair literatürdeki boşlukları doldurmayı hedeflemekte; kültürel sürdürülebilirlik, aidiyet ve kimlik üretimi konularına yemek kültürü üzerinden katkı sunmaktadır.

CAIN AND ABEL IN THE TORAH AS A REFLECTION OF PATRIARCHAL TRANSFORMATION IN RELIGIOUS NARRATIVE

Mustafa Eker1*

1 Graduate Student, Department of Anthropology, Ankara Hacı Bayram Veli University, Ankara, Türkiye ORCID: 0009-0000-9843-6870

*mustafaekr@gmail.com

Keywords: Cain and Abel Narrative, Earth Mother, God, Patriarchal Transformation,

ABSTRACT

The cultural transformations humanity has experienced over time have been reflected into culture through the collective unconscious in the form of myths and religious narratives. At first, myths, and later religions, provided “belief narratives” as anonymous templates for humans in their effort to make sense of the world. Yet, as the balance between influencing and being influenced was overturned by ruling individuals and groups, religions began to frame humans as beings whose “world can be interpreted,” while masses became communities easily subjected to control.

As components of collectively constructed culture, religious narratives were employed by ruling authorities as instruments that shaped societies through symbols attached to concepts such as right and wrong, good and evil. On a global scale, the transformation of belief systems from matriarchal to patriarchal themes can be observed in early periods, particularly within the Ancient Greek Pantheon. However, the threshold of this transformation appears more distinctly in the shift from polytheistic to monotheistic religions, most notably in Judaism, the first institutionalized Semitic faith. Although Christianity and Islam—the eclectic successors of the same tradition—partly preserve Jewish narratives, the Torah emerges as the key source for observing this cultural shift.

This study examines the patriarchal transformation within culture through the Cain and Abel narrative (the children of Adam) in Genesis 4 of the Torah. By analyzing the symbolic cultural meanings of its events and characters, it explores how religious narratives function as cultural instruments to impose a patriarchal order, within an interdisciplinary framework of cultural and religious anthropology.

ATAERKİL DÖNÜŞÜMÜN KÜLTÜRE BİR YANSIMASI OLARAK DİNİ ANLATI: TEVRAT’TA “KABİL VE HABİL” ÖRNEĞİ

Mustafa Eker1*

1 Antropoloji Bölümü Lisansüstü Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara, Türkiye ORCID: 0009-0000-9843-6870

*mustafaekr@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Ataerkil Dönüşüm, Habil ve Kabil Anlatısı, Tanrı, Toprak Ana,

ÖZET

İnsanlığın zaman içinde geçirdiği kültürel dönüşümler kolektif bilinçaltı aracılığı ile kültüre; mitler ve dini anlatılar şeklinde yansımıştır. İlk aşamada mitler, sonrasında ise dinler vasıtası ile insan dünyayı anlamlandırma çabasına “inanç anlatıları” üzerinden anomim şablonlar geliştirmiştir. Zamanla etkileyen-etkilenen eşitliği yönetici kişi ve gruplar tarafında tersyüz edildiğinden ise artık dinler vasıtası ile insan “dünyası anlamlandırılabilir” bir canlı, kütleler kolaylıkla hükmedilebilir topluluklar haline gelmiştir. Kollektif olarak inşa edilen kültürün bir ögesi olan dini anlatılar, yönetici kişi ve/ya gruplar tarafından kitleleri; doğru ve yanlış, iyi ve kötü kavramlarına giydirilen semboller ile tasarlanmış ve şekillendirilmiş toplumlara dönüştüren araçlar olarak kullanılmışlardır. Küresel anlamda inançların mitler vasıtası ile anaerkil temadan ataerkil temaya dönüşümü ilk dönemlerde özellikle Antik Yunan Panteonu’nda kolaylı gözlemlenebilmektedir. Ancak dönüşüm eşik noktasını politesit inançlardan monoteist inançlara geçiş ile kurumsal samî inançların ilki olan Yahudilik’te daha belirgin şekilde görmek mümkündür. Aynı inanç geleneğinin eklektik ardıllarından olan Hristiyanlık ve İslam’ın kutsal metinlerinde her ne kadar yahudilik dini anlatıları kısmen yer alsa da dönüşümün gözlenmesine esas teşkil edecek olan kaynak olarak Tevrat öne çıkmaktadır.

Sunum kapsamında, kültürdeki bu patriarkal transformasyon Tevrat yaratılış 4. Bölümde yer alan Ka(y)in ve Habil anlatısı esas alınarak (Adem’in çocukları) örneği üzerinden anlatılacaktır. Anlatıdaki olayların ve karakterlerin kavramsal karşılıkları üzerinden nasıl bir kültürel sembolizm içerdikleri açıklanacaktır. Böylece “Tanrı indinde makul ve makbul olan” diskuru üstünden; toplumların, kültürel araçlar olarak ele alındığında (dini) inanç anlatıları ile şekillendirilmesi, toplumlara üstü kapalı şekilde (inanç üzerinden inşa edilen “kültür” vasıtası ile) benimsetilmek istenen ataerkil dönüşüm, din

antropolojisi özelinde kültürel antropoloji kapsamında disiplinler arası bir yaklaşım ile çözümlenecektir.

TECHNOLOGIES OF THE SELF AND THE ETHICAL-POLITICAL TRANSFORMATION OF THE ANTHROPOS: THINKING PHILOSOPHICAL ANTHROPOLOGY WITHIN THE FRAMEWORK OF FOUCAULT'S THEORY OF SUBJECTIVATION

Kemal BOZKAYA

Dr., Istanbul University, Istanbul, Türkiye, Orcid ID: 0000-0003-4371-9261

tarih198911@hotmail.com

Keywords: Philosophical Anthropology, Foucault, Subjectivization, Parrhesia, Political Ontology

ABSTRACT

Philosophical anthropology, particularly at the beginning of the 20th century, under the leadership of thinkers such as Helmuth Plessner, Max Scheler, and Arnold Gehlen, recognized that humans cannot be reduced to either pure biology or pure metaphysics, but rather are a unique, multilayered object of study, capable of constructing their own world. Thus, philosophical anthropology aims to grasp humans as beings shaped within an inseparable holistic framework of historical, cultural/social, and biological aspects through an interdisciplinary synthesis, developing a critical perspective for understanding the relationship humans establish with themselves. Furthermore, it describes the conditions of possibility and limit of human existence within this holistic framework and examines the modes of existence it manifests, particularly through actions, institutions, and ethical practices. Michel Foucault, on the other hand, critically transforms this framework, established by philosophical anthropology. Foucault's late works, written between 1970 and 1984, are of great importance for these critical analyses, focusing on genealogical and ethical explications. In this context, Foucault conducts his analyses of the human subject by extensively focusing on the concepts of parrhesia and technologies of the self. In opposition to the human subject, defined by classical philosophical anthropology as a universal, fixed, essential, and transcendental entity, Foucault positions the anthropos, which, in an epistemological context, refers to the structure that constructs itself, particularly as the object

KENDİLİK TEKNOLOJİLERİ VE ANTROPOS'UN ETİK-POLİTİK DÖNÜŞÜMÜ: FOUCAULT'NUN ÖZNELEŞME TEORİSİ ÇERÇEVESİNDE FELSEFİ ANTROPOLOJİYİ YENİDEN DÜŞÜNMEK

Kemal BOZKAYA

Dr., İstanbul Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, Orcid ID: 0000-0003-4371-9261

tarih198911@hotmail.com

Anahtar Kelimeler: Felsefi Antropoloji, Foucault, Özneleşme, Parrhesia, Politik Ontoloji

ÖZET

Felsefi antropoloji, 20.Yüzyılın başında özellikle Helmuth Plessner, Max Scheler, Arnold Gehlen gibi düşünürlerin öncülüğünde insanın ne salt biyolojiye ne de salt metafiziğe indirgenemeyeceğini, aksine insanın kendi dünyasını kurma yetisine sahip, çok katmanlı özgün bir araştırma nesnesi olduğunu kabul eder. Böylece felsefi antropoloji insanı, disiplinlerarası bir sentezle tarihsel, kültürel/toplumsal ve biyolojik bakımdan ayrılmaz bir bütüncellik içerisinde şekillenen bir varlık olarak kavramayı amaçlayarak, insanın kendisiyle kurduğu ilişkiyi anlamaya dair eleştirel bir perspektif geliştirir. Dahası insan varlığının olanak ve sınır koşullarını bahse konu olan bütüncellik dahilinde betimleyerek onun özellikle eylemler, kurumlar ve etik pratikler aracılığıyla ortaya koyduğu varoluş kiplerini inceler. Michel Foucault ise tam olarak felsefi antropolojinin ortaya koyduğu bu çerçeveyi eleştirel bir dönüşüme uğratır. Foucault'nun 1970-1984 arasında kaleme aldığı geç dönem eserleri jenealogik ve etik açıklamalar ekseninde söz konusu eleştirel analizler açısından büyük önem arz eder. Bu bağlam üzere Foucault, insan öznesi bakımından söz konusu analizlerini, öne sürdüğü parrhesia ve kendilik teknolojileri kavramlarına geniş bir yer vererek gerçekleştirir. Klasik felsefi antropolojinin evrensel, sabit, özsel ve transandantal varlık olarak tanımladığı insan öznesinin karşısına Foucault, epistemolojik bağlamda kendisini bilhassa bilgi nesnesi ve öznesi olarak inşa eden yapı anlamına gelen antropos'u konumlandırır. Buna ilaveten Foucault düşününde antropos, en belirgin şekilde tarihsel bilgi rejimlerinin ve iktidar pratiklerinin, dolayısıyla da söylemsel ve kurumsal düzeneklerin ürünü olarak idrak edilir ve

and subject of knowledge. In addition, in Foucault's thought, the anthropos is most clearly perceived as the product of historical knowledge regimes and power practices, and therefore of discursive and institutional mechanisms, and is highlighted with its constituted rather than constitutive character.

In our study, we will examine the ethical-political transformation of the concept of anthropos, which finds new life in Foucault. With this understanding, Foucault subjects the human subject to re-analysis in historical, philosophical and practical contexts with a solid theoretical ground. Foucault refers to a being, the human subject, which is reconstituted through knowledge, power and even discursive practices based on them, but also reshaped through the ethico-political relations it establishes with itself. With this transformation, Foucault replaces the central question in philosophical anthropology, “what is man?” with “how is man constituted?”.

The theoretical framework of our study offers us a comparative perspective between the classical anthropological tradition and Foucault's political-ethical theory of subjectivation. The anthropological conception of the human being by thinkers such as Immanuel Kant, Arnold Gehlen, Max Scheler, Helmuth Plessner, Pierre Bourdieu, Marcel Mauss is critically reread through Foucault's concept of technologies of the self. Methodologically, this study, acting with a hermeneutic-analytical approach, makes critical analyses based on Foucault's late works such as *The Interpretation of the Subject*, *Telling the Truth* and *The Courage of Truth*. It also examines the ethical-political subjectivation processes with Foucault's method of discourse analysis. Thus, our study calls for a re-critique of a dynamic process of subjectivation that includes ethical and political dimensions, as opposed to the normative-based concept of human being defined by philosophical anthropology based on Foucault's perspective. In addition, the study offers critical and constructive contributions to contemporary anthropological theories with a Foucauldian model of post-anthropological construction in relevant perspectives.

kurucu değil kurulan karakteriyle öne çıkarılır.

Çalışmamızda Foucault'da yeniden neşvünema bulan antropos kavramının etik-politik dönüşümünü inceleyeceğiz. Foucault bu anlayışla insan öznesini, teorik zemini sağlam bir şekilde tarihsel, felsefi ve pratik bağlamlarla yeniden analize tabi tutar. Foucault, bilgi, iktidar ve dahi bunlara binaen söylemsel pratiklerle tekraren kurulan, ancak bunun yanı sıra kendisiyle kurduğu etik-politik ilişkiler aracılığıyla yeniden şekillenen bir varlığa yani insan öznesine atıfta bulunur. İşte bu dönüşümle Foucault, felsefi antropolojideki esas soru olan “insan nedir?” sorusunu “insan nasıl kurulur?” sorusuyla değiştirir.

Çalışmamızın kuramsal çerçevesi ise bizlere klasik antropoloji geleneği ile Foucault'nun politik-etik özneleşme teorisi arasında karşılaştırmalı bir perspektif sunar. Immanuel Kant, Arnold Gehlen, Max Scheler, Helmuth Plessner, Pierre Bourdieu, Marcel Mauss gibi düşünürlerin antropolojik insan tasavvuru, Foucault'nun kendilik teknolojileri kavramı üzerinden eleştirel biçimde yeniden okunur. Metodolojik olarak bu çalışma, hermeneutik-analitik yaklaşımla hareket ederek Foucault'nun geç dönem eserlerinden olan *Öznenin Yorumbilgisi*, *Doğruyu Söylemek* ile *Hakikat Cesareti* gibi metinleri esas alarak eleştirel çözümlemeler yapar. Ayrıca, Foucault'nun söylem analizi yöntemiyle, etik-politik özneleşme süreçlerini inceler. Böylece çalışmamız Foucault'nun bakış açısına binaen felsefi antropolojinin tanımladığı normatif temelli insan kavramına karşılık, etik ve politik boyutları içeren dinamik bir özneleşme sürecini yeniden kritik etmeye çağrıda bulunur. Buna ek olarak çalışma, ilgili perspektiflerde Foucaultyen bir post-antropolojik inşa modeliyle çağdaş antropolojik teorilere eleştirel ve yapıcı katkılar sunar.

NEGOTIATING SOLIDARITY: AN ETHNOGRAPHY OF A VIENNESE KÜFA CONFRONTING URBAN FOOD INSECURITY

Ahmet Ekren1,*

1 Graduate Student, Vienna, Central European University, 0000-0001-9221-3166

*ekrenahmet1@gmail.com

Keywords: KüfA; Food Insecurity; Political Anthropology; Reciprocity; Communitas; Direct Action; Prefigurative Politics.

ABSTRACT

Grounded in political anthropology and the anthropology of activism, this ethnographic study investigates a Viennese KüfA (Küche für Alle; Kitchen for All). This initiative rejects the depoliticizing logic of charity, using direct action to dismantle the giver-receiver binary through relations of generalized reciprocity (Mauss, 1954). Operating on horizontal principles, the KüfA embodies prefigurative politics (Graeber, 2009). Its weekly cycles of cooking and distribution act as modern rituals that generate collective effervescence, reinforcing the group's shared moral purpose in a manner reminiscent of Durkheim's (1912) work on social solidarity. Through these repeated acts, the group strives to create “communitas” (Turner, 1969)—an egalitarian, anti-structural space beyond normative social roles.

From our two-month “patchwork ethnography” (Günel et al., 2020), we propose the concept of “negotiated solidarity.” This analysis is rooted in a methodology of collaborative fieldwork and politically engaged anthropology, which positioned activists as partners in co-producing knowledge. This approach yielded a “thick description” (Geertz, 1973) of the constant tension between the group's egalitarian ideals and its operational pragmatics. These challenges include navigating the unequal influence of members with greater social capital (Bourdieu, 1986) and managing the internal conflicts that test the collective's cohesion. Ultimately, while revealing the fragility of such prefigurative efforts, this study concludes that solidarity is not a static state. Instead, it is a dynamic social process, continuously constructed through the daily rituals and compromises of Vienna's grassroots activist scene.

DAYANIŞMAYI MÜZAKERE ETMEK: VİYANA'DAKİ BİR KÜFA'NIN KENTSEL GIDA GÜVENSİZLİĞİYLE MÜCADELESİNE İLİŞKİN BİR ETNOGRAFI

Ahmet Ekren1,*

1 Lisansüstü Öğrenci, Viyana, Orta Avrupa Üniversitesi, 0000-0001-9221-3166

*ekrenahmet1@gmail.com

Anahtar Kelimeler: KüfA; Gıda Güvensizliği, Politik Antropoloji; Karşılıklılık, Communitas; Doğrudan Eylem, Şekillendirici Siyaset

ÖZET

Siyasal antropoloji ve aktivizm antropolojisi temelinde şekillenen bu etnografik çalışma, Viyana'daki bir KüfA'yı (Küche für Alle; Herkes için Mutfak) incelemektedir. Hayırseverliğin apolitikleştirici mantığını reddeden bu girişim, doğrudan eylem yoluyla genelleştirilmiş mütekabiliyet (Mauss, 1954) ilişkilerini teşvik ederek verici-alıcı ikiliğini ortadan kaldırmayı amaçlar. Yatay örgütlenme ilkeleriyle faaliyet gösteren KüfA, prefigüratif politikayı (Graeber, 2009) somutlaştırır. Haftalık yemek pişirme ve dağıtım döngüleri, Durkheim'in (1912) toplumsal dayanışma üzerine çalışmalarını anımsatır bir biçimde, grubun ortak ahlaki amacını pekiştiren bir tür kolektif coşkunluk yaratan modern ritüeller işlevi görür. Bu tekrarlanan eylemler aracılığıyla grup, normatif toplumsal rollerin ötesinde, eşitlikçi ve anti-yapısal bir alan olan “communitas”ı (Turner, 1969) yaratmaya çalışır.

İki aylık bir “yamalı etnografi”ye (Günel vd., 2020) dayanan bu çalışmada, “müzakere edilmiş dayanışma” kavramını öneriyoruz. Analizimiz, aktivistleri bilginin ortak üretiminde partnerler olarak konumlandıran işbirlikçi saha çalışması ve politik angaje antropoloji metodolojisinden doğmaktadır. Bu yaklaşım, grubun eşitlikçi idealleri ile operasyonel pragmatizmi arasındaki sürekli gerilimin “yoğun bir betimlemesini” (Geertz, 1973) yapmamızı sağlamıştır. Bu zorluklar arasında, daha fazla sosyal sermayeye (Bourdieu, 1986) sahip üyelerin gayriresmi etkileriyle başa çıkmak ve kolektifin bütünlüğünü sınavan iç çatışmaları yönetmek yer almaktadır. Sonuç olarak bu çalışma, bu tür prefigüratif çabaların kırılganlığını ortaya koyarken, dayanışmanın statik bir durum olmadığını savunmaktadır. Aksine dayanışma, Viyana'daki taban aktivizmi sahnesinin gündelik ritüelleri ve uzlaşmaları aracılığıyla sürekli olarak inşa edilen dinamik bir toplumsal süreçtir.

CONDITIONS FOR DEFINING A NEW GEOLOGICAL EPOCH: PROPOSALS FOR THE ANTHROPOCENE

Güldemin Darbaşlı,*

1Prof. Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Department
of Geological Engineering
Kahramanmaraş, Turkey. Orcid:ID: 0000-0001-9763-5923
*guldemin@ksu.edu.tr

Keywords: Anthropocene, Geological Epoch, Industrial
Revolution, Columbian Encounter, Nuclear Waste

ABSTRACT

Geological epochs are defined by the presence of a stratigraphic signal that distinguishes units above and below—often involving geobiological events such as paleontological mass extinctions or the emergence of new species—and the global prevalence of this signal in sedimentary records. The Anthropocene posits that human activity has left a distinct and transformative mark on geological strata and on the Earth itself. Several potential starting points have been proposed: (1) The Industrial Revolution (c. 1800); (2) Nuclear test traces (1945 and after, known as the “bomb signal”); (3) The Great Acceleration (a surge in global production and consumption post-1950); and (4) The pre-Columbian colonization of the Americas (post-1492), which triggered agricultural changes and a notable decline in atmospheric CO₂ levels.

Although the term Anthropocene has been widely used in recent years to describe a new geological epoch, it has not yet been officially recognized by the International Commission on Stratigraphy (IUGS). In a meeting held in March 2024, the proposal to formalize the Anthropocene Epoch was rejected, primarily due to the limited depth of the sedimentary record and the proposed recent onset date.

Nevertheless, the term Anthropocene has transcended its original geological context. Beyond the geosciences, it is actively used in disciplines such as anthropology, environmental science, philosophy, sociology, and even politics. In this broader context, the Anthropocene is also ethically interrogated—particularly in relation to humanity's role and responsibility toward the Earth. This study explores the Anthropocene both as a geological phenomenon and as a conceptual framework, emphasizing its philosophical and geopolitical implications.

YENİ BİR JEOLojİK ÇAĞ OLMA KOŞULLARI: ANTROPOSEN İÇİN ÖNERİLER

Güldemin Darbaşlı,*

1ÜProf. Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Jeoloji
Mühendisliği Bölümü
Kahramanmaraş, Türkiye. Orcid:ID: 0000-0001-9763-5923
*guldemin@ksu.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Antroposen, Jeolojik Çağ, Sanayii
Devrimi, Kolomb Çıkarması, Nükleer Atık

ÖZET

Jeolojik çağlar, stratigrafik olarak altındaki ve üstündeki birimleri birbirinden ayırt edici bir sinyal - muhtemelen paleontolojik bir kitlesel yokoluş ya da yeni türlerin ortaya çıkışı gibi jeobiyojik bir olayın varlığı- ve bu sinyalin tortullar içinde küresel olarak yaygınlığı ile belirlenir. Antroposen, insan etkisinin jeolojik katmanlarda belirgin bir şekilde iz bıraktığını ve Yerküre'de dönüştürücü etki yarattığını öne sürer. Bunun için birkaç başlangıç noktası önerir: (1) Sanayi Devrimi (yaklaşık 1800); (2) Nükleer test izleri (1945 ve sonrası, “bomba sinyali”); (3) Büyük Hızlanma (1950 sonrası küresel üretim ve tüketim artışı) ve (4) Kolomb öncesi Amerika'nın sömürgeleştirilmesi (1492 sonrası), atmosferik CO₂ düşüşüne neden olan tarımsal değişiklikler.

Antroposen terimi, son yıllarda Dünya'da yeni bir jeolojik çağ olarak yaygın bir şekilde kullanılsa da henüz Uluslararası Stratigrafi Komisyonu (IUGS) tarafından resmi olarak kabul edilmemiştir. 2024 yılının mart ayında yapılan toplantıda, Antroposen Dönemi önerisi, büyük ölçüde sığ tortul kaydı ve önerilen son derece yakın olan başlangıç tarihi nedeniyle reddedilmiştir.

Ancak, bugün bu kelime jeolojik çağ olmanın çok ötesine geçmiştir. Antroposen, yerbilimlerinin dışında; antropoloji, çevre bilimleri, felsefe, sosyoloji gibi bilimlerde hatta politikada da etkin bir biçimde kullanılmaktadır. Bu bağlamda Antroposen dönemi, insanın yerküre ile ilişkisi bağlamında etik olarak da sorgulanmaktadır. Bu bildiride, Antroposen hem bir kavram hem de jeolojik bir durum olarak açıklanmaya çalışılacak, kavramın felsefi ve jeopolitik içeriklerine de dikkat çekilecektir.

PALEOBIOGEOGRAPHY OF THE LATE MIOCENE OLD WORLD PORCUPINES IN TÜRKİYE

Kazım Halaçlar1,*

1 Postdoctoral Fellow, Natural History Application and Research
Centre, Ege University, İzmir, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0002-4990-9851>

*khalacilar@gmail.com

Keywords: Asia, Europe, Hystrix, Paleobiogeography

ABSTRACT

Porcupines (Hystricidae) are prominent and specialized rodents, mostly covered with quills and characterized by a herbivorous diet. Living porcupines are often preyed upon by medium to large carnivores such as lions, panthers, hyenas, wolves, and foxes. These animals are well-known in both modern and fossil records for their scavenging behavior, especially for gnawing on bones to meet their calcium needs.

Old World porcupines belong to the family Hystricidae. In Türkiye, three Hystrix species (*H. kayae*, *H. primigenia*, and *H. aegeanensis*) have been identified during the Late Miocene. The earliest species is *H. kayae* from the Çankırı-Çorakyerler locality (MN 11), which is endemic to Türkiye. *H. aegeanensis* has been found in the Muğla-Karaağaç locality and on Samos Island, making it endemic to the Aegean region. The most recent species in Türkiye is *H. primigenia* from the Ankara-Çobanpınar locality (MN 13). With these findings, *Hystrix* species have been recorded in six regions across Turkey: Çanakkale (Gülpınar), Uşak (Kemiklitepe), Muğla (Karaağaç, Şerefköy, Bayırköy), and Nevşehir (Taşkınpaşa). While *H. primigenia* fossils are relatively common in Europe, they seem to be absent in Asia (excluding Anatolia). *H. primigenia* has been found in 30 Plio-Miocene localities across Eurasia. For Türkiye, the oldest record is from Uşak-Kemiklitepe A-B, and the youngest from Ankara-Çobanpınar.

The presence of this genus with three species in Türkiye, as shown by other fossil evidence, indicates that Türkiye was one of the most diverse regions in Eurasia in terms of its paleodiversity during the Late Miocene.

GEÇ MİYOSEN ESKİ DÜNYA OKLU KİRPİLERİNİN TÜRKİYE PALEOBİYOCOĞRAFYASI

Kazım Halaçlar1,*

1Postdoctoral Fellow, Natural History Application and Research
Centre, Ege University, İzmir, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0002-4990-9851>

*khalacilar@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Asya, Avrupa, Hystrix, Paleobiyocoğrafya

ÖZET

Oklu Kirpiller (Hystricidae), çoğunlukla dikenlerle kaplı ve otçul diyetle sahip gösterişli ve uzmanlaşmış bir familyadır. Günümüz kirpileri, aslanlar, panterler, sırtlanlar, kurtlar ve tilkiler gibi orta ve büyük yırtıcılar tarafından sıklıkla avlanır. Bu hayvanlar, günümüz ve fosil kayıtlarında kalsiyum ihtiyacından ötürü leşçil beslenmeleriyle iyi bilinirler.

Eski Dünya kirpileri Hystricidae familyasına aittir. Geç Miyosen'de, Türkiye'de üç *Hystrix* türü (*H. kayae*, *H. primigenia* ve *H. aegeanensis*) tespit edilmiştir ve en erken görülen tür Çorakyerler lokalitesinden (MN 11) *H. kayae* olup Türkiye için endemik bir türdür. *H. aegeanensis* ise Muğla-Karaağaç ve Samos adasında kayıtlanmış, Ege bölgesine özgü bir türdür. Genusun en son temsilci ise Ankara-Çobanpınar lokalitesinden (MN 13) *H. primigenia*'dır. Bu bulgularla birlikte, *Hystrix* türleri 6 lokalitede kaydedilmiştir: Çanakkale (Gülpınar), Uşak (Kemiklitepe), Muğla (Karaağaç, Şerefköy, Bayırköy) ve Nevşehir (Taşkınpaşa). *H. primigenia* fosilleri Avrupa'da görece yaygın olup, Asya'da kayıtları Anadolu hariç, çok azdır ve *H. primigenia*, Avrasya'da 30 Pliyosen-Miyosen lokalitesinde kaydedilmiştir. Türkiye için Uşak-Kemiklitepe A-B'deki en eski kayıttır, en genç kayıt ise Ankara-Çobanpınar'dır.

Hystrix'in üç tür ile Türkiye'de temsili, diğer fosil bulgularında işaret ettiği gibi, Türkiye'nin Geç Miyosen boyunca paleoçeşitliliği ile Avrasyanın en zengin bölgelerinden biri olduğunu göstermektedir.

FOSSIL FISH TEETH FROM THE BURSA PAŞALAR HOMINOID LOCALITY

Durdu Nur SUNA1,*, Ayşegül ŞARBAK2, Berna
ALPAGUT3, Tümel Tanju KAYA4, Gülşah GÜLER5,
Ata Berk BEYTER6, Tao YANG7, Kazım
HALACLAR8, Serdar MAYDA9, Feixiang WU10

1Master's Student, Key Laboratory of Vertebrate Evolution and
Human Origins, Institute of Vertebrate Paleontology and
Paleoanthropology, Chinese Academy of Sciences, Beijing, China,
<https://orcid.org/0000-0003-3458-4537>

2Associate Professor, Department of Anthropology, Faculty of
Arts and Sciences, Hitit University, Çorum, Turkey,
<https://orcid.org/0000-0003-3199-1612>

3Professor, Department of Anthropology, Faculty of Language,
History and Geography, Ankara, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0002-5640-1036>

4Professor, Director (Retired) of Ege University Natural History
Application and Research Center, Izmir,
Turkey <https://orcid.org/0000-0003-4363-4858>

5Doctor, Department of Anthropology, Faculty of Language,
History and Geography, Ankara, Turkey <https://orcid.org/0000-0003-4496-5499>

6Undergraduate Student, Department of Biology, Faculty of
Science, Ege University, Izmir, Turkey

7Postdoctoral Researcher, Key Laboratory of Vertebrate Evolution
and Human Origins, Institute of Vertebrate Paleontology and
Paleoanthropology, Chinese Academy of Sciences, Beijing, China

8Postdoctoral Researcher, Ege University Natural History
Application and Research Center, Izmir, Turkey
<https://orcid.org/0000-0002-4990-9851>

9PhD, Department of Biology, Faculty of Science, Ege University,
Izmir, Turkey, <https://orcid.org/0000-0001-5432-3559>

10Professor, Key Laboratory of Vertebrate Evolution and Human
Origins, Institute of Vertebrate Paleontology and
Paleoanthropology, Chinese Academy of Sciences, Beijing, China
*durdunursuna@gmail.com

Keywords: Cyprinidae, Cobitidae, Fish, Middle
Miocene

ABSTRACT

Anatolia played a pivotal role in Neogene faunal changes and significantly influenced the paleobiogeography of the Eastern Mediterranean. Its rich fossil record, particularly of freshwater fishes, offers insights into the region's history of the aquatic ecosystem and its impact upon the evolution of fish fauna in neighboring regions. This study presents the description of the teeth of Cyprinidae (carps) and Cobitidae (loaches) from the Paşalar Hominoid Site, evaluating these findings paleoecologically. The isolated fish teeth provide valuable information regarding the structure and evolution of past freshwater ecosystems, owing to their preservation potential, morphological diversity, and importance for taxonomic identification and the paleoecological implications. Preliminary examinations revealed both molariform

BURSA PAŞALAR HOMINOID LOKALİTESİ FOSİL BALIK DIŞLARI

Durdu Nur SUNA1,*, Ayşegül ŞARBAK2, Berna
ALPAGUT3, Tümel Tanju KAYA4, Gülşah GÜLER5,
Ata Berk BEYTER6, Tao YANG7, Kazım
HALACLAR8, Serdar MAYDA9, Feixiang WU10

1Yüksek Lisans Öğrencisi, Key Laboratory of Vertebrate
Evolution and Human Origins, Institute of Vertebrate
Paleontology and Paleoanthropology, Chinese Academy of
Sciences, Beijing, China, <https://orcid.org/0000-0003-3458-4537>

2Doçent Doktor, Antropoloji Bölümü, Fen ve Edebiyat Fakültesi,
Hitit Üniversitesi, Çorum, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0003-3199-1612>

3Profesör Doktor, Antropoloji Bölümü, Dil, Tarih ve Coğrafya
Fakültesi, Ankara, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0002-5640-1036>

4Profesör Doktor, Ege Üniversitesi Tabiat Tarihi Uygulama ve
Araştırma Merkezi Müdürü (Emekli), İzmir, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0003-4363-4858>

5Doktor, Antropoloji Bölümü, Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi,
Ankara, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0003-4496-5499>

6Lisans Öğrencisi, Biyoloji Bölümü, Fen Fakültesi, Ege
Üniversitesi, İzmir, Türkiye

7Doktora Sonrası Araştırmacı, Key Laboratory of Vertebrate
Evolution and Human Origins, Institute of Vertebrate
Paleontology and Paleoanthropology, Chinese Academy of
Sciences, Beijing, China

8Doktora Sonrası Araştırmacı, Ege Üniversitesi Tabiat Tarihi
Uygulama ve Araştırma Merkezi, İzmir, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0002-4990-9851>

9Doktora Öğretim Üyesi, Biyoloji Bölümü, Fen Fakültesi, Ege
Üniversitesi, İzmir, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0001-5432-3559>

10Profesör Doktor, Key Laboratory of Vertebrate Evolution and
Human Origins, Institute of Vertebrate Paleontology and
Paleoanthropology, Chinese Academy of Sciences, Beijing, China
*durdunursuna@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Balık, Cyprinidae, Cobitidae, Orta
Miyosen

ÖZET

Anadolu Neojen faunal değişimlerinde önemli bir rol oynamıştır ve Doğu Akdeniz'in paleobiyocoğrafyasını önemli ölçüde etkilemiştir. Özellikle tatlı su balıkları olmak üzere zengin fosil kayıtları, bölgenin su ekosistemi tarihine ve komşu bölgelerdeki balık faunasının evrimi üzerindeki etkisine ışık tutmaktadır.

İzole balık dişleri, korunma potansiyelleri ve morfolojik çeşitlilikleri dikkate alındığında paleoekolojik çıkarımlar ortaya koyma açısından önemlidirler ve bu özellikleri nedeniyle geçmiş tatlı su ekosistemlerinin yapısı ve evrimi hakkında değerli bilgiler sunmaktadır. Bu çalışmada, Paşalar Hominoid Alanı'ndan elde edilen Cyprinidae (sazan) ve Cobitidae (çoban balığı) familyalarına bağlı balık türlerine ait

(grinding) and conical (pointed) teeth, suggesting the coexistence of bottom-feeding and potentially predatory or omnivorous species.

Future work will focus on elucidating the crown structure, enamel texture, and root morphology of the newly discovered fish teeth will be compared with modern and fossil Cypriniformes samples for initial taxonomic classifications. These findings not only illuminate the biodiversity of Paşalar's freshwater ecosystems but also offer a comprehensive understanding of the environment in which these creatures lived, given their stratigraphic association with hominoids. The teeth's morphological and functional traits may further document freshwater system responses to the Miocene climatic and environmental changes in Anatolia. This study aims to be among the first comprehensive systematic analyses of isolated fish teeth from hominoid sites in Turkey and to foster an interdisciplinary link between paleontology and paleoanthropology.

dişlerin tanımı yapılmış ve bu bulgulara dayanarak ortamın paleoekolojisi yorumlanmıştır. Ön incelemeler, hem molariform (öğütme) hem de konik (sivri) dişleri ortaya çıkarmıştır. Bunlar dipte beslenen ve potansiyel olarak yırtıcı veya hepçil türlerin bir arada yaşadığını göstermektedir. Çalışmanın sonraki aşamalarında yeni keşfedilen balık dişlerinin taç yapısı, mine dokusu ve kök morfolojisi, ilk taksonomik sınıflandırmalar için modern ve fosil Cypriniformes örnekleriyle karşılaştırılacaktır. Bu bulguların, hem Paşalar'ın tatlı su ekosistemlerinin biyoçeşitliliğini aydınlatacağı, hem de yaşadıkları çevre hakkında kapsamlı bir anlayış ortaya koyacağı öngörülmektedir. Dişlerin morfolojik ve işlevsel özellikleri, Anadolu'daki Miyosen iklim ve çevre değişikliklerine karşı tatlı su sistemlerinin tepkilerini daha da belgeleyebilir. Bu çalışma, Türkiye'deki hominoid alanlarından izole edilmiş balık dişlerinin ilk kapsamlı sistematik analizlerinden biri olmayı ve paleontoloji ile paleoantropoloji arasında disiplinlerarası bir bağ kurmayı amaçlamaktadır.

PALEOBIOLOGICAL AND PALEOECOLOGICAL INTERPRETATION OF SOFULAR FOSSIL LOCALITIES

Özge Kahya Parıldar1,*

1Res. Asst. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli University, Ankara,
Türkiye, 0000-0003-0209-6547

*ozge.kahya@hbv.edu.tr

Keywords: Sofular, paleoecology, paleobiology, Early
Turolian, fossil

ABSTRACT

This study provides an interpretation of the paleobiota of the Sofular Fossil Localities, which were discovered within the last decade and contain a fauna that includes hominids. The locality is situated within the Central Anatolian Volcanic Complex (CAVC), in Sofular Village, Ürgüp District, Nevşehir Province, Türkiye.

The fossil-bearing layer at Sofular occupies an area of approximately 4 km² and is 1–1.5 m thick, occurring within Late Miocene fluvial deposits. The age of the locality, correlated with MN11 (Early Turolian), has been radiometrically determined as 8.422 ± 0.34 Ma (Tholth et al., 2025).

The Sofular fauna exhibits considerable taxonomic diversity, comprising representatives of Artiodactyla, Perissodactyla, Proboscidea, Carnivora, Primates, Testudines, Aves, and Orycteropodidae. Among these, the most prominent elements are fossil mammal taxa belonging to bovids and equids. The bovid assemblage is represented by approximately five distinct species, whereas the equid assemblage comprises three dominant species and one newly described taxon (Kahya Parıldar et al., 2025).

The presence of proboscideans and, in particular, spiral-horned bovids indicates a semi-wooded and humid paleoenvironment. The occurrence of a hominid further corroborates this interpretation. Conversely, the presence of taxa adapted to open habitats—such as equids, rhinocerotids, and certain bovid species—suggests that Sofular also contained open and more arid landscapes. Taken together, the faunal and ecological evidence supports the interpretation that Sofular represents a mosaic paleoenvironment, characterized by a combination of open and closed conditions.

SOFULAR FOSİL LOKALİTELERİNİN PALEOBİYOLOJİK VE PALEOEKOLOJİK YORUMU

Özge Kahya Parıldar1,*

1Arş. Gör. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara,
Türkiye, 0000-0003-0209-6547

*ozge.kahya@hbv.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Sofular, paleoekoloji,
paleobiyoloji, Erken Turoliyen, fosil

ÖZET

Bu çalışma, son on yıl içerisinde keşfedilen ve faunasında hominid bulunduran Sofular Fosil Lokaliteleri'nin paleobiyotasının yorumlanmasını sunmaktadır. Lokalite, Orta Anadolu Volkanik Kompleksi (OAVK) içerisinde, Nevşehir ili Ürgüp ilçesine bağlı Sofular Köyü sınırları içerisinde yer almaktadır.

Sofular Fosil Lokalitesinde fosilli tabaka, Geç Miyosen dönemi akarsu çökelleri içinde yer almakta olup yaklaşık 4 km²'lik bir alanı kaplamakta ve 1–1,5 m kalınlığa sahiptir. Lokalitenin yaşı, MN11 (Erken Turoliyen) ile korele edilmiş ve radyometrik olarak $8,422 \pm 0,34$ milyon yıl olarak belirlenmiştir (Tholth vd., 2025).

Sofular faunası, Artiodactyla, Perissodactyla, Proboscidea, Carnivora, Primates, Testudines, Aves ve Orycteropodidae takımlarına ait temsilcilerden oluşan zengin bir çeşitlilik sergilemektedir. Bu çeşitlilik içerisinde özellikle bovid ve equid fosilleri dikkat çekmektedir. Bovidler yaklaşık beş farklı türle temsil edilirken, equidler üç baskın tür ile bir yeni tanımlanan tür içermektedir (Kahya Parıldar vd., 2025).

Hortumluların ve özellikle spiral boynuzlu bovidlerin varlığı, yarı ormanlık ve nemli bir paleoortama işaret etmektedir. Hominid varlığı da bu yorumu destekler niteliktedir. Öte yandan, açık alanlara uyum sağlamış equidler, rhinocerotidler ve bazı bovid türlerinin varlığı, Sofular'da aynı zamanda açık ve daha kurak habitatların da bulunduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, faunal ve ekolojik kanıtlar, Sofular'ın hem açık hem de kapalı ortam koşullarının bir arada bulunduğu mozaik bir paleoortamı temsil ettiği görüşünü desteklemektedir.

YAMULA DAM FOSSIL LOCALITIES FAUNA AND RECONSTRUCTION EXAMPLES

Pınar Gözlük Kırmızıoğlu^{1,*}

¹Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli University, Faculty of Letters, Department of Anthropology, Ankara, Turkey, Orcid ID: 0000-0002-0759-3529

*pinar.gozlukkirmizioğlu@hbv.edu.tr

Keywords: Late Miocene, Kayseri, Yamula Dam, paleontology, reconstruction,

ABSTRACT

The Yamula Dam fossil sites are located 25 km northwest of Kayseri, within the Kızılırmak basin. The site is 1050 meters above sea level. In 2018, a rescue excavation was initiated in this area on behalf of the Ministry of Culture and Tourism, under the leadership of the Kayseri Museum Directorate and with Prof. Dr. Okşan Başoğlu as scientific advisor. Since 2022, paleontological studies in this area have continued as a joint excavation between Ankara Hacı Bayram Veli University and the Kayseri Museum Directorate, with Prof. Dr. Pınar Gözlük Kırmızıoğlu as scientific advisor.

Dated to the Late Miocene Period, the Yamula Dam fossil localities are notable for their rich vertebrate fauna. Fossils have been recovered mainly from the Taşhan, Çevril, Emmiler, and Hırkaköy sites. Dating using the ⁴⁰Ar/³⁹Ar method indicates that Çevril and Taşhan are 7.74 ± 0.07 million years old, while Hırka is 7.46 ± 0.20 million years old and 7.53 ± 0.45 million years old. Geomorphological and paleogeographical studies indicate that the area where the fossils were found is a lake shore facies. Systematic paleontological excavations conducted at the Yamula Dam fossil sites have yielded fossil specimens belonging to the orders Perissodactyla (Equidae, Rhinocerotidae), Artiodactyla (Bovidae, Giraffidae, Suidae), Proboscidea, Carnivora, Testudines, Rodentia, and Tubulidentata (Orycteropodidae). The most important feature of the area is its rich mega fauna, which is rarely seen in Anatolia. Specimens belonging to the Proboscidea order are particularly noteworthy in terms of their diversity and level of preservation.

Traditional casting methods, 3D scanning, and modeling techniques are used in the reconstruction of the fauna. In this way, life-sized and detailed reconstruction examples are produced. As a result of these studies, the fauna is revived, add the fossils to museums and exhibitions, and raise awareness about our natural heritage.

YAMULA BARAJI FOSİL LOKALİTELERİ FAUNASI VE REKONSTRÜKSİYON ÖRNEKLERİ

Pınar Gözlük Kırmızıoğlu^{1,*}

¹Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Antropoloji Bölümü, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0000-0002-0759-3529

*pinar.gozlukkirmizioğlu@hbv.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Geç Miyosen, Kayseri, Yamula Barajı, paleontoloji, rekonstrüksiyon,

ÖZET

Yamula Barajı fosil lokaliteleri, Kayseri'nin 25 km kuzeybatısında, Kızılırmak havzası içerisinde yer almaktadır. Lokalitenin deniz seviyesinden yüksekliği 1050 metredir. Bu alanda 2018 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı adına Kayseri Müze Müdürlüğü Başkanlığı'nda, Prof. Dr. Okşan Başoğlu bilimsel danışmanlığında bir kurtarma kazısı başlatılmış, 2022 yılından itibaren ise bu alandaki paleontolojik çalışmalar Prof. Dr. Pınar Gözlük Kırmızıoğlu bilimsel danışmanlığında, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi ve Kayseri Müze Müdürlüğü'nce ortaklaşa katılımlı kazı statüsünde devam etmektedir.

Geç Miyosen Dönem ile tarihlendirilen Yamula Barajı fosil lokaliteleri oldukça zengin omurgalı faunasıyla dikkat çekmektedir. Fosiller yoğun olarak; Taşhan, Çevril, Emmiler ve Hırkaköy mevkilerinden ele geçirilmiştir. ⁴⁰Ar/³⁹Ar yöntemiyle yapılan tarihlendirmeler sonucunda Çevril ve Taşhan 7.74 ± 0.07 milyon yıl, Hırka 7.46 ± 0.20 milyon yıl ve 7.53 ± 0.45 milyon yıl yaş vermektedir. Jeomorfolojik ve paleocoğrafik çalışmalar fosillerin bulunduğu alanın göl kenarı fasiyesi olduğunu göstermektedir. Yamula Barajı fosil lokalitelerinde yapılan sistemli paleontolojik kazı çalışmaları sonucunda ele geçen; Perissodactyla (Equidae, Rhinocerotidae), Artiodactyla (Bovidae, Giraffidae, Suidae), Proboscidea, Carnivora, Testudines, Rodentia ve Tubulidentata (Orycteropodidae) takımlarına ait fosil örnekler faunayı oluşturmaktadır. Alanın en önemli özelliği, Anadolu'da nadir görülen zengin bir mega faunaya sahip olmasıdır. Özellikle Proboscidea takımına ait örnekler, çeşitlilik ve korunmuşluk düzeyleri açısından son derece dikkat çekicidir.

Faunanın rekonstrüksiyon çalışmalarında; geleneksel kalıp alma yöntemleri, 3D tarama ve modelleme teknikleri kullanılmaktadır. Böylece birebir ölçülerde ve detaylı rekonstrüksiyon örnekleri elde edilmektedir. Bu çalışmalar sonucunda faunanın ayağa kaldırılarak, fosillerin müze ve sergileme ortamlarına kazandırılması, aynı zamanda insanların doğal miraslarımız konusunda bilinçlendirilmesi hedeflenmektedir.

A STUDY ON THE APPLICABILITY OF METHODS USED IN ESTIMATING TIME OF DEATH FROM SKELETONS

İlayda ŞAM1,*, Ayla SEVİM EROL2

1Specialist Dr., Amasya Forensic Medicine Branch Directorate, Amasya, Turkey, 0009-0001-6089-7599

2Prof. Dr., Ankara University, Ankara, Turkey, 0000-0001-7776-3864

*dr.ilyadasam@gmail.com

Keywords: Skeleton, Time of death, Time of death estimation, Applicability

ABSTRACT

Purpose: Estimating time of death from skeletal remains is one of the most complex issues encountered in the disciplines of forensic medicine and forensic anthropology. Accurate and reliable estimation of this time is vital for the sound conduct of forensic investigations. In recent years, there has been a significant increase in studies focusing on estimating time elapsed after death. This study aims to systematically evaluate the practical applicability of existing methods for estimating time of death from skeletal remains and to offer recommendations for improving their effectiveness.

Method: This study conducted a literature review on methods used for estimating time of death from bone tissue. Existing methods for estimating time of death from skeletal remains, as well as those currently being developed, were examined in terms of their advantages, disadvantages, and usability in routine practice.

Findings: Because the effects of environmental variables are not fully understood, relying solely on macroscopic features can lead to inaccurate conclusions. Entomological analysis is generally ineffective in the evaluation of remains found in extreme temperatures, humidity, or enclosed environments. One of the disadvantages of forensic botany is the limited knowledge practitioners have of flora. Interpretations based on bone composition—nitrogen, amino acids, and collagen—can vary significantly depending on environmental and individual factors. Because the persistence of blood and blood-derived products in bone remains uncertain, the routine application of methods such as UV fluorescence and luminol is limited. Additionally, studies on radioactive isotopes and spectroscopy, which are currently the subject of increasing academic interest, still have gaps and limitations.

İSKELETTEN ÖLÜM ZAMANI TAHMİNİNDE KULLANILAN YÖNTEMLERİN UYGULANABİLİRLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

İlayda ŞAM1,*, Ayla SEVİM EROL2

1Uzm. Dr., Amasya Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Amasya, Türkiye, 0009-0001-6089-7599

2Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0001-7776-3864

*dr.ilyadasam@gmail.com

Anahtar Kelimeler: İskelet, Ölüm zamanı, Ölüm zamanı tahmini, Uygulanabilirlik

ÖZET

Amaç: İskelet kalıntılarında ölüm zamanı tahmini, adli tıp ve adli antropoloji disiplinlerinde karşılaşılan en karmaşık konulardan biridir. Bu zamanın doğru ve güvenilir bir şekilde tahmin edilmesi, adli soruşturmaların sağlıklı yürütülebilmesi açısından hayati önem taşımaktadır. Son yıllarda, ölümden sonraki geçen zamanın tahmin edilmesine odaklanan çalışmalarda belirgin bir artış gözlemlenmektedir. Bu çalışma, iskelet kalıntılarında ölüm zamanının tahminine yönelik mevcut yöntemlerin pratik uygulanabilirliğini sistematik olarak değerlendirmeyi ve söz konusu yöntemlerin etkinliğini artırmaya yönelik öneriler sunmayı amaçlamaktadır.

Yöntem: Bu çalışmada, kemik dokudan ölüm zamanı tahmininde kullanılan yöntemler üzerine bir literatür taraması yapılmıştır. İskelet kalıntılarında ölüm zamanını tahmin etmede kullanılan mevcut yöntemler ve bu alanda geliştirilmekte olan yöntemler; avantajları, dezavantajları ve rutin uygulamadaki kullanılabilirlikleri açısından incelenmiştir.

Bulgular: Çevresel değişkenlerin etkileri tam olarak anlaşılamadığından, sadece makroskobik özelliklere dayanmak hatalı sonuçlara yol açabilmektedir. Entomolojik analiz, aşırı sıcaklık, nem ya da kapalı ortamlarda bulunan kalıntıların değerlendirmesinde genellikle etkili olmamaktadır. Adli botanik dezavantajlarından biri, uygulayıcıların flora bilgisi konusunda sınırlı bilgiye sahip olmasıdır. Kemik içeriğine-azot, amino asitler ve kolajen- dayalı

Conclusion: When estimating time of death, various factors, such as the environmental conditions in which bones are found, bone type, and damage status, must be taken into account. Despite advances in research and technology, new methods that are resistant to environmental influences, low-cost, easy to apply, reproducible, and suitable for routine use are needed.

yorumlar, çevresel ve bireysel faktörlere bağlı olarak büyük ölçüde değişkenlik gösterebilmektedir. Kemikte kan ve kan türevi ürünlerin kalıcılığı belirsizliğini koruduğu için UV floresans ve luminol gibi yöntemlerin rutin uygulamaları sınırlıdır. Ayrıca, günümüzde artan akademik ilgiye konu olan radyoaktif izotoplar ve spektroskopi ile ilgili çalışmalarda da hâlâ boşluklar ve sınırlılıklar mevcuttur.

Sonuç: Ölüm zamanının tahmininde, kemiklerin bulunduğu çevresel koşullar, kemik türü ve hasar durumu gibi çeşitli faktörler dikkate alınmalıdır. Araştırma ve teknolojiye ileriye adımlara rağmen, çevresel etkilere dayanıklı, düşük maliyetli, kolay uygulanabilir, tekrarlanabilir ve rutin kullanıma uygun yeni yöntemlere ihtiyaç duyulmaktadır.

TIME-DEPENDENT CHANGE OF SEMEN SAMPLES BURIED IN SOIL

Zeynep Sude Karaman^{1,*}, Selin Özkan-Kotiloğlu²,
Dilek Kaya-Akyüzlü³

¹Master's Degree Student, Ankara University Institute of Forensic Sciences, Ankara, Turkey, Orcid ID: 0009-0001-6096-6902

²Assoc. Prof. Dr., Kırşehir Ahi Evran University, Kırşehir, Turkey, Orcid ID: 0000-0002-2262-5613

³Prof. Dr., Ankara University Institute of Forensic Sciences, Ankara, Turkey, Orcid ID: 0000-0002-3305-0587

[*sudekaramann08@gmail.com](mailto:sudekaramann08@gmail.com)

Keywords: Forensic Sciences, Sexual Crimes, DNA, Fabric, Semen

ABSTRACT

Semen is one of the most frequently examined body fluids in forensic biology and plays a critical role in genetic identification due to its content of enzymes, proteins, and genetic material. In cases of sexual assault and harassment, semen is of crucial evidentiary value; however, it is often present in limited quantities and is rapidly degraded by environmental factors, which reduces the success of genetic analyses. The literature documents instances in which victims or their belongings have been buried to conceal semen traces. This review aims to evaluate, through a systematic literature survey, the time-dependent changes of semen samples buried in soil and the factors affecting DNA recovery. National and international studies that investigated semen under burial conditions were systematically reviewed, and findings were synthesized from a forensic anthropology perspective. Burial, via the chemical and biological properties of soil, affects both biological fluids and fabric substrates, thereby complicating detection and frequently resulting in unresolved forensic cases. Anthropological field studies provide critical contributions to locating buried materials and assessing temporal changes. Understanding the degradation processes of semen under burial conditions can enable chronological estimation of the time elapsed since burial and thus contribute to the resolution of sexual offence cases in which evidence has been concealed. This review lies at the intersection of forensic anthropology and forensic biology and presents current information on the effects of burial conditions on DNA analysis. Prepared within the scope of a BAP project supported by the Ankara University Scientific Research Projects Coordination Unit (TSA-2025-4048).

SEMEN ÖRNEKLERİNİN TOPRAK ALTINDA ZAMANA BAĞLI DEĞİŞİMİ

Zeynep Sude Karaman^{1,*}, Selin Özkan-Kotiloğlu²,
Dilek Kaya-Akyüzlü³

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Üniversitesi Adli Bilimler Enstitüsü, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0009-0001-6096-6902

²Doç. Dr., Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir, Türkiye, Orcid ID: 0000-0002-2262-5613

³Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Adli Bilimler Enstitüsü, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0000-0002-3305-0587

[*sudekaramann08@gmail.com](mailto:sudekaramann08@gmail.com)

Anahtar Kelimeler: Adli Bilimler, Cinsel Suçlar, DNA, Kumaş, Semen

ÖZET

Semen, adli biyoloji laboratuvarlarında en sık incelenen vücut sıvılarından biridir ve enzim, protein ile genetik materyal içeriği sayesinde genetik kimliklendirmede önemli bir rol oynamaktadır. Özellikle taciz ve cinsel saldırı vakalarında olay yeri incelemelerinde kritik öneme sahip olan semen, çoğu zaman yetersiz miktarda bulunmakta, çevresel etkenlere maruz kalarak hızlı biçimde bozulmakta ve bu durum adli incelemelerde genetik analizlerin başarısını sınırlamaktadır. Literatürde mağdurun veya mağdura ait eşyaların gömülmesi ve üzerlerindeki semen izlerinin bu şekilde gizlenmesine dair vakalar bildirilmiştir. Bu çalışmanın amacı, semen örneklerinin toprak altında zamana bağlı değişimini ve DNA geri kazanımını etkileyen faktörleri literatür taraması yoluyla değerlendirmektir. Çalışmada ulusal ve uluslararası literatürde semen örneklerinin gömülme koşullarında incelendiği araştırmalar sistematik biçimde taranmış, bulgular adli antropoloji perspektifinden derlenmiştir. Gömülmenin, toprağın kimyasal ve biyolojik özellikleri aracılığıyla hem biyolojik sıvılara hem de kumaş yapısına etki ederek olayların tespitini zorlaştırdığı ve adli olayların çoğu zaman çözümsüz kalmasına yol açtığı belirlenmiştir. Bu noktada, antropolojik saha çalışmaları, gömülü materyallere ulaşılmasında ve zamanla meydana gelen değişimlerin değerlendirilmesinde kritik katkı sağlamaktadır. Semen örneklerinin toprak altında zamana bağlı bozunma süreçlerinin anlaşılması, cinsel suçlarda delillerin saklanması veya cesedin gömülmesi durumlarında gömülmeden bu yana geçen zamanın kronolojik olarak izlenmesine olanak sağlayarak suçların aydınlatılmasına katkı sunmaktadır. Bu derleme, adli antropoloji ve adli biyoloji alanlarının kesişiminde yer almakta olup, gömülme koşullarının

Conclusion: When estimating time of death, various factors, such as the environmental conditions in which bones are found, bone type, and damage status, must be taken into account. Despite advances in research and technology, new methods that are resistant to environmental influences, low-cost, easy to apply, reproducible, and suitable for routine use are needed.

DNA analizi üzerindeki etkilerine dair güncel bilgileri sunmaktadır. Derleme olarak sunulacak bu bildiri, Ankara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen bir BAP projesi kapsamında hazırlanmıştır (TSA-2025-4048).

FORENSIC ANTHROPOLOGY AND TAPHONOMY: SCIENTIFIC APPROACHES TO SOLVE CRİMES

Nevin Göksal

Associate Professor, Police Academy, Ankara, Türkiye,
ORCID ID: 0000-0003-1616-7086
*ngoksal@yahoo.com

Keywords: Forensics, taphonomy, anthropology, identification, methodology

ABSTRACT

Forensic anthropology examines human skeletal remains in order to identify the dead, determine the timing of death, and understand the cause of death. Forensic anthropologists provide clues about the identity of the deceased by revealing information such as individual characteristics, age, gender, ancestral lineage, traumas, and diseases, especially through bone and tissue remains.

Taphonomy is a branch of science in forensic sciences that examines the decomposition processes of dead bodies and their remains, helping to obtain information about the time of death, manner of death, and environmental effects of these processes. Taphonomic analyses allow us to understand the effects of environmental conditions, biological factors, and physical factors on the body during the period following death. Studies in this field increase the accuracy of forensic investigations by ensuring that the decomposition processes of bodies are correctly interpreted and correct inferences are made regarding the order of death.

Forensic anthropology and taphonomy are two important disciplines that complement each other in legal processes. In particular, postmortem examinations of dead bodies play a critical role in both forensic investigations and court processes. It emphasizes how forensic anthropology has become a fundamental tool in determining the identity of the dead and understanding the cause of death. However, taphonomy does not only provide a scientific examination of decomposition processes, but also provides detailed information about environmental factors and timing, forming the cornerstone of forensic sciences. In this context, taphonomy plays a critical role in determining the time of death and solving crimes. Forensic sciences are developing with more and more technological and methodological innovations every passing day. However, the

ADLİ TAFONOMİ: SUÇLARIN ÇÖZÜMÜNDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR

Nevin Göksal

Doçent, Polis Akademisi, Ankara, Türkiye,
ORCID ID: 0000-0003-1616-7086
*ngoksal@yahoo.com

Anahtar Kelimeler: Adli, tafonomi, antropoloji, kimliklendirme, metodoloji

ÖZET

Adli antropoloji, ölümlerin kimliklerinin tespit edilmesi, ölümün zamanlamasının belirlenmesi ve ölümün nedeninin anlaşılması amacıyla insan iskelet kalıntılarını inceler. Adli antropologlar, özellikle kemik ve doku kalıntıları üzerinden bireysel özellikler, yaş, cinsiyet, atasal soy, travmalar ve hastalıklar gibi bilgileri ortaya koyarak ölen kişinin kimliği hakkında ipuçları sunarlar.

Tafonomi, adli bilimlerde, ölü bedenlerin ve kalıntılarının bozulma süreçlerini inceleyerek bu süreçlerin ölüm zamanı, ölüm şekli ve çevresel etkiler hakkında bilgi edinilmesine yardımcı olan bir bilim dalıdır. Tafonomik analizler, ölümün ardından geçen süre boyunca çevresel koşulların, biyolojik etmenlerin ve fiziksel faktörlerin ceset üzerindeki etkilerini anlamamıza olanak tanımaktadır. Bu alandaki çalışmalar, cesetlerin bozulma süreçlerinin doğru bir şekilde yorumlanmasını ve ölümün sırasıyla ilgili doğru çıkarımlar yapılmasını sağlayarak, adli soruşturmaların doğruluğunu artırmaktadır.

Adli antropoloji ve tafonomi, hukuki süreçlerde birbirini tamamlayan iki önemli disiplindir. Özellikle ölümün ardından yapılan ceset incelemeleri, hem adli soruşturmalarda hem de mahkeme süreçlerinde kritik bir rol oynamaktadır. Adli antropolojinin, ölümlerin kimliklerini belirleme ve ölümün nedenini anlamada nasıl temel bir araç haline geldiğini vurgulamaktadır. Ancak tafonomi, yalnızca bozulma süreçlerinin bilimsel bir incelemesini yapmakla kalmaz, aynı zamanda çevresel faktörler ve zamanlamayla ilgili detaylı bilgiler sunarak, adli bilimlerin temel taşlarını oluşturmaktadır. Bu bağlamda tafonomi, ölüm zamanının belirlenmesi ve suçun çözülmesinde kritik bir rol oynamaktadır.

Adli bilimler, her geçen gün daha fazla teknolojik ve metodolojik yeniliklerle gelişmektedir. Bununla birlikte, tafonomi ve antropoloji arasındaki ilişki, bu

relationship between taphonomy and anthropology is one of the most important parts of this development. My aim in preparing this study is to provide both academic circles and practical experts interested in forensic sciences with a comprehensive understanding of the basic knowledge and new developments in this field and how forensic taphonomy and anthropology contribute to crime solving processes in collaboration.

gelişimin en önemli parçalarındandır. Bu çalışmayı hazırlama amacım hem akademik çevrelere hem de adli bilimlerle ilgilenen pratik uzmanlara, bu alandaki temel bilgi ve yeni gelişmeleri kapsamlı bir biçimde adli tafonomi ve antropolojinin iş birliği içinde suç çözme süreçlerine nasıl katkı sağladığını sunmaktır.

INVESTIGATION OF DEFORMATION ON BONES IMMersed IN DIFFERENT AQUATIC ENVIRONMENTS

Ayşe ÖZAL1, *Aylin YALÇIN SARİBEY2

1* Bachelor's Degree Student at Üsküdar University, Istanbul,
Turkey, ORCID iD: 0009-0001-4873-6995

2Prof.Dr., Üsküdar University, Istanbul, Turkey, ORCID:
<https://orcid.org/0000-0002-0975-8630>

*ayse.ozal@st.uskudar.edu.tr

Keywords: Bone, Forensic Anthropology, Stereo
Microscope, Underwater, VSC8000

ABSTRACT

Criminal events sometimes extend into aquatic environments. The principle that "every contact leaves a trace" is also valid underwater. According to the World Health Organization (2021), approximately 236,000 people die from drowning each year worldwide. In addition to mass disasters such as floods, tsunamis, and shipwrecks, perpetrators often dispose of bodies in wells, rivers, lakes, or seas to conceal evidence. This necessitates the use of specialized methods and equipment in forensic investigations of underwater crime scenes. Besides large bodies of water like seas and lakes, shallow swamps, sewers, fast-flowing streams, and ice-covered freshwater or saltwater sources may also serve as potential crime scenes.

This study examines the deformation of bone samples—both with and without soft tissue—immersed in four different aquatic environments: sea, lake, pool, and sewage water. Samples were submerged for 1, 7, 15, and 30 days. Analyses were conducted using a stereomicroscope and the VSC8000 imaging system. The effects of each water type on the morphological integrity of the bones were evaluated in detail. The findings aim to support evidence assessment in underwater crime scenes and contribute original data to the forensic science literature.

FARKLI SU ORTAMLARINDA BEKLETİLEN KEMİKLER ÜZERİNDEKİ DEFORMASYONUN İNCELENMESİ

Ayşe ÖZAL1, *Aylin YALÇIN SARİBEY2

1*Üsküdar Üniversitesi Lisans Öğrencisi, İstanbul, Türkiye,
ORCID iD: 0009-0001-4873-6995

2Prof.Dr., Üsküdar Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, ORCID:
<https://orcid.org/0000-0002-0975-8630>

*ayse.ozal@st.uskudar.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Adli Antropoloji, Kemik, Sualtı,
Stereo mikroskop, VSC8000

ÖZET

Adli olaylar bazen su altı ortamlarında gerçekleşmektedir. “Her temas iz bırakır” prensibi, su altı için de geçerlidir. Dünya Sağlık Örgütü'ne (2021) göre, her yıl yaklaşık 236.000 kişi boğulma sonucu hayatını kaybetmektedir. Ayrıca sel, tsunami ve tekne batması gibi kitlesel olaylarda çok sayıda ölüm meydana gelmekte; suçlular ise cesetleri kuyu, nehir, göl veya deniz gibi su ortamlarına atarak delilleri gizlemeye çalışmaktadır. Bu durum, su altı olay yeri incelemelerinde adli bilimlerin özel yöntem ve ekipmanlarla desteklenmesini gerekli kılmaktadır. Deniz ve göl gibi büyük su kütlelerinin yanı sıra bataklıklar, kanalizasyon, akarsular ve buzla kaplı tatlı-tuzlu su kaynakları da olay yeri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu çalışmada, deniz, göl, havuz ve kanalizasyon suyu olmak üzere dört farklı su ortamında, 1, 7, 15 ve 30 gün süreyle bekletilen dokulu (yumuşak dokulu) ve dokusuz kemik örneklerinin deformasyonları incelenmiştir. Stereo mikroskop ve VSC8000 cihazlarıyla yapılan analizlerde, farklı su ortamlarının kemiklerin morfolojik bütünlüğü üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. Elde edilen bulguların, su altı olay yeri incelemelerinde kanıt değerlendirme süreçlerine katkı sağlaması ve adli bilimler literatürüne özgün bilgiler sunması amaçlanmaktadır.

FIGG'S ROLE IN THE IDENTIFICATION OF SKELETAL HUMAN REMAINS

Ayşenur BÜYÜKKAYMAZ^{1,*}, Aylin YALÇIN
SARIBEY²

¹Prof. Dr., Üsküdar University, Faculty of Engineering and
Natural Sciences, Department of Forensic Sciences, İstanbul,
Türkiye, 0000-0002-0975-8630

² Master's Degree, Forensic Scientist, İstanbul, Türkiye, 0000-
0001-7496-1283

*aysebkaymaz@gmail.com

Keywords: FIGG, Forensic Anthropology, Genetic
Genealogy, Human Identification, Skeletal Remains

ABSTRACT

Forensic Investigative Genetic Genealogy (FIGG) integrates SNP-based genotyping with publicly accessible online genealogy databases to assist in human identification. Although its use in active cases has sparked ethical debates regarding data privacy and consent, FIGG has proven increasingly effective in cases involving skeletal remains where conventional methods, such as STR (Short Tandem Repeat) profiling or biological assessments of sex and age, fail to yield results.

This study reviews FIGG's contribution to postmortem identification in forensic anthropology, focusing specifically on skeletal remains. A literature search was conducted on EBSCOHost, Wiley, ScienceDirect, Elsevier, and Google Scholar databases, using the keywords “forensic genetic genealogy” and “investigative genetic genealogy” to refer interchanging usage in the literature, together with keywords “skeletal remains” and “human identification”, covering publications from 2018 to August 2025. Case studies were analyzed through the Genealogy Explained FIGG Case Index, DNA Doe Project, and Othram Recent Casework databases.

By late 2024, a total of 379 individuals associated with 755 cases had been identified using FIGG, primarily via distant relative matches and multi-generational family tree construction. Findings indicate that SNP-based sequencing yields successful results in burned and degraded bone samples. Historical cases such as Henry Goodsell (USA, 1844) demonstrate FIGG's potential in cold cases and challenging identifications.

FIGG offers a viable alternative in skeletal identification and is increasingly integrated into forensic anthropology. Its success highlights the need for procedural frameworks and ethical governance.

ADLİ GENETİK SOYBİLİMİN İSKELET KALINTILARININ KİMLİKLENDİRİLMESİNDEKİ ROLÜ

Ayşenur BÜYÜKKAYMAZ^{1,*}, Aylin YALÇIN
SARIBEY²

¹ Yüksek Lisans Mezunu, Adli Bilimci, İstanbul, Türkiye, ORCID
ID: 0000-0001-7496-1283

² Prof. Dr., Üsküdar Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri
Fakültesi Adli Bilimler Bölümü, İstanbul, Türkiye, 0000-0002-
0975-8630

*aysebkaymaz@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Adli Antropoloji, Adli Kimlik
Tespiti, AGS, Genetik Soybilim, İskelet Kalıntıları

ÖZET

Adli Genetik Soybilim (AGS), SNP tabanlı genotipleme ile genel erişime sunulmuş çevrim içi soybilim veri tabanlarını entegre ederek adli amaçlı kimlik tespiti süreçlerine katkı sağlamaktadır. AGS uygulamalarının aktif vakalarda kullanımı veri güvenliği ve mahremiyeti açısından kapsamlı tartışmalar yaratmış olsa da özellikle genetik profillemeye için rutinde kullanılan STR analizlerinin veya adli antropolojide cinsiyet ve yaş tespiti gibi biyolojik profil belirleme yöntemlerinin sonuçsuz kaldığı iskelet kalıntılarına ilişkin vakalarda etkinliği giderek artmaktadır.

Bu çalışma, AGS'nin adli antropoloji bağlamında postmortem kimlik tespitine katkısını iskelet kalıntıları odağında değerlendirmektedir. Literatürdeki iki farklı kullanımı kapsayacak şekilde “Forensic genetic genealogy” ve “investigative genetic genealogy” anahtar kelimeleri “skeletal remains” ve “human identification” İngilizce anahtar kelimeleri ile beraber kullanılarak 2018-2025 yılları arası EBSCOHost, Wiley, ScienceDirect, Elsevier ve Google Akademik veri tabanları üzerinden literatür taraması yapılmıştır. Vaka örneklerine Genealogy Explained FIGG Case Index, DNA Doe Project ve Othram Recent Casework vaka havuzu aracılığıyla erişilmiştir.

2024 yılı sonu itibarıyla 755 vaka ile ilişkili toplam 379 bireyin kimliği AGS kullanımıyla saptanmış; kimlik tespiti çoğunlukla uzak akraba eşleşmeleri ve çok jenerasyonlu soy ağacı kurgusu yoluyla gerçekleşmiştir. Bulgular AGS uygulamaları açısından yanmış iskelet örneklerinde başarılı sonuçlar elde edildiğini ve degrade kemik bulgularında SNP tabanlı dizileme yöntemlerinin daha iyi sonuçlar verdiğini ortaya koymuştur. AGS ile kimliklendirilen Henry Goodsell gibi uzun yıllar çözümsüz kalan tarihi

vakalarda da genetik soybilim çalışmalarının başarıyla kullanıldığını göstermektedir.

AGS, iskelet kalıntılarının tanımlanmasında uygulanabilir bir alternatif olarak öne çıkmakta ve adli antropolojiye giderek daha fazla entegre edilmektedir. Elde edilen başarılar, yöntem için standartlaştırılmış uygulama prosedürleri ve etik çerçevelerin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

IN THE FOOTSTEPS OF SILENT CULTURES: AN ANTHROPOLOGICAL COMPARISON OF SIGN LANGUAGE PRACTICES ACROSS CULTURES AND THE CONSTRUCTION OF BODILY IDENTITY IN DIGITAL SPACES

Ümmühan Değirmenci

Master's Degree Student, Van Yüzüncü Yıl University, Institute of
Social Sciences, Department of Anthropology, Van, Türkiye.
0009-0006-8823-8161

ummuhandegirmenci39@gmail.com

Keywords: Digital anthropology, sign language, deafness,
identity, cultural diversity

ABSTRACT

The primary aim of this study is to examine the sign language practices developed by deaf individuals within the context of cultural diversity from an anthropological perspective, and to analyze the processes of identity construction they undertake through sign language in digital environments using ethnographic methods. Sign language is regarded not only as a means of communication, but also as a tool for cultural transmission and a formative element of identity. In this regard, the diversity of sign languages emerging in different geographical regions reveals how silent communities construct their own unique cultural codes.

Since the hand movements, gestures, and facial expressions used by deaf individuals carry the traces of social and cultural structures, the study will approach them through a review of the literature. It will adopt a comparative approach to evaluate how the body is shaped by cultural codes within different sign language systems such as Turkish Sign Language (TİD), American Sign Language (ASL), and British Sign Language (BSL).

Furthermore, identity construction practices will be analyzed through video content produced on digital platforms such as TikTok, Instagram, and YouTube using the method of social media observation. In these digital spaces where the body “speaks” through gestures, facial expressions, and visual narratives the visibility of deaf individuals and their roles on platforms that have become new arenas for cultural representation will be explored.

The overall objective of the study is to offer an original contribution at the intersection of sign language and anthropology by evaluating the communication practices of deaf individuals through both comparative cultural analysis and the lens of digital media anthropology.

SESSİZ KÜLTÜRLERİN İZİNDE: FARKLI KÜLTÜRLERDE İŞARET DİLİ PRATİKLERİNİN ANTROPOLOJİK KARŞILAŞTIRMASI VE DİJİTAL ORTAMDA BEDENİN KİMLİK İNŞASI

Ümmühan Değirmenci

YL Öğrencisi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler
Enstitüsü, Antropoloji Anabilim Dalı, Van, Türkiye. 0009-0006-
8823-8161

ummuhandegirmenci39@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Dijital antropoloji, işaret dili,
işitme engellilik, kimlik, kültürel çeşitlilik

ÖZET

İşitme engelli bireylerin kültürel çeşitlilik içinde geliştirdikleri işaret dili pratiklerini antropolojik bakış açısıyla incelemek ve bu bireylerin dijital ortamlarda işaret dili aracılığıyla gerçekleştirdikleri kimlik inşası süreçlerini etnografik yöntemlerle analiz etmek çalışmanın temel amacıdır. İşaret dili yalnızca bir iletişim aracı değil, aynı zamanda kültürel aktarımın ve kimlik biçimlendirici bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Bu bağlamda farklı coğrafyalarda ortaya çıkan işaret dili çeşitliliği, sessiz toplulukların kendilerine özgü kültürel kodları nasıl oluşturdıklarını göstermektedir.

İşitme engelli bireylerin kullandıkları el hareketleri, jest ve mimikler toplumsal ve kültürel yapıların izlerini taşıdığı için literatür üzerinden ele alınarak; Türk İşaret Dili (TİD), Amerikan İşaret Dili (ASL) ve İngiliz İşaret Dili (BSL) gibi farklı işaret dili sistemleri üzerinden bedenin kültürel kodlarla nasıl biçimlendiği karşılaştırmalı bir yaklaşımla değerlendirilecektir

Bunun yanı sıra TikTok, Instagram ve YouTube gibi dijital platformlarda üretilen video içerikleri üzerinden kimlik inşa pratikleri sosyal medya gözlem yöntemiyle analiz edilecektir. Jestler, mimikler ve görsel anlatılar yoluyla bedenin “konuştuğu” bu dijital alanlarda işitme engelli bireylerin nasıl görünürlük kazandığı ve kültürel temsilin yeni mecraları haline gelen bu platformlardaki rolleri tartışılacaktır.

Çalışmanın genel amacı, işitme engelli bireylerin işaret dili aracılığıyla gerçekleştirdikleri iletişimi hem karşılaştırmalı kültürel analiz hem de sosyal medya antropolojisi çerçevesinde değerlendirerek, işaret dili ve antropolojinin kesişiminde özgün bir katkı sunmayı hedeflemektedir.

MUSIC PERCEPTION IN THE TEKE REGION AND THE ROLE OF GEOGRAPHY IN SHAPING MUSIC: AN INTERRELATION OF CULTURE, MUSICOLOGY, AND ETHNOMUSICOLOGY

Şimal Albayrak

Anthropologist, Istanbul University, Istanbul, Türkiye

simalalbayrakk@gmail.com

Keywords: Music, Ethnomusicology, Ethnography,
Geography, Culture.

ABSTRACT

This study explores how the collective emotional and cognitive structures of individuals in a specific geography are reflected in that region's music—an essential area of focus within ethnomusicology. Music is regarded not only as a personal form of artistic expression but also as a medium that embodies social and cultural codes. In particular, regional musical elements such as tone, lyrics, and melodies serve as reflections of a community's lifestyle, beliefs, environmental conditions, and historical experiences. While similar themes may be present across regions, differences in musical performance—such as rhythmic patterns, instrumental techniques, and vocal interpretations—emerge as distinctive dynamics.

Conducted within the framework of ethnomusicology, this research examines how music is perceived across different regions and which cultural factors shape these perceptions. It also incorporates the main theoretical approaches of ethnomusicology to provide a deeper understanding of the geographical variations in musical expression.

The study is based on a combination of literature review and personal observations, both of which have been utilized as core materials in the analysis. The findings suggest that regional perceptions of music are not solely artistic but also sociocultural in nature. Through the lens of ethnomusicology, the study reveals the multilayered structure of these perceptions and supports its conclusions with illustrative examples.

KÜLTÜR, MÜZİKOLOJİ VE ETNOMÜZİKOLOJİ İLİŞKİSİ EKSENİNDE TEKE YÖRESİ'NDEKİ MÜZİK ALGISI VE COĞRAFYANIN MÜZİĞİ ŞEKİLLENDİRMESİ

Şimal Albayrak

Antropolog, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

simalalbayrakk@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Müzik, Etnomüzikoloji,
Etnografya, Coğrafya, Kültür

ÖZET

Bir coğrafyada yaşayan bireylerin ortak duygu ve düşünce yapısının, o bölgenin müziğine nasıl yansıdığı, etnomüzikolojinin önemli bir çalışma alanıdır. Müzik, sadece bireysel bir sanat formu değil, aynı zamanda toplumsal ve kültürel kodların yansıması olarak değerlendirilmektedir. Özellikle yöresel müziklerde görülen tını, söz ve ezgiler; bir topluluğun yaşam tarzı, inançları, coğrafi koşulları ve tarihsel deneyimlerinin birer dışavurumu niteliğindedir. Ancak her ne kadar benzer temalar etrafında şekillenmiş olsalar da müziğin icra biçiminde –ritmik yapı, çalma tekniği ve vokal yorum– bölgesel farklılıklar dikkat çekici dinamikler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu çalışma, kültür ve müzik ilişkisini inceleyen etnomüzikoloji disiplini çerçevesinde, farklı coğrafyalarda müziğin nasıl algılandığını ve bu algının hangi kültürel dinamiklerle biçimlendiğini araştırmaktadır. Aynı zamanda çalışma içinde etnomüzikolojinin temel kuramsal yaklaşımlarına da yer verilerek, müziğin coğrafi bağlamda nasıl farklılaştığı konusunda derinlemesine bir perspektif sunulmaktadır.

Araştırma yönteminde literatür taraması ile katılımlı gözlem verilerinden yararlanılmış, bu iki veri seti analizlerde materyal olarak kullanılmıştır. Sonuç olarak, bölgesel müzik algısının sadece sanatsal değil, aynı zamanda sosyokültürel bir olgu olduğu vurgulanıp; etnomüzikoloji aracılığıyla bu algının çok katmanlı yapısı örneklerle açıklanmaktadır.

CARAVAN PARKS AND CARAVANNING CULTURE AS A NEW LIVING SPACE IN İSTANBUL

Melike SARIALTUN1,*

1 Socio-Cultural Anthropologist, Qualitative Research Trainer &
Mentor, Customer and Market Insight Manager, LC Waikiki,
İstanbul, Türkiye

*melikesarialtun44@gmail.com

Keywords: Anthropology of space/place, Back-to-nature movement, Caravanning culture, Environmental anthropology, Production of space

ABSTRACT

For those who feel trapped in cities full of reinforced concrete buildings, coping with the pressures of city life is an important issue. The routines of city life, crowds, limited green spaces, and the search for security caused by events such as earthquakes and epidemics lead city dwellers to seek alternative escapes from the city. This study examines the trailer parks that emerged as a result of city life from an anthropological perspective, focusing on the meaning of shared spaces and Henri Levebvre's concepts of "The Production of Space."

According to the data of the National Camping and Caravan Federation (2023), there are 8 caravan and camping areas in the Marmara Region. As of 2025, it has been determined that there are a total of 32 caravan parks in Istanbul and its surrounding areas. In this context, the study explores the rise of trailer life within the framework of spatial and environmental anthropology, addressing significant challenges such as natural disasters and global pandemics. The research focuses on the lifestyles and cultural practices that emerged from the "back to nature" movement, developed by city dwellers as a response to dwindling forest areas.

This ethnographic research was conducted using in-depth interviews and participant observation techniques with 32 caravan owners and 7 caravan park owners/operators living part- and full-time in six caravan parks on the European and Anatolian sides of Istanbul.

The research defines the concept of "freedom" as an escape from the constraints of urban life. This escape means getting away from social norms, routines and responsibilities, and protection from the crowded atmosphere of big cities and the risks of natural

İSTANBUL'DA YENİ BİR YAŞAM ALANI OLARAK KARAVAN PARKLARI VE KARAVANCILIK KÜLTÜRÜ

Melike SARIALTUN1,*

1Sosyo-Kültürel Antropolog, Kalitatif Araştırmalar
Eğitmeni&Mentoru, Müşteri ve Pazar İlgörü Yöneticisi, LC
Waikiki, İstanbul, Türkiye

*melikesarialtun44@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Çevresel antropoloji, Doğaya dönüş hareketi, Karavancılık kültürü, Mekan üretimi, Mekan/yer antropolojisi

ÖZET

Betonarme binalarla dolu kentlerde sıkışmış hissedener için şehir yaşamının baskılarıyla başa çıkmak önemli bir konudur. Şehir hayatının getirdiği rutinler ve kalabalık, sınırlı yeşil alanlar, deprem ve salgın gibi olayların yarattığı güvence arayışı, şehir sakinlerini şehirden kaçış alternatiflerine yönlendirmektedir. Bu çalışma, şehir hayatının bir sonucu olarak ortaya çıkan karavan parklarını, müşterek mekanların anlamı ve Henri Levebvre'nin "Mekânın Üretimi" kavramları üzerinden antropolojik bir bakış açısıyla incelemektedir.

Ulusal Kamp ve Karavan Federasyonu'nun verilerine göre (2023), Marmara Bölgesi'nde 8 karavan ve kamp alanı bulunmaktadır. 2025 yılı itibarıyla İstanbul ve çevresinde toplam 32 karavan parkı olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda çalışma, karavan yaşamının yükselişini doğal afet ve küresel salgın gibi önemli sorunları mekansal ve çevresel antropoloji çerçevesinde ortaya koymaktadır. Araştırma, şehirde yaşayanların azalan ormanlık alanlara bir tepki olarak geliştirdiği "doğaya dönüş" hareketinin açığa çıkardığı yaşam biçimlerine ve kültürel pratiklere odaklanmaktadır.

Bu etnografik araştırma, İstanbul'un Avrupa ve Anadolu yakasındaki altı karavan parkında yarı ve tam zamanlı olarak yaşayan 32 karavancı ve 7 karavan parkı sahibi/işletmecisi yapılan derinlemesine görüşme ve katılımcı gözlem teknikleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Araştırma, "özgürlük" kavramını kent yaşamının kısıtlamalarından bir kaçış olarak tanımlamaktadır. Bu kaçış, toplumsal normlardan, rutinlerden ve sorumluluklardan uzaklaşma, büyük şehirlerin kalabalık atmosferinden ve doğal afet ve salgın risklerinden korunma gibi anlamları taşımaktadır.

disasters and epidemics. The desire to "return to nature" fuels the desire to be connected to and breathe nature, triggering the shift to caravan life. While caravan life initially meant "downsizing," with additions like winter gardens and tents, spatial expansion gradually transformed into a production of space, transitioning from public to private space. This lifestyle also fosters a neighborhood culture nurtured by neighborly relationships.

"Doğaya dönüş" isteği, doğayla iç içe olma ve nefes alma arzusunu besleyerek karavan yaşamına yönelişi tetiklemektedir. Karavan yaşamı başlangıçta "küçülme" anlamına gelse de kış bahçesi, çadır gibi eklentilerle zamanla mekânsal genişleme kamusal alanlara özel alana geçişte bir mekân üretimine dönüşmektedir. Bu yaşam biçimi, aynı zamanda komşuluk ilişkileri beslenen mahalle kültürünü sunmaktadır.

MİKROBİOME AND CULTURE: CULTURAL REFLECTIONS OF THE HUMAN BODY ECOSYSTEM

Havva Ahsen Şimşek*

Dr, Ankara University, Ankara, Türkiye, 0000-0002-8050-6911
simsekahsen@hotmail.com

Keywords: Anthropology, Ecosystem, Culture, Microbiome

ABSTRACT

The human body is not merely a biological structure composed of genes and trillions of microorganisms; it is also a mosaic shaped by, cultural influences and social factors. Recent studies have demonstrated that the community of microorganisms known as the microbiome influences individuals immune system and mental health. Microbiomes are also closely related to cultural practices. This study evaluates how the formation and variation of the microbiome are influenced by cultural factors such as dietary habits, hygiene practices, models of childbirth, and traditional dietary models. Through an anthropological interpretation of the literature, this work explores the effects of modernization and globalization on microbial diversity. Ultimately, it argues that the human body is a micro-ecosystem shaped by cultural components, and that the cultural dimension must not be overlooked in microbiome research.

MİKROBİYOM VE KÜLTÜR: İNSAN VÜCUDU EKOSİSTEMİNİN KÜLTÜREL YANSIMALARI

Havva Ahsen Şimşek*

Dr, Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0002-8050-6911
simsekahsen@hotmail.com

Anahtar Kelimeler: Antropoloji, Ekosistem, Kültür, Mikrobiyom

ÖZET

İnsan bedeni, yalnızca genlerin ve trilyonlarca mikroorganizmanın harmanlanmasıyla oluşmuş biyolojik bir yapı değil; kültürel yansımalar ve toplumsal etkenler ile inşa edilmiş bir mozaiktir. Son yıllarda yapılan araştırmalar, mikrobiyom olarak adlandırılan bu mikroorganizma topluluğunun, bireylerin bağışıklık sistemleri ve ruh halleri üzerinde etken olduklarını göstermiştir. Mikrobiyomlar aynı zamanda kültürel pratiklerle de yakından ilişkilidir. Bu çalışmada, mikrobiyomun oluşumu ve değişimiyle ilgili beslenme alışkanlıkları, hijyen anlayışı, doğum şekilleri, geleneksel diyet formları gibi içerisinde yaşanılan toplumun etkisiyle oluşmuş kültürel unsurlar ele alınmıştır. Literatür taramasının antropolojik perspektifle yorumlandığı bu çalışma, modernleşme ve küreselleşmenin mikrobiyal çeşitlilik üzerindeki etkilerini değerlendirerek, insan vücudunun kültürel unsurlarla şekillenen bir mikro-ekosistem olduğu ve mikrobiyom araştırmalarında kültürel boyutların göz ardı edilmemesi gerektiği gerçekliklerini ortaya koymaktadır.

A STUDY ON THE APPLICABILITY OF PULP VOLUME IN AGE ESTIMATION USING CONE-BEAM COMPUTED TOMOGRAPHY (CBCT) IMAGES IN FORENSIC ANTHROPOLOGY

Nihan KELER KARTAL1,*, Burak
BİLECENOĞLU2, M. Eray KOLSUZ3, and Ayla
SEVİM EROL 4

1. Anthropologist, Ankara University, Ankara, Turkey, 0000-0002-5688-615X
2. Prof. Dr., Ankara Medipol University, Ankara, Turkey, 0000-0001-7097-1572
3. Prof. Dr., Ankara University, Ankara, Turkey, 0000-0001-8872-1897
4. Prof. Dr., Ankara University, Ankara, Turkey, 0000-0002-5841-9459

*nihankeler@gmail.com

Keywords: Forensic anthropology, age estimation, pulp volume, CBCT (cone-beam Computed Tomography)

ABSTRACT

Purpose: Age estimation is one of the complex studies in forensic anthropological investigations. Teeth are more durable than other body tissues. For this reason, teeth play an important role in identification studies. As teeth age, pulp volume decreases due to secondary dentin formation. This study investigated the usability of pulp volumes of left maxillary central incisors in age estimation.

Materials and Methods: KBIT images of 50 (25 Male, 25 Female) adult individuals between the ages of 22-80 were included in the study. The included sample was divided into five separate age groups (20-29,30-39,40-49,50-59,60-60+). The pulp volume of the left maxillary central incisors of adult individuals was measured using Romexis (Planmeca Romexis 3.2.0.R) software on KBIT images. The obtained pulp volume data were examined in terms of gender and age.

Results: The relationship between pulp volume and age was statistically significant ($p>0.05$), and a negative significant correlation was obtained (-0.509, -0.441). No significant difference was found between genders with pulp volume data ($p<0.05$).

Conclusion: As a result of the regression analysis performed in this study, $r^2 = 0.28$. Even though a significant negative correlation with age was obtained only from pulp volume measurements, the low

ADLİ ANTROPOLOJİDE KONİK IŞINLI BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ (KİBT) GÖRÜNTÜLERİ İLE PULPA HACMİNİN YAŞ TAHMİNİNDE KULLANILABİLİRLİĞİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Nihan KELER KARTAL1,*, Burak
BİLECENOĞLU2 M. Eray KOLSUZ3 ve Ayla
SEVİM EROL 4

- 1Antropolog, Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0002-5688-615X
- 2 Prof. Dr., Ankara Medipol Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0001-7097-1572
- 3Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0001-8872-1897
- 4 Prof. Dr. Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0002-5841-9459

*nihankeler@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Adli antropoloji, yaş tahmini, pulpa hacmi, KİBT (Konik Işınli Bilgisayarlı Tomografi)

ÖZET

Amaç: Adli antropolojik incelemelerde yaş tahmini kompleks çalışmalardan birisidir. Dişler diğer vücut dokularına göre daha dayanıklıdır. Bu sebeple dişler kimliklendirme çalışmalarında önemli bir rol oynar. Dişlerde yaşla birlikte sekonder dentin oluşumuna bağlı olarak pulpa hacminde azalma meydana gelmektedir. Bu çalışma sol maksiller merkezi kesici dişlerin pulpa hacimlerinin yaş tahmininde kullanılabilirliğini araştırmak amacıyla yapılmıştır.

Materyal ve Metot: Çalışmaya 22-80 yaşları arasında toplamda 50 (25 Erkek, 25 Kadın) erişkin bireyin KİBT görüntüleri dahil edilmiştir. Dahil edilen örneklem 5 ayrı yaş grubuna (20-29,30-39,40-49,50-59,60-60+) ayrılmıştır. Erişkin bireylere ait sol maksiller merkezi kesici dişlerin pulpa hacmi KİBT görüntüleri üzerinden Romexis (Planmeca Romexis 3.2.0.R) yazılımı aracılığı ile ölçülmüştür. Elde edilen pulpa hacmine ait veriler cinsiyet ve yaş açısından incelenmiştir.

Bulgular: Pulpa hacmi ile yaş arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı ($p>0,05$) ve negatif önemli korelasyon elde edilmiştir (-0,509, -0,441). Pulpa hacmi verileri ile cinsiyetler arası anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p<0,05$).

Sonuç: Bu çalışmada yapılan regresyon analizi sonucunda $r^2 = 0,28$ olarak elde edildi. Sadece pulpa hacminin ölçümlerinden yaş ile negatif önemli,

explanatory coefficient was insufficient for forensic age estimation studies. Prof. Dr. Ayla SEVİM EROL and Prof. Dr. M. Eray KOLSUZ, under the consultancy of this study produced from the master's thesis titled "Age Estimation in Adults from Tooth/Pulp Volume with Cone Beam Computed Tomography (CBCT) Images in Forensic Anthropology" prepared by Nihan KELER. References, images, or tables should not be included in the abstract.

korelasyon elde edilmiş olsa bile açıklayıcılık katsayısının düşük ilişkili olması adli yaş tahmin çalışmaları açısından yetersiz kalmıştır. Bu çalışma Prof. Dr. Ayla SEVİM EROL ve Prof. Dr. M. Eray KOLSUZ danışmanlığında, Nihan KELER tarafından hazırlanan “Adli Antropolojide Konik Işınli Bilgisayarlı Tomografi (KIBT) Görüntüleri ile Diş/Pulpa Hacminden Erişkinlerde Yaş Tahmini” isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

COPYING COMPUTED TOMOGRAPHY DATA OF GUNSHOT- CAUSED BONE TRAUMA CASES USING 3D PRINTING TECHNOLOGY

H. Onur AÇIKSÖZ^{1*}, Mert OCAK², Zehra
AKKAYA³, Melahat KUL⁴

1*Ankara University, Ankara, Turkey, Orcid ID: 0009-0004-0877-960X

2 Assistant Professor, Ankara University, Ankara, Turkey, Orcid ID: 0000-0001-6832-6208

3 Professor, Ankara University, Ankara, Turkey, Orcid ID: 0000-0002-6483-3381

4 Assoc. Prof., Ankara University, Ankara, Turkey, Orcid ID: 0000-0001-9843-5114
*onuraciksoz@mail.com

Keywords: 3D Printing, Forensic Anthropology, Gunshot Wounds, Bone Trauma, Tomography

ABSTRACT

Bone analyses are crucial for the evaluation of gunshot wounds. According to this, findings on the evidence can be identified, the weapons or effects that caused the trauma can be identified, and the life-threatening risks by the trauma, as well as the direction and approximate distance of the object that caused the defect, can be determined. The nature of the trauma varies depending on the angle at which the object (bullet, pellet, etc.) entered the bone. Entry and exit wounds are two important characteristics of gunshot wounds in human bone. Fractures, categorized and defined by their shape, also observed around the wounds. The number and shape of the fracture lines depending on the energy of the projectile when it entered the bone.

There is also a risk of confusing bone trauma from firearms with sharp or blunt trauma. In our country, as worldwide, cases resulting from firearms are frequently encountered, sometimes resulting in injuries of varying degrees and sometimes even death. For the correct investigation, the evaluation and determination of the damage observed in the bone with methodological definitions gives direction and results to the investigation. Today, in preceding countries, trials, and relevant laboratories, whether findings from cases involving soft or bone tissue, can be preserved by replicas created using 3D printing technology after medical imaging. These replicas, which can be produced quickly and in any number of copies, offer a fast and effective alternative to investigations, overcoming the challenges arising from biodegradation, ongoing treatment processes, ethical considerations, and legal procedures that sometimes

ATEŞLİ SİLAH KAYNAKLI KEMİK TRAVMASI VAKALARINA AİT BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ VERİLERİNİN 3 BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİSİ İLE KOPYALANMALARI

H. Onur AÇIKSÖZ^{1*}, Mert OCAK², Zehra
AKKAYA³, Melahat KUL⁴

1*Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0009-0004-0877-960X

2 Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0000-0001-6832-6208

3Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0000-0002-6483-3381

4Doç. Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0000-0001-9843-5114
*onuraciksoz@mail.com

Anahtar Kelimeler: 3 Boyutlu Baskı, Adli Antropoloji, Ateşli Silah Yaralanmaları, Kemik Travması, Tomografi

ÖZET

Ateşli silah travmalarında kemik analizleri olguların değerlendirilmesinde önemlidir. Bu bağlamda deliller üzerindeki bulgular saptanabilir, travmaya sebep olan silahlar veya etkiler tanımlanabilir, travma kaynaklı hayati tehlikeler ile defekte sebebiyet veren objenin yönü ve yaklaşık mesafesi belirlenebilir. Travmanın şekli, objenin (mermi çekirdeği, saçma, vb.) kemiğe giriş açısına göre değişiklik gösterir. Giriş-çıkış delikleri, insan kemiğinde ateşli silah yaralanmalarına bağlı travmalarda iki önemli özelliktir. Deliklerin çevresinde kategorize edilerek biçimleri tanımlanan kırıklar da gözlemlenir. Kırık hatlarının sayısı ve şekli, kurşunun kemiğe giriş yaptığı andaki enerjisine göre değişmektedir.

Ateşli silahlardan kaynaklanan kemik travmalarının, kesici-delici veya künt travmalar ile karıştırılma riski de bazen mevcuttur. Ülkemizde de dünya genelinde olduğu gibi ateşli silahlardan kaynaklanan; bazen derecesi değişen yaralanmalarla bazen de ölüme yol açan vakalarla sıkça karşılaşmaktadır. Soruşturmanın sağlığı açısından kemikte gözlemlenen hasarın metodolojik tanımlar ile değerlendirilip saptanması soruşturmaya yön ve sonuç vermektedir. Günümüzde öncül ülkelerde, duruşmalarda ve ilgili laboratuvarlarda vakalara ait bulgular gerek yumuşak doku gerekse kemik doku içerir olsunlar, tıbbi görüntülemenin ardından 3 Boyutlu yazıcı teknolojisi kullanılarak ortaya çıkarılan replikalar ile aslı

make transporting the original material impossible.

In this study, medical images of 15 randomly selected real cases were passed through certain stages after obtaining ethical permissions; they were converted into exact copies with 3D printing technology; the consistency of the produced models with tomography data was examined, forensic and medical usage areas were defined and the results were analyzed.

materyalin (kemik, maktül veya hasta) korunması sağlanabilmektedir. Düşük maliyetle kısa sürede üretilen ve istenilen sayıda kopyalanabilen bu replikalar, orijinal materyal söz konusu olduğunda bazen taşınmayı imkansızlaştıran biyolojik bozunma sebeplerinden, devam etmekte olan tedavi süreçlerinden, etik sebeplerden ve yasal prosedürlerden doğan zorlukları aşarak soruşturmalara hızlı ve etkili bir alternatif sunmaktadırlar.

Çalışmada; randomize seçilen 15 gerçek vakanın tıbbi görüntüleri etik izinlerinin alınmasının ardından belirli safhalardan geçirilmiş; 3 Boyutlu baskı teknolojisi ile birebir kopyalara dönüştürülmüş; üretilen modellerin tomografi verileri ile tutarlılıkları incelenmiş, adli ve medikal kullanım alanları tanımlanmış ve sonuçlar analiz edilmiştir.

MEASUREMENT RELIABILITY IN THE SACRUM: DIGITAL OSTEOMETRY USING ADVANCED CT IMAGING TECHNIQUES

Öznur Gülhan1, *

1Assistant Professor, Ankara University, Ankara, Türkiye, 0000-0001-7756-6641

*oznurgulhan@gmail.com / ogulhan@ankara.edu.tr

Keywords: Digital Osteometry, Forensic Anthropology, Intra-Observer Reliability, Measurement Reliability, Sacrum Measurements

ABSTRACT

Recent technological advances have enabled the application of new methods in anthropological research. In particular, traditional osteometric techniques used for biological profile estimation have increasingly been replaced by computer-assisted imaging and analysis tools. Three-dimensional bone models obtained through medical imaging techniques, such as computed tomography (CT), can now be examined using both free and commercial software. However, to ensure the reliability of such virtual measurements, it is essential to evaluate their reproducibility and repeatability.

This study aims to analyze intra-observer reliability of metric measurements derived from the sacrum, a bone frequently used in the estimation of biological profiles. The sample consisted of 3D sacrum models created from CT data of 20 adult individuals obtained from a research hospital in Istanbul. Five distinct metric measurements were manually taken using the OsiriX software. The collected data were analyzed using SPSS 24.0 and Microsoft Excel. Intra-observer reliability was assessed through the intraclass correlation coefficient (ICC), and measurement error was quantified using TEM, rTEM, and R values.

The findings of this study are expected to provide insights into the reliability of using CT-derived 3D sacrum models for anthropological applications. The results support the methodological value of digital measurements in forensic anthropology and underscore the importance of developing standardized, population-specific reference databases based on modern skeletal data. Such approaches may enhance the accuracy and applicability of biological profile estimations across diverse populations.

SAKRUMDA ÖLÇÜM GÜVENİLİRLİĞİ: GELİŞMİŞ BT GÖRÜNTÜLEME YÖNTEMLERİYLE DİJİTAL OSTEOMETRİ

Öznur Gülhan1, *

1Dr. Öğretim Üyesi, Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0001-7756-6641

*oznurgulhan@gmail.com / ogulhan@ankara.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Adli Antropoloji, Dijital Osteometri, Gözlemci İçi Güvenilirlik, Ölçüm Güvenilirliği, Sakrum Ölçümleri

ÖZET

Son yıllardaki teknolojik gelişmeler, antropolojik araştırmalarda yeni yöntemlerin uygulanmasını mümkün kılmıştır. Özellikle biyolojik profil oluşturma sürecinde geleneksel osteometrik tekniklerin yerini, bilgisayar destekli görüntüleme ve analiz yöntemleri almaktadır. Bilgisayarlı tomografi (BT) gibi medikal görüntüleme teknikleriyle elde edilen üç boyutlu kemik modelleri hem ücretsiz hem de ticari yazılımlar aracılığıyla dijital ortamda analiz edilebilmektedir. Ancak sanal ortamlardan elde edilen ölçümlerin güvenilirliğini sağlamak amacıyla bu yöntemlerin yeniden üretilebilirlik ve tekrarlanabilirlik açısından değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu çalışmanın amacı, biyolojik profil oluşturmak amacıyla kullanılan sakrum kemiğine ait metrik ölçümlerin gözlemci içi güvenilirliğini analiz etmektir. Araştırmada İstanbul'da bir hastaneden temin edilen, 20 yetişkin bireye ait BT verilerinden oluşturulan 3B sakrum modelleri kullanılmıştır. OsiriX yazılımı ile beş farklı metrik ölçüm manuel olarak alınmış ve elde edilen veriler SPSS 24.0 ve Excel programları ile analiz edilmiştir. Gözlemci içi güvenilirlik değerlendirmesi sınıf içi korelasyon katsayısı (ICC) ile yapılmış; ölçüm hataları TEM, rTEM ve R değerleriyle desteklenmiştir.

Çalışma bulguları, üç boyutlu BT görüntüleri üzerinden alınan sakrum ölçümlerinin adli antropolojide kullanılabilirliğine ve güvenilirliğine katkı sunmayı hedeflemektedir. Bu yönüyle dijital analizlerin antropolojik değerlendirmelerdeki yerini güçlendireceği öngörülmektedir.

INVESTIGATION OF MORPHOMETRIC CHANGES IN THE THORAX IN PATIENTS 65 YEARS AND OLDER WITH HEART FAILURE IN RADIOLOGIC IMAGES: PILOT STUDY

Serra Öztürk Bostancı1,*, Orçun Bostancı2, Erkan Köklü3, Gülüşan Özgün Başbüyük4

1PhD, Akdeniz University Faculty of Medicine, Department of Anatomy, Antalya, Turkey, 0000-0003-1002-0059

2MD, Antalya City Hospital, Antalya, Türkiye, 0009-0002-7308-9897

3Prof. Dr, Antalya City Hospital, Antalya, Türkiye, 0000-0003-1450-4683

4Prof. Dr, Akdeniz University Faculty of Health Sciences, Department of Gerontology, Antalya, Turkey, 0000-0002-2801-6157

*serraozturk@gmail.com

Keywords: Geriatrics, thoracic anatomy, heart failure
ABSTRACT

Heart failure (HF) is a clinical syndrome characterized by impaired myocardial function, circulatory failure, and congestion due to progressive maladaptive neurohormonal activation of the cardiovascular and renal systems. It may result from reduced left ventricular ejection fraction (systolic HF) or from impaired filling and relaxation with preserved ejection fraction (diastolic HF). HF is globally prevalent, with increasing incidence with age in both sexes. Prevalence rates are approximately 3.3% in individuals ≤ 45 years, 10.5% in those ≥ 65 years, and 20.0% in individuals aged ≥ 75 , making HF a major cause of hospitalization in older adults. Despite its clinical significance, data on morphometric changes particularly cardiomegaly-related alterations in thoracic morphology remain limited. Understanding how chronic diseases like HF affect thoracic structure may enhance forensic assessments by improving differentiation between normal and pathological variations. Forensic anthropology, a specialized branch of physical anthropology, focuses on identifying demographic features such as sex, age, and stature through skeletal analysis, often applying archaeological techniques to legal contexts. Thoracic cage morphology plays a key role in such analyses. This study aims to examine the potential morphometric changes in thoracic structure due to chronic cardiovascular conditions like HF and assess their impact on anthropometric measurements used in forensic sex determination. Demonstrating how pathological states influence thoracic morphology can improve the accuracy of forensic identification and assist in distinguishing disease-related changes from normal anatomical variation.

65 YAŞ VE ÜSTÜ KALP YETERSİZLİĞİ OLAN HASTALARDA MEYDANA GELEN TORAKSTAKİ MORFOMETRİK DEĞİŞİKLİKLERİN RADYOLOJİK GÖRÜNTÜLER ÜZERİNDE ARAŞTIRILMASI: PİLOT ÇALIŞMA

Serra Öztürk Bostancı1,*, Orçun Bostancı2, Erkan Köklü3, Gülüşan Özgün Başbüyük4

1Dr, Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye, 0000-0003-1002-0059

2Dr, Antalya Şehir Hastanesi, Antalya, Türkiye, 0009-0002-7308-9897

3Prof. Dr, Antalya Şehir Hastanesi, Antalya, Türkiye, 0000-0003-1450-4683

4Prof. Dr, Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Gerontoloji Bölümü, Antalya, Türkiye, 0000-0002-2801-6157

*serraozturk@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Geriatri, toraks anatomisi, kalp yetersizliği

ÖZET

Kalp yetersizliği (KY), bozulmuş miyokard performansı, dolaşım yetmezliği ve konjesyona neden olan kardiyovasküler ve renal sistemlerin ilerleyici uyumsuz nörohormonal aktivasyonu ile karakterize klinik sendromdur. KY, sol ventrikülün ejeksiyon fraksiyonunun azalmasıyla (sistolik KY) kontraktilitenin bozulmasından veya korunmuş ejeksiyon fraksiyonu (diastolik KY veya korunmuş sistolik fonksiyonlu KY) dolum ve/veya ventriküler gevşemedeki değişikliklerden kaynaklanabilmektedir. KY, dünya genelinde yüksek prevalans ve insidansa sahip bir hastalıktır. Yapılan çalışmalar, insidansının her iki cinsiyette de yaşa göre progresif olarak arttığını göstermektedir. Bu prevalans ≤ 45 yaş nüfusta yaklaşık %3,3, ≥ 65 yaş bireylerde %10,5 ve ≥ 75 yaş nüfusta yaklaşık %20,0 olup KY geriatrik popülasyonda hastaneye yatışın önde gelen nedenidir. Kalp yetersizliği olan hastalarda en sık karşılaşılan kardiyomegalinin toraks morfolojisi üzerindeki morfometrik değişiklikleri hakkındaki veriler literatürde sınırlıdır. Kalp yetersizliği gibi kronik hastalıkların göğüs kafesi morfolojisini nasıl değiştirdiğini anlamak, hem adli analizlerde daha doğru sonuçlar elde etmeye hem de normal-patolojik ayrımını yapabilmeye yardımcı olabilecektir. Adli antropoloji, fiziksel antropolojinin (insan kalıntılarının incelenmesi) özel bir alt alanı olup, iskelet analizi aracılığıyla kimlik, cinsiyet, yaş, boy gibi demografik bilgileri belirlemeyi ve arkeolojideki tekniklerin ceza davalarının çözümünde uygulanmasını içermektedir.

Göğüs kafesi morfolojisinin anatomisi de bu noktada önemli bir yere sahiptir. Bu nedenle çalışmamızın amacı kalp yetersizliği gibi kronik kardiyovasküler hastalıkların toraks yapısında oluşturduğu potansiyel morfometrik değişikliklerin bu antropometrik analizlere etkisini araştırarak adli antropolojide cinsiyet tayininde de daha güvenilir veriler sağlamaktır. Patolojik durumların toraks morfolojisi üzerindeki etkilerinin bilimsel olarak ortaya konması; hem adli kimliklendirme süreçlerinin doğruluk düzeyini artırmakta hem de normal varyasyon ile hastalığa bağlı değişikliklerin ayırt edilmesinde önemli katkılar sağlayacaktır.

EXAMINATION OF TOOL MARKS ON BONES WITH A COMPARISON MACROSCOPE

Ezgi KARACA1,*, Aylin YALÇIN SARIBEY2

1Üsküdar University, Istanbul, Türkiye, 0009-0000-6775-3021

2Prof. Dr., Üsküdar University, Istanbul, Türkiye, 0000-0002-0975-8630

*ezgi.karaca@st.uskudar.edu.tr

Keywords: Forensic anthropology, forensic science, tool marks, bone, comparison macroscope.

ABSTRACT

Forensic sciences is an interdisciplinary field that contributes scientific evidence to forensic proceedings by combining methods and techniques from the science and social sciences together. Tool mark examination is the analysis of the marks left by the crime tool found at the scene and comparing these marks with the tool that is thought to have left them. The main purpose of tool mark examination is to identify the tools found at the scene and the traces belonging to those traces. The examination of tool marks is particularly important in theft cases in determining the direction in which the door was forced open and in identifying the origin of the crime and the tool used in the crime. This study aims to determine the type of tool used by examining the marks made on animal bones with different tools. One animal species (calf) was selected for the study. Five calf bones of the same type and size were struck three times each with five tools (stone, hammer, screwdriver, saw and axe). In order to determine the tool marks more accurately, the identified tools were applied separately to each bone. A comparison macroscopy was used to compare the tool marks on the bones under examination with the marks left by the materials used. As a result of the investigations, it was concluded that each material creates its own unique traces, and the differences were discussed. It has been concluded that the results of this research will contribute to the field of forensic anthropology.

KEMİKLER ÜZERİNDEKİ ALET İZLERİNİN MUKAYESE MAKROSKOBİ İLE İNCELENMESİ

Ezgi KARACA1,*, Aylin YALÇIN SARIBEY2

1Üsküdar Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, 0009-0000-6775-3021

2Prof. Dr., Üsküdar Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, 0000-0002-0975-8630

*ezgi.karaca@st.uskudar.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Adli antropoloji, adli bilimler, alet izleri, kemik, mukayese makroskobu.

ÖZET

Adli bilimler, fen ve sosyal bilimlerin yöntem ve metotlarını birlikte kullanarak adli süreçlere bilimsel kanıtları ile katkı sağlayan disiplinler arası bir alandır. Alet izi incelemesi, olay yerinde bulunan suç aletinin bıraktığı izlerin analiz edilmesi ve bu izleri bıraktığı tahmin edilen aletle karşılaştırılmasıdır. Alet izi incelemesinin temel amacı, olay yerinde bulunan izlerle, o izlere ait aletin tespit edilmesidir. Alet izlerinin incelenmesi özellikle hırsızlık vakalarında kapının zorlanma yönünün belirlenmesinde ve olayın orijinini belirleyerek olayda kullanılan suç aletinin tespitinde oldukça önemlidir. Bu çalışmada hayvan kemikleri üzerinde farklı aletler ile oluşturulan izlerin incelenerek alet türünün belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada bir hayvan türü (dana) tercih edilmiştir. Aynı tür ve boyutta olan 5 adet dana kemiğine, 5 adet alet (taş, çekiç, tornavida, testere ve balta) ile eşit sayılarda (3 kere) darbe uygulanmıştır. Alet izlerinin daha doğru belirlenmesi için her bir kemiğe belirlenen aletler ayrı ayrı uygulanmıştır. İnceleme konusu kemiklerin üzerindeki alet izleri ile kullanılan materyallerin izlerinin karşılaştırılması için mukayese makroskobu kullanılmıştır. İncelemeler sonucunda, her materyalin kendine özgü izler oluşturduğu sonucuna ulaşılmış ve farklılıklar tartışılmıştır. Bu araştırma sonuçlarının adli antropoloji alanına katkı sağlayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

THE ROLE OF THREE DIMENSIONAL TECHNOLOGIES IN FORENSIC ANTHROPOLOGY AND NEW DIGITAL APPROACHES

Tuğba GÜNAYDIN1*, Semih BOL2, Yusuf ÇINAR3,
Prof. Dr. Fatma Arzu DEMİREL4

1 Asst., Ankara Regional Criminal Police Laboratory,
Anthropological Examination Branch, Ankara, Turkey, ORCID:
0009-0009-1718-5551

2 Asst., Ankara Regional Criminal Police Laboratory,
Anthropological Examination Branch, Ankara, Turkey, ORCID:
0000-0002-2068-9023

3 Asst., Ankara Regional Criminal Police Laboratory,
Anthropological Examination Branch, Ankara, Türkiye, ORCID:
0000-0002-6459-2522

4 Prof. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Burdur,
Türkiye, ORCID: 0000-0002-0393-8470
* tgb.gnydn3344@gmail.com

Keywords: Forensic Anthropology, Three-
Dimensional Modeling, Digital Forensic Analysis,
Facial Reconstruction, Artificial Intelligence

ABSTRACT

Forensic anthropology has become an important discipline in forensic sciences by developing rapidly in recent years. Although forensic anthropology initially started as a sub-discipline of physical anthropology, it continues to develop as a new discipline within forensic sciences due to the need to work with many different disciplines in the following years. Forensic anthropology involves the examination of human skeletal remains for forensic purposes and plays an important role in the process of examining and identifying unknown human remains in forensic cases. Sex, age, height, and ethnicity are determined on skeletal and bone samples, and traumas occurring before and after death are analyzed in detail.

In recent years, rapid developments in three-dimensional (3D) technologies and digital applications have led to radical changes in the practice of forensic anthropology. This study focuses on the integration of imaging techniques such as three-dimensional (3D), facial reconstruction, photogrammetry, computed tomography (CT) and magnetic resonance imaging (MRI) into forensic anthropology. In addition, the integration of advanced imaging techniques such as artificial intelligence, virtual reality, augmented reality and digital databases into forensic anthropology is examined. Three-dimensional models obtained thanks to technological developments make significant contributions to identification processes, crime scene

ADLİ ANTROPOLOJİDE ÜÇ BOYUTLU TEKNOLOJİLERİN ROLÜ VE YENİ DİJİTAL YAKLAŞIMLAR

Tuğba GÜNAYDIN1*, Semih BOL2, Yusuf
ÇINAR3, Prof. Dr. Fatma Arzu DEMİREL4

1 Ass., Ankara Bölge Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlüğü
Antropolojik İnceleme Şube Müdürlüğü, Ankara, Türkiye,
ORCID: 0009-0009-1718-5551

2 Uzm., Ankara Bölge Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlüğü
Antropolojik İnceleme Şube Müdürlüğü, Ankara, Türkiye,
ORCID: 0000-0002-2068-9023

3 Ass., Ankara Bölge Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlüğü
Antropolojik İnceleme Şube Müdürlüğü, Ankara, Türkiye,
ORCID: 0000-0002-6459-2522,

4 Prof. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniveristesi, Burdur,
Türkiye, ORCID: 0000-0002-0393-8470
* tgb.gnydn3344@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Adli Antropoloji, Üç Boyutlu
Modelleme, Dijital Adli Analiz, Yeniden Yüzlendirme,
Yapay Zekâ

ÖZET

Adli antropoloji, adli bilimlerin içerisinde son yıllarda hızla gelişerek önemli bir disiplin haline gelmiştir. Adli Antropoloji başlangıçta Fizik antropolojinin bir alt disiplini olarak başlamış olmakla birlikte, ilerleyen yıllarda çok farklı disiplinlerle birlikte çalışma gerekliliğinden dolayı Adli bilimlerin içerisinde gelişen yeni bir disiplin olarak gelişimine devam etmektedir. Adli antropoloji insan iskelet kalıntılarının adli amaçlara yönelik olarak incelenmesini kapsar ve adli vakalarda kimliği bilinmeyen insan kalıntılarının incelenmesi ve tanımlanması sürecinde önemli bir rol oynamaktadır. İskelet ve kemik örnekleri üzerinde cinsiyet, yaş, boy, etnik köken tayini yapılmakta; ayrıca ölüm öncesi ve sonrası meydana gelen travmalar detaylı şekilde analiz edilmektedir.

Son yıllarda üç boyutlu (3B) teknolojiler ve dijital uygulamalardaki hızlı gelişmeler, adli antropoloji pratiğinde köklü değişimlere yol açmıştır. Bu çalışmada üç boyutlu (3B) yeniden yüzlendirme, fotogrametri, bilgisayarlı tomografi (BT) ve manyetik rezonans (MR) gibi görüntüleme tekniklerinin adli antropolojiye entegrasyonu ele alınmıştır. Ayrıca yapay zekâ (Artificial Intelligence), sanal gerçeklik (Virtual Reality), artırılmış gerçeklik (Augmented Reality) ve dijital veri tabanları gibi ileri görüntüleme tekniklerinin adli antropolojiye entegrasyonu incelenmiştir. Teknolojik gelişmeler sayesinde elde edilen üç boyutlu modeller, kimliklendirme süreçleri, olay yeri analizleri ve adli raporlamada önemli katkılar sunmaktadır.

analysis and forensic reporting. For example, artificial intelligence-supported software Skeleton-ID and statistical analysis software Fordisc increase the accuracy rates in identification. Furthermore, online databases such as OsteoID, three-dimensional coordinate-based systems such as 3D-ID and comparative skull databases such as CranID facilitate the analysis processes of experts.

The aim of this study is to explain the applications of current technologies in forensic anthropology and to present the current developments in the field in a comprehensive manner.

Örneğin, yapay zekâ destekli yazılımlar olan Skeleton-ID ve istatistiksel analiz yazılımı Fordisc, kimlik tespitinde doğruluk oranlarını artırmaktadır (9, 10). Ayrıca, OsteoID gibi çevrimiçi veritabanları, 3D-ID gibi üç boyutlu koordinat tabanlı sistemler ve CranID gibi karşılaştırmalı kafatası veri tabanları uzmanların analiz süreçlerini kolaylaştırmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, güncel teknolojilerin adli antropolojideki uygulamalarını açıklayarak alandaki güncel gelişmeleri kapsamlı bir şekilde ortaya koymaktır.

AI-ASSISTED FORENSIC ANTHROPOLOGY: METHODOLOGICAL EXPANSION AND ETHICAL BOUNDARIES

Berker Baydan1,*, Semih Bol2, and Okan Ekim3

1Dr., Mustafa Kemal Neighborhood, Martyr Teacher Şenay
Aybuke Yalçın Street No: 39, 06510 Çankaya/Ankara,
baydanberker@gmail.com, 0000-0003-2806-368X

2Ankara Regional Criminal Police Laboratory, Anthropological
Examination Branch, Gölbaşı/Ankara, semih_bol@ya-hoo.com,
0000-0002-2068-9023

3Prof., Ankara University, Faculty of Veterinary Medicine,
Department of Anatomy (Building No. 10), Şehit Ömer
Halisdemir Boulevard, 06110 Altındağ, Ankara,
okanekim@yahoo.com, 0000-0002-3322-4161

Keywords: artificial intelligence, forensic
anthropology, machine learning, skeletal analysis,
ethical responsibilities

ABSTRACT

This study provides a comprehensive evaluation of the opportunities and challenges that artificial intelligence (AI)-assisted analyses offer to anthropology, with a particular focus on forensic anthropology. The rapid advancement of digital technologies and the exponential increase in data production have necessitated the re-evaluation of methods used in the identification of human remains, forensic profiling, and the resolution of legal cases. In forensic anthropology, the use of AI facilitates the automated classification of skeletal data, estimation of age and sex, and the detection of trauma patterns—processes that are now faster and more standardized. Especially through image recognition and 3D modeling techniques, AI significantly enhances the interpretation of material evidence gathered from crime scenes.

Within this context, algorithmic forensic analysis, machine learning-supported facial reconstruction, and forensic radiology have emerged as prominent subfields. However, the implementation of these technologies also introduces a series of ethical responsibilities. Algorithmic bias, data privacy concerns, and the risk of misdiagnosis in automated decision-making processes raise critical questions about the reliability of AI-based systems. Consequently, there is a growing need for transparent and ethically aligned applications of AI that adhere to the critical and scientific principles of forensic anthropology. At the intersection of methodological flexibility and technological innovation, the boundaries of the discipline are expanding—enabling faster, more reliable, and holistic analyses in forensic contexts.

YAPAY ZEKA DESTEKLİ ADLİ ANTROPOLOJİ: YÖNTEMSEL GENİŞLEME VE ETİK SINIRLAR

Berker Baydan1,*, Semih Bol2 ve Okan Ekim3

1Dr., Mustafa Kemal Mah. Şehit Öğretmen Şenay Aybuke Yalçın
Cad. No:39 06510 Çankaya/Ankara, baydanberker@gmail.com,
0000-0003-2806-368X

2Ankara Bölge Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlüğü
Antropolojik İnceleme Şube Müdürlüğü, Gölbaşı/Ankara,
semih_bol@ya-hoo.com 0000-0002-2068-9023

3Prof., Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Anatomi Anabilim
Dalı (10 Nolu Bina) Şehit Ömer Halisdemir Bulvarı 06110
Altındağ- Ankara, okanekim@yahoo.com, 0000-0002-3322-4161

Anahtar Kelimeler: yapay zeka, adli antropoloji,
makine öğrenimi, iskelet analizi, etik sorumluluklar

ÖZET

Bu çalışma, yapay zeka (YZ) destekli analizlerin antropoloji, özellikle de adli antropoloji alanına sunduğu olanakları ve karşılaşılan zorlukları kapsamlı biçimde ele almaktadır. Günümüzde dijital teknolojilerin ve veri üretiminin hızla artması, insan kalıntılarının tespiti, kimliklendirme süreçleri ve adli olayların çözümüne katkı sunan yöntemlerin yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılmıştır. Adli antropolojide YZ kullanımı, iskelet verilerinin otomatik sınıflandırılması, yaş ve cinsiyet tahmini, travma izlerinin tespiti gibi kritik analizleri hızlandırmakta ve standartlaştırmaktadır. Özellikle görüntü tanıma ve üç boyutlu modelleme teknikleri, adli olay yerlerinden elde edilen materyallerin değerlendirilmesinde büyük avantajlar sağlamaktadır.

Bu kapsamda, algoritmik adli analizler, makine öğrenimiyle desteklenen yüz rekonstrüksiyonu ve adli radyoloji gibi alanlar öne çıkmaktadır. Ancak bu teknolojilerin kullanımı, etik sorumlulukları da beraberinde getirmektedir. Otomatik karar verme süreçlerinde algoritmik önyargılar, veri gizliliği ve hatalı teşhis riski gibi konular, YZ tabanlı sistemlerin güvenilirliğini sorgulamaktadır. Bu bağlamda, adli antropolojinin eleştirel ve bilimsel ilkeleriyle uyumlu, şeffaf ve etik YZ kullanımına duyulan ihtiyaç giderek artmaktadır. Antropolojinin yöntemsel esnekliği ile teknolojik olanakların kesişiminde, disiplinin sınırları genişlemekte; adli süreçlerde daha hızlı, güvenilir ve bütüncül analizlere ulaşmak mümkün hâle gelmektedir.

FACIAL RECONSTRUCTION IN FORENSIC ANTHROPOLOGY: A METHODOLOGICAL EVALUATION

Zeynep Sude AKTAŞ^{1,*}, Aylin YALÇIN SARIBEY²

¹Üsküdar University, Istanbul, Turkey, 0009-0009-8260-0096

² Prof. Dr., 1Üsküdar University, Istanbul, Turkey, 0000-0002-0975-8630

*zeynepsude.aktas@st.uskudar.edu.tr

Keywords: Facial Reconstruction, Forensic Anthropology, Identification

ABSTRACT

Forensic anthropology is a discipline that contributes to the identification process by employing scientific methods in the examination of unidentified human remains. Facial reconstruction, in this context, is a skull-based facial modeling method applied in both two and three dimensions. This method is utilized in cases where DNA, dental records, or radiological data are insufficient, aiming to reconstruct a possible facial appearance of the individual based on skeletal remains. The process relies on the analysis of anatomical structures, soft tissue thickness, muscle arrangement, and superficial markers. Soft tissue depth varies by ancestry, sex, and age, and is determined using internationally recognized standards.

Facial reconstruction is a multidisciplinary practice that integrates anthropology, anatomy, and art, serving as a complementary method for identification in forensic contexts.

Facial reconstruction techniques are categorized into three main groups: two-dimensional (photographic sketching), three-dimensional (clay/plasteline modeling), and digital (computer-based) methods. Within these categories, the prominent approaches include the American method (based on soft tissue thickness), the Russian method (focused on muscular modeling), the Manchester method (a hybrid approach), the Istanbul method (centered on tissue density), and various digital systems. While digital techniques offer advantages such as speed and non-contact application, manual methods allow for greater control over detail. The Istanbul method stands out as a distinctive contribution from Türkiye to the literature.

The aim of this study is to elucidate the technical and methodological differences among facial reconstruction methods; to analyze, through case examples, how the selection process varies according to case type, material condition, data availability, and

ADLİ ANTROPOLOJİDE YENİDEN YÜZLENDİRME: YÖNTEMSSEL BİR DEĞERLENDİRME

Zeynep Sude AKTAŞ^{1,*}, Aylin YALÇIN SARIBEY²

¹Üsküdar Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, 0009-0009-8260-0096

² Prof. Dr., 1Üsküdar Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, 0000-0002-0975-8630

*zeynepsude.aktas@st.uskudar.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Adli Antropoloji, Kimliklendirme, Yeniden Yüzlendirme

ÖZET

Adli antropoloji, kimliği belirlenemeyen insan kalıntılarının incelenmesinde bilimsel yöntemler kullanarak kimliklendirme sürecine katkı sunan bir disiplindir. Yeniden yüzlendirme, bu bağlamda kafatası temelli uygulanan iki ve üç boyutlu bir yüz modelleme yöntemidir. Bu teknik, DNA, diş kayıtları veya radyolojik verilerin yetersiz kaldığı durumlarda, iskelet kalıntılarından yola çıkarak kişinin olası yüz görünümünü elde etmeye yönelik uygulanmaktadır. Süreç; anatomik yapıların, yumuşak doku kalınlıklarının, kas dizilimlerinin ve yüzeysel belirteçlerin analizine dayanır. Etnik köken, cinsiyet ve yaşa göre değişen doku kalınlıkları uluslararası kabul görmüş değerlerle belirlenir.

Yeniden yüzlendirme, antropoloji, anatomi ve sanatı birleştiren çok disiplinli bir uygulama olup, adli süreçte kimliklendirmeyi tamamlayıcı bir yöntemdir.

Yeniden yüzlendirme yöntemleri; iki boyutlu (fotoğraf çizimi), üç boyutlu (kil/plastelin modelleme) ve dijital (bilgisayar temelli) olmak üzere üç ana grupta toplanır. Bunlar içinde Amerikan (doku kalınlığı temelli), Rus (kas modellemesi), Manchester (hibrit), İstanbul (doku yoğunluğu odaklı) ve dijital sistemler öne çıkar. Dijital yöntemler hız ve temassızlık avantajı sunarken, manuel yöntemler detay kontrolü sağlar. İstanbul metodu, Türkiye'nin özgün katkısı olarak dikkat çeker.

Çalışmanın amacı, yeniden yüzlendirme yöntemleri arasındaki teknik ve yönetsel farkları ortaya koymak; seçim sürecinin vaka türüne, materyal durumuna, veri erişimine ve teknik olanaklara göre nasıl değiştiğini örnek vakalar üzerinden analiz etmek, terminoloji ve teknik bilgi birikimini paylaşmak ve alandaki farkındalık ile disiplinler tanınırlığı artırmaktır. Metodolojik olarak literatürde tanımlanmış başlıca yöntemler teknik temeller, uygulama aşamaları ve terminolojileri açısından karşılaştırılmıştır. Her

technical resources; to share the terminology and technical knowledge; and to enhance awareness and disciplinary recognition in the field. Methodologically, the main methods described in the literature were compared in terms of their technical foundations, implementation stages, and terminology. The advantages, limitations, and application conditions of each method were discussed with reference to case examples, illustrating which method is selected under specific circumstances, the criteria guiding the selection, and their functionality within forensic practice.

yöntemin avantajları, sınırlılıkları ve uygulama koşulları örnek vakalarla tartışılmış; hangi durumda hangi yöntemin seçildiği, seçim kriterleri ve adli süreçteki işlevsellik metodolojik çerçevede gösterilmiştir.

POSTER SUNUM BİLDİRİ ÖZLERİ

ABSTRACTS OF POSTER PRESENTATIONS

EVALUATION OF NONMETRIC CRANIAL VARIATIONS OBSERVED IN THE ITALY-SYRACUSE POPULATION

Esra BAŞKÖY1,*

1Res. Assistant, Ankara University, Ankara, Türkiye, 0000-0001-8509-0874

*ebaskoy@ankara.edu.tr

Keywords: Variation, Nonmetric, Skull, Population, Frequency

ABSTRACT

Nonmetric variations are important anthropological indicators for understanding biological similarities and differences between populations, kinship relationships, migration, and population movements. In this study, nonmetric (unmeasurable) cranial variations were evaluated on skull samples from 80 individuals (41 women, 39 men) obtained from the Syracuse region of Sicily, Italy, dates back to the 19th century. Thirty-one different non-metric characteristics were analyzed based on the methodology of Berry & Berry (1967). IBM SPSS Statistics 20 software was used to evaluate the data, and age and gender distribution were analyzed using the Shapiro-Wilk test. The differences between the variations were statistically evaluated using the SPSS 22 program and the Chi-square test. According to the analysis results, the posterior ethmoid foramen, Inca bone, posterior condylar canal opening, various toruses (mandibular, maxillary, palatine, and auditory), and Huschke foramen were not observed in any individual. The variations observed at the highest frequency were the infraorbital foramen (%83.7), supraorbital notch (%67.5), foramen spinosum opening (%92.5), and incomplete foramen ovale (78.8). This study was compared with previous nonmetric cranial variation distributions in Anatolia and made important contributions in terms of revealing temporal and regional frequency differences.

İTALYA-SYRACUSE TOPLUMUNDA GÖZLENEN NONMETRİK CRANİAL VARYASYONLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Esra BAŞKÖY1,*

1Arş. Gör, Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, 0000-0001-8509-0874

*ebaskoy@ankara.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Varyasyon, Ölçülemeyen, Kafatası, Populasyon, Frekans

ÖZET

Nonmetrik varyasyonlar, popülasyonlar arasındaki biyolojik benzerlik ve farklılıkları, soy ilişkilerini, göç ve nüfus hareketlerini anlamada önemli antropolojik göstergelerdir. Bu çalışmada, 19. yüzyıla tarihlenen İtalya'nın Sicilya Adası'ndaki Syracuse bölgesinden elde edilen 80 bireye (41 kadın, 39 erkek) ait kafatası örnekleri üzerinde nonmetrik (ölçülemeyen) kraniyal varyasyonlar değerlendirilmiştir. Berry & Berry (1967) metodolojisi esas alınarak 31 farklı nonmetrik özellik analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde IBM SPSS Statistics 20 programı kullanılmış, yaş ve cinsiyet dağılımı Shapiro-Wilk testi ile analiz edilmiştir. Varyasyonlar arasındaki farkların istatistiksel olarak değerlendirilmesinde ise SPSS 22 programı ile Ki-kare (Chi-Square) testi uygulanmıştır. Analiz sonuçlarına göre; Posterior ethmoid foramen, İnka kemiği, Posterior kondiler kanal açıklığı, çeşitli toruslar (mandibular, maksillar, palatin ve auditori) ve Huschke foramen hiçbir bireyde gözlenmemiştir. En yüksek frekansta gözlenen varyasyonlar ise infraorbital foramen (%83,7), supraorbital çentik (%67,5), foramen spinosum açıklığı (%92,5) ve tamamlanmamış foramen ovale (78.8) olmuştur.

Bu çalışma, Anadolu'da daha önce yapılan nonmetrik cranial varyasyon dağılımları ile karşılaştırılmış olup, dönemsel ve bölgesel frekans farklılıkları değerlendirilmiştir.

ARTIFICIAL CRANIAL DEFORMATION ACROSS EURASIA: PERSPECTIVES FROM CHINA AND TÜRKİYE

Qun Zhang

Department of Archaeology, Wuhan University

* z.qun@outlook.com

Keywords: Artificial cranial deformation, China, Türkiye, Eurasian

ABSTRACT

Artificial cranial deformation (ACD) is a long-lasting tradition to reshape the head, which is found throughout the world and the exact purposes of this practice are unclear. Since the early Neolithic age, the ACD cases are found in modern humans in China, Aboriginal Australians, and in the Near East and Middle East. China and Türkiye, as important regions at the eastern and western ends of the Eurasian continent, ACD also present in both two regions around 10,000 years ago. In China, the ACD samples found in Neolithic Jilin date back 12,000 years, which is the earliest case in East Asia showing frontal-occipital deformation. During the Bronze Age and Early Iron Age, ACD was mainly found in Western China in Xinjiang which is adjacent to Central Asia. In Değirmentepe (Chalcolithic, Turkey) in Anatolia, cases of ACD date back as early as about 7,000 years. During the European Migration Period (4th-7th century AD), the westward advance of the Huns triggered the great migration of Eurasian nomads, and artificial skull deformation was widely found in this region as well as in Central and West Asia. Previously, ACD in Eurasia had only been studied sporadically as case studies. By combing through published literature and analyzing the era, location, and deformation patterns of ACD individuals in Eurasia, especially in China and Türkiye, we found that multiple independent origins of ACD existed during the early Neolithic period. With the frequent migration of populations in Eurasia since the Bronze Age, ACD further spread. This study adds a new dimension to the exploration of the origin and spread of ACD in Eurasia and enriches our understanding of human migration and interaction during this period.

SEPTAL APERTURE AND SUPRACONDYLAR PROCESS IN THE MEDIEVAL ELAZIĞ-TEPECİK POPULATION AND ARCHAEOLOGICAL / ANTHROPOLOGICAL SIGNIFICANCE OF THESE VARIATIONS

Nur Baki Numan Çapar^{1,*}, Ayla Sevim Erol²

¹Anthropologist, Ankara, Turkey

²Prof.Dr. Ankara University DTCF Anthropology Department
Head, Ankara University, Ankara, Turkey, <https://orcid.org/0000-0001-7776-3864>

*nurbakinumancapar@gmail.com

Keywords: human skeletal variation, Tepecik-Elazığ,
septal aperture, supracondylar process.

Anatomical variations observed in the human skeleton can provide valuable insights not only into biological distance but also into everyday activities of individuals and populations. In this context, this study examines two non-metric traits—septal aperture and supracondylar process—in individuals from the medieval population of Tepecik, located in Elazığ province in Turkey. The prevalence of these variations was determined and compared with findings from other studies. Additionally, potential differences based on age, sex, and laterality (right/left side) were evaluated.

Septal aperture, analyzed in this study, is a morphological variation formed by the complete or partial perforation of the bony septum between the coronoid and olecranon fossae at the distal humerus. It is considered to arise due to prenatal ossification differences during developmental processes as well as mechanical stress experienced throughout life. In our study, the prevalence of this variation was found to be 40.7% in females and 19.6% in males, with a statistically significant difference between sexes - consistent with the higher prevalence reported in females in other previous studies-. Furthermore, the supracondylar process, a rare anatomical variation located on the anteromedial surface of the humeral shaft, was observed at a rate of 2.4%, showing no statistically significant differences in relation to sex, age, or lateralization.

From an anthropological/archeological perspective, both variations are noteworthy in the assessment of biological distance, migration routes, physical activity levels, and lifestyle. While septal aperture is more

ELAZIĞ-TEPECİK ORTAÇAĞ TOPLUMUNDA SEPTAL AÇIKLIK, SUPRAKONDİLER ÇIKINTI VE ARKEOLOJİK/ANTROPOLOJİK ÖNEMİ

Nur Baki Numan Çapar^{1,*}, Ayla Sevim Erol²

¹Antropolog, Ankara, Türkiye

²Prof.Dr. Ankara Üniversitesi DTCF Antropoloji Bölüm Başkanı,
Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0001-7776-3864>

*nurbakinumancapar@gmail.com

Anahtar Kelimeler: İskelet varyasyon, Elazığ-Tepecik,
septal açıklık, suprakondiler çıkıntı.

İnsan iskeletinde gözlemlenen anatomik varyasyonlar, bireylerin biyolojik uzaklıkları ile günlük yaşam alışkanlıkları/aktiviteleri hakkında önemli bilgiler sunmaktadır. Bu doğrultuda, bu çalışmada Elazığ ili Tepecik Ortaçağ toplumuna ait bireylerde, non-metrik özellikler arasında yer alan septal açıklık ve suprakondiler çıkıntı incelenmiş; söz konusu varyasyonların prevalansları belirlenmiş, mevcut literatürle karşılaştırmaları yapılmıştır. Ayrıca, bu varyasyonların yaş, cinsiyet ve lateralite (sağ/sol taraf) değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediği değerlendirilmiştir.

Bu bağlamda çalışmamızda incelenmiş olan septal açıklık, humerus distalinde bulunan coronoid ve olecranon fossaları arasında yer alan kemik septumun tam ya da kısmi perforasyonu sonucu oluşan morfolojik bir varyasyon olup, gelişimsel süreçlerdeki prenatal kemikleşme farklılıkları ile yaşam süresince maruz kalınan mekanik streslerin etkisiyle ortaya çıktığı düşünülmektedir. Çalışmamızda bu varyasyonun prevalansı kadınlarda %40,7, erkeklerde ise %19,6 olarak saptanmış ve cinsiyetler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmiştir; bu durum, literatürde kadınlarda daha yüksek görülme eğilimiyle uyumludur. Buna karşılık, humerus gövdesinin anteromedial yüzeyinde nadir olarak rastlanan ve genetik kökenli olduğu kabul edilen suprakondiler çıkıntının çalışmamızda %2,4 oranında gözlenmiş, ancak cinsiyet, yaş ve lateralizasyon açısından anlamlı farklılık bulunamamıştır.

Antropolojik açıdan biyolojik uzaklık, göç rotaları, fiziksel aktivite düzeyleri ve yaşam tarzlarının belirlenmesi açısından bu iki varyasyon da dikkate değerdir. Daha çok mekanik stres ile ilişkilendirilen septal açıklık ile genetik temelli olduğu düşünülen

commonly associated with mechanical stress, the supracondylar process is considered genetically based; thus, both may serve as significant bio-marker in anthropological and archaeological analyses at both individual and population levels.

suprakondiler çıkıntı; birey ve popülasyon düzeyinde antropolojik/arkeolojik çalışmalarda kullanılabilir önemli biyo-belirteçler olarak değerlendirilebilir.

ACCURACY AND RELIABILITY OF 3D SCANNERS IN FACIAL RECONSTRUCTION STUDIES

Yusuf ÇINAR1*, Semih BOL2, Tuğba GÜNAYDIN3
, Prof. Dr. Ayla SEVİM EROL4

1 Asst., Ankara Regional Criminal Police Laboratory,
Anthropological Investigation Branch, Ankara, Turkey, ORCID:
0000-0002-6459-2522

2 Asst., Ankara Regional Criminal Police Laboratory,
Anthropological Investigation Branch, Ankara, Turkey, ORCID:
0000-0002-2068-9023

3 Asst., Ankara Regional Criminal Police Laboratory,
Anthropological Investigation Branch, Ankara, Turkey, ORCID:
0009-0009-1718-5551

4 Prof. Dr., Ankara University, Ankara, Turkey, ORCID: 0000-
0002-2818-5364

*yusu.cinar@gmail.com

Keywords: Forensic Anthropology, Identification,
Facial Reconstruction, Three Dimensional Scanning,
Skull Modeling.

ABSTRACT

Identification of skeletal or bone remains in forensic cases is of critical importance for the clarification of the case. In this context, in recent years, facial reconstruction has become a frequently preferred method in identification studies. This study aims to comparatively evaluate the accuracy and reliability of three-dimensional (3D) scanners used in this process. Facial reconstruction is a long-term, gradual and highly sensitive method for obtaining the antemortem facial appearance of an unidentified individual using the skull as a reference. One of the most critical steps in this process is the accurate and complete digital modeling of the skull. Therefore, the technical competence of the scanners used is a direct determining factor for the scientific validity of the result.

In this study, two different 3D scanners (Artec Spider and GOM Atos 200), based on structured light technology, were comparatively evaluated. The same skull was scanned separately with both devices, and then duplicate models were produced using a 3D printer. These replicas were subjected to detailed measurements and analysis based on anatomical reference points on the real skull. The aim is to contribute to the determination of the most appropriate technology for forensic facialization applications by revealing the margin of error, measurement repeatability and overall accuracy levels of both devices

YENİDEN YÜZLENDİRME ÇALIŞMALARINDA 3D TARAYICILARIN DOĞRULUK VE GÜVENİLİRLİĞİ

Yusuf ÇINAR1*, Semih BOL2, Tuğba GÜNAYDIN3
, Prof. Dr. Ayla SEVİM EROL4

1 Ass., Ankara Bölge Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlüğü
Antropolojik İnceleme Şube Müdürlüğü, Ankara, Türkiye,
ORCID: 0000-0002-6459-2522

2 Uzm., Ankara Bölge Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlüğü
Antropolojik İnceleme Şube Müdürlüğü, Ankara, Türkiye,
ORCID: 0000-0002-2068-9023

3 Ass., Ankara Bölge Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlüğü
Antropolojik İnceleme Şube Müdürlüğü, Ankara, Türkiye,
ORCID: 0009-0009-1718-5551

4 Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, ORCID: 0000-
0002-2818-5364

*yusu.cinar@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Adli Antropoloji, Kimliklendirme,
Yeniden Yüzlendirme, Üç Boyutlu Tarama, Kafatası
Modellemesi

ÖZET

Adli vakalardaki iskelet ya da kemik kalıntılarının kime ait olduğunun belirlenmesi, olayın aydınlatılması açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu bağlamda, son yıllarda yeniden yüzlendirme kimliklendirme çalışmalarında sıklıkla tercih edilen bir yöntem haline gelmiştir. Bu çalışma, söz konusu süreçte kullanılan üç boyutlu (3B) tarayıcıların doğruluk ve güvenilirliklerini karşılaştırmalı olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Yeniden yüzlendirme, kimliği belirlenemeyen bireyin kafatasını referans alarak ölüm öncesi yüz görünümünü elde etmeye yönelik uzun süreli, aşamalı ve oldukça hassas bir yöntemdir. Bu sürecin en kritik adımlarından biri, kafatasının dijital olarak doğru ve eksiksiz şekilde modellenmesidir. Dolayısıyla kullanılan tarayıcıların teknik yeterliliği, elde edilecek sonucun bilimsel geçerliliği açısından doğrudan belirleyici bir faktördür. Bu çalışmada, yapısal ışık teknolojisine dayalı, olarak çalışan iki farklı 3B tarayıcı -Artec Spider ve GOM Atos 200- karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Aynı kafatası her iki cihazla ayrı ayrı taranmış, ardından üç boyutlu yazıcı vasıtasıyla dublike modeller üretilmiştir. Bu kopyalar, gerçek kafatası üzerindeki anatomik referans noktaları baz alınarak detaylı ölçüm ve analizlere tabi tutulmuştur. Amaç; her iki cihazın hata payı, ölçüm tekrarlanabilirliği ve genel doğruluk düzeylerini ortaya koyarak, adli yüzlendirme uygulamaları için en uygun teknolojiyi belirlemeye katkı sağlamaktır.

The findings revealed significant differences in technical performance between the scanners examined. This emphasizes the need for a rigorous evaluation based on not only practical but also measurable criteria in the selection of equipment to be used in forensic identification processes. This study aims to make technology choices more informed in the field of forensic anthropology and to increase the scientific reliability of identification practices.

Elde edilen bulgular, incelenen tarayıcılar arasında teknik performans açısından kayda değer farklar olduğunu ortaya koymuştur. Bu durum, adli kimliklendirme süreçlerinde kullanılacak ekipmanların seçiminde yalnızca pratik değil, aynı zamanda ölçülebilir kriterlere dayalı titiz bir değerlendirme yapılmasının gerekliliğini vurgulamaktadır. Bu çalışma, adli antropoloji alanında teknoloji seçimlerini daha bilinçli hale getirmeyi ve kimliklendirme uygulamalarının bilimsel güvenilirliğini artırmayı amaçlamaktadır.

PATHOLOGICAL EFFECTS OF CBRN EVENTS ON ARCHAEOLOGICAL RESIDENTS

Mustafa Kiraz1,*and Mine Taşkın2

1Public Official, Private Secretary, Ministry of the Interior,
Ankara, Turkey, 0009-0009-6307-7017

2Associate Professor, Selçuk University, Beyşehir Ali Akkanat
School of Applied Sciences, Konya, Turkey, 0000-0002-6120-
8935

*mustafakiraz068@gmail.com
mtaskin@selcuk.edu.tr

Keywords: Archaeological remains, CBRN, Cultural
heritage, Pathological effects.

ABSTRACT

Purpose: Chemical, Biological, Radiation, and Nuclear (CBRN) substances are materials that adversely affect human health and the environment through natural disasters, accidents, or deliberate release. Archaeological finds are valuable heritage elements that bear traces of the past and reflect the identity, cultural continuity, and historical memory of societies. Due to recent increases in geopolitical tensions, terrorist attacks, industrial accidents, and risks associated with the use of nuclear energy, CBRN incidents have become inevitable. These incidents pose serious risks not only to humans and the environment, but also to the preservation of archaeological and cultural heritage. Exposure to these agents, particularly of stone, ceramics, metal, and organic materials, can lead to permanent deformations, chemical decomposition, and microbiological degradation. The aim is to evaluate the effects of CBRN threats on archaeological remains, raise conservation awareness, and highlight the need for cultural heritage-focused approaches in disaster management.

Method: Our study was designed as a descriptive study. The research data was searched for current articles and reports found in the TrDizin database using the keyword "pathological effects of CBRN incidents on archaeological remains."

Results and Discussion: In conclusion, CBRN agents were found to have pathological effects on archaeological materials. In particular, radiological agents have been observed to cause microscopic cracks in stone and ceramics, chemical agents to oxidize and corrode metals, and biological agents to cause mold and fungi growth. These effects necessitate the development of risk analyses for the protection of cultural artifacts. Due to the increased vulnerability of

KBRN OLAYLARININ ARKEOLOJİK KALINTILAR ÜZERİNDEKİ PATOLOJİK ETKİLERİ

Mustafa Kiraz1,*ve Mine Taşkın2

1Kamu Personeli, T.C. İçişleri Bakanlığı Özel Kalem
Müdürlüğü, Ankara, Türkiye, 0009-0009-6307-7017

2Doçent Doktor, Selçuk Üniversitesi Beyşehir Ali
Akkanat Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Konya,
Türkiye, 0000-0002-6120-8935

*mustafakiraz068@gmail.com

mtaskin@selcuk.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Arkeolojik kalıntılar, KBRN,
Kültürel miras, Patolojik etkiler.

ÖZET

Amaç: Kimyasal, Biyolojik, Radyasyon ve Nükleer (KBRN) maddeler, doğal afet, kaza veya kasıtlı olarak ortama yayılarak insan sağlığını ve çevreyi olumsuz etkileyen materyallerdir. Arkeolojik buluntular, geçmişin izlerini taşıyan; toplumların kimliğini, kültürel sürekliliğini ve tarihî hafızasını yansıtan değerli miras öğeleridir. Son zamanlarda artan jeopolitik gerilimler, terör olayları, sanayi kazaları ve nükleer enerji kullanımına bağlı riskler nedeniyle KBRN olayları kaçınılmaz hale gelmektedir. Bu olaylar, sadece insan ve çevre açısından değil, aynı zamanda arkeolojik ve kültürel mirasın korunması bakımından da ciddi riskler taşımaktadır. Özellikle taş, seramik, metal ve organik içerikli materyallerin bu ajanlara maruz kalması, kalıcı deformasyonlara, kimyasal ayrışmalara ve mikrobiyolojik bozulmalara yol açabilmektedir. Bu doğrultuda amaç; KBRN tehditlerinin arkeolojik kalıntılar üzerindeki etkilerini değerlendirmek, koruma bilinci oluşturmak ve afet yönetiminde kültürel miras odaklı yaklaşımların gerekliliğine dikkat çekmektir.

Yöntem: Çalışmamız, tanımlayıcı tipte bir çalışma olarak planlanmıştır. Araştırmanın verileri, TrDizin veri tabanında "KBRN olaylarının arkeolojik kalıntılar üzerindeki patolojik etkileri" anahtar kelimesi ile bulunan güncel makale ve raporlar taranmıştır.

Sonuç ve Tartışma: Sonuç olarak, KBRN ajanlarının arkeolojik materyaller üzerinde patolojik etkiler yarattığı tespit edilmiştir. Özellikle radyolojik ajanların taş ve seramiklerde mikroskobik çatlaklara, kimyasal ajanların metallerde oksidasyona ve korozyona, biyolojik ajanların ise küf ve mantar oluşumuna neden

archaeological sites to CBRN events, cultural assets should be integrated into disaster and emergency management strategies, and restoration and conservation practices should be updated accordingly. Furthermore, strengthening collaborations between relevant national and international fields of expertise and promoting educational activities are crucial.

olduğu gözlemlenmiştir. Bu etkiler, kültürel yapıların korunmasında risk analizlerinin geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Arkeolojik alanların KBRN olaylarına yönelik daha kırılgan yapıda olmasını nedeniyle, afet ve acil durum yönetimi stratejilerine kültürel varlıkların entegrasyonu sağlanmalı; restorasyon ve konservasyon uygulamaları da bu doğrultuda güncellenmelidir. Ayrıca, ulusal ve uluslararası ilgili uzmanlık alanları arasında iş birliklerinin güçlendirilmesi ve eğitim faaliyetlerin teşvik edilmesi açısından önem arz etmektedir.

THE CULTURAL EXCHANGE BETWEEN CHINA AND TURKIYE: PERSPECTIVE FROM THE CULTURAL RELICS EXHIBITIONS

Lijie Zhuo

Wuhan Zhongshan Warship Museum

*c.chang0724@gmail.com

ABSTRACT

China and Türkiye are located at the east and west ends of the Asian continent. The Silk Road closely connects the two countries, and cultural exchanges have a long history. As an important carrier of cultural dissemination, cultural relics exhibitions use the voice of culture and the charm of cultural relics to not only display their respective historical and cultural heritage, but also cooperate with the overall national diplomacy, becoming an important bridge to promote cultural exchanges between China and Türkiye, which is of far-reaching significance for further enhancing the mutual trust and friendship between the two peoples and enriching the exchanges and mutual learning of world civilizations.

This article will discuss the multi-dimensional value and influence of cultural relics exhibitions in building cultural exchanges between the two countries from three aspects: historical dimension: historical evidence of cultural relics exchange along the Silk Road (mutual learning between Yuan blue and white porcelain and Ottoman porcelain); contemporary practice: data analysis of joint exhibitions between China and Türkiye in the past fifteen years (focusing on the "The Treasures of China" opened in the Topkapi Palace Museum in 2012 and the "Anatolian Civilizations: From the Neolithic Age to the Ottoman Empire" opened in the Shanghai Museum in 2013); and future prospects.

EVALUATION OF SEX ESTIMATION STUDIES USING ANTHROPOMETRIC MEASUREMENTS OF THE HAND

Ceren Aydoğan^{1,*}, Nurdan Sezgin²

¹Forensic Scientist, Independent Researcher

²Dr. Öğr. Üyesi, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Kütahya, Turkey, <https://orcid.org/0000-0002-9850-5730>

1cerenn.aydogan@outlook.com

Keywords: Hand anthropometry, forensic anthropology, identification, sex estimation

ABSTRACT

Forensic anthropology constitutes a scientific discipline that provides significant contributions to human identification through the analysis of human remains. Among the essential components of the biological profile, sex estimation is regarded as a critical procedural step in the establishment of identity. This study aims to synthesize extant research concerning sex estimation from hand anthropometric measurements and to provide a comparative evaluation of the metric parameters employed, along with their respective outcomes. Owing to its accessibility and applicability, hand anthropometry is frequently utilized as a methodological approach for sex estimation in forensic contexts. Research conducted on diverse populations has established those anthropometric measurements of the hand—including overall length and breadth, phalangeal lengths, and digit ratios—serve as reliable metrics for sex estimation. Studies in this domain report classification accuracy rates ranging from 75% to 95%, thereby substantiating the method's validity and reliability. However, findings consistently indicate that variables such as age cohort, genetic ancestry, nutritional status, and environmental factors can significantly influence osteometric outcomes. Therefore, it is necessary to establish specific reference values for each population.

Hand anthropometry makes a significant contribution by being applicable not only to living populations but also to misidentified, dismembered, burned remains, and skeletonized specimens. In this respect, the procedure is not an alternative, but rather the only effective solution for analyzing fragmented or destroyed remains in forensic investigations. This trait makes hand anthropometry an essential identification tool not only in laboratory settings, but also in high-risk scenarios such as disaster zones, post-accident debris, and mass casualty events.

ELİN ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLERİ KULLANILARAK YAPILAN CİNSİYET TAHMİN ÇALIŞMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Ceren Aydoğan^{1,*}, Nurdan Sezgin²

¹Adli Bilimci, Bağımsız Araştırmacı

²Dr. Öğr. Üyesi, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Kütahya, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0002-9850-5730>

1cerenn.aydogan@outlook.com

Anahtar Kelimeler: El antropometrisi, adli antropoloji, kimliklendirme, cinsiyet tahmini

ÖZET

Adli antropoloji, insan kalıntılarından elde edilen verilerle kimliklendirme sürecine büyük ölçüde katkıda bulunan bir bilim dalıdır. Biyolojik profilin temel unsurlarından biri olan cinsiyet tahmini, kimliklendirme sürecinin önemli bir adımı olarak kabul görmektedir. Bu çalışmanın amacı, elin antropometrik ölçümlerine dayalı cinsiyet tahmini alanındaki araştırmaları derlemek; bu çalışmalarda kullanılan metrik parametreleri ve sonuçlarını karşılaştırmalı olarak sunmaktır. El antropometrisi, ulaşılabilir ve uygulanması kolay bir yöntem olması nedeniyle cinsiyet tahmininde sıkça tercih edilmektedir. Çeşitli popülasyonlarda yapılan çalışmalar, el uzunluğu ve genişliği, parmak uzunlukları ve oranlarının cinsiyet tespitinde güvenilir göstergeler olduğunu ortaya koymuştur. Bu alanda bildirilen doğruluk oranlarının %75 ile %95 arasında değişmesi, yöntemin geçerliliğini ve güvenilirliğini desteklemektedir. Bulgular, yaş grupları, genetik yapı, beslenme alışkanlıkları ve çevresel koşulların ölçüm sonuçlarını etkileyebileceğini, dolayısıyla her toplum için özel referans değerlerin oluşturulmasının gerekli olduğunu göstermektedir.

El antropometrisinin en önemli katkılarından biri, sadece yaşayan toplumlarda değil; aynı zamanda kimliği bilinmeyen, parçalanmış, vücut bölümleri yanmış, kalıntılar ve iskeletleşmiş örnekler üzerinde de uygulanabilmesidir. Bu yönüyle yöntem, adli olaylarda bütünlüğü bozulmuş veya tahrip olmuş kalıntıların analizinde alternatif değil, çoğu zaman tek uygulanabilir çözüm olabilmektedir. Bu özellik, el antropometrisini sadece laboratuvar ortamında değil, afet bölgeleri, kaza sonrası enkazlar ve kitlesel ölüm olayları gibi zorlu koşullarda da vazgeçilmez bir kimliklendirme aracı haline getirmektedir.

This method is not only cost-effective and practical, but it also performs well in forensic investigation of compromised skeleton remains. Further research in varied populations is critical to improving the method's scientific foundation, extending reference databases, and developing standard techniques. In this context, hand anthropometry is regarded as a reliable method for sex classification, differentiated not only by statistical accuracy but also by its applicability in difficult forensic scenarios.

Bu yöntem, düşük maliyetli ve pratik olmasının yanı sıra, özellikle bütünlüğü bozulmuş iskelet örneklerinin adli analizinde de yüksek işlevsellik göstermektedir. Farklı popülasyonlarda yapılacak yeni çalışmalar, yöntemin bilimsel temelini güçlendirilmesi, referans veri tabanlarının genişletilmesi ve standart protokollerin oluşturulması açısından önem taşımaktadır. Bu bağlamda, cinsiyet belirlemede el antropometrisi tekniği, yalnızca istatistiksel doğruluğu ile değil, zorlu adli koşullarda uygulanabilirliği ile de öne çıkan güvenilir bir yöntem olarak değerlendirilmektedir.

FUNCTIONAL ADAPTATION OF MOLAR TEETH AND DIETARY RELATIONSHIP FROM A PALEOANTHROPOLOGICAL PERSPECTIVE

Hatice Kutbay¹, Ayla Sevim Erol²

¹Master's Student, Ankara University Faculty of Social Sciences,
Department of Paleoanthropology, Ankara, Turkey
Professor, Head of the Department of Anthropology, Faculty of
Language, History, and Geography, Ankara University, Ankara,
Turkey,

*haticekutbay@gmail.com

Keywords: Molar tooth, functional adaptation, diet,
paleoanthropology, hominin evolution

ABSTRACT

This study aims to evaluate the evolutionary development of molar teeth in the context of functional adaptation processes and their relationship with diet from a paleoanthropological perspective. Changes in molar morphology from early primates to the hominin lineage have been analysed in terms of environmental pressures and adaptation to dietary strategies. In *Australopithecus* species, large-surfaced molars and thick enamel structures are associated with a hard plant-based diet, while in the *Homo* genus, the reduction in tooth size is explained by the development of cooking culture.

Functional adaptation mechanisms include enamel thickening, tubercle organisation, and strengthening of the root structure to develop resistance to chewing forces. The micromorphology of molars (e.g., enamel prism structure) also plays an active role in this process. Paleoanthropological methods, supported by micro-wear analyses, 3D CT scans, and isotope analyses, have established a direct relationship between diet types and tooth structures. Adaptive responses of hominin species to environmental changes have been demonstrated with concrete data through molar wear patterns.

In conclusion, molar teeth are not only related to diet but also to energy efficiency, social structure, and cultural behaviour. In this context, molars are considered a fundamental tool for tracing the biological and cultural transformation processes in human evolution.

MOLAR DIŞLERİN FONKSİYONEL ADAPTASYON VE DİYET İLİŞKİSİNİN PALEOANTROPOLOJİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hatice Kutbay^{1*}, Ayla Sevim Erol²

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler
Fakültesi, Paleoantropoloji Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye,
<https://orcid.org/0009-0008-3746-1077>

²Prof.Dr. Ankara Üniversitesi DTCF Antropoloji Bölüm Başkanı,
Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye,
*haticekutbay@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Molar diş, fonksiyonel adaptasyon,
diyet, paleoantropoloji, hominin evrimi

ÖZET

Bu çalışma, molar dişlerin evrimsel gelişimini fonksiyonel adaptasyon süreçleri ve diyetle olan ilişkisi bağlamında paleoantropolojik bir perspektifle değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Erken primatlardan başlayarak hominin soyuna kadar uzanan süreçte, molar morfolojisinde meydana gelen değişiklikler, çevresel baskılar ve beslenme stratejilerine uyum açısından analiz edilmiştir. *Australopithecus* türlerinde büyük yüzeyli molarlar ve kalın mine yapıları sert bitkisel diyetle ilişkilendirilirken, *Homo* cinsinde diş boyutlarındaki küçülme pişirme kültürünün gelişmesiyle açıklanmaktadır.

Fonksiyonel adaptasyon mekanizmaları, mine kalınlaşması, tüberkül organizasyonu ve kök yapısındaki güçlenmeler ile çiğneme kuvvetine karşı direnç geliştirilmesini kapsamaktadır. Molarların mikromorfolojisi (örneğin mine prizma yapısı) da bu süreçte etkin rol oynamaktadır. Paleoantropolojik yöntemler, mikro-aşınma analizleri, 3B BT taramaları ve izotop analizleriyle desteklenmiş; diyet tipleriyle diş yapıları arasında doğrudan ilişki kurulmuştur. Molar aşınma izleri sayesinde hominin türlerinin çevresel değişimlere verdikleri adaptif yanıtlar somut verilerle ortaya konmuştur.

Sonuç olarak, molar dişlerin yalnızca beslenme değil, enerji verimliliği, sosyal yapı ve kültürel davranışlarla da bağlantılı olduğu anlaşılmaktadır. Bu bağlamda molarlar, insan evrimindeki biyolojik ve kültürel dönüşüm süreçlerinin izini sürmede temel bir araç olarak değerlendirilmektedir.

AGE ESTIMATION OF IRON AGE SKELETAL REMAINS FROM THE QAZVIN PLAIN OF IRAN USING 2D AND 3D DENTAL IMAGING

Niloofar Ghadimi1*; Elham Farnam2, Mostafa Dehpahlavan3, Farzaneh Momeni Torkaman4

1. Dentomaxillofacial Radiologist, Dental material research center, Dental school, azad university of medical sciences, Tehran, Iran
omfrghadimi@gmail.com
2. Phd Candidate in Prehistorical Archaeology, University of Tehran, Tehran, Iran.
elhamfarnam@yahoo.com
3. Associate Professor, Department of Archaeology, University of Tehran, Tehran, Iran
Mdehpahlavan@ut.ac.ir
4. Founder & Technical Supervisor, Dr. Momeni Oral & Maxillofacial Radiology Center, Tehran, Iran.
Emirates.fmomeni_2002@yahoo.com

Keywords: Age estimation, Dental radiography, Secondary dentin, Pulp cavity, Iron Age

ABSTRACT

Human skeletal remains are key resources for reconstructing past human lives. Among various indicators, dental structures offer a distinct advantage in age-at-death estimation due to their excellent preservation and predictable age-related morphological changes. Although histological methods are widely used in modern samples, their invasive nature limits their applicability in archaeological contexts. A promising non-destructive alternative is the evaluation of secondary dentin formation — a physiological process that gradually reduces the pulp cavity volume with age. This study investigates the application of two radiological techniques—periapical radiography (2D) and cone-beam computed tomography (CBCT; 3D)—for age estimation based on dental structures in human remains excavated from an Iron Age site on the Qazvin Plain of Iran. The aim is to assess the effectiveness and practical applicability of both methods for non-invasive age estimation in archaeological research.

For this purpose, periapical and CBCT images were obtained from 12 samples of canines and premolars. Age estimation was performed on both groups of images using two different formulas. The results showed that in premolars, both radiological modalities produced comparable outcomes, with no statistically significant differences observed. In contrast, for canines, the results derived from the two formulas revealed a significant difference between periapical radiography and CBCT. These findings suggest that

İRAN'IN QAZVIN OVASI'NDAN DEMİR ÇAĞI İSKELET KALINTILARINDA 2 VE 3 BOYUTLU DENTAL GÖRÜNTÜLEME İLE YAŞ TAHMİNİ

Niloofar Ghadimi1*; Elham Farnam2, Mostafa Dehpahlavan3, Farzaneh Momeni Torkaman4

1. Dentomaxillofasiyal Radyolog, Diş Materyalleri Araştırma Merkezi, Diş Hekimliği Fakültesi, Azad Tıp Bilimleri Üniversitesi, Tahrân, İran
omfrghadimi@gmail.com
2. Tahrân Üniversitesi, Tarih Öncesi Arkeoloji Doktora Adayı, Tahrân, İran.
elhamfarnam@yahoo.com
3. Tahrân Üniversitesi, Arkeoloji Bölümü Doçenti, Tahrân, İran
Mdehpahlavan@ut.ac.ir
4. Dr. Momeni Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Merkezi Kurucusu ve Teknik Sorumlusu, Tahrân, İran.
Emirates.fmomeni_2002@yahoo.com

Anahtar Kelimeler: Yaş tahmini, Dental radyografi, İkincil dentin, Pulpa boşluğu, Demir Çağ

ÖZET

İnsan iskelet kalıntıları, geçmiş insan yaşamlarını yeniden inşa etmek için temel kaynaklardır. Çeşitli göstergeler arasında, diş yapıları yaş tahmini açısından belirgin bir avantaja sahiptir; çünkü dişler iyi korunur ve yaşa bağlı morfolojik değişiklikler öngörülebilirdir. Modern örneklerde histolojik yöntemler yaygın olarak kullanılmasına rağmen, bu yöntemlerin invaziv doğası, arkeolojik bağlamlarda uygulanabilirliğini sınırlar. Ümitverici bir non-invaziv alternatif, yaşla birlikte pulpa boşluğunu (PULPA BOŞLUĞU veya PULPA ODASI HACMİNİ) kademeli olarak azaltan fizyolojik bir süreç olan ikincil dentin oluşumunun değerlendirilmesidir.

Bu çalışma, İran'ın Qazvin Ovası'nda bir Demir Çağı yerleşiminden çıkarılan insan kalıntılarında diş yapısına dayalı yaş tahmini için iki radyolojik tekniğin—periapikal radyografi (2B) ve konik ışınli bilgisayarlı tomografi (CBCT; 3B)—uygulanabilirliğini araştırmaktadır. Amaç, arkeolojik araştırmalarda non-invaziv yaş tahmininde her iki yöntemin etkinliğini ve pratik uygulanabilirliğini değerlendirmektir.

Bu amaçla, 12 köpek ve küçük azı dişi örneğinden periapikal ve CBCT görüntüleri elde edilmiştir. Yaş tahmini, her iki görüntü grubu üzerinde iki farklı formül kullanılarak yapılmıştır. Sonuçlar, küçük azı dişlerinde her iki radyolojik yöntemin karşılaştırılabilir

while both imaging techniques and formulas can be applied for age estimation, the accuracy of results depends on the tooth type examined and the imaging modality used. The study highlights the need for further research to compare different tooth types and age estimation formulas to improve the reliability of non-invasive dental age assessment.

sonuçlar verdiğini ve istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmediğini göstermiştir. Buna karşın, köpek dişlerinde iki formülden elde edilen sonuçlar periapikal radyografi ve CBCT arasında anlamlı bir fark ortaya koymuştur.

Bu bulgular, her iki görüntüleme tekniği ve formülün yaş tahmini için uygulanabileceğini, ancak sonuçların doğruluğunun incelenen diş türüne ve kullanılan görüntüleme yöntemine bağlı olduğunu göstermektedir. Çalışma, farklı diş türleri ve yaş tahmin formüllerinin karşılaştırılması yoluyla non-invaziv dental yaş değerlendirmesinin güvenilirliğini artırmak için daha fazla araştırma yapılması gerektiğini vurgulamaktadır.

THE 4+1 APPROACH FOR IDENTIFICATION OF BONE SPECIES IN ANTHROPOLOGICAL AND ANATOMICAL APPLICATIONS: ARTIFICIAL INTELLIGENCE BEYOND CLASSICAL METHODS

Semih BOL1,*, Rumeysa BEKTAŞ2, İlayda AYKAÇ
3, Berker BAYDAN4, Prof. Dr. Okan EKİM5

1 Specialist, Ankara Regional Criminal Police Laboratory,
Anthropological Examination Branch, Ankara, ORCID: 0000-
0002-2068-9023

2 Veterinary Physician, Ankara University, Ankara, Turkey,
ORCID: 0009-0000-1903-83733 Vet.Hek.Öğr., Ankara
Üniversitesi, Ankara, Turkey, ORCID: 0009-0002-2350-7173

3 Veterinary Physician, Ankara University, Ankara, Turkey,
ORCID: 0009-0002-2350-7173

4 Dr., HAVELSAN Inc., Ankara, Turkey, ORCID: 0000-0003-
2806-368X

5 Prof. Dr., Ankara University, Ankara, Turkey, ORCID: 0000-
0002-3322-4161

* semih_bol@yahoo.com

Keywords: Anatomy, Anthropology, Bone
Identification, Species, Identification, Artificial
Intelligence

ABSTRACT

Accurately identifying whether bone remains are of human or non-human origin is critical in many disciplines such as anthropology, archaeology, forensic science, anatomy and evolutionary biology. This process requires different technical approaches depending on the physical condition and quality of the specimens.

In this study, the five main methods commonly used in species identification - macroscopic, microscopic and biomolecular examination, histological methods, serological tests, genetic analysis and artificial intelligence-based classification models - are compared theoretically and practically. Morphologic assessment provides a rapid, convenient and non-destructive first step. However, in the absence of macroscopically diagnostic features, histologic and biomolecular methods provide important clues. Especially the comparison of osteon organization patterns in bones is an effective method for species differentiation. Haversian bone tissue is used for species distinction under the microscope by reflecting histologic reorganization. Histomorphological methods have successfully been used in forensic medicine.

DNA analysis enables species identification with high specificity and accuracy. ZooMS method identifies

ANTROPOLOJİK VE ANATOMİK UYGULAMALARDA KEMİK TANIMLAMASI İÇİN 4+1 YAKLAŞIMI: KLASİK YÖNTEMLERİN ÖTESİNDE YAPAY ZEKÂ

Semih BOL1,*, Rumeysa BEKTAŞ2, İlayda AYKAÇ
3, Berker BAYDAN4, Prof. Dr. Okan EKİM5

1 Uzm., Ankara Bölge Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlüğü
Antropolojik İnceleme Şube Müdürlüğü, Ankara, ORCID: 0000-
0002-2068-9023

2 Vet.Hek.Öğr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, ORCID:
0009-0000-1903-8373

3 Vet.Hek.Öğr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, ORCID:
0009-0002-2350-7173

4 Dr., HAVELSAN A.Ş., Ankara, Türkiye, ORCID: 0000-0003-
2806-368X

5 Prof.Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, ORCID: 0000-
0002-3322-4161

* semih_bol@yahoo.com

Anahtar Kelimeler: Anatomi, Antropoloji, Kemik
Tanımlama, Tür Tayini, Yapay Zekâ

ÖZET

Kemik kalıntılarının insan ya da başka bir türe ait olup olmadığına doğru tanımlanması; antropoloji, arkeoloji, adli bilimler, anatomi ve evrimsel biyoloji gibi birçok disiplinde kritik öneme sahiptir. Bu süreç, örneklerin fiziksel durumu ve niteliğine bağlı olarak farklı teknik yaklaşımlar gerektirir.

Bu çalışmada, tür tayininde yaygın olarak kullanılan beş temel yöntem -makroskopik, mikroskopik ve biyomoleküler inceleme, histolojik yöntemler, serolojik testler, genetik analizler ve yapay zekâ tabanlı sınıflandırma modelleri- teorik ve uygulamalı açıdan karşılaştırılmıştır. Morfolojik değerlendirme, hızlı, uygun ve tahribatsız bir ilk adım sağlar. Ancak makroskopik olarak tanısal özelliklerin bulunmadığı durumlarda, histolojik ve biyomoleküler yöntemler önemli ipuçları sunar. Özellikle kemiklerdeki osteon organizasyon modellerinin karşılaştırılması, tür ayırımında etkin bir yöntemdir. Haversian kemik dokusu, histolojik olarak yeniden yapılanmayı yansıtarak mikroskop altında tür ayırımı için kullanılır. Histomorfolojik yöntemler adli tıp uygulamalarında başarıyla kullanılmaktadır.

DNA analizi, yüksek özgüllük ve doğrulukla tür tanımlamasını mümkün kılar. ZooMS yöntemi ise kolajen proteinindeki karakteristik peptit dizileriyle hayvan türlerini belirler. Son yıllarda hızla gelişen yapay zekâ uygulamaları, özellikle karmaşık ve hasarlı örneklerde sınıflandırma başarısını artırarak geleneksel

animal species by characteristic peptide sequences in collagen protein. Artificial intelligence applications, which have developed rapidly in recent years, complement traditional methods by increasing classification success, especially in complex and damaged samples. This study aims to provide researchers with a scientific basis for selecting the appropriate technique.

yöntemleri tamamlamaktadır. Bu çalışma, araştırmacılara uygun teknik seçimi için bilimsel bir temel sunmayı amaçlamaktadır.

DIAGNOSTIC CHALLENGES IN SPECIES IDENTIFICATION OF OSTEOLOGICAL REMAINS IN FORENSIC SCIENCE

Semih BOL1*, Rumeysa BEKTAŞ2, İlayda AYKAÇ
3, Berker BAYDAN4, Prof. Dr. Okan EKİM5

1 Specialist, Ankara Regional Criminal Police Laboratory,
Anthropological Examination Branch, Ankara, ORCID: 0000-
0002-2068-9023

2 Veterinary Physician, Ankara University, Ankara, Turkey,
ORCID: 0009-0000-1903-83733 Vet.Hek.Öğr., Ankara
Üniversitesi, Ankara, Turkey, ORCID: 0009-0002-2350-7173

3 Veterinary Physician, Ankara University, Ankara, Turkey,
ORCID: 0009-0002-2350-7173

4 Dr., HAVELSAN Inc., Ankara, Turkey, ORCID: 0000-0003-
2806-368X

5 Prof. Dr., Ankara University, Ankara, Turkey, ORCID: 0000-
0002-3322-4161

* semih_bol@yahoo.com

Keywords: Forensic Science, Veterinary Anatomy,
Anthropology, Bone Identification, Osteological
Species Identification.

ABSTRACT

From a forensic science perspective, the accurate identification of bones found at a crime scene and determining whether they are human or animal origin is one of the most critical steps in the forensic identification process. This process is even more difficult when the bones are fragmented or only certain parts are found.

Although human bones differ anatomically from animal bones, the postcranial (non-skull) bones of some animal species can be difficult to distinguish macroscopically if they are similar in size. For example, skeletal fragments belonging to children can be confused with chicken or small dog bones, while adult human bones can resemble those of bears or sheep. This confusion is further exacerbated in cases where the bones are burnt, fragmented, or only the diaphysis (bone shaft) is available.

When the species cannot be determined by macroscopic examination, histological methods can be used for support. However, the Haversian systems found in human bones and some animal bones may be similar, which increases the risk of misdiagnosis. Serological analyses can help distinguish between human and animal tissue based on antigen-antibody reactions, but environmental effects can alter the structure of antigens and reduce the reliability of the test. Molecular methods, particularly DNA analysis, provide much more accurate results but are costly and

ADLİ BİLİMLERDE OSTEOLOJİK KALINTILARIN TÜR TAYİNİNDE KARŞILAŞILAN TANISAL GÜÇLÜKLER

Semih BOL1*, İlayda AYKAÇ2, Rumeysa
BEKTAŞ3, Berker BAYDAN4, Okan EKİM5

1 Uzm., Ankara Bölge Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlüğü
Antropolojik İnceleme Şube Müdürlüğü, Ankara, ORCID: 0000-
0002-2068-9023

2 Vet.Hek.Öğr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, ORCID:
0009-0002-2350-7173

3 Vet.Hek.Öğr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, ORCID:
0009-0000-1903-8373

4 Dr., HAVELSAN A.Ş., Ankara, Türkiye, ORCID: 0000-0003-
2806-368X

5 Prof.Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, ORCID: 0000-
0002-3322-4161

* semih_bol@yahoo.com

Anahtar Kelimeler: Adli Bilimler, Veteriner Anatomi,
Antropoloji, Kemik tanımlama, Osteolojik Tür Tayini.
ÖZET

Adli bilimler açısından olay yerinden bulunan kemiklerin doğru şekilde tanımlanması, insan veya hayvana ait olduğunun belirlenmesi, adli kimliklendirme sürecinin en kritik adımlarından biridir. Bu süreç, özellikle kemiklerin bütünlüğünün bozulduğu ya da yalnızca belirli parçalarının bulunduğu durumlarda daha da zor olmaktadır.

Her ne kadar insan kemikleri anatomik açıdan hayvan kemiklerinden farklılık gösterse de bazı hayvan türlerinin postkranial (kafatası dışındaki) kemikleri, özellikle boyut açısından benzerlik taşıyorsa, makroskopik olarak ayırt edilmesi güçleşebilir. Örneğin, çocuklara ait iskelet parçaları, tavuk ya da küçük köpek kemikleriyle karıştırılabilirken, yetişkin insan kemikleri de ayı veya koyun kemikleriyle benzerlik gösterebilir. Bu karışıklık, özellikle kemiklerin yanmış, parçalanmış ya da sadece diyafiz (kemik gövdesi) parçasının elde edildiği örneklerde daha da artmaktadır.

Makroskopik inceleme ile tür belirlenemediğinde, histolojik yöntemler destek amacıyla kullanılabilir. Ancak insan kemiği ile bazı hayvan kemiklerinde bulunan haversian sistemler benzerlik gösterebilir, bu da tanıda yanlış yapma riskini artırır. Serolojik analizler, antijen-antikor reaksiyonlarına dayanarak insan ve hayvan dokusunu ayırmada yardımcı olabilir fakat çevresel etkiler antijenlerin yapısını bozabilir ve testin güvenilirliğini düşürebilir. Moleküler yöntemler, özellikle DNA analizi, çok daha kesin sonuçlar verse de maliyetli ve zaman alıcıdır, dolayısıyla her vakada

time-consuming, so they may not be feasible in every case. Additionally, the lack of experience in forensic anthropology among crime scene teams increases the likelihood of diagnostic errors. Therefore, the combined use of different methods and evaluation by experts in the field is the most important approach to increasing the accuracy of species identification.

uygulanması mümkün olmayabilir. Ayrıca olay yeri ekiplerinin adli antropoloji konusundaki deneyim eksikliği, tanıda hata yapma olasılığını artırmaktadır. Bu yüzden farklı yöntemlerin birlikte kullanılması ve alanında uzman kişilerin değerlendirmesi, tür tayininde doğruluğu yükselten en önemli yaklaşımdır.

TEXTILE EFFECT ON BURIED BODIES WITH A FORENSIC TEXTILE APPROACH

Ayşe Öykü Tuncay1,*, Aylin Yalçın Sarıbey2 ve Alper Ağartancan3

1Üsküdar University, İstanbul, Turkey, 0000-0003-1237-3739
2Prof. Dr., Üsküdar University, İstanbul, Turkey, 0000-0002-0975-8630

3Üsküdar University, İstanbul, Turkey, 0009-0008-3022-9945
*ayseoyku.tuncay@st.uskudar.edu.tr

Keywords: Buried Body, Decomposition, Fabric, Forensic Taphonomy, Forensic Textile

ABSTRACT

Forensic textile is a field involves the examination of damage to textile materials and the evaluation of fibers, threads, fabrics, and garments as evidence. In cases involving buried bodies, clothing remains may also be recovered and assessed as forensic evidence. This study aims to evaluate the literature on the behavior of buried textiles during decomposition within the scope of forensic textile; particularly addressing findings on the relationship between fabric and biological tissue from a taphonomic perspective. In this context, studies on buried textiles were selected from academic databases and reviewed to assess fabric–tissue interactions.

Buried textiles degrade, resulting in changes to their physical and chemical properties. This degradation varies depending on textile parameters—such as fiber type and dye—and the burial environment characteristics.

Literature includes both modern burial experiments and studies on ancient textiles from archaeological excavations. Earlier studies often examined textile degradation in isolation; however, recent research increasingly involves textiles buried with bodies to better understand decomposition effects. Studies show that textiles exposed to decomposition fluids degrade more slowly and may be partially preserved, compared to those buried directly in soil. This protective effect should be considered in assessing textile damage to avoid misinterpreting decay-related changes. It is also believed that it may contribute to the development of new perspectives in research on textile damage in burial contexts. In this regard, expanding studies on bone–textile interactions during advanced decomposition stages are anticipated to serve as a valuable resource for forensic textile applications and postmortem interval interpretation.

ADLİ TEKSTİL YAKLAŞIMIYLA GÖMÜLÜ CESETLERDE TEKSTİL ETKİSİ

Ayşe Öykü Tuncay1,*, Aylin Yalçın Sarıbey2 ve Alper Ağartancan3

1Üsküdar Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, 0000-0003-1237-3739
2Prof. Dr., Üsküdar Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, 0000-0002-0975-8630

3Üsküdar Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, 0009-0008-3022-9945
*ayseoyku.tuncay@st.uskudar.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Adli Tafonomi, Adli Tekstil, Çürüme, Gömülü Ceset, Kumaş

ÖZET

Adli tekstil, tekstil materyallerindeki hasarların incelenmesini de kapsayan; lif, iplik, kumaş, giysi gibi materyallerin delil olarak değerlendirilmesini konu alan uygulama alanıdır. Gömülü cesetlerin bulunduğu vakalarda, giysi kalıntıları da delil olarak elde edilebilir. Bu çalışmanın amacı, gömülü tekstil materyallerinin çürüme sürecindeki davranışını konu alan literatürü adli tekstil disiplini çerçevesinde değerlendirmek; özellikle kumaş ile biyolojik doku arasındaki etkileşime dair bulguları tafonomik açıdan ele almaktır. Bu doğrultuda, gömülü ortamlarda cesetle birlikte tekstil materyallerinin yer aldığı çalışmalar akademik veri tabanlarından seçilerek tekstil-doku ilişkisine odaklanılmıştır.

Tekstil ürünleri gömüldüklerinde bozunmaya uğrayarak fiziksel ve kimyasal özelliklerinde değişim meydana gelir. Bu bozunma süreci, hem lif türü ve boyarmadde gibi tekstil parametrelerine hem de gömülü bulundukları ortamın yapısına bağlı olarak değişiklik göstermektedir.

Literatürdeki çalışmalar, yalnızca yakın dönemde gömülen tekstil örnekleriyle değil, aynı zamanda arkeolojik kazılarda ortaya çıkarılan antik tekstillerle de yürütülmektedir. Başlangıçta, gömülü ortamlarda tekstil materyallerinin maruz kaldığı değişimleri bağımsız olarak inceleyen çalışmalar öne çıkarken, günümüzde çürüme sürecinin tekstil ürünleri üzerindeki etkilerini daha bütüncül bir şekilde değerlendirebilmek amacıyla, tekstil materyallerinin cesetle birlikte gömüldüğü araştırmaların sayısının arttığı görülmektedir. Ceset kalıntıları ile yapılan çalışmalar, çürüme sıvılarına maruz kalan tekstil materyallerinin, doğrudan toprağa gömülü örneklerle kıyasla daha yavaş bozunduğunu ve bir dereceye kadar korunabileceğini ortaya koymaktadır. Çürüme sıvılarından kaynaklanan bu koruyucu etkinin, tekstil

time-consuming, so they may not be feasible in every case. Additionally, the lack of experience in forensic anthropology among crime scene teams increases the likelihood of diagnostic errors. Therefore, the combined use of different methods and evaluation by experts in the field is the most important approach to increasing the accuracy of species identification.

hasarlarının değerlendirilmesinde bozunma kaynaklı değişimlerin yanlış yorumlanmasını önlemek adına dikkate alınması gerektiği; ayrıca gömülü tekstil materyallerine yönelik hasar çalışmalarında yeni bakış açıları geliştirilmesine katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda, çürümenin ileri aşamalarında kemik-tekstil etkileşimini inceleyen çalışmaların artırılması, adli tekstil uygulamaları ve postmortem süreçlerin yorumlanması açısından önemli bir kaynak olabileceği öngörülmektedir.

ANATOMICAL STRUCTURE OF TEETH, ERUPTORY MECHANISMS, MORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS AND THEIR PLACE IN FORENSIC ANTHROPOLOGY

1Mert OCAK, 2Doğan ÇOLAK, 3Buğu Eylül Yaşar

1Assistant Professor, Faculty of Dentistry, Ankara University,
Ankara, Turkey, 0000-0001-6832-6208

2PhD Student, Institute of Forensic Sciences, Ankara University,
Ankara, Turkey, 0009-0001-1544-7062

3Master's Student, Institute of Forensic Sciences, Ankara
University, Ankara, Turkey, 0009-0006-5067-7206
1dmertocak@gmail.com
2dogancolak995@gmail.com
3bugueylul.yasar.au@gmail.com

Keywords: Tooth Eruption, Morphological Features,
Forensic Odontology, Dental Anomalies, Post-eruptive
Lesions

ABSTRACT

Teeth hold critical importance in both clinical practice and forensic identification. This study examines the dynamic process of dental development from the intraosseous stage to the emergence of the occlusal surface, within the context of osteoclastic bone resorption, root formation, and interactions of the follicular tissues. The functional adaptations and distinct morphological characteristics of all types of human dentition—from incisors to molars—are addressed, with explanations of mesiodistal and buccolingual dimensional axes as well as crown–root relationships. In addition, the compatibility of the FDI and Palmer numbering systems with clinical and digital records is compared, along with their respective advantages in forensic odontology. Anomalies observed in permanent dentition (hypoplasia, dens in dente, supernumerary teeth) and post-eruptive lesions (attrition, abrasion, erosion) are described in detail, and the relationship between morphological variations and dental treatments undergone by individuals is emphasized from a forensic anthropological perspective. Finally, the application of antemortem–postmortem comparison using individual dental characteristics, along with the contribution of three-dimensional radiological imaging to forensic identification, is discussed. This poster presentation aims to provide a comprehensive foundation for practitioners in the fields of forensic anthropology, dental education, orthodontics, restorative planning, and forensic sciences.

DIŞLERİN ANATOMİK YAPISI, SÜRME MEKANİZMALARI, MORFOLOJİK ÖZELLİKLERİ VE ADLI ANTROPOLOJİDEKİ YERİ

1Mert OCAK, 2Doğan ÇOLAK, 3Buğu Eylül Yaşar

1Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Üniversitesi Diş hekimliği Fakültesi,
Ankara, Türkiye, 0000-0001-6832-6208

2Doktora Öğrencisi, Ankara Üniversitesi Adli Bilimler Enstitüsü,
Ankara, Türkiye, 0009-0001-1544-7062

3Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Üniversitesi Adli Bilimler
Enstitüsü, Ankara, Türkiye, 0009-0006-5067-7206

1dmertocak@gmail.com

2dogancolak995@gmail.com

3bugueylul.yasar.au@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Diş Sürmesi, Morfolojik
Özellikler, Adli Odontoloji, Dental Anomaliler, Post
erüptif Lezyonlar

ÖZET

Dişler hem klinik uygulamalarda hem de adli kimliklendirmede kritik öneme sahiptir. Bu çalışmada, diş gelişiminin intraosseöz evreden oklüzal yüzeye ulaşana kadar geçen dinamik süreci; osteoklastik kemik rezorpsiyonu, kök gelişimi ve foliküler doku etkileşimleri bağlamında incelenmiştir. İnsan dentisyonunun kesici dişlerden molarlara kadar tüm tiplerinin fonksiyonel adaptasyonları ve farklılaşan morfolojik karakteristikleri ele alınmış, mesiodistal ve bukkolingual boyutlandırma eksenleri ile kron kök ilişkileri açıklanmıştır. Ayrıca, FDI ve Palmer sayımlama sistemlerinin klinik-dijital kayıtlara uyumu ve adli odontolojideki uygulama avantajları karşılaştırılmıştır. Sürekli dentisyonda görülen anomaliler (hipoplazi, dens in dente, süpernumerer dişler) ile post-erüptif lezyonlar (atrizyon, abrazyon, erozyon) ayrıntılı olarak açıklanmış ve morfolojik varyasyonların adli antropolojik açıdan bireylerin geçirdiği tedavilerle ilişkisi vurgulanmıştır. Son olarak, dişlerin bireysel karakteristikleri kullanılarak antemortem postmortem karşılaştırma yöntemi ve üç boyutlu radyolojik görüntülemenin adli kimliklendirmeye katkıları tartışılmıştır. Bu poster bildirisi, adli antropoloji, diş hekimliği eğitimi, ortodonti, restoratif planlama ve adli bilimler alanlarındaki uygulayıcılar için kapsamlı bir temel oluşturmayı amaçlamaktadır.

FORENSIC AGE ESTIMATION BASED ON THREE-DIMENSIONAL ANALYSIS OF PULP AND TOTAL TOOTH VOLUMES IN CANINE TEETH USING CONE-BEAM COMPUTED TOMOGRAPHY: A PILOT STUDY

Beyza Nur Cengiz*, Rana Erbalta, Melisa Öçbe

1Kocaeli Health and Technology University, Faculty of Dentistry,
Kocaeli, Turkey, ORCID: 0009-0008-7938-7899

2Kocaeli Health and Technology University, Faculty of Dentistry,
Kocaeli, Turkey, ORCID: 0009-0005-1024-1865

3Kocaeli Health and Technology University, Faculty of Dentistry,
Kocaeli, Turkey, ORCID: 0000-0003-1609-610X

*beyzanur.cengiz@kocaelisaglik.edu.tr

rana.erbalta@kocaelisaglik.edu.tr

melisa.ocbe@kocaelisaglik.edu.tr

Keywords: Age estimation, Canine tooth, Cone-beam
computed tomography (CBCT), Pulp volume, Tooth
volume

ABSTRACT

Accurate age estimation is fundamental for forensic and anthropological research. One promising parameter for age estimation is the volume reduction of the dental pulp cavity, attributed to secondary dentin deposition. This study aims to evaluate the relationship between pulp volumes and total volumes of canines and the chronological age of individuals using cone-beam computed tomography (CBCT) imaging.

A total of 18 permanent canine teeth from six female patients aged 25 to 56 years (mean: 35.3 years, SD: 9.54 years) were analyzed. Pulp and total tooth volumes were segmented manually CBCT images using 3D Slicer software. Voxel counts were extracted and volume (mm³) was recorded based on scan-specific parameters. Statistical analysis included Pearson correlation and exploratory linear regression to explore associations between age, pulp volume, and total volume.

The mean pulp volume was 32.45 mm³ (range: 22.4–51.84 mm³), while the mean total tooth volume was 437.5 mm³ (range: 299.6–648.9 mm³). A strong negative correlation was found between age and pulp volume ($r = -0.75$, $p < 0.001$), and a very strong negative correlation between age and total volume ($r = -0.92$, $p < 0.000001$). A strong positive correlation was observed between pulp and total volumes ($r = 0.83$, $p < 0.00002$).

This preliminary investigation supports the potential use of canine pulp volume as a non-invasive, CBCT-based parameter for age estimation. Further studies

KONİK IŞINLI BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ İLE KANİN DİŞLERDE PULPA VE TOTAL DİŞ HACİMLERİNİN 3 BOYUTLU ANALİZİNE DAYALI ADLİ YAŞ TAHMİNİ: BİR PİLOT ÇALIŞMA

Beyza Nur Cengiz*, Rana Erbalta, Melisa Öçbe

1Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi, Diş Hekimliği
Fakültesi, Kocaeli, Türkiye, ORCID: 0009-0008-7938-7899

2Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi, Diş Hekimliği
Fakültesi, Kocaeli, Türkiye, ORCID: 0009-0005-1024-1865

3Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi, Diş Hekimliği
Fakültesi, Kocaeli, Türkiye, ORCID: 0000-0003-1609-610X

*beyzanur.cengiz@kocaelisaglik.edu.tr

rana.erbalta@kocaelisaglik.edu.tr

melisa.ocbe@kocaelisaglik.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Kanin dişi, Konik ışınli bilgisayarlı
tomografi (KİBT), Pulpa hacmi, Total diş hacmi, Yaş
tahmini

ÖZET

Kesin yaş tahmini, adli ve antropolojik araştırmalar açısından büyük önem taşımaktadır. Yaş tahmininde umut vadeden parametrelerden biri, sekonder dentin birikimine bağlı olarak pulpa boşluğunda meydana gelen hacim azalmasıdır. Bu çalışma, kanin dişlerinin pulpa ve total hacimleri ile bireylerin kronolojik yaşı arasındaki ilişkiyi, konik ışınli bilgisayarlı tomografi (CBCT) görüntüleme yöntemi kullanarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Çalışmaya, yaşları 25 ile 56 arasında değişen (ortalama: 35,3 ± 9,54 yıl) altı kadın bireyden elde edilen toplam 18 daimi kanin dişi dahil edilmiştir.

Pulpa ve total diş hacimleri, 3D Slicer yazılımı kullanılarak CBCT görüntüleri üzerinde manuel olarak segmentlenmiş ve hacim değerleri tarama parametrelerine göre milimetreküp (mm³) cinsinden hesaplanmıştır. İstatistiksel analiz kapsamında Pearson korelasyonu ve keşifsel doğrusal regresyon analizleri uygulanmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre, ortalama pulpa hacmi 32,45 mm³ (22,4–51,84 mm³), ortalama total diş hacmi ise 437,5 mm³ (299,6–648,9 mm³) olarak bulunmuştur. Yaş ile pulpa hacmi arasında güçlü negatif korelasyon ($r = -0,75$, $p < 0,001$), yaş ile total hacim arasında ise çok güçlü negatif korelasyon ($r = -0,92$, $p < 0,000001$) tespit edilmiştir. Ayrıca, pulpa ve total hacimler arasında güçlü pozitif bir ilişki gözlenmiştir ($r = 0,83$, $p < 0,00002$).

Bu ön çalışma, kanin pulpa hacminin yaş tahmini amacıyla CBCT temelli, non-invaziv bir parametre olarak kullanılabilirliğini desteklemektedir. Ancak,

with larger and more diverse samples are warranted to validate its forensic applicability and to develop predictive models.

yöntemin adli geçerliliğini artırmak amacıyla daha geniş ve çeşitlendirilmiş örneklem gruplarıyla yapılacak ileri düzey çalışmalara ihtiyaç vardır.

**LINKING FIELD TO LAB:
ARCHAEOLOGICAL
DOCUMENTATION IN THE
INTERDISCIPLINARY
IDENTIFICATION OF MISSING
PERSONS UNDER THE CMP
FRAMEWORK**

Elif Nazlı Tangül1,*

1Forensic Archaeologist, Committee on Missing Persons, Nicosia,
Cyprus

Keywords: Archaeological Documentation, Missing Persons, Interdisciplinary Identification, Excavation, Reconciliation

ABSTRACT

The Committee on Missing Persons in Cyprus (CMP) is a bicomunal body that follows a structured, multi-phase approach in its humanitarian mission to recover, identify, and return the remains of individuals who went missing during past conflicts. This poster focuses on the archaeological phase of the process, highlighting the significance of systematic field documentation, internal peer review, and the contribution of excavation data to the reconciliation phase of identification.

A key element of archaeological fieldwork is the assignment of unique site codes, which are determined by the physical location and characteristics of each excavation event. These codes serve as essential reference points linking field data, anthropological analyses, and eventual reconciliation. They support information management between teams and ensure that all biological and non-biological evidence remains traceable throughout the identification process. This system is further reinforced by a unified CMP database that supports integrated access and data exchange across all stages, with a replacement version currently under development to enhance functionality.

Excavations are carried out in accordance with the CMP's Standard Operating Procedures (SOPs), ensuring controlled recovery and consistent documentation of both human remains and associated materials. All field findings are documented through standardized forms, maps, and photographic records. The resulting reports, including visual appendices, undergo internal peer review to maintain scientific rigor and consistency.

**SAHADAN LABORATUVARA: KŞK
ÇERÇEVESİNDE KAYIP
ŞAHISLARIN
KİMLİKLENDİRİLMESİNDE
ARKEOLOJİK BELGELEME**

Elif Nazlı Tangül1,*

1Adli Arkeolog, Kayıp Şahıslar Komitesi, Lefkoşa, Kıbrıs,

Anahtar Kelimeler: Arkeolojik Belgeleme, Kayıp Kişiler, Disiplinlerarası Kimliklendirme, Kazı, Uzlaşma

ÖZET

Kıbrıs Kayıplar Komitesi (CMP), geçmiş çatışmalar sırasında kaybolan bireylerin kalıntılarını kurtarma, kimliklendirme ve geri iade etme insani misyonunu takip eden iki toplumlu, yapılandırılmış ve çok aşamalı bir kuruluştur. Bu poster, sürecin arkeolojik aşamasına odaklanarak sistematik saha belgelemenin, iç uzman incelemelerinin ve kazı verilerinin kimliklendirme sürecindeki uzlaşma aşamasına katkısının önemini vurgulamaktadır.

Arkeolojik saha çalışmasının temel unsurlarından biri, her kazı etkinliğinin fiziksel konumu ve özelliklerine göre belirlenen benzersiz saha kodlarının atanmasıdır. Bu kodlar, saha verilerini, antropolojik analizleri ve nihai uzlaşmayı birbirine bağlayan önemli referans noktalarıdır. Takımlar arası bilgi yönetimini destekler ve kimliklendirme süreci boyunca tüm biyolojik ve biyolojik olmayan kanıtların izlenebilirliğini sağlar. Bu sistem, tüm aşamalarda entegre erişim ve veri alışverişini destekleyen birleşik CMP veritabanı ile daha da güçlendirilmiştir; fonksiyonelliği artırmak amacıyla şu anda yeni bir sürüm geliştirilme aşamasındadır.

Kazılar, CMP'nin Standart İşletim Prosedürleri'ne (SOP'ler) uygun olarak gerçekleştirilir; bu sayede insan kalıntıları ve ilişkili materyaller kontrollü şekilde çıkarılır ve tutarlı biçimde belgelenir. Tüm saha buluntuları standart formlar, haritalar ve fotoğraf kayıtlarıyla belgelenir. Hazırlanan raporlar ve görsel ekleri, bilimsel titizlik ve tutarlılığı sağlamak amacıyla iç uzman incelemesine tabi tutulur.

Arkeolojik veriler, kazı sonrası buluntular ile antropolojik ve genetik analizlerin ölüm öncesi kayıtlarla karşılaştırıldığı uzlaşma aşamasında hayati bir rol oynar. Bilgiler uyumlu olduğunda, resmi bir kimliklendirme tamamlanır.

Archaeological data plays an essential role in the reconciliation phase, where post-mortem findings from excavation, anthropological and genetic analyses are evaluated against ante-mortem records. When the information aligns, a formal identification is concluded.

By tracing the journey from field recovery to case resolution, this poster emphasizes the contribution of archaeological fieldwork and documentation and illustrates their role in interdisciplinary collaboration for the identification of missing persons, while contributing more broadly to reconciliation within a post-conflict context.

Kazı buluntularının toplanması sürecinden vaka çözümüne kadar olan yolculuğu izleyerek, bu poster arkeolojik saha çalışması ve belgelemenin katkısını vurgulamakta; kayıp kişilerin kimliklendirilmesinde disiplinlerarası iş birliğinin önemini göstermekte ve geçmişte yaşanmış çatışmalar sonrasındaki uzlaşma sürecine daha geniş ölçekte katkı sağlamaktadır

INVESTIGATION OF LATERALITY-DEPENDENT MORPHOMETRIC VARIABILITY OF PROXIMAL FEMUR

Seda Sertel Meyvacı^{1*}, Handan Ankaralı², Mahmut Kurtboğancı³, Cemal Alkan⁴, Sena Demiroğlu⁵, Beyza Çelik⁶

¹Seda Sertel Meyvacı, Associate Professor, Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty of Medicine, Department of Anatomy, Bolu, Türkiye, 0000-0002-9450-145X

²Handan Ankaralı, Professor, İstanbul Medeniyet University, Faculty of Medicine, Department of Biostatistics and Medical Informatics, İstanbul, Türkiye, 0000-0002-3613-0523

³Mahmut Kurtboğancı, Assistant Professor, Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty of Medicine, Department of Orthopedics and Traumatology, Bolu, Türkiye, 0000-0002-4311-7124

⁴Cemal Alkan, Specialist Physician, İzzet Baysal State Hospital, Orthopedics and Traumatology Clinic, Bolu, Türkiye, 0000-0003-0019-2340

⁵Sena Demiroğlu, PhD Student, Faculty of Medicine, Bolu Abant İzzet Baysal University, Department of Anatomy, Bolu, Türkiye, 0000-0002-7214-5538

⁶Beyza Çelik, PhD Student, Faculty of Medicine, Bolu Abant İzzet Baysal University, Department of Anatomy, Bolu, Türkiye, 0000-0003-4401-8678

*sena710212@gmail.com

Keywords: proximal femur morphometry, laterality, femoral symmetry, radiographic anatomy, surgical planning

ABSTRACT

The proximal femur plays a critical role in load-bearing and the biomechanics of movement. Previous studies have reported morphometric differences related to side, sex, and age, which may influence clinical outcomes, particularly in hip arthroplasty planning. This study aimed to investigate the differences between right and left proximal femur measurements and the interrelationships between sides in adult individuals. In this retrospective, descriptive study, anteroposterior pelvic radiographs of 85 adult individuals (41 males, 44 females; mean age 68.2 years) obtained between 2020 and 2025 without pathological findings were analyzed. Eight morphometric parameters of the proximal femur were measured bilaterally: femoral head diameter (FHD), femoral head length (FHL), femoral neck length (FNL), femoral neck axis length (FNAL), intertrochanteric distance (ITD), femoral neck superior width (FNSW), femoral neck isthmus width (FNISW) and femoral neck inferior width (FNIW). Data were analyzed using paired samples t-tests, Pearson correlation, and linear regression ($p \leq 0.05$). No significant differences between right and left femur measurements were observed in males,

PROKSİMAL FEMUR'UN LATERALİTEYE BAĞLI MORFOMETRİK DEĞİŞKENLİĞİNİN İNCELENMESİ

Seda Sertel Meyvacı^{1*}, Handan Ankaralı², Mahmut Kurtboğancı³, Cemal Alkan⁴, Sena Demiroğlu⁵, Beyza Çelik⁶

¹Seda Sertel Meyvacı, Doç. Dr., Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi, Anatomi Anabilim Dalı, Bolu, Türkiye, 0000-0002-9450-145X

²Handan Ankaralı, Prof. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi Tıp Fakültesi, Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye, 0000-0002-3613-0523

³Mahmut Kurtboğancı, Doktor Öğretim Üyesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Bolu, Türkiye, 0000-0002-4311-7124

⁴Cemal Alkan, Uzman Doktor, Bolu İzzet Baysal Devlet Hastanesi, Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, Bolu, Türkiye, 0000-0003-0019-2340

⁵Sena Demiroğlu, Doktora Öğrencisi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi, Anatomi Anabilim Dalı, Bolu, Türkiye, 0000-0002-7214-5538

⁶Beyza Çelik, Doktora Öğrencisi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi, Anatomi Anabilim Dalı, Bolu, Türkiye, 0000-0003-4401-8678

*sena710212@gmail.com

Anahtar Kelimeler: proksimal femur morfometrisi, lateralite, femoral simetri, radyografik anatomi, cerrahi planlama

ÖZET

Proksimal femur, yük taşıma ve hareketin biyomekaniğinde kritik rol oynar. Literatürde sağ-sol taraf, cinsiyet ve yaşa bağlı morfometrik farklılıklar bildirilmiş olup, bu durum özellikle kalça protezi planlamasında klinik sonuçları etkileyebilir. Bu çalışma, erişkin bireylerde sağ ve sol proksimal femur ölçümleri arasındaki farkları ve taraflar arası ilişkileri incelemeyi amaçladı. Retrospektif ve tanımlayıcı nitelikteki araştırmada, 2020–2025 yılları arasında çekilmiş, patolojik bulgu içermeyen 85 erişkin bireye (41 erkek, 44 kadın; yaş ortalaması 68,2 yıl) ait pelvis antero-posterior radyografileri incelendi. Proksimal femura ait sekiz morfometrik parametre her iki taraf için ölçüldü: caput femoris çapı (CFÇ), caput femoris uzunluğu (CFU), collum femoris uzunluğu (CLU), collum femoris eksen uzunluğu (CEU), intertrokanterik uzunluk (İTU), collum femoris üst genişliği (CÜG), collum femoris orta genişliği/isthmus (CİG) ve collum femoris alt genişliği (CAG). Veriler paired samples t-testi, pearson korelasyon ve lineer regresyon ile analiz edildi ($p \leq 0,05$). Erkeklerde sağ ve sol femur ölçümleri arasında anlamlı fark bulunmazken, kadınlarda yalnızca CEU parametresinde sol taraf sağdan anlamlı derecede

whereas in females, only FNAL was significantly higher on the left side compared to the right. Overall, right and left femur measurements exhibited symmetrical characteristics. Strong positive correlations between sides were found for all parameters ($r>0.70$; $p<0.001$). Regression models demonstrated that measurements of one side could accurately predict those of the contralateral side. These findings indicate that the proximal femur is generally symmetric, although some parameters exhibit sex-dependent differences. The study provides evidence supporting the use of the contralateral femur as a reference in orthopedic surgical planning.

yüksekti. Genel olarak sağ ve sol femur ölçümleri simetrik özellik gösterdi. Tüm ölçümler için taraflar arasında güçlü pozitif korelasyonlar ($r>0,70$; $p<0,001$) saptandı. Regresyon modelleri, sağ ve sol ölçümlerin birbirinden yüksek doğrulukla tahmin edilebildiğini gösterdi. Bu bulgular, proksimal femurun çoğunlukla simetrik olduğunu ancak bazı parametrelerde cinsiyete bağlı farklılıkların bulunduğunu ortaya koymaktadır. Çalışmanın, ortopedik cerrahi planlamasında kontralateral femurun referans alınmasına katkı sağlaması beklenmektedir.

KATILIMCI LİSTESİ

PARTICIPANT LIST

Prof. Dr. Aliagha Mammadli	Prof. Dr. Tümel Tanju Kaya
Prof. Dr. Ayla Sevim Erol	Prof. Dr. Yusuf Kağan Kadioğlu
Prof. Dr. Aylin Köseler	Prof. Dr. Yüksel Kırımlı
Prof. Dr. Aylin Yalçın Sarıbey	Prof. Dr. Zehra Akkaya
Prof. Dr. Başak Boz	Doç. Dr. Akif Guliyev
Prof. Dr. Berna Alpagut	Doç. Dr. Ali Altındağ
Prof. Dr. Bilal Söğüt	Doç. Dr. Ali Metin Büyükkarakaya
Prof. Dr. Burak Bilecenoğlu	Doç. Dr. Ayşe Güç
Prof. Dr. Dilek Kaya-Akyüzlü	Doç. Dr. Ayşegül Fırat
Prof. Dr. Emirhan Nemutlu	Doç. Dr. Ayşegül Şarbak
Prof. Dr. Emre Keskin	Doç. Dr. Gülseda Eyceyurt-Türk
Prof. Dr. Eray Kolsuz	Doç. Dr. H. Çağlar Enneli
Prof. Dr. Erkan Köklü	Doç. Dr. Hakan Yılmaz
Prof. Dr. Fatma Arzu Demirel	Doç. Dr. Hande Sözer
Prof. Dr. Feixiang Wu	Doç. Dr. Kadriye Şahin
Prof. Dr. Fikret Özcan	Doç. Dr. Kıymet Deniz Yağcıoğlu
Prof. Dr. Güldemin Darbaş	Doç. Dr. Melahat Kul
Prof. Dr. Gülüşan Özgün Başbüyük	Doç. Dr. Mostafs Dehpahlavan
Prof. Dr. Handan Ankaralı	Doç. Dr. N. Damla Yılmaz Usta
Prof. Dr. İlker Büyük	Doç. Dr. Nehir Varol
Prof. Dr. Mehmet Ali Kılıçarslan	Doç. Dr. Nevin Göksal
Prof. Dr. Mehmet Tuğrul Yılmaz	Doç. Dr. Qun Zhang
Prof. Dr. Melike Kaplan	Doç. Dr. Rassoul Sadeghi
Prof. Dr. Nazan Karakaş Özür	Doç. Dr. Seda Karaöz Arıhan
Prof. Dr. Nebile Dağlıoğlu	Doç. Dr. Selin Özkan-Kotiloğlu
Prof. Dr. Okan Ekim	Doç. Dr. Süleyman Şanlı
Prof. Dr. Pınar Gözlük Kırmızıoğlu	Doç. Dr. Ümmüye Nur Tüzün
Prof. Dr. Şaziye Sarı	Doç. Dr. Yalçın Gölcük
Prof. Dr. Timur Gültekin	Doç. Dr. Yasemin Yılmaz

Doç. Dr. Zafer Derin

Doktor Öğretim Üyesi Barış Çeliktaş

Doktor Öğretim Üyesi Çilem Sönmez Sözer

Doktor Öğretim Üyesi Elif Reyhan Durak

Doktor Öğretim Üyesi Emel Acar Acabey

Doktor Öğretim Üyesi Fırat Koç

Doktor Öğretim Üyesi Mahmut Kılıboğan

Doktor Öğretim Üyesi Mert Ocak

Doktor Öğretim Üyesi Serdar Mayda

Doktor Öğretim Üyesi Sevcan Kılıç Akıncı

Doktor Öğretim Üyesi Tuğba Ünsal Sapan

Dr. Öğr. Üyesi Arzu Yetim

Dr. Öğr. Üyesi Betül Fındık

Dr. Öğr. Üyesi Burcu Asena Salman

Dr. Öğr. Üyesi Derya Eryılmaz

Dr. Öğr. Üyesi Elif Tuğba Doğan

Dr. Öğr. Üyesi Ferat Buran

Dr. Öğr. Üyesi Hilal Akdemir Aktaş

Dr. Öğr. Üyesi Nurdan Sezgin

Dr. Öğr. Üyesi Öznur Gülhan

Öğretim Görevlisi Bahattin Pashı

Öğretim Görevlisi Beyza Nur Cengiz

Öğretim Görevlisi Dr. Berrin Demir

Öğretim Görevlisi Harun Cengiz Karayakupoglu

Öğretim Görevlisi Helin Yücedağ Gündoğdu

Öğretim Görevlisi Necmi Karkın

Araştırma Görevlisi Doktor Zeynep Nagihan Kahveci

Araştırma Görevlisi Dr. Özge Kahya Parıldar

Araştırma Görevlisi Esra Başköy

Araştırma Görevlisi Orhun Canbolat

Araştırma Görevlisi Ümmühan Berna Küçükoğlu

Dentomaxillofacial Radiologist Niloofar Ghadimi

Doktor Berker Baydan

Doktor Gülşah Güler

Doktor Halil İbrahim Çiçekdağı

Doktor Kemal Bozkaya

Doktor Nazlı Akbaş

Doktor Orçun Bostancı

Doktor Önder Bozkurt

Doktor Sebile Merve Onur

Doktor Serra Öztürk Bostancı

Doktora Sonrası Araştırmacısı Tao Yang

Dr. (Hon. Professor) Leila Shahvirdi

Dr. Deren Çeker

Dr. Ece Sinanoğlu Ekti

Dr. Havva Ahsen Şimşek

Dr. Rest. Uzm. Mimar Müge Cengiz

Dr. Sinem Hoşşöz

Dr. Sonrası Araştırmacısı Kazım Halaçlar

Ahmet Ekren

Ali Yalçın

Alper Ağartancan

Arif Guliyev

Arzu Türkmen

Asu Yıldız Yüncüoğlu

Asya Öncül

Ata Berk Beyter

Aybike Aksoy

Ayşe Öner Çeven

Ayşe Öykü Tuncay

Ayşe Özal

Ayşenur Büyükkaymaz

Beyza Çelik

Buğu Eylül Yaşar

Burcu Gül

Büşra Karataş

Cansu Çakır

Cemal Alkam

Ceren Aydoğan

Cumali Çatak

Damla Şentürk

Didem Toy

Doğan Çolak	Rahmi Asal
Durdu Nur Suna	Rana Erbalta
Ece Altan	Remziye Taş
Ecem Zöhre Alakabak	Rumeysa Bektaş
Elham Farnam	Sema Demiroğlu
Elif Nazlı Tangül	Semih Bol
Erdal Altıner	Serhat Taş
Ezgi Karaca	Sevim Nida Tüzün
Gökçe Geyik	Sıdal Kaya
Güneş Çil	Şevval Yüce
Handan Yılmaz	Şimal Albayrak
Hande Yüksel	Tahir Karaman
Hasan Murat Babadalı	Tuğba Günaydın
Hatice Kutbay	Ümmühan Değirmenci
Haydar Onur Açıksöz	Vusal Hesenov
Hüseyin Yıldırım	Yaren Hande Hüsrevoğlu
İlayda Aykaç	Yusuf Çınar
İlayda Eke	Yusuf Tokgöz
İlayda Şam	Zeynep Nisa Karakoyun
İsa Azak	Zeynep Sude Aktaş
Kamala Pashayeva	Zeynep Sude Karaman
Lijie Zhuo	Zeynep Ülger
Mehmet Ali Polat	Zhaleh Javanshir Ghojehbiglou
Mehmet Alipolat	
Melike Sarıaltun	
Melisa Öçbe	
Mısra Yanık	
Murat Ögdür	
Mustafa Eker	
Mustafa Kiraz	
Münevver Şimşek Gündoğan	
Nidanur Yıldırım	
Nihan Keler Kartal	
Nur Baki Numan Çapar	
Ömer Faruk Karakoyun	
Özlem Altungül	

DESTEKLEYEN/KATKI VEREN KURULUŞLAR

SUPPORTING/ CONTRIBUTING INSTITUTIONS

III. Uluslararası Antropoloji Bilimleri Kongresi, aşağıda belirtilen değerli paydaşlarımız ile iş birliği içinde gerçekleştirilmektedir. (The 3rd International Congress of Anthropological Sciences is being held in collaboration with the esteemed stakeholders listed below):

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD)

Disaster and Emergency Management Authority (AFAD)

Ankara Büyükşehir Belediyesi

Ankara Metropolitan Municipality

Ankara Üniversitesi

Ankara University

Ankara Üniversitesi Afet Yönetimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (AFAM)

Ankara University Disaster Management Application and Research Center (AFAM)

Ankara Üniversitesi Toplumsal Katkı Koordinatörlüğü

Ankara University Social Contribution Coordinatorship

Ankara Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi (TÖMER)

Ankara University Turkish and Foreign Languages Research and Application Center (TÖMER)

Çankırı Belediyesi

Çankırı Municipality

Emniyet Genel Müdürlüğü

General Directorate of Security

Emniyet Kriminal Daire Başkanlığı
Police Criminal Department

Jandarma Genel Komutanlığı
Gendarmerie General Command

Jandarma Kriminal Daire Başkanlığı
Gendarmerie Criminal Department

Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi

Gendarmerie and Coast Guard Academy

Pursaklar Belediyesi

Pursaklar Municipality

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)

Turkish Cooperation and Coordination Agency (TİKA)

YURTDIŞI TÜRKLER
VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB)

Presidency for Turks Abroad and Related Communities (YTB)

Omar Çavuş Çiftliği

Sergeant Omar Farm